

Sidney Sheldon

VJETRENJAČE BOGOVA

Glavna junakinja knjige je Mary ;chley, iznimno privlačna i osobna žena, majka dvoje djece i predavač istočnoevrpske povijesti sveučilištu američkog Srednjeg pada. Američki predsjednik imenovao ju je za ambasadora na ne-urnom području s onu stranu željezne zavjese", u Rumunjskoj, idatak je izazovan i neobičan, ali ary nizom vještih diplomatskih teza ubrzo stječe poštovanje ajih kolega, i samih Rumunja, stavljajući službu, upoznaje dva ivlačna .ali vrlo različita muž-rca: tajanstvenog vođu misije u očnoj Evropi, te liječnika pri incuskoj ambasadi. Uskoro se otkriva da Mary mora :i umorena, i da je ugovor za iojstvo potpisao ozloglašeni An-o, južnoamerički terorist koji kada nije "zakazao" na djelu... Posljednji bestseller Sidneya leldona "Vjetrenjače bogova" ipuje se i čita u milijunima pri-jeraka, a već je prema njemu imljena i tv-serija.

A

Našlo v iz vornika
Sidney Sheldon
VVINDMILLS OF THE GODS
Copyri"hl (c) 1987 by Sheldon Literary Trust

Sidney Sheldon

VJETRENJAČE BOGOVA

S engleskoga preveli Matej Jeličić Ivan Škunca

ZALOŽBA MLADINSKA KNJIGA
LJUBLJANA-ZAGREB

Svi smo mi žrtve, Anselmo. Naše su sudbine određene svemirskim bacanjem kocki, vjetrovima zvijezda, nepostojanim lahorima kobi što ih dižu vjetrenjače bogova. H.L. Dielrich Konačna sudbina

820(73)-31

L

SHELDON, Sidney
Vjetrenjače bogova / Sidnev Sheldon : [preveo Ivan Skunc; | Ljubljana : Zagreb : Mladinska knjiga, 1990.
Prevod dela: NVindmills of the gods

.#ff

f/
'|",
'| i

7

i

\
\ PROLOG

Perho, Finska

i

. .Ju.

Sastanak se održavao u udobnoj kolibi otpornoj na nepogode, u zabitnom šumovitom području, 320 kilometara od Helsinkija, nedaleko od sovjetske granice. Članovi zapadnog ogranka Odbora stigli su neupadljivo, u nejednakim razmacima. Došli su iz osam različitih zemalja, ali je njihov posjet nenapadno organizirao utjecajni član Vallioneuvoslu, finskog vijeća ministara, tako da u njihovim putnicama nije bilo ni znaka da su ušli u zemlju. Pošlo su stigli, naoružani stražari su ih otpratili u kolibu, a kad se pojavio i posljednji posjetilac, vrata kolibe su zaključana, a stražari su zauzeli svoja mjesta na siječanjskoj vjetrometini, budni na svaki znak nekog uljeza.

Članovi koji su zauzeli mjesta za velikim pravokutnim stolom bili su ljudi na moćnim položajima i zauzimali su visoka mjesta u svojim vladama. Sretali su se i prije pod manje tajnovitim okolnostima. Imali su povjerenja jedni u druge, jer im drugo nije ni preostalo. Radi veće sigurnosti, svakome je bilo dodijeljeno ilegalno ime.

Sastanak je trajao golovo pet sali, a rasprava je bila burna.

Predsjedavajući konačno odluči kako je došlo vrijeme da se prijede na glasovanje. Ustao je, onako visok, i obratio se čovjeku koji mu je sjediozdesna.

-Da. j } .

- Odin?

- Da. ' *

- Balder?

- Previše se žurimo. Ako se ovo otkrije, život će nam bili... i

- Da ili ne, molim?

- Ne.

- Freyr? '

- Da. i '

- Sigmund? i

- Nein. Opasnost... * \

- Thor?

- Da.

-Tyr?

-Da.

- Ja glasujem za. Odluka je usvojena. Tako ću izvijestiti Kontrolora. Na idućem sastanku ću vam priopćiti koga smatra

najsposobnijim da sprovede cijeli pothvat. Pridržavat ćemo se uobičajenih mjera opreza i napustiti ovo mjesto u razmaku od dvadeset minuta. Hvala vam, gospodo.

PRVI DIO

Dva sata i četrdeset pet minuta kasnije koliba je bila napuštena. U nju je ušla ekipa stručnjaka koji su sve polili petrolejom i zapalili kolibu. Gladni su vjetrovi lizali crvene plamenove.

Kad je palokuniu, vatrogasna četa iz Perhoa, konačno stigla na lice mjesta, ništa nije preostalo da se vidi osim žeravice što linja i na snijegu koji cvrči ocrtava mjesto nekadašnje kolibe.

Pomoćnik komandira pride pepelu, sagne se i ponjuši.

- Petrolej - reče. - Podmetnula valra.

Komandir vatrogasne čete zurio je u oslatke kolibe dok mu se na licu ocrtavao izraz zbuđenosti.

- Čudno - promrmlja.

- Molim?

- Prošlog tjedna išao sam u lov i prošao ovim šumama. Ovdje nije bilo nikakve kolibe.

-

1.

Washington, D.C. •

Stanton Rogers je bio predodređen da bude predsjednik Sjedinjenih Država. Bio je harizmatički političar, veoma viđena ličnost u javnosti koja mu je odobravalala, a podržavali su ga moćni prijatelji. Na Rogersovu nesreću, njegov se libido ispriječio pred njegovom karijerom. I tako je, kako su se stari washingtonski listi izrazili: "Starina Stanton sam sebe odjebao s predsjedništva."

To ne znači da je Stanton Rogers sebe smatrao Casanovom. Naprotiv, nakon tog jedinog spavaoničkog ispada, bio je uzoran suprug. Pristao, bogat, na putu da zauzme jedan od najvažnijih položaja na svijetu, mogao je bez po muke varati suprugu, ali nikad nije ni pomislio na drugu ženu.

Da ironija bude veća, Stantonova supruga, Elizabeth, bila je društvena, lijepa i inteligentna, pa se njih dvoje gotovo u svemu slagalo, dok je Barbara, žena u koju se Rogers zaljubio i s kojom se poslije rastave što se našla na mnogim naslovnim stranama konačno vjenčao, bila pet godina starija od Stantonova, prije prijatna negoli lijepa lica i činilo se da s njim nema ničega zajedničkog.

Stanton je bio atleta, Barbara je mrzjela sve oblike tjelesnih vježbi. Stanton je volio društvo, Barbara je više voljela da bude sama s mužem ili da prima uski krug prijatelja. Najveće iznenađenje za one koji su poznavali Stantonova Rogersa bile su političke

razlike. Stanton je bio liberal, dok je Barbara odrasla u ultrakon-zervativnoj obitelji.

Paul Ellison, Stantonov najbliži suradnik, rekao mu je:

- Mora da si sišao s uma, prijatelju. Ti i Liz ste malone u Guinnessovoj knjizi svjetskih rekordu kao savršeni bračni par. Ne možeš sve to odbaciti radi nekakve usputne veze.

Stanton Rogers mu je odlučno odgovorio:

- Odbij, Paul. Ja Barbaru volim. Čim dobijem rastavu, mi ćemo se vjenčati.

- Jesi li svjestan kako će to utjecati na tvoju karijeru?

- U ovoj zemlji pola brakova završava rastavom. To uopće neće utjecati - odgovorio je Stanton Rogers.

Pokazalo se da je bio slab prorok. Vijesti o mučno dobivenoj rastavi za štampu su bile prava mana, a tračerski listovi su, dakako, sve iskilili i prikazali što groznijim, s fotografijama ljubavnog gnijezda Stantonova Rogersa i pričicama o tajnim ponoćnim sastancima. Novine su podgrijavale priču tako dugo koliko se

dalo, a kad se pomama slegla, moćni prijatelji koji su podupirali Stantona Rogersa i njegovu kandidaturu za predsjednički položaj nenapadno su nestali. Našli su novog bijelog skakača koji će se natjecati: Paula Ellisona.

Čim je Stanlon Rogers završio Pravni fakultet, njegova se politička zvijezda počela meteorski uzdizati, pa ako je on bio komet, Paul Ellison je bio rep. Rastava je sve promijenila. Sada je Stanton Rogers postao privjeskom Paula Ellisona. Da se prede stazu što vodi na vrh planine trebalo je gotovo petnaest godina. Ellison je prvi put izgubio na izborima za Senat, a drugi put pobijedio, te je u idućih nekoliko godina postao veoma popularnim, jasno profiliranim zakonodavcem. Borio se protiv rasipanja u upravi i u vashington-skoj birokraciji. Bio je populist i vjerovao je u međunarodni detente. Dobio je zadaću da održi govor za nominaciju tadašnjeg predsjednika koji se kandidirao za ponovni izbor. Bio je to tako sjajan i strastven govor da su ga svi morali uzeti na znanje. Nakon četrdeset godina Paul Ellison je izabran za predsjednika Sjedinjenih Država. Prvo što je učinio bilo je da Stantona Rogersa imenuje predsjednikovim savjetnikom za vanjske poslove. Teorija Marshalla McLuhana da će televizija svijet pretvoriti u globalno selo obistinila se. Inauguracija četrdeset prvog predsjednika Sjedinjenih Američkih Država satelitski je prenošena u 190 zemalja.

Ellison je bio solidan izbor. Iako nije imao ni dobar izgled Stantona Rogersa ni njegovu harizmu, bio je inteligentan i simpatičan, a imao je i dobro zaleđe. Bio je niska stasa, pravilnih smirenih crta lica i svijetloplavih očiju. Živio je deset godina u sretnom braku s kćeri jednog čeličnog magnata, a on i Alice bili su poznali kao odan par koji se voli.

Kao i Stanton Rogers, Paul Ellison je pohađao Yale i diplomirao na Harvardskom Pravnom fakultetu. Dva su čovjeka odrasla zajedno. Njihove su obitelji u Southamptonu imale ljetnikovce jedan do drugog, pa su dječaci zajedno plivali, organizirali base-ball timove, a kasnije i sastanke u četvoro. Na Harvardu su bili isto godište. Paulu Ellisonu je dobro išlo, ali je Stanton Rogers bio studentska zvijezda. Otac Stantona Rogersa bio je glava uspješne odvjetničke kancelarije na Wall Streetu, pa je Stanton, kad bi tu radio za ljetnih praznika, uredio da i Paul bude s njim.

U Crnom kokotu, vashingtonskom sastajalištu novinara, Ben Cohn, stari i prokušani politički dopisnik The Washington Postu, sjedio je za stolom s četvoricom kolega i na velikom televizoru smještenom iznad bara gledao inauguraciju.

- Taj kujin sin me košta pedeset dolara - požali se jedan dopisnik.

- Upozorio sam te da se ne kladiš protiv Ellisona - predbaci mu Ben Cohn. - Ima on u sebi nečega magičnog, sine. Bit će ti bolje da u to povjeruješ.

Kamera se kretala tako da pokaže golemu gomilu ljudi okupljenih na Pennsylvania aveniji. Pred ostrim siječanjским vjetrom stiskali su se u kaputima i preko zvučnika postavljenih oko podija pratili svečanost. Jason Merlin, predsjednik Vrhovnog suda

|\ \

Sjedinjenih Američkih Država, primio je zakletvu. Novi predsjednik se rukovao s njim, a onda prišao mikrofonu.

- Pogledajte samo ove budale kako stoje vani dok im se smrzavaju guzice - primijeti Ben Cohn. - A znate li zašto nisu kod kuće kao sva normalna ljudska bića da sve to prate na televiziji?

- Zašto?

- Zato što čovjek stvara povijest, prijatelji moji. Jednog će

dana svi ovi ljudi pričati svojoj djeci i svojim unucima da su bili ovdje onog dana kad je Paul Ellison polagao zakletvu. I svi će se hvalisati: "Bio sam mu tako blizu da sam ga mogao dotaknuti."

- Ti si cinik, Cohn.

- I ponosan na to. Svi političari na svijetu proizlaze iz iste kuhinje. Svi su u njoj zbog onoga što mogu uzeli iz nje. Suočite se s time, druškani, da je naš predsjednik liberal i idealist. To je dovoljno da kod svakog inteligentnog čovjeka izazove moru.

Moja definicija liberala je: čovjek čija je guzica čvrsto prionula uz oblake od pamuka.

Ben Cohn zapravo nije bio tako ciničan kakvim se pričinjao. Od samog početka pratio je karijeru Paula Ellisona i premda iz početka doista nije bio impresioniran, kako se Ellison uspinjao na političkoj ljestvici, lako je on mijenjao mišljenje. Taj političar nije nikome kimao glavom. Bio je hrast u šumi vrba.

Vani je nebo odjednom počelo dažditi ledenim pljuskom. Cohn se nadao da to vrijeme nije kobni znak četiriju godina koje nadolaze. Nanovo je svratio pažnju na televizor.

"Predsjedništvo Sjedinjenih Država je baklja koju je upalio američki narod i koja svake četvrte godine prelazi iz ruke u ruku. Baklja koja mi je povjerena najmoćnije je oružje na svijetu. Dovoljno moćna da spali ovu civilizaciju kakvu poznajemo ili da bude kriješ koji će nama i svemu ostalom svijetu osvjetljavati budućnost. Danas ne govorim samo našim saveznicima nego i onim zemljama koje su u sovjetskom logoru. Kažem im sada kad se pripremamo da uđemo u dvadeset prvo stoljeće da više nema prostora za konfrontaciju i da moramo naučiti kako da izričaj jedan svijet postane stvarnost. Svaki drugi put može dovesti jedino do holokausta od koga se nijedan narod ne bi nikad oporavio. I te kako sam svjestan dubokih ponora koji leže između nas i

zemalja iza željezne zavjese, ali glavni cilj ove administracije bit će da sagradi nepokolebljive mostove preko tih ponora."

Riječi su mu odzvanjale dubokom iskrenošću koja dolazi iz srca. On to i misli, shvati Ben. Nadam se da nitko neće ubili ovog kapilarni.

U Junction Cilvju, u Kansasu, dan je bio nalik na štenaru, mračan i hladan. Padao je tako gust snijeg da je vidljivost na Auto-putu 6 bila gotovo nula. Mary Ashlev je oprezno vozila svojim starim karavanom držeći se sredine auto-puta što su je ralice očistile. Zbog oluje će zakasniti na predavanje što ga je imala održali. Vozila je polako, pazeći da joj kola ne završe izvan puta.

Iz radija je dopirao predsjednikov glas: "... i u javnoj upravi i u privatnom životu ima mnogo onih koji uporno traže da Amerika sagradi više opkopa negoli mostova. Moj odgovor na to je kako više ne možemo trpjeti da osudujemo sebe ili našu djecu na budućnost kojoj prijete svjetski sukobi i atomski rat."

Mary Ashlev pomisli: Drago mi je što sam glasovala za njega. Paul Ellison je na putu da postane veliki predsjednik.

Vijavica se pretvorila u zasljepljujući bijeli vrtlog i ona čvršće prihvati upravljač.

U St. Croixu tropsko je sunce sjalo s plavog neba bez oblačka, ali Harrvju Lantzu nije padalo ni na pamet da izide. Previše se dobro i unutra zabavljao. Ležao je u krevetu, gol, u sendviču između sestara Dollv. Lantz je imao empirički dokaz da one zapravo nisu sestre. Annette je bila stasita prirodna brineta, a Sally stasita prirodna plavuša. Doduše, Harrvju Lantzu se živo fućkalo jesu li one u krvnom srodstvu. Važno je bilo da su obje bile stručnjakinje u onome što su radile, a zbog toga što su radile Lantz je glasno stenjao od užitka.

U najudaljenijem kutu motclske sobe, na ekranu televizora titrala je predsjednikova slika.

"... i jer vjerujem da nema tog problema koji ne bi mogao biti riješen ako se s obje strane pokaže istinska dobra volja, betonski

zid oko Istočnog Berlina i željezna zavjesa što okružuje druge satelitske zemlje Sovjetskog Saveza moraju pasti."

Sally zastane u svojoj djelatnosti tek toliko da zapita:

- Hoćeš li, zlato, da ugasm tu jebenu stvar?

- Pusti televizor na miru. Baš hoću da čujem što ima reći.

Annette podiže glavu.

- Jesi li glasovao za njega?

Harry Lantz podvikne:

- Hej, vas dvije! Natrag na posao!

"Kako vam je poznato, prije tri godine, nakon smrti rumunjskog predsjednika Nicolae Ceaus,escua, Rumunjska je prekinula diplomatske odnose sa Sjedinjenim Državama. Sada vas želim obavijestiti da smo se obratili rumunjskoj vladi i njenom predsjedniku, Alexandru Ionescuu. On je pristao da nanovo uspostavi diplomatske odnose s našom zemljom."

Začulo se klicanje gomile okupljene na Pennsylvania aveniji.

Harry Lantz se tako naglo uspravio u sjedeći položaj da su Annetteini zubi ulonuli u njegov penis.

- Zaboga! - krikne Lantz. - Već sam obrezan. Koji kurac to radiš?

- Zašto si se pomaknuo, zlato?

Lantz je nije čuo. Oči su mu bile prikovane uz televizor.

"Jedan od naših prvih službenih čina", govorio je predsjednik, "bit će odašiljanje ambasadora u Rumunjsku. A to je samo početak."

Preko radija čuli su se klicanje i pljesak.

"Slanje našeg ambasadora u Rumunjsku samo je početak svjetskog pokreta narod s narodom. Nemojmo nikad zaboraviti da čovječanstvo ima zajedničko podrijetlo, zajedničke probleme i zajedničku konačnu sudbinu. Sjetimo se da su nam zajednički problemi veći od problema koji nas dijele, a za ono što nas dijeli sami smo krivi."

U strogo čuvanoj vili u Ncuillvju, predgrađu Pariza, rumunjski revolucionarni vođa Marin Groza gledao je predsjednika na Chaine 2 T'élevision.

"... sada vam obećavam da ću učinili najbolje što mogu i da ću izvući najbolje i iz drugih."

Pljesak je trajao punih pet minuta.

Marin Groza reče zamišljeno:

- Mislim da je došlo naše vrijeme, Leve. On to doista misli.

Lev Pasternak, njegov šef sigurnosti, odgovori:

- Neće li to pomoći Ionescuu?

Marin Groza odmahne glavom.

- Ionescu je tiranin. Na koncu konca, ništa mu neće pomoći.

Ali, moram biti veoma pažljiv s određivanjem vremena. Onda kad sam pokušao srušiti Ceaus,escua, to mi nije uspjelo. Ne srni-, jem nanovo pretrpjati neuspjeh.

U Bukureštu je bila večer. Zima se pokazala neočekivano blagom, pa su ulice bivših trgovačkih središta bile prepune građana koji su stajali u redovima ne bi li štogod nabavili.

Rumunjski predsjednik Alcxandru loncscu sjedio je u svom uredu u Pelesu, staroj palači na Calea Victoriei, okružen s pet--šest suradnika. Slušao je prijenos na kratkim valovima.

"... Ne namjeravam se tu zaustaviti", govorio je američki predsjednik. "Albanija je prekinula sve diplomatske odnose sa Sjedinjenim Državama 1946. godine. Namjeravam nanovo uspostaviti te veze. Osim loga, namjeravam ojačati naše diplomatske veze s Bugarskom, s Čchoslovačkom i s Istočnom Njemačkom."

Pete Connors nije bio pijan, barem ne toliko pijan koliko je želio biti. Popio je gotovo i peti viski, kad mu Nancv, tajnica s kojom je živio, prigovori:

- Ne čini li ti se da ti je već dosta, Pete?

On se nasmija i pljesne je po stražnjici.

- Govori naš predsjednik. Trebala bi pokazati malo poštovanja.

Okrene se da pogleda sliku na televizoru.

- Komunistički kurvin sine - povika prema ekranu. - Ovo je moja zemlja i CIA li to neće dopustiti. Zaustavit ćemo mi tebe.

Charlie. Možeš se kladili u svoju guzicu.

2.

Paul Ellison reče:

- Trebat će mi mnogo tvoje pomoći, stari prijatelju.
- Dobit ćeš je - odgovori mirno Stanton Rogers.

Sjedili su u Ovalnom uredu, predsjednik za svojim stolom s američkom zastavom iza sebe. Ovo je bio njihov prvi sastanak u ovom uredu i predsjedniku Ellisonu je bilo neugodno.

Da Stanton nije učinio onu jednu jedinu grešku, mislio je Paul Ellison, on bi sjedio za ovim stolom namjesto mene.

Kao da čita njegove misli, Stanton Rogers nastavi:

- Moram ti nešto priznati, Paule. Onog dana kad si bio nominiran za predsjedništvo, bio sam ljubomoran kao davo. To je bio moj san, a li si ga doživljavao. Ali, znaš što mi se dogodilo? Napokon sam shvatio da ako ja ne mogu sjedili na toj stolici, nema nikoga na svijetu za kojeg bi poželio da sjedi na njoj osim tebe. Ta ti stolica pristaje.

Paul Ellison se osmjehne prijatelju i prizna:

- Da ti pravo kažem, Stan, ova mi soba tjera strah u kosti. Osjećam oko sebe duhove VWashingtona i Lincolna i JefTersona.
- Imali smo mi predsjednika koji su...
- Znam. Ali, moramo nastojati da se pokažemo doraslima onim velikima.

Pritisne dugme na stolu i za nekoliko sekundi u sobu uđe stjuard u bijeloj jakni.

- Izvolite, gospodine predsjedniče.

Paul Ellison se okrene Rogersu.

- Kavu?
- Dobro zvuči.
- Hoćeš li još nešto uz to?

- Ne, hvala. Barbara zahtijeva da pazim na svoju liniju. Predsjednik kinine glavom stjuardu Henrvju, i ovaj tiho napu sti sobu.

Barbara. Svih je iznenadila. Prema washingtonskim govorkanjima taj brak nije mogao potrajati ni godinu dana. Ali, otad je prošlo već petnaest godina, a brak se pokazao uspješnim. Stanton Rogers je razvio uglednu pravničku praksu u Washingtonu, a Barbara stekla glas veoma dražesne domaćice.

Paul Ellison ustane i počne koračati gore-dolje.

- Čini se da je moj govor "narod s narodom" izazvao prilično buke. Pretpostavljam da si vidio sve novine. Stanton Rogers slegne ramenima.

- Znaš kakvi su. Vole podići heroje da ih mogu srušiti.
- Iskreno rečeno, baš me briga što novine kažu. Mene zanima što ljudi govore.
- Otvoreno govoreći, mnogim si ljudima, Paule, utjerao strah u kosti. Oružane snage su protiv tvog plana, a neki moćni podu zetnici i drmatore bi voljeli da vide kako doživljava neuspjeh.
- Neće doživjeti neuspjeh. - Sjedne i zavalj se u stolicu. - Znaš li što je danas najveća nevolja sa svijetom? Nema više dr žavnika. Zemljama upravljaju političari. Bilo je vrijeme, ne tako davno, kad su na ovoj zemlji živjeli divovi. Neki su bili dobri, a neki zli, ali, bogami, bili su divovi. Roosevelt i Churchill, Hitler i Mussolini, Charles de Gaulle i Josit' Staljin. Zašto su svi oni živjeli u jednom određenom vremenu? Zašto danas nema držav nika?

- Prilično je teško biti div svjetskog formata na ekranu od pola metra.

Pojavi se stjuard noseći srebrnu pliticu s vrčem kave i s dvije šalice, na kojima je bio utisnut predsjednički pečat. On spretno natoči kavu.

- Mogu li vas poslužiti još nečim, gospodine predsjedniče?
- Ne. To je sve, Henry. Hvala ti.

Predsjednik pričekava sve dok stjuard nije otišao.

j

- Htio bih razgovarati s tobom o novom ambasadoru u Rumunjskoj. Treba pronaći pravu osobu.

- Tako je.

- Ne trebam ti ni govoriti koliko je to važno. Želim da se baciš na to što je moguće prije.

Stanton Rogers otpije gutljaj kave i ustane.

- Odmah ću angažirati Ministarstvo vanjskih poslova.

U malom prigradskom naselju Neuillvju bilo je dva sata iza ponoći. Vila Marina Groze ležala je u mrklom mraku. Mjesec su prekrivale teške naslage olujnih oblaka. U taj sat ulice su bile tihe i tu tišinu narušio bi samo korak ponekog slučajnog prolaznika. Lik u crnoj odjeći bešumno se kretao među drvećem prema zidu od opeka što je okruživao vilu. Preko ramena je nosio uže i gunj, a u rukama uzi s prigušivačem i pištolj za izbacivanje strelica. Pošlo je stigao do zida, on zastane i osluhne. Čekao je, bez pokreta, cijelih pet minuta. Napokon, zadovoljan, on odmotava najlonsko uže i počne uvis bacati kuku pričvršćenu na njegovu kraju sve dok se nije zakvačila za gornji rub zida. Čovjek se hitro započne penjati. Pošlo se dohvatio vrha zida, on preko njega prebaci gunj da se zašliti od otrovnih šiljaka metalnih čavala usadenih u njega. Opet zastane da osluhne. Okrene kuku, prebaci uže na unutrašnju stranu zida i spusti se na tlo. Provjeri za pašom bulisong, smrtonosni filipinski nož na sklapanje koji se može otvoriti i zatvoriti jednom rukom.

Sada će doći na red psi čuvari. Uljez se sagne i slane očekivati da ga nanjuše. Bila su tri dobermana uvježbana da ubijaju. Ali, oni su bili samo prva zapreka. Cijelo područje i sama vila bili su prepuni elektronskih naprava i stalno pod nadzorom televizijskih kamera. Sva je pošla primana u vralarskoj kućici i stražari su otvarali pisma i pakete. Vrata vile bila su tako čvrsta da ih bombe nisu mogle probiti. Vila je imala vlastitu opskrbu vodom, a Marin Groza je imao kušača hrane. Vila je bila neosvojiva. Navodno. Lik u crnom bio je noćas ovdje da dokaže suprotno.

Čuo je kako psi irče prema njemu prije nego što ih je ugledao. Nahrupili su iz mraka i vinuli se prema njegovu grlu. Bila su dva. On podiže pištolj i pogodi strelicom najprije bližega, slijeva, a

onda i drugoga, zdesna. Pritom je izmicao njihovim zavitlanim tijelima. Okrene se naokolo očekujući trećeg psa. Kad je stigao, on nanovo opali, a tada opet zavlada samo tišina.

Uljez je znao gdje su u tlu ukopane zvučne zamke, pa ih je vješto izbjegavao. Tiho je promicao onim dijelovima tla do kojih televizijske kamere nisu stizale i nakon manje od dvije minute pošao je prešao preko zida našao se kraj stražnjih vrata vile.

Kad je posegnuo za kvakom na vratima, odjednom je uhvaćen u snop blještavog svjetla reflektora. Začuo se povik:

- Stoj! Odbaci oružje i podigni ruke!

Lik u crnome oprezno spusti oružje i podigne pogled. Na krovu je u određenim razmacima bilo pet-šest ljudi sa svakovrsnim oružjem uperenim u njega.

Čovjek u crnom zareži:

- Koji vam je kurac trebalo tako dugo? Nipošto nisam smio stići tako daleko.

- I niste - obavijesli ga glavni stražar. - Počeli smo vas pratiti prije nego što ste prešli zid.

Leva Pasternaka to nije omekšalo.

- Onda je trebalo da me prije zaustavite. Mogao sam biti u samoubilačkoj misiji s tovarom bombi i prokletih mina. Hoću da se sutra ujutro, ločno u osam sali, održi sastanak cijelog osoblja.

Psi su omamljeni. Neka netko pripazi na njih dok se ne probude.

Lev Pasternak se ponosio time da je najbolji stručnjak za sigurnost na svijetu. Bio je pilot u izraelskom šestodnevnom ratu, a poslije rala poslao je glavni agent u Mossadu, jednoj od pet izraelskih tajnih službi.

Nikad neće zaboravili ono jutro prije dvije godine kad ga je njegov pukovnik pozvao u svoj ured.

- Leve, netko želi da le unajmi na nekoliko tjedana.

- Nadam se da je plavuša - pošali se Lev.

- To je Marin Groza.

Mossad je imao potpun dosje o tom rumunjskom disidentu. Groza je bio vođa rumunjskog narodnog pokreta za svrgavanje Alexandrua Ionescuja i upravo se spremio da izvrši državni udar kad ga je izdao jedan od njegovih ljudi. Oko dvadeset pet boraca otpora bilo je strijeljano, a i sam Groza jedva je živ pobjegao iz zemlje. Francuska mu je pružila politički azil. Ionescu je Marina

Grozu optužio za izdaju zemlje i na njegovu glavu raspisao ucjenu. Dosad je pet-šest pokušaja da se ubije Grozu završilo neuspjehom, ali je u posljednjem napadu ipak ranjen.

- Što hoće od mene? - začudi se Pasternak. - Ima državnu zaštitu.

- Nije dovoljno dobra. On ireba nekoga koji će uspostaviti apsolutni sigurnosni sustav. Obratio se nama. Preporučio sam tebe.

- Znači li to da moram ići u Francusku?

- To će ti oduzeti samo nekoliko tjedana.

- Ne bih...

- Leve, govorimo o Menschu. To je čovjek s bijelim šeširom.

Prema našim informacijama uživa dovoljnu potporu naroda u svojoj zemlji da može srušiti Ionescuja. Kad se steknu povoljni uvjeti, krenut će. U međuvremenu mi treba da ga održimo na životu.

Lev Pasternak malo promisli.

- Nekoliko tjedana, jeste li tako rekli?

- Samo toliko.

ljudi, a one koje je izvana unajmio temeljito je provjerio. Svaki pojedini komad opreme bio je pravo umjetničko djelo.

Pasternak se s rumunjskim buntovnikom vidao svakodnevno. Što je više vremena provodio s njim, sve više mu se divio. Kad je Marin Groza predložio Pasternaku da ostane i da mu bude šef osiguranja, Pasternak nije oklijevao.

- Bit ću tu - reče - dok ne budete spremni da krenete. Tek tada ću se vratiti u Izrael.

Sklopili su ugovor.

U nejednakim vremenskim razmacima Pasternak bi inscenirao iznenadne napade na vilu, provjeravajući svoju službu sigurnosti. Sad je mislio: Neki su snažan postali nemarni. Moram ih zamijeniti.

Krenuo je hodnicima, pažljivo provjeravajući toplotne senzo-re, elektronski alarmni sustav i infraerene zrake na pragu svakih vrata. Kad je stigao do spavaonice Marina Groze, čuo je glasan prasak, a trenutak kasnije Groza počne vrištati u smrtnoj mucu.

Lev Pasternak prođe pokraj vrata Grozine spavaonice i nastavi svoj obilazak.

S obzirom na vrijeme, pukovnik je pogriješio, ali je imao pravo što se tiče Marina Groze. Bio je to mršav, naizgled krhak čovjek s nečim asketskim u sebi i s licem izbrzdanim tugom. Imao je orlovski nos, čvrstu bradu i široko čelo, koje se nastavljalo čuperkom bijele kose. Kad bi govorio, duboke crne oči bi mu plamtjele strašću.

- Uopće mi nije stalo do toga hoću li živjeti ili umrijeti - rekao je Levu kad su se prvi put sastali. - Svi ćemo umrijeti. Moram ostati na životu još godinu-dvije. Toliko vremena mi je potrebno da istjeram Ionescuja iz svoje zemlje. - Odsutno prijede rukom preko modrosiva ožiljka na svom obrazu. - Nema tog čovjeka koji bi imao pravo da podjarmi cijelu jednu zemlju. Moramo osloboditi Rumunjsku i omogućili narodu da sam odlučuje o svojoj sudbini.

Lev Pasternak se bacio na posao da uspostavi sigurnosni sustav u vili u Neuillvju. Pritom se koristio s nekoliko svojih vlastitih

3.

Glavni ured CIA-e smješten je s one strane rijeke Potomac u Langlevju, Virginia, dvanaest kilometara sjeverozapadno od Washingtona. Na prilaznom putu do agencije, povrh kapije, nalazi se svjetionik koji baca crveno svjetlo. U stražarskoj kući čuvari bdiju dvadeset četiri sata na dan, a ovlaštteni posjetioci dobivaju značke različitih boja koje im omogućuju pristup samo u one odjele u kojima imaju posla. Ispred sive sedmorokatnice glavnog ureda, koja se hirovito naziva Tvornicom igračaka, veliki je kip Nathana Halea, heroja američke revolucije. Unutra, u prizemlju, kroz stakleni zid hodnika vidi se unutrašnje dvorište pretvoreno u perivoj s ponekim stablom magnolije tu i tamo. Iznad prijavnog ureda je mramorna ploča na kojoj je urezan stih:

Spoznat ćeš istinu

i istinu će te osloboditi.

Publika se nikad ne pušta u zgradu i nema nikakvih uslužnih objekata za posjetioce. Za one koji žele neopaženo ući u "crne" prostorije, postoji tunel koji izbija u predvorje što gleda na mahagonijska vrata dizala, koja danonoćno čuva odjeljenje stražara u sivim flanelskim odijelima.

Na sedmom katu, u dvorani za konferencije koju su čuvali ljudi iz sigurnosti s prćastonosim revolverima ispod poslovnih sakoa, u toku je bio sastanak izvršnog štaba, koji se održavao svakog ponedjeljka. Oko golemog hrastovog stola sjedili su: direktor CIA-e Ned Tillingast, ministar kopnene vojske general Oliver Brooks, ministar vanjskih poslova Floyd Baker, šef kon-traobavještajne službe Pete Connors i Stanton Rogers.

Ned Tillingast, direktor CIA-e, bio je u šezdesetim godinama, hladan, šutljiv čovjek opterećen zlokobnim tajnama. Postoji svje- tao ogranak i taman ogranak CIA-e. Tamni ogranak vodi potajne operacije, pa je u posljednjih sedam godina Tillingast nadzirao 4500 pripadnika službe koji su radili na lom području. General Oliver Brooks bio je westpointski vojnik koji je i svoj osobni i svoj profesionalni život udešavao prema knjizi. Bio je čovjek kompanije, a kompanija za koju je radio bila je Armija Sjedinjenih Američkih Država.

Floyd Baker, ministar vanjskih poslova, bio je anahronizam, potomak prijašnje ere, južnjačke loze, visok, dostojanstven, staromodne galanlnosti. Bio je čovjek s duhovnim naočnjacima. Diljem zemlje posjedovao je lanac utjecajnih novina i smatralo se da je enormno bogat. U Washingtonu nije bilo nikoga s oštrijim političkim osjećajem, a Bakerove antene su bile neprestano upravljene prema promjenljivim signalima što pristižu iz hodnika Kongresa.

Pete Connors je bio irskog podrijetla, tvrdooglavi buldog od čovjeka, teška pijanica i neustrašiv. Ovo mu je bila posljednja godina u CIA-i. Pred njim je bilo umirovljenje, po sili zakona, u lipnju. Connors je bio šef

kontraobavještajne službe, najutjecajnijeg i najneprobojnijeg ogranaka CIA-e. Probio se do vrha kroz različite obavještajne odjele i nalazio se usred zbivanja u stara dobra vremena kad su agenti CIA-e bili zlatni momci. Pete Connors je i sam bio zlatan momak. Sudjelovao je u državnom udaru koji je šaha vratio na paunovo prijestolje u Iranu, a imao je udjela i u operaciji Mungos, u pokušaju da se 1961. sruši Cas-trov režim.

"Nakon Zaljeva Svinja sve se promijenilo", jadao se Pete s vremena na vrijeme. Dužina njegove tirade zavisila je obično o stupnju njegova pijanstva. "Liberalne mlakonje su nas napadale

na naslovnim stranama svih novina na svijetu. Nazivali su nas gomilom lažljivih, podmuklih klaunova koji se ni sami sebi ne znaju skloniti s puta. Neki kopilan, protivnik CIA-e, objavio je imena naših agenata, pa je ubijen šef naše ispostave u Ateni, Dick Welch."

Pete Connors je zbog napetosti i tajnosti svog posla prošao kroz tri nesretna braka, ali, što se njega tiče, nijedna žrtva za vlastitu zemlju nije bila prevelika.

Sada, usred sastanka, lice mu je bilo crveno od srdžbe:

- Ako dopustimo da predsjedniku uspije ovaj jebeni program "narod s narodom", on će razdati zemlju. To se mora zaustaviti. Mi ne možemo dati...

Floyd Baker ga prekine.

- Predsjednik je u svom uredu manje od tjedan dana. Svi smo mi ovdje da provodimo njegovu politiku i...

- Nisam ja ovdje, gospodine, zato da izručim svoju zemlju prokletim komicima. Prije svog govora, predsjednik nikad nije ni spomenuo svoj plan. Svih nas je zaskočio njime. Nismo imali prilike da zajednički bilo što poduzmemo protiv toga.

- Možda je to i namjeravao - primijeti Baker.

Pete Connors se zabljuje u njega.

- Zaboga, pa vi se s time slažete!

- On je moj predsjednik - odlučno odgovori Floyd Baker. - Upravo tako kao i vaš.

Ned Tillingast se obrati Stantonu Rogersu:

- Connors ima pravo. Predsjednik zapravo planira da pozove Rumunjsku, Albaniju, Bugarsku i ostale komunističke zemlje da ovamo pošalju svoje špijune koji će glumiti alašeje za kulturu, vozače, tajnice i sluškinje. Trošimo milijarde dolara da čuvamo stražnja vrata, a predsjednik hoće da širom otvori glavni ulaz. General Brooks kimne glavom u znak da se slaže.

- Ni mene nitko ništa nije pitao. Prema mojem mišljenju, predsjednikov plan može i te kako uništiti ovu zemlju.

Javi se Stanton Rogers:

- Gospodo, neki od nas mogu da se ne slažu s predsjednikom, ali ne zaboravimo da je narod glasovao za to da Paul Ellison upravlja ovom zemljom. - Prijeđe pogledom po onima koji su sjedili oko njega. - Svi smo mi dio predsjednikova tima, pa

moramo slijediti njegovo vodstvo i dati mu svu moguću podršku. - Njegove je riječi pratila šutnja puna otpora. - Dobro, dakle. Predsjednik želi dobiti ažuran izvještaj sadašnjeg stanja u Rumunjskoj. Sve što imate.

- Uključujući i naše tajne podatke? - upita Pete Connors.

- Sve. Dajte mi to smjesta. Kakav je položaj Alexandrua Ionescuja u Rumunjskoj?

- Ionescu sjedi čvrsto u sedlu - odgovori Ned Tillingast. - Kad se riješio Ceaușescuove porodice, svi su Ceaușescuovi saveznici poubijani, pozatvarani ili izgnani. Kad se dočepao vlasti, Ionescu je počeo iscrpljivati zemlju. Narod ga mrzi iz dubine duše.

- Kakve izgleda ima revolucija?

Tillingast živne.

- Ah, to je prilično zanimljivo. Sjetite se da je Marin Groza prije nekoliko godina gotovo srušio Ionescuov režim.

- Da. A Groza je na jedvite jade umakao iz zemlje.

- S našom pomoću. Prema našim podacima, postoji tajni narodni pokret koji nastoji da se on vrati. Groza bi bio dobar za Rumunjsku, a ako uspije, bio bi dobar i nama. Izbliza pratimo situaciju.

Stanton Rogers se obrati ministru vanjskih poslova:

- Imate li onaj popis kandidata za mjesto u Rumunjskoj?

Floyd Baker otvori kožnatu torbu za spise, izvadi iz nje neke papire i pruži kopije Rogersu.

- Ovo su naši vrhunski kadrovi. Sve su to kvalificirani diplomati od karijere. Svaki je provjeren. Nema sigurnosnih problema, nema financijskih problema, nema neugodnih tajni u privatnom životu.

Dok je Stanton Rogers prihvatao papir, ministar vanjskih poslova doda:

- Dakako, Ministarstvo vanjskih poslova diplomatima od karijere daje prednost pred političkim ličnostima. Onima koji su obrazovani za tu vrstu posla. Osobito u ovoj situaciji. Rumunjska je krajnje osjetljiva točka. Tu treba postupati veoma oprezno. Stanton Rogers ustane.
- Slažem se. Razmotrit ću ta imena s predsjednikom, pa ću vas

obavijestiti o odluci. On je nestrpljiv i želi što prije popuniti taj položaj. Kad su i ostali ustali da odu, Ned Tillingast reče:

- Ostani, Pete! Želim razgovarati s tobom.
- Pošto su Tillingast i Connors ostali sami, Tillingast mu prigovori:

- Nastupio si prilično oštro, Pete.
- Ali, ja imam pravo - tvrdoglavo odvrati Pete Connors. - Predsjednik pokušava prodati našu zemlju. Što bi trebalo da radimo?
- Zaveži!
- Nede, obučeni smo da nađemo neprijatelja i da ga uništimo. Što onda ako je neprijatelj iza naših linija, pa sjedi u Ovalnom uredu?

- Budi oprezan! Budi veoma oprezan!

Tillingast je bio u službi duže od Connorsa. Bio je pripadnik Donovanova OSS-a prije nego je postao CIA-om. I sam je bio ogorčen onime što su liberalne mlakonje u Kongresu učinile organizaciji koju voli. Zapravo, u CIA-i je vladao dubok rascjep između pobornika čvrste linije i onih koji su vjerovali da se ruskog međvjeda može lako pripitomiti da postane neškodljivo ljubimce. Moramo se krvavo boriti za svaki dolar, mislio je Tillingast. U Moskvi KomilG1 Gosudarstvennoj Bezopasnosti, KGB, istodobno obučava tisuću agenata. Ned Tillingast je zavrbovao Petea Connorsa već na fakultetu i pokazalo se da je Connors jedan od najboljih. No, u posljednjih nekoliko godina Connors je postao kaubojem, malo previše nezavisnim, prebrz na obaraču. Opasan.

- Pete, jesi li išta čuo o nekakvoj tajnoj organizaciji koja sebe naziva Patriotima za slobodu? - upita Tillingast.

Connors se namršli.

- Ne. Ne bih rekao. Tko su to?

- Dosad su samo glasina. Sve što imam je dim. Vidi možeš li im ući u trag.

- Hoću.

Sat kasnije, Pete Connors je nazvao nekoga iz javne govornice na Hains Pointu.

- Imam poruku za Od ina.

- Ovdje Odin - odgovori general Oliver Brooks.

Vraćajući se limuzinom u svoj ured, Stanlon Rogers otvori omoćnicu koja je sadržavala popis kandidata za ambadorski položaj i počne ga pomno proučavati. Bio je to izvanredan popis. Ministar vanjskih poslova je dobro izradio domaću zadaću. Svi su kandidati služili u istočnim i zapadnim evropskim zemljama, a nekolicina je stekla dodatna iskustva na Dalekom istoku i u Africi. Predsjednik će biti zadovoljan, pomisli Stanton.

- To su dinosaurusi - odsiječe Paul Ellison. - Svaki od njih.

- Paul - prosvjedovao je Stanton - sve su to iskusni diplomati od karijere.

- I uskogrudni u najboljoj tradiciji Ministarstva vanjskih poslova. Sjećaš li se kako smo prije tri godine izgubili Rumunjsku? Naš iskusni diplomat od karijere uprskao je stvar, pa smo se obreli na smrjavici. Momci sa svijetlom prugom me zabrinjavaju. Svi oni najprije čuvaju svoje guzice. Kad sam govorio o programu "narod s narodom", mislio sam tako od riječi do riječi. Treba

nam da ostavimo dobar dojam na zemlju koja je u ovom času prema nama veoma oprezna.

- Ali, ako tamo postaviš amatera, nekoga bez iskustva, preuzimaš veliki rizik.

- Možda nam i treba netko s različitom vrstom iskustva.

Rumunjska će biti kamen kušnje, Stan. Pokusni balon cijelog mog programa, ako hoćeš. - Načas je oklijevao. - Ne zavaram se. Na kocki je cijeli moj ugled. Znam da ima mnogo moćnih ljudi koji žele vidjeti da moj plan propadne. Ako pretrpi neuspjeh, naći ću se na koljenima. Morat ću zaboraviti Bugarsku, Albaniju, Čehoslovačku i ostale zemlje iza željezne zavjese. A ja neću dopustiti da se to dogodi.

- Mogu se raspitali za neke naše političare koji...

Predsjednik Ellison odmahne glavom.

f

- Isti problem. Želim nekoga s potpuno novim gledištima. Nekoga koji bi mogao otopiti led. Koji je suprotnost gadnom Amerikancu.

Stan Rogers je zbunjeno proučavao predsjednika.

- Paul, stičem dojam da ti već imaš nekoga na umu. Je li tako? Paul Ellison izvadi cigaretu iz kutije s napravom za vlaženje, te je zapali.

- Zapravo - reče otežući - možda i imam.

- A on je...

- To je ona. Jesi li možda vidio članak u posljednjem broju časopisa Foreign Affairs pod naslovom "Detant danas"?

- Jesam.

- Što misliš o njemu?

- Učinio mi se zanimljivim. Autor vjeruje kako smo u mogućnosti da nagovorimo komunističke zemlje da uđu u naš blok ako im ponudimo gospodarske i ... - Zastane. - To je uvelike nalik na tvoj nastupni govor.

- Samo što je to napisano šest mjeseci prije. Objavila je briljantne članke u časopisima Commentary i Public Affairs. Prošle godine čitao sam njenu knjigu o istočnoevropskoj politici i moram priznati da mi je to razjasnilo neke vlastite ideje.

- U redu. Ona se slaže s tvojim teorijama. Ali to nije razlog da se uzme u razmatranje njeno postavljenje na tako važno...

- Stan, ona je otišla dalje od mojih teorija. Izložila je u detalje briljantan plan. Uzela je u obzir četiri najveće ekonomske zajednice i želi ih ujedinili.

- Kako možemo...?

- Trebat će vremena, ali to se može postići. Pazi! Znaš da su 1949. godine zemlje istočnog bloka sklopile ugovor o uzajamnoj ekonomskoj pomoći pod nazivom SEV, a da su 1958. druge evropske zemlje uspostavile EEZ, Evropsku ekonomsku zajednicu.

- Tako je.

- Mi imamo Organizaciju za ekonomsku suradnju i razvoj koja uključuje Sjedinjene Države, neke zemlje zapadnog bloka i Jugoslaviju. A ne zaboravi da su zemlje trećeg svijeta pokrenule pokret nesvrstanih koji nas isključuje. - Predsjednik je-govorio uzbuđenim glasom. - Pomisli na mogućnosti! Kad bismo mogli

udružiti sve te zajednice, Bože, kakvo bi lo bilo zajedničko tržište! To bi značilo ostvarenje istinskoga svjetskog tržišta. A to bi moglo donijeti mir. Stanton Rogers oprezno napomene:

- To jest zanimljiva ideja, ali do toga je dug put.

- Znaš staru kinesku poslovicu: "Putovanje od tisuću kilometara mora započeti jednim jedinim korakom."

- Ona je amater, Paul.

- Neki od naših najboljih ambasadora bili su amateri. Anne Armslrong, bivša ambasadorica u Velikoj Britaniji, bila je odgojiteljica bez ikakvog političkog iskustva. Ambasadori su bili i Perle Mesta u Luxembourgu, Clare Boot Luče u Italiji, glumac John Gavin u Meksiku. Trećina naših sadašnjih ambasadora su ono što ti nazivaš amaterom.

- Ali ti ne znaš ništa o loj ženi.

- Osim da je prokleta bistra i da radimo na istoj valnoj dužini. Želim da o njoj doznaš sve što možeš. - Dohvati primjerak časopisa Foreign Affairs. - Zove se Mary Ashlev.

Dva dana kasnije, predsjednik Ellison i Stanton Rogers su zajedno doručkovali.

- Imam informaciju koju si tražio.

Stanton Rogers izvuče iz džepa papir.

- "Mary Elizabeth Ashlev, Old Milford Road 27, Junction City, Kansas. Ncnavršenih trideset pet godina, udata za dra Edwarda Ashlevja. Dva djeteta. Beth dvanaest i Tim deset godina. Predsjednica ogranka Saveza žena glasača u Junction Cityju. Docent političkih znanosti, predaje o istočnoevropskoj politici na Državnom sveučilištu u Kansasu. Djed joj je rođen u Rumunjskoj." - Zamišljeno uzgleda. - Moram priznati da zvuči zanimljivo.

- I ja tako mislim. Hoću da dobijem potpun sigurnosni izvještaj o njoj.

- Pobrinut ću se za lo.

-

4.

- Ne slažem se, profesorice Ashley - pogleda prkosno uokolo Barry Dylan, najbistriji i najmlađi polaznik seminara političkih znanosti što ga je držala Mary Ashley. - Alexandru Ionescu je gori nego što je Ceausescu ikada bio.

- Možele li nam iznijeti neke činjenice koje bi poduprle vašu tvrdnju? - upita Mary Ashley.

U seminaru što se održavao u učionici Dykstra Halla na Državnom sveučilištu u Kansasu bilo je dvanaest postdiplomskih studenata. Studenti su sjedili u polukrugu nasuprot Mary. Popis onih koji su čekali da budu upisani u njene kolegije bio je duži nego kod ijednog predavača na Sveučilištu. Ona je bila vrhunski predavač s izvanrednim smislom za humor i s nekom toplinom, te je druženje s njom bio pravi užitak. Ovalno joj se lice, zavisno o raspoloženju, mijenjalo od zanimljivog do lijepog. Jagodice su joj bile kao u modela, a svijetlost očiju poput badema. Kosa joj je bila tamna i gusla. Njen stas je u studentica izazivao zavist, a u studenata sanjarenja. Ipak, ona nije bila svjesna koliko je lijepa.

Barry se pitao je li sretna s mužem. Preko srca nanovo upravi pozornost na sadašnje pitanje.

- Pa, eto, pošlo je zavladao Rumunjskom, Ionescu je primije nio oštre mjere prema svim Grozinim pristalicama i nanovo uspostavio čvrslu prosovjetsku liniju. Ni Ceausescu nije bio tako loš.

Progovori drugi student:

- Zašto onda predsjednik Ellison lako željno nastoji uspostaviti diplomatske odnose s njim?

- Zato jer ga želimo prevesti u zapadnu orbitu.

- Sjetite se - napomene Mary - i Nicolae Ceausescu je bio jednom nogom u jednom, a drugom nogom u drugom taboru. Kad je to započelo?

Javi se nanovo Barrv:

- Tisuću devetsto šezdeset treće kad se Rumunjska opredijeli la u sukobu između Sovjetskog Saveza i Kine da pokaže svoju nezavisnost u međunarodnim poslovima.

- Kakvi su sadašnji odnosi Rumunjske s drugim zemljama Varšavskog ugovora, a posebno sa Sovjetskim Savezom? - upita Mary.

- Rekao bih da su sada čvršći.

Javi se još jedan glas:

- Ne slažem se. Rumunjska je kritizirala sovjetsku invaziju Afganistana, a oni su kritizirali nju zbog aranžmana s EEZ. Osim toga, profesorice Ashley...

Začuje se zvono. Vrijeme je isteklo. Mary reče:

- U ponedjeljak ćemo razgovarati o temeljnim čimbenicima koji utječu na sovjetski stav prema Istočnoj Evropi i pretresti moguće posljedice plana predsjednika Ellisona za prodor u istoč ni blok. Dobar vam vikend!

Mary pričekala da se studenti dignu te se uputi prema vratima.

-1 vama, profesorice!

Mary Ashlev je voljela ovu izmjenu mišljenja na seminarima. U vatrenoj raspravi između pametnih i mladih postdiplomskih studenata, povijest i zemljopis su oživljavali. Strana imena i mjesta postajala su stvarnima, a povijesna zbivanja su poprimala krv i meso. Ovo joj je bila peta godina na tom fakultetu Državnog sveučilišta u Kansasu i predavanja su je još uvijek uzbuđivala. Predavala je godišnje pet kolegija političkih znanosti, a osim toga držala seminare za studente trećeg stupnja. Na programu je uvijek bio Sovjetski Savez i njegove satelitske zemlje. Katkada se osjećala kao da je varalica. Nikadu nisam bila ni u jednoj od tih zemalja, a predajem o njima, mislila je. Nisam čak bila ni izvan Sjedinjenih Država.

Mary Ashlev je bila rođena u Junction Citvju, kao i njeni roditelji. Jedini član porodice koji je poznao Evropu bio je njen djed, koji se doselio iz rumunjskog seoca Voroneta.

na zgradu i pritisnuo otkopac. Mary je bila u prvom planu slike. Trebala sam mu se maknuti s puta, pomisli. Pokvarila sam mu sliku. Sat kasnije taj fotograf je bio na putu za Washington.

Mary se spremala na put preko oceana kad je primila magistarsku diplomu, ali je tog ljeta upoznala Edvarda Ashlevja, pa se putovanje u Evropu pretvorilo u trodnevni medeni mjesec u Watervilleu, osamdeset osam kilometara od Junction Citvja, gdje je Edward vodio brigu o jednom srčanom bolesniku u kritičnom stanju.

- Doista moramo putovati iduće godine - rekla je Mary Edwardu nedugo iza vjenčanja. - Umirem od želje da vidim Rim, Pariz i Rumunjsku.

- I ja. To je dogovoreno. Idućeg ljeta.

Ali, idućeg ljeta rodila se Beth, a Edward je bio do grla u poslu u Kotarskoj bolnici Gearyja. Dvije godine kasnije rodio se Tim. Mary je dobila diplomu doktora filozofije, nanovo započela predavati na Državnom sveučilištu u Kansasu, a godine su se nekako topile. Osim kratkih putovanja u Chicago. Atlantuu i Denver, Mary nikad nije bila izvan države Kansas.

Jednoga dana, obećavala je sebi. Jednoga dana...

Marv skupi svoje bilješke i pogleda kroz prozor. Mraz je oslikao stakla zimskim sivilom i započelo je nanovo sniježiti. Obukla je svoj podstavljeni kožnati kaput, stavila crveni vuneni šal i uputila se prema ulazu na Vattier Street gdje je parkirala kola.

Kompleks Sveučilišta je bio golem. Obuhvaćao je 315 jutara kojima je bilo razasuto osamdeset sedam građevina, uključujući laboratorije, amfiteatralne predavaonice i kapele, u rustičnom, travnatom i šumovitom okolišu. Iz daljine su

smeđe zgrade Sveučilišta od kamena vapnenca sa svojim tornjićima bile nalik na drevne kaštele spremne da odbiju napad neprijateljskih hordi. Dok je Mary prolazila kraj Denison Halla, neki stranac s fotografskim aparatom nikon pošao je prema njoj. Upravio je aparat

Svaki grad ima svoj osebujući ritam, životno bilo koje određuju ljudi i zemlja. Junction City, u kotaru Geary, farmerska je zajednica s 20.381 stanovnikom, 200 kilometara zapadno od Kansas Cityja, koja se ponosi time da je zemljopisno središte kontinentalnog dijela Sjedinjenih Država. Junction City ima dnevnik, The Daily Union, radio-stanicu i televizijsku stanicu. Trgovačko središte grada sastoji se od niza razbacanih trgovina i benzinskih stanica duž Šeste ulice i Washington Streeta. Tu se nalazi J.C. Penney, Prva narodna banka, Domino pizza, draguljarnica i trgovina vunenih proizvoda. Tu je i lanac restorana sa samoposluživanjem, prodavaonica muške odjeće, trgovina alkoholnih pića, takva vrsta lokala kakvih ima na stotine u gradićima diljem Sjedinjenih Država. Ali, stanovnici Junction Cityja vole taj grad zbog njegova bukoličkog mira i spokojnosti. Barem preko tjedna. U subotu i nedjelju Junction City postaje odmorištem i zabavnim središtem vojnika obližnjeg Fort Rileyja. Na putu kući Mary Ashley se zaustavi u Dillonovu non-stopu da kupi nešto za večeru, a onda se uputi prema sjeveru duž Old Milford Rooda, ljupkoga stambenog naselja s pogledom na jezero. Hrastovi i brijestovi nizali su se s lijeve strane puta, dok su se s desne strane redale lijepe kamene kuće, kuće od opeka i drvenjare.

Ashleyjevi su živjeli u jednokatnoj kamenoj kući smještenoj usred valovitih brdašaca. Dr. Edvard Ashley i njegova mlada žena kupili su je prije trinaest godina. Sastojala se od prostrane sobe za dnevni boravak, blagovaonice, knjižnice, sobe za doručak i kuhinje u prizemlju, a bračne sobe i dviju dodatnih spavaonica na katu.

"Strašno je velika za samo dva čovjeka", prosvjedovala je tada Marv Ashley.

Edvard ju je privukao u naručaj: "Tko kaže da će biti samo za dva čovjeka?"

Kad se Mary sa Sveučilišta vratila kući, Tim i Beth je dočekale klicanjem:

- Zamisli - požuri Tim - naše će se slike pojaviti u novinama!
- Pomozite mi da smjestim ove namirnice - upozori ih Mary.
- U kakvim novinama?
- Čovjek to nije rekao, ali nas je fotografirao i rekao da će nam se javiti.

Mary zastane i osvrne se da pogleda sina.

- Je li taj čovjek rekao zašto?
- Nije - odvrati Tim - ali je, bome, imao elegantan nikon.

U nedjelju je Mary slavila, premda joj ta riječ nije ni padala na pamet, svoj trideset peti rođendan. Edward je u Country klubu organizirao za nju slavlje iznenađenja. Na nju su čekali njihovi susjedi, Florence i Douglas Schiffer, i još četiri bračna para. Edvard se radovao kao malo dijete videći izraz iznenađenja na Marynu licu kad je ugledala svečano postavljen stol i rođendansku zastavu. Nije imala srca da mu kaže kako već dva tjedna zna sve o tom slavlju. Obožavala je Edvarda. A kako i ne bi? Tko ga ne bi obožavao. Bio je privlačan i inteligentan i pažljiv. I njegov djed i njegov otac bili su liječnici, pa Edvardu nikad nije ni palo na pamet da bude nešto drugo. Bio je najbolji kirurg u Junction Cityju, dobar otac i divan suprug.

Pošto je puhнула i ugasila svjećice na rođendanskoj torti, Mary preko nje pogleda Edvarda i pomisli: Kako žena može biti sretna!

U ponedjeljak ujutro Mary se probudila s glavoboljom. Mamurluk. Sinoć je bilo previše nazdravljanja šampanjcem, a ona inače nije pila, pa nije bila ni navikla na alkohol. Morala se prisiliti da se izvuče iz kreveta. Taj me šampanjac udesio. Nikad više, obeća sebi.

Polako siđe niz stube i pažljivo počne pripremati doručak za djecu, nastojeći da zanemari bubnjanje u glavi.

- Šampanjac je osveta kojom nas Francuzi kažnjavaju - glasno proštenje Mary.

Beth uđe u kuhinju noseći naramak knjiga.

- S kim to razgovaraš, mama?

- Sama sa sobom.
- To nije normalno.
- Kako ti kažeš. - Mary stavi kutiju žitnih pahuljica na stol. - Kupila sam za tebe novu vrstu žitnih pahuljica. Svidjet će ti se. Beth sjedne za kuhinjski stol i počne proučavati opis na kutiji.
- Ja ovo ne mogu jesti. Pokušavaš me ubiti.
- Ne stavljaš mi bubu u uho - upozori je majka. - Izvoli i pojedi što ti se da za doručak!
Tim, njen desetogodišnjak, utrči u kuhinju. Klizne za stol, sjedne i reče:
- Ja ću jaja i slaninu.
- Što se dogodilo s dobrim jutrom? - upita Mary.
- Dobro jutro. Ja ću jaja i slaninu.
- Molim!
- Ali, požuri, mama. Zakasnit ću u školu.
- Drago mi je što si to spomenuo. Nazvala me gospoda Reynolds. Imaš kolac iz matematike. Što kažeš na to?
- S tim se računa.
- Bi li to trebala biti neka šala, Time?

- Osobno Tnislim da to nije smiješno - puhne kroz nos Beth. Tim se iskrealji sestri.

- Ako želiš vidjeti nešto smiješno, pogledaj se u zrcalo.
- Dosta toga! - prekine ih Mary. - Ponašajte se pristojno. Glava ju je sve više boljela.

Tim upita:

- Mama, mogu li poslije škole na klizalište?
- Ti već jesi na tankom ledu. Moraš odmah doći kući da učiš. Što misliš kako to izgleda da sin sveučilišnog profesora ima kolac iz matematike?
- Dobro izgleda. Ti ne predaješ matematiku.
Govore o strašnim dvogodišnjacima, mrko pomisli Mary. A

što je sa strašnim devetogodišnjacima i deseto, jedanaesto, dvanaestogodišnjacima? Javi se Beth:

- Je li ti Tim rekao da je dobio kolac i iz sricanja?

Tim se bijesno zagleda u sestru.

- Jesi li ikad čula za Marka Twaina?

- Što s time ima Mark Twain? - upita Mary.

- Mark Twain je rekao da nimalo ne poštuje čovjeka koji riječ zna sricati samo na jedan način.

Ništa im ne možemo, pomisli Mary. Domišljatiji su od nas.

Spakirala je svakome nešto da pojedju za velikog odmora, ali ju je zabrinjavala Beth koja je započela držati nekakvu ludu dijetu.

- Molim te, Beth, da sve pojedješ!

- Hoću, ako to u sebi nema umjetnih konzervansa. Neću dopustiti onim lakomcima iz prehrambene industrije da mi unište zdravlje.

Gdje su ona stara dobra vremena kad se jela prirodna hrana?, pitala se Mary. Odjednom Tim izvuče nekakav slobodan list papira iz jedne od Bethinih bilježnica.

- Gle ti ovo! - usklikne. - "Draga Beth, daj da u školi sjedimo zajedno. Jučer sam cijeli dan mislio na tebe i..."

- Vрати mi to! - vrisne Beth. - To je moje.

Posegne da zgrabi Tima, ali on skoči i izmakne joj.

Tim pročita potpis na dnu bilješke.

- Hej! Potpis je "Virgil". Mislio sam da si zaljubljena u Arnolda.

Beth mu otme papir.

- Što ti znaš o ljubavi? - pitala je Marvna dvanaestogodišnja kći. - Ti si balavac.

Bubnjanje u Marvnoj glavi postajalo je nepodnošljivim.

- Djeco, dajte da odahnem.

Čula je izvana sirenu školskog autobusa. Tim i Beth krenuše prema vratima.

- Čekajte! Niste dovršili doručak - doviknu im Mary i krene za njima u hodnik.
- Nemamo vremena, mama. Moramo ići.

- Do viđenja, mama!

- Vani je smrzavica. Obucite kapute i stavite šalove.

- Ja ne mogu. Izgubio sam šal - prizna Tim.

I odoše. Mary se osjećala iscrpljenom. Biti majka, to znači živjeti u središtu orkana.

Dok je Edvard silazio niz stube, ona uzgleda i osjeti ushit. Nakon svih ovih godina, pomisli Mary, on je još uvijek najprivlačniji čovjek koga sam ikad srela. Prvo što je privuklo njeno zanimanje bila je njegova blagost. Oči su mu bile svijetlosive i u njima se zrcalila živahna inteligencija, ali su se mogle pretvoriti u dva plava plamena kad bi ga nešto raspalilo.

- Dobro jutro, draga.

On je poljubi. Podoše zajedno u kuhinju.

- Mili, hoćeš li mi učiniti uslugu?

- Svakako, ljepotice. Kakva god da je.

- Hoću da prodam djecu.

- Oba djeteta?

- Oba djeteta.

- Kada?

- Danas.

- Tko će ih kupiti?

- Stranci. Dosegli su dob kad mi s njima više ništa ne polazi za rukom. Beth se pretvorila u fanatika zdrave ishrane, a sin ti je postao svjetskim prvakom magareće klupe.

Edward će zamišljeno:

- Možda to i nisu naši klinци.

- Nadam se da nisu. Pripremam li zobene pahuljice.

On pogleda na svoj sat.

- Žao mi je, draga. Nema vremena. Za pola sala moram biti u operacijskoj dvorani. Hanku Catesu je nekakav stroj zahvatio ruku. Može izgubiti nekoliko prstiju.

- Nije li on već prestar za rad na farmi?

- Pazi da te ne čuje!

Mary je znala da Hank Cates već tri godine ne plaća račune njenom mužu. Poput mnogih farmera u zajednici i on se mučio zbog niskih cijena poljodjelskih proizvoda i indiferentnog držanja uprave farmerske kreditne banke. Mnogi su izgubili farme na kojima su radili cijeli život. Edvard nikad nije požurivao svoje

pacijente da mu plate, a mnogi su mu plaćali u naturi. Ashlevjevi su imali punu smočnicu kukuruza, krumpira i pšenice. Jedan farmer je ponudio Edwardu da mu plati kravom. Kad je Edvard to spomenuo Mary, ona se usplahiri: "Zaboga miloga, reci mu da liječenje čašćava kuća."

Mary pogleda muža i opet pomisli: Kako sam sretna.

- U redu - nasmije se. - Možda odlučim da zadržim djecu.

Jako mi se sviđa njihov otac.

- Da ti pravo kažem, meni je prilično draga njihova majka. -

Uzme je u naručje i čvrsto stisne. - Sretan rodendan, više jedan.

- Da li me još uvijek voliš, kad sam već postarija žena?

- Ja volim postarije žene.

- Hvala. - Mary se odjednom sjeti nečega. - Danas se moram

ranije vratili kući da pripremam večeru. Na nama je red da pri mimo Schifferove.

Partija bridža sa susjedima bio je večernji obred ponedjeljkom. Činjenica da je Douglas Schiffer bio liječnik i to što je s Edvvardom radio u istoj bolnici činilo ih je još prisnijima.

Mary i Edvvard su zajedno napustili kuću pognutih glava pred nesmiljenim vjetrom. Edvvard se veže remenom u svom lordu granada promatrajući Mary kako sjeda za upravljač svog karavana.

- Na auto-putu je vjerojatno poledica - dovikne joj. - Vozi oprezno!

- I ti, dragi!

Dobacila mu je poljubac. Jedna i druga kola se počnu udaljavati od kuće. Edvvard se uputio prema bolnici, a Mary prema gradu Manhaltanu, udaljenom oko dvadeset pet kilometara, gdje je bilo smješteno Sveučilište.

Dva muškarca u automobilu parkiranom pola bloka od kuće Ashlevjevih otpratiše pogledom kola što se udaljavaju. Čekali su dok se vozila nisu izgubila iz vida.

- Hajdemo!

Dovezli su se do kuće koja se nalazi uz kuću Ashlevjevih. Rex

Olds, vozač, ostane sjediti za upravljačem, a njegov sudrug pođe do glavnog ulaza i pozvoni. Vrata je otvorila privlačna brineta kojoj je moglo biti preko trideset godina.

- Izvolite. Što mogu učiniti za vas?

- Gospođa Douglasa Schiffera?

- Da...?

Čovjek posegne u džep svog sakoa i izvuče iskaznicu.

- Zovem se Donald Zamlock. Radim za Službu sigurnosti Ministarstva vanjskih poslova.

- Zaboga miloga! Ne recite mi da je Doug opljačkao banku!

Agent se uljudno osmjehne:

- Nije, gospođo. Barem koliko mi znamo. Htio bih vam postaviti nekoliko pitanja o vašoj susjedi, gospođi Ashley.

Ona ga pogleda s iznenadnim izrazom zabrinutosti.

- Mary? Što biste htjeli doznati o njoj?

- Mogu li ući?

- Svakako. - Florence Schiffer ga odvede u sobu za dnevni boravak. - Izvolite sjesti. Da li biste popili kavu?

- Ne, hvala. Oduzet ću vam samo nekoliko minuta.

- Zašto biste me ispitivali o Mary?

On joj se osmjehne umirujući.

- Ovo je samo rutinska provjera. Nije osumnjičena ni za kakvo zlodjelo.

- Nadam se da nije - okosi se Florence Schiffer ogorčeno. - Mary Ashlev je jedna od najpoštenijih osoba koju ćete ikad upoznati. - Nato doda: - Jeste li je upoznali?

- Nisam, gospođo. Ovaj posjet je povjerljive naravi i bit ću vam zahvalan ako ga kao takvog uzmete. Kako dugo poznajete gospodu Ashley?

- Oko trinaest godina. Od dana kad se uselila vrata do vrata.

- Možete li reći da dobro poznajete gospodu Ashley?

- Dakako da mogu. Mary je moja najprisnija prijateljica. Što...?

- Slaže li se s mužem?

- Osim Douglasa i mene, oni su najsretniji par koji poznajem.

- Zamisli se načas. - Povlačim to što sam rekla. Oni su najsretniji par što sam ga upoznala.

- Koliko znam, gospođa Ashlev ima dva djeteta. Djevojčicu t od dvanaest i dječaka od deset godina?

- Tako je. To su Beth i Tim.

- Možete li reći da je dobra majka?

- Ona je izvanredna majka. Što je...?
  - Gospodo Schiffer, je li gospoda Ashlev, prema vašem mišljenju, čuvstveno stabilna osoba?
  - Dakako da jest!
  - Koliko vi znate, ima li čuvstvenih problema?
  - Nipošto!
  - Pije li?
  - Ne. Ona ne voli alkohol.
  - A što je s drogom?
  - Vi ste, gospodine, došli u pogrešan grad. Mi u Junction Cityju nemamo problema s drogom.
  - Gospoda Ashlev je udata za liječnika?
  - Jest.
  - Ako poželi da uzme drogu...?
  - Potpuno ste skrenuli. Ona se ne drogira. Ne ušmrkava i ne uštreava.
- Načas ju je proučavao.
- Čini se da vam je poznata sva terminologija.
  - Kao i svi, gledam Miami Viče. - Florenee Schiffer se počela srditi. - Imate li još kakvo pitanje?
  - Djed Mary Ashlev se rodio u Rumunjskoj. Jeste li je ikad čuli da govori o Rumunjskoj?
  - Oh, s vremena na vrijeme joj se dogodi da ispriča koju zgodu o starom kraju koju joj je djed ispričao. Djed joj je rođen u Rumunjskoj, ali se doselio ovamo prije nego je navršio dvadesetu.
  - Jeste li ikad čuli da gospoda Ashlev izražava negativno mišljenje o sadašnjem rumunjskom režimu?
  - Nij. Koliko se mogu sjetiti.
  - I posljednje pitanje. Jeste li ikad čuli da Mary Ashley ili dr. Ashley govore protiv vlade Sjedinjenih Država?
  - Apsolutno ne!
  - Znači, prema vašem mišljenju, oni su lojalni Amerikanci?
- Možete se na to kladiti. Nego, biste li vi mogli meni reći...?
- Čovjek ustane.
- Zahvaljujem vam na vremenu što ste mi ga posvetili, gospo-

do Schiffer. Htio bih vam još jednom naglasiti da je sve ovo strogo povjerljivo. Molio bih vas da o tome ni s kim ne razgovarate, čak ni sa svojim suprugom. Časak zatim već je bio otišao. Florenee Schiffer je zurila za njim.

- Ne vjerujem da se cijeli ovaj razgovor uopće i vodio - reče glasno. Dva su se agenta vozila duž Washington Streeta, prema sjeveru. Prošli su kraj oglasne table na kojoj je pisalo: UŽIVAJ U ZEMLJI AH!

- Zgodno - promrsi Rcx Olds.

Vozili su kraj Privredne komore, Irmina hotela za ljubimce i bara koji se zvao Dobra sreća. Niz poslovnih zgrada se odjednom prekinuo.

Donald Zamlock uzdahne:

- Isuse, glavna ulica je duga samo dva bloka. Ovo nije grad.

Ovo je usputna postaja.

Rex Olds odvrati:

- Za tebe je to usputna postaja i za mene je to usputna postaja, ali za ove ljude to je grad.

Zamlock zavrti glavom.

- Možda je ovo zgodno mjesto da se u njemu živi, ali ja ne bih nipošto izabrao da ga posjetim.

Limuzina se zaustavi pred Državnom bankom i Rex Olds izide iz kola. Vрати se za dvadesetak minuta.

- Čisti - reče ulazeći u kola. - Ashlevjevi imaju u banci sedam tisuća dolara i hipoteku na kuću, a račune plaćaju na vrijeme. Direktor banke misli da je doktor previše meka srca da bi bio dobar poslovni čovjek, ali po njegovu mišljenju savršeno je kreditno sposoban.

Zamlock pogleda na tablicu s prikvaćenim bilješkama kraj sebe.

- Hajde da provjerimo još ovo nekoliko imena, pa da se vra-
timo u civilizaciju prije nego što počnem mukati.

Douglas Schiffer je obično bio prijazan, ležeran čovjek, ali se u ovom trenutku
na njegovu licu ocrtavao mrk izraz. Schifferovi i Ashlevjevi su bili usred svoje
svakotjedne partije bridža, a Schifferovi su zaostajali za deset tisuća poena.

Te je večeri Florence Schiffer četvrti put bacila krivu kartu.

Douglas Schiffer tresne kartama o stol.

- Florence! Na čijoj ti to strani igraš? Znaš li koliko zaosta-
jemo?

- Žao mi je - ispričavala se nervozno. - Ja... ja se jednostavno
ne mogu usredotočiti.

- Očito - zabrekta njen muž.

- Brine li te što? - Edvard Ashlev upita Florence.

- Ne mogu ti reći.

Svi je iznenađeno pogledaše.

- Što to pak znači? - upita njen muž.

Florence Schiffer duboko udahne.

- Mary, radi se o tebi.

- O meni?

- Ti si u nekoj nevolji, zar ne?

Mary se zagleda u nju.

- U nevolji? Nisam. Nego, zašto si to pomislila?

- Ne bih smjela reći. Obećala sam.

- Kome si obećala? - upita Edvard.

- Saveznom agentu iz Washingtona. Jutros je došao u našu
kuću i postavljao mi svakovrsna pitanja o Mary. Tako je zvučalo
kao da je ona neka vrsta međunarodne špi junke.

- Kakva su to bila pitanja? - upita Edvard.

- Oh, pa znaš i sam. Je li lojalna Amerikanka? Je li dobra
žena i majka? Drogira li se?

- Zašto ti je, dobijesa, postavljao takva pitanja?

- Samo časak - Mary će uzbuđeno. - Mislim da znam. Radi se
o mom postavljenju.

- Što? - upita Florence.

- Treba da budem postavljena za profesora. U kompleksu
Sveučilišla obavljaju se neka osjetljiva israživanja za državne
potrebe, pa pretpostavljam da moraju svakoga dobro provjeriti.

- E, pa hvala Bogu da je samo to - Florence Schiffer odahne s
olakšanjem. - Već sam mislila da će te strpati iza rešetaka.

- Dobro, sada kad smo to skinuli s vrata - reče Douglas Schif-
fer - možemo li se vratiti igri? - obrati se svojoj ženi. - Ako još
jednom ne odgovoriš na boju, presavil ću te preko koljena.

- Obećanja, obećanja.

-

5.

Abbeywcxxl, Engleska

- Sastanak se održava prema uobičajenim pravilima - najavi
predsjedavajući. - Neće se voditi nikakve bilješke, ovaj sastanak

neće nikad biti spomenut, a jedan drugome ćemo se obraćati konspirativnim imenima koja su nam dana.

U knjižnici zamka Clavmore iz petnaestog stoljeća bilo je osam muškaraca. Dva naoružana čovjeka u civilnim odijelima, dobro umotani u debele kapute, stražarili su vani, dok je treći čovjek pazio na vrata knjižnice. Osam muškaraca stiglo je ovamo nedavno, svaki za sebe.

Predsjedavajući nastavi:

- Kontrolor je primio uznemirujuće obavijesti. Marin Groza priprema udar protiv Alcxandrua Ionescua. Skupina viših oficira u Rumunjskoj odlučila je da podupre Grozu. Lako je moguće da ovaj put uspije.

Javi se Odin:

- Kako bi to utjecalo na naš plan?

- Moglo bi ga uništiti. To bi otvorilo previše mostova prema Zapadu.

Freyr reče:

- Onda to moramo spriječiti.

Bakler upita:

- Kako?

- Ubit ćemo Grozu - odgovori predsjedavajući.

- To je nemoguće. Koliko znamo, Ionescuovi ljudi su to pokušali pet-šest puta i svaki put su promašili. Čini se da je njegova vila neosvojiva. U svakom slučaju, nitko u ovoj sobi ne može sebi dopustiti da bude umiješan u pokušaj ubojstva.

- Mi ne bismo bili izravno umiješani - odvrati predsjedavajući.

- Kako to?

- Kontrolor je pronašao povjerljivi dosje koji se odnosi na međunarodnog teroristu koga se može unajmiti.

- Abul Abas, čovjek koji je organizirao oimicu broda Achille Lauro?

- Ne. Postoji novi pištolj u gradu, gospodo. I to bolji. Zove se Angcl.

- Nikad nisam čuo za njega - primijeti Sigmund.

- Upravo tako. Podaci o njemu su veoma impresivni. Prema Kontrolorovom dosjeu, Angel je pomogao Sikhima u Indiji da izvrše neka ubojstva, a pomagao je i terorističkim maeheterosima na Puerto Ricu i Crvenim Klimerima u Kambodži. Stajao je iza ubojstva pet-šest oficira u Izraelu, pa su Izraelci raspisali za njega milijun dolara nagrade, živog ili mrtvog.

- To mnogo obećava - reče Tlior. - Možemo li ga dobiti?

- Skup je. Ako pristane na ugovor, to će nas koštati dva milijuna dolara.

Freyr zazviždi, a onda slegne ramenima.

- To se može srediti. Uzet ćemo iz općeg fonda što smo ga ustanovili.

- Kako ćemo doći do log Angela? - upila Sigmund.

- Sve veze uspostavlja preko svoje ljubavnice, neke žene po imenu Neusa Muieez.

- Gdje ćemo je naći?

- Živi u Argentini. AngcJ ju je smjesiio u jedan stan u Buenos Airesu.

Javi se Thor:"

- Koji će biti idući korak? Tko će s njom za nas uspostaviti vezu?

Odgovorio je predsjedavajući:

- Kontrolor je preporučio čovjeka po imenu Harry Lantz.
- To ime zvuči poznato.

Predsjedavajući suho odvrati:

- Da. Bilo je u novinama. Harry Lantz je nediscipliniran svat. Izbačen je iz CIA-e jer je u Vijetnamu razvio vlastiti posao s drogom. Dok je bio u CIA-i, obišao je Južnu Ameriku, tako da poznaje taj teren. Bio bi savršen posrednik. - Zastane. - Predlažem da pređemo na glasovanje. Svi oni koji su za to da se unajmi Angel, molim da dignu ruke.

Osam njegovanih ruku se digne u zrak.

- To je onda utvrđeno. - Predsjedavajući ustane. - Sastanak je završen. Molim vas da se držite uobičajenih mjera opreza.

- Točno to će se dogoditi i meni, ljubavi, ako se ne okaniš toga. Dvadeset minuta kasnije, kad je čuvar reda Hanson čuo kako se udaljavaju treća kola, nagon policajca pobijedi nad libidom. Bilo je još pet vozila, sve samih limuzina, a kretale su u razmaku od dvadeset minuta. Jedna kola su se dovoljno dugo zaustavila da propuste jelena koji je protrčao, tako da je redar Hanson mogao zapaziti registarski broj.

- Prokletstvo, ovo je trebao biti tvoj slobodan dan - žalila se Annie.

- Ovo bi moglo biti važno - umirivao ju je redar. Ali, dok je to izgovarao, pitao se ima li smisla da izvijesti o tome.

i

Bio je ponedjeljak. Leslie Hanson je priredio piknik u stakleniku na imanju zamka, a nije imao nikakvog prava na to. Nije bio sam, kako je kasnije morao priznati svojim starješinama. U stakleniku je bilo toplo, pa je njegova družica, Annie, prsata seoska cura uspjela nagovoriti dobrog čuvara reda da tamo donese sve što treba za piknik.

- Ti se pobrini za hranu - kikotala se - a ja ću pripremiti desert.

"Desert" je bio visok sto šezdeset pet centimetara i imao je lijepo oblikovane grudi i bokove, tako da se u muškarcu budila želja da zagriže u njih.

Na nesreću, usred deserta pažnju redara Hansona odvrati nekakva limuzina koja se izvezla kroz kapiju.

- Dobijesa, ovo bi mjesto moralo biti zatvoreno ponedjeljkom
- zagunda.
- Pazi da ne izgubiš ovo svoje mjesto - mazila se Annie.
- Nema straha, mačkice.

Dvadeset minula kasnije redar je čuo kako odlaze i druga kola. Ovaj put je bio dovoljno znatiželjan da ustane i da proviri kroz prozor. Činilo se da su to službena kola sa zamračenim prozorima koji skrivaju putnike. *

- Dolaziš li, Leslie?
- Dolazim. Samo što ne mogu smisliti tko bi to mogao biti u zamku. Osim u dane turističkih posjeta, zatvoren je.

- Što si radio u zamku CIaymorc? - raspitivao se narednik Tvvill.
- Razgledavao sam tu znamenitost, gospodine.
- Zamak je bio zatvoren.
- Da, gospodine. Staklenik je bio otvoren.
- I tako si odlučio da razgledaš znamenitosti u stakleniku?
- Da, gospodine.
- Sam, dakako.
- Pa sad, zapravo...

- Poštedi me grotesknih pojedinosti, redaru! Što te navelo da

posumnjaš u kola?

- Njihovo ponašanje, gospodine.
- Kola se ne ponašaju, Hansone. Vozači se ponašaju.
- Tako je, gospodine. Činilo se da su vozači veoma oprezni. Kola su kretala u razmaku od dvadeset minuta.
- Ti si valjda svjestan da za to ima tisuću nedužnih objašnjenja. Zapravo, Hansone, jedini koji nema nedužno objašnjenje, to si ti.
- Tako je, gospodine. Ali, mislio sam da trebam izvijestiti.
- Pravilno. Je li ovo taj registarski broj?
- Da, gospodine.
- U redu. A sad se gubi! - Smisli da doda kakvu dosjetku. - Zapamti, opasno je gadati ljude kamenjem ako si u stakleniku. Cijelog se jutra smijuckao tome kako je smislio bon mot.

Kad je stigao izvještaj o registarskoj tablici, narednik Twill prosudi da se Hanson morao prevariti. Ponese obavijest na kat do inspektora Pakule i objasni o čemu se radi.

- Ne bih vas gnjavio ovime, inspektore, ali laj je registarski broj...

- Da. Vidim. Ja ću se za to pobrinuti.
- Hvala vam, gospodine.

U sjedištu Tajne obavještajne službe, inspektor Pakula imao je kratak sastanak s visokim službenikom te britanske službe, krupnim čovjekom rumena lica, sir Alexom Hyde-Whiteom.

- Pravilno ste postupili što ste me upozorili na ovo - osmjeh ne se sir Alex - ali bojim se da u tome nema ničega kobnijeg od pokušaja da se pode na lijep praznički izlet bez znanja štampe.
- Oprostite što sam vam s tim dodijavao. - Inspektor Pakula ustane.
- Ni govora, inspektore. To samo pokazuje da je vaša služba spremna i budna. Kako ste rekli da se zove taj mladi redar?
- Hanson, gospodine. Leslie Hanson.

S druge strane žice začuje se tihi glas. Lantz se uspravi u krevetu, a srce mu počne ubrzano tući.

- Da, gospodine - reče. - Da, gospodine... Ne, gospodine, ali mogu urediti da se oslobodim.

Dugo je slušao, a onda konačno potvrdi:

- Da, gospodine. Razumijem. Bit ću na prvom avionu za Buenos Aires. Hvala vam, gospodine!

Spusti slušalicu i upali cigaretu. Ruke su mu drhtale. Čovjek s kojim je upravo razgovarao jedan je od najmoćnijih ljudi na svijetu, a što je zaiskao od Harryja da uradi... Što se to, dobijesa, zbiva? pitao se Harry Lantz. Nešto veliko. Čovjek je spreman da mu plati pedeset tisuća dolara samo zato da prenese poruku. Bit će zabavno nanovo vidjeti Argentinu. Harry Lantz je volio južnoameričke žene. Poznajem desetak uspaljenica koje bi se radije pojebale nego što bi jele, Dan je silno započeo.

U devet sati Lantz podigne slušalicu i nazove broj agencije Aerolineas Argeminas.

- Kada je vaš prvi let za Buenos Aires?

Kad su se vrata zatvorila za inspektorom Pakulom, sir Alex Hyde-White podigne slušalicu crvenog telefona na svom stolu.

- Imam poruku za Baldcra. Suočili smo se s malim problemom. Objasnit ću to na idućem sastanku. U međuvremenu, molim vas da se pobrinele za tri premještaja. To su policijski narednik Tvwill, neki inspektor Pakula i redar Leslie Hanson. Raspršite ih na nekoliko dana. Želim da budu poslani u različita mjesta, što je

moguće dalje od Londona. Obavijestit ću Kontrolora i vidjeti želi li još nešto poduzeti.

U hotelskoj sobi u New Yorku, Harryja Lantza je usred noći probudila zvonjava telefona. *

Dobijca, tko to zna da sam ovdje, pitao se. Mutnih očiju pogleda na sat kraj kreveta, a onda posegne za slušalicom.

- Sada su četiri jebena sata ujutro. Tko...?

Avion 747 stigao je na aerodrom Ezeiza u Buenos Airesu idućeg popodneva u pet sati. Bio je to dug let, ali Harry Lantz nije mario za to. Pedeset tisuća dolara da prenese poruku. Kad su kolači dodirnuli tlo, on osjeti val uzbuđenja. Nije bio u Argentini već gotovo pet godina. Bit će silno obnoviti stara poznanstva. Kad je Harry Lantz stupio iz aviona, zapahne ga vreli zrak i on se načas iznenadi. Naravno, ovdje je ljetno.

Dok se taksijem vozio u grad, Lantz se obradovao videći da se grafiti nadrljani na zidovima zgrada i po pločnicima nisu izmijenili. PLEBISCITO LAS PELOTA (Jebeš plebiscit), MILITA-RES, ASESINOS (Vojnici, ubojice), TENEMOS HAMBRE (Gladni smo), MARUANA LIBRE (Slobodan hašiš), DROGA, SEXO Y MUCHO ROCK (Droga, seks i mnogo roka), JULCIO Y CASTIGO LOS CULPABLES (Sud i kazna za krivce). Da, dobro je biti nanovo ovdje.

Popodnevni odmor je prošao i ulice su bile prepune ljudi koji su lijeno išli na sastanak ili sa sastanka. Kad je taksi stigao do hotela El Conquistador u središtu pomodne četvrti Barrio Norte, Lantz plati vozaču novčanicom od milijun pezeta.

- Zadržite ostatak - reče. Njihov je novac bio prava šala.

Prijavio se na recepciji u prostranom, suvremenom predvorju, pokupio primjerak Buenos Aires Heralda i dopustio da ga pomoćnik upravitelja hotela otprati do njegova apartmana. Šezdeset dolara dnevno za spavaonicu, kupaonicu, sobu za dnevni boravak i kuhinju, s klimatizacijom i televizorom. U Washingtonu bi me ovakav apartman koštao kao svetog Petra kajgana, mislio je Harry Lantz. Sutra ujutro obaviti ću posao s tom kurvom Neusom, a onda ostati još nekoliko dana da se malo provedem.

Harryju Lantzu je trebalo više od dva tjedna da uđe u trag Neusi Munez.

Započeo je potragu prelistavanjem gradskih telefonskih imenika. Najprije su došle na red četvrti u središtu grada. Area Constitucion, Plaža San Martin, Barrio Norte, Catclinas Norte. Ni u jednom od njih nije bilo spomena o Neusi Munez. Jednako se tako nije spominjala ni u imenicima vanjskih četvrti, Bahía Blanca i Mar del Plata.

Gdje li je, dobijesa? pitao se Lantz. Krenuo je ulicama ne bi li sreo kojeg starog poznanika.

Ušao je u La Biela i pipničar usklikne:

- Señor Lantz! Pordios, čuo sam da ste mrtvi.

Lantz se nakesi.

- Bio sam, ali si mi tako nedostajao, Antonio, da sam se vratio s onoga svijeta.

- Što radite u Buenos Airesu?

Lantz dopusti da mu glas poprimi zamišljen prizvuk.

- Došao sam ovamo da pronađem stara simpatiju. Trebalo je da se vjenčamo, ali se njena obitelj preselila, pa sam joj izgubio trag. Zove se Neusa Munez.

Pipničar se počese po glavi.

- Nikad čuo. Lo siento.

- Hoćeš li se raspitati uokolo, Antonio?

- Por que no!

Idući Lantzov korak je bio da posjeti prijatelja u upravi policije.

- Lantz! Harry Lantz! Dios! Que pasa?

- Zdravo, Jorge. Drago mi je što te vidim, amigo.

- Posljednje što sam čuo o tebi bilo je da ti je CI A dala nogu.

Harry Lantz se nasmija.

- Nipošto, prijatelju. Molili su oni mene da ostanem. Preki

nuo sam da započnem posao na vlastitu ruku.

- Si? I kakav je taj tvoj posao?

- Otvorio sam novu vlastitu detektivsku agenciju. Zapravo, to me i dovelo u Buenos Aires. Jedan moj klijent umro je prije nekoliko tjedana. Ostavio je svojoj kćeri mnogo novaca, pa nastojim da je pronađem. Sve što znam o njoj jest da živi u nekom stanu negdje u Buenos Airesu.

- Kako se zove?

- Neusa Munez.

- Pričekaj časak!

Časak se produžio na pola sata.

- Žao mi je, amigo. Ne mogu ti pomoći. Nije ni u kompjutoru, a ni u bilo kojem našem dosjeu.

- Pa dobro. Ako slučajno naideš na kakav podatak o njoj, ja sam u El Conquistadoru.

- Bueno.

Na redu su bili barovi. Stara poznata sastajališta. Pepe Gonzalez Almeida, Cai'e Tabue.

- Buenas tardes, amigo. Soy de los Estados Unidos. Estoy buscando una mujer. El nombre es Neusa Munez. Es una emigrante.

- Lo siento, señor. No la conozco.

Odgovor je posvuda bio isti. Nikad nitko nije čuo za tu jebenu kurvu.

Harry Lantz je lutao La Boca, živopisnim lučkim dijelom grada gdje se moglo vidjeti stare brodove koji rđaju usidreni na rijeci. Ni tu nitko nije ništa znao o Neusi Munez. Harry Lantz prvi put osjeti da se njegov lov možda pretvara u stavljanje soli na rep.

Sreća mu se nenadano nasmiješila u Pilaru, malom baru u četvrti Floresta. Bilo je to u petak navečer, piće je bar bio pun radnog naroda. Lantz je trebalo deset minuta da na sebe privuče pipničarevu pozornost. Prije nego što je Lantz stigao do polovice svog pripremljenog govora, pipničar reče:

- Neusa Munez? 5/. Poznajem je. Ako bude htjela da razgovara s vama, doći će ovamo mamina, oko ponoći.

Iduće noći je Harry Lantz nanovo došao u Pilar u jedanaest sati. Promatrao je kako se bar sve više puni. Kako se ponoć približavala, osjećao se sve nervoznijim. Što onda ako se ne pojavi? A ako to bude pogrešna Neusa Munez? Lantz ugleda skupinu mladih žena koje su u bar ušle kikoćući se. Pridružile su se nekim muškarcima za stolom. Mora se pojaviti, mislio je Lantz. Ako se ne pojavi, mogu se oprostili od pedeset zelembača.

Pitao se kako li izgleda. Mora da je ljepotica. Bio je ovlašten da njenom draganu, Anglu, ponudi cijela dva milijuna dolara da ubije nekoga, pa taj Angl vjerojatno pliva u milijunima. Sigurno može sebi priuštiti lijepu mladu ljubavnicu. Vraga, može si on priuštiti i cijelo tuce. Ta Neusa mora da je glumica ili model. Tko zna, možda bih se mogao malo pozabaviti s njom prije nego što napustim grad. Ništa ljepše nego spojili ugodno s korisnim.

Vrata se otvoriše i Lantz uzgleda s nadom. Ušla je neka žena. Sama. Sredovječna i neprivlačna, debela, napuhnula tijela i golemih ovješanih grudi koje su joj se njihale pri hodu. Lice joj je bilo kozičavo, kosa obojena u plavo, ali je njena tamnoputost ukazivala na mestizo krv naslijeđenu od neke Indijanke koju je povalio Španjolac. Imala je na sebi suknju koja joj je loše stajala i džemper koji je bio namijenjen mnogo mladoj ženi. Kurva u

potrazi za srećom, presudi Lantz. Ali, tko bi je, dobijesa, poželio pojebati?

Žena se osvrne po baru praznim, nehajnim pogledom. Neodređeno kimne glavom nekolicini ljudi, a onda se stane probijati kroz gomilu. Prišla je baru.

- Hoćeš li da mi kupiš piće?

Govorila je s izrazitim španjolskim naglaskom, a izbliza je bila još neprivlačnija.

Nalik je na debelu, nepomuzenu kravu, pomisli Lantz. A i pijana je.

- Obratila si se na pogrešnu adresu, sestro.
- Esteban je reko da me tražiš.

On se zabljuje u nju.

-Tko?

- Esteban. Pipničar.

Harry Lantz se još uvijek nije mogao pomiriti s tim.

- Mora da je pogriješio. Ja tražim Neusu Munez.
- Si. Yosoy Neusa Mufiez.

Ali pogrešna, pomisli Harry. Sranje.

- Jesi li ti Angclova prijateljica?

Ona se pijano nasmija.

-Si.

Harry Lantz se brzo oporavio.

- Gle, gle. - Prisili se na osmijeh. - Možemo li poći do nekog stola u kutu da porazgovaramo?

Ona ravnodušno kimne glavom.

- Može.

Jedva su se probili kroz zadimljeni bar, a kad su sjeli, Harry Lantz zausti:

- Hlio bih razgovarati o...

- Da mi kupiš rum, si?

Lantz kimne glavom.

- Svakako.

Pojavi se konobar s prljavom pregačom, pa Lantz naruči:

- Jedan rum i jedan viski sa sodom.

Umiješa se Munez:

- Da meni bude dupli, a?

I

Kad se konobar udaljio, Lantz se obrati ženi koja je sjedila kraj njega.

- Hoću da se sastanem s Angelom.

Zurila je u njega svojim mutnim vodenastim očima.

- Zbog zašto?

Lantz snizi glas.

- Imam za njega maleni dar.
- Si? A što mu ga to dođe?

- Dva milijuna dolara. - Stiglo im je piće. Harry Lantz podiže čašu. - Nazdravlje!

- Aha! - Iskapi piće jednim gutljajem. - A zašto ćeš da daš Angelu dva milijuna?

- To je nešto o čemu moram razgovarati s njim osobno.

- Ne se može. Angel s nikim ne razgovara.

- Gospodo, za dva milijuna dolara...

- Može još jedan rum? Dupli, a?

Zaboga, tako izgleda kao da će se svaki čas onesvijestiti.

- Svakako. - Lantz domahne konobaru i naruči piće. - Pozna ješ li Angela već dugo? - upita onako usputno.

Ona slegne ramenima. -Aha.

- Mora da je zanimljiv čovjek.

Oči su joj bile prikovane uz neku točku na stolu pred njom. Isuse! mislio je Harry Lantz. Ovo je kao da pokušavaš povesti razgovor s jebenim zidom.

Stiglo im je piće i ona ga iskapi dugim gutljajem. Ima tijelo kra ve, a ponaša se kao svinja.

- Kada ću moći razgovarati s Angelom?

Munez skoči na noge.

- Jesam li li rekla da s nikim ne razgovara! Adios.

Harryja Lantza odjednom uhvati panika.
- Hej! Čekaj malo! Ne odlazi.
Ona zastane i pogleda ga odozgo mutnih očiju.
- Šta oćeš?
- Sjedni - reče polako Lantz - pa ću ti reći što hoću.
Ona se teško spusti na stolicu.
- Može rum, a?

i

Harry Lantz je bio potpuno zbunjen. Kakva li je jebena vrsta od čovjeka taj Angel? Njegova ljubavnica ne samo da je najružnija kurva u Južnoj Americi nego je i pijandura.
Lantz nije volio imati posla s pijancima. Bili su previše nepouzdati. S druge strane, nije mu se svidala pomisao da izgubi proviziju od pedeset tisuća dolara. Promatrao je kako Mufiez iskapluje piće. Pitao se koliko je već popila prije nego što je došla da se s njim sastane.
Lantz se nasmija i razborito reče:
- Neusa, ako ne mogu razgovarati s Angelom, kako da sklo pim posao s njim?
- Prosto. Ima da kažeš meni šta oćeš. Ja ću da kažem Angelu. Ako kaže si, ja ću ti kažem si. Ako kaže no, ja ću ti kažem no.
Harry Lantz se nije usuđivao da je upotrijebi kao posrednika, ali nije imao izbora.
- Čula si za Marina Grozu?
-No.
Dabome da nije. Nije to marka ruma. Ova glupa kuja će potpuno krivo prenijeti poruku i razjebati mu posao.
- Može piće, a?
Potapša je po debeloj ruci.
- Svakako. - Naruči još jedan dvostruki rum. - Angel će znati tko je Groza. Ti samo reci Marin Groza. Znat će on.
- Je 1'? Pa šta?
Gluplja je nego što izgleda. Koga kurca misli da bi Angel morao uraditi za dva milijuna dolara? Da poljubi momka? Harry Lantz oprezno reče:
- Ljudi koji me šalju žele da ga otpuhne.
Ona trepne.
- Šta je "da ga otpuhne"?
Kriste!
- Da ga ubije.
- A. - Ona ravnodušno kimne glavom. - Ću da pitam Angela.
-Glas joj je postajao sve nejasniji. - Šla reče, kako se zove taj čovjek?
Najradije bi je prodrmao.
- Groza. Marin Groza.

- Aha. Nije mi čovjek u gradu. Ću ga nazovem doveče, a s tobom ću se sretnem tu sutra. Može još jedan rum? Pokazalo se da je Neusa Mufiez prava mora.

Iduće noći Harry Lantz je u baru za istim stolom prosjedio od ponoći do četiri ujutro kad se bar zatvarao. Mufiez se nije pojavila.
- Znete li gdje stanuje Neusa? - upita Lantz pipničara.
Pipničar ga nedužno pogleda.
- Quién sabe?
Kuja je sve uprskala. Kako se čovjek koji bi trebao biti pametan kao andeo mogao spandati s ovakvom bačvom ruma? Harry Lantz se ponosio time da je profesionalac. Bio je previše lukav da bi se upustio u ovakav posao bez prethodne provjere. Opresno se raspitao naokolo, pa ga se najdublje dojmila činjenica da su Izraelci ucijenili Angelovu glavu na milijun dolara. Milijun dolara može za cijeli život osigurati piće i mlade fufice. Sad može zaboraviti i na to i na svojih pedeset

tisuća. Njegova jedina veza s Angelom se prekinula. Morao bi nazvati Čovjeka i reći mu da nije uspio.
Neću ga još muvali, odluči Harry Lantz. Možda se kuja i vrati. Možda u drugim barovima ponestane ruma. Možda bi mi trebalo dati nogom u guzicu što sam pristao na ovu jebenu zadaću.

6.

Iduće noći je Harry Lantz od jedanaest sati sjedio u Pilaru za istim stolom i naizmjenice grickao kikirikije i vlastite nokte. U dva ujutro ugleda Neusu Mufiez kako posrće na vratima i srce mu poskoči. Promatrao ju je kako se primiče njegovu stolu.

- Zdravo - promrmlja i sruši se na stolicu.

- Što je bilo s tobom? - upita Harry. Nije mogao bolje svladati srdžbu.

Ona trepne. -A?

- Trebalo je da se sastanemo ovdje prošle noći.

- Pa?

- Zakazali smo sastanak, Neusa.

- A, to. Osla ja s drugaricom u bioskop. Ima novi film, kop čaš? Kako se onaj dasa zatreskao u onu jebenu časnu sestru i...

Lantz se osjeti toliko bespomoćnim da bi najradije zaplakao. Što Angel može vidjeti u ovoj glupoj, pijanoj kuji? Mora da ima zlatnu piću, prosudi Lantz.

- Neusa, jesi li se sjetila da razgovaraš s Angelom?

Ona ga pogleda praznim pogledom nastojeći da shvati pitanje.

- Angel? Si. Može piće, a?

On naruči dvostruki rum za nju i dvostruki viski za sebe. Očajno mu je trebao.

- Što je Angel rekao, Neusa?

- Angel? A, kaže da. U redu je.

-

Harry Lantz osjeti val olakšanja. Izvanredno. Nije više davao ni prebijene pare za svoju misiju teklića. Smislio je nešto bolje. Ova će ga pijana kuja odvesti do Angela. Nagrada od milijun dolara!

Promatrao ju je kako loče i prosipa piće po već umrljanoj bluzi.

- Što je još Angel rekao?

Čelo joj se nabere. Pokušavala se sabrati.

- Angel, on oće da zna koji su ti tvoji ljudi.

Lantz joj se ulagujući osmjehne.

- Reci mu da je to strogo povjerljivo, Neusa. Ne mogu mu dati tu obavijest.

Ona nemarno kimne glavom.

- Onda Angel kaže da ti kažem da odjebeš. Može jedan rum prije nego odem?

Um Harrvja Lantza počne raditi najvećom brzinom. Ako sad ode, bio je siguran da je više nikad neće vidjeti.

- Reci ću ti što ću učiniti, Neusa. Telefonirat ću ljudima za koje radim, pa ako mi dopuste, reći ću ti ime. Je li tako u redu?

Ona slegne ramenima.

- Baš me briga.

- Tebi nije stalo do toga - strpljivo joj je objašnjavao Lantz - ali Angelu jest. Zato mu reci da ću mu sutra odgovoriti. Ima li neko mjesto gdje bih te mogao naći?

- Pa ima.

Napredovao je.

- Gdje?

-Tu.

Stiglo joj je piće. Promatrao ju je kako ga loče kao životinja. Došlo mu je da je ubije.

Da ga nitko ne bi prisluškiavao, Lantz je nazvao iz javne govornice u ulici Calvo. Trebalo mu je sat vremena da dobije vezu.

- Ne - reče Kontrolor. - Rekao sam vam da se nikakva imena neće spominjati.

- Da, gospodine. Ali, iskrsnuo je problem. Neusa Munez,

Angelova ljubavnica, kaže da je on voljan obaviti posao, ali se neće ni maknuti dok ne sazna za koga radi. Dakako, rekao sam joj da ću se najprije kod vas raspitati.

- Kakva je to žena?

Kontrolor nije bio čovjek s kojim se moglo bilo što izvoditi.

- Debela je, ružna i glupa, gospodine.

- Preopasno je da se koristi moje ime.

Harry Lantz je upravo osjećao kako mu posao izmiče iz ruku.

- Da, gospodine - reče ozbiljno. - Shvaćam. Samo, znate, gospodine, Angel svoj ugled zahvaljuje tome što zna držati jezik za zubima. Kad bi počeo brbljati, ne bi se održao ni pet minuta u ovom poslu.

Zavladala je duga šutnja.

- Imate pravo. - Nanovo šutnja, još duža. - Dobro. Možete reći Angelu moje ime. Samo, ne smije ga razglasiti i ne smije sa mnom izravno kontaktirati. Držat će vezu samo preko vas.

Harrvju Lantzju je došlo da zapleše.

- Da, gospodine. Reći ću mu. Hvala vam, gospodine.

Spusti slušalicu sa širokim osmijehom na licu. Dobit će svojih pedeset tisuća dolara.

A onda nagradu od milijun dolara.

Kad se kasno navečer Harrv Lantz sastao s Neusom Munez, smjesta za nju naruči dvostruki rum i radosno reče:

- Sve je uređeno. Imam dopuštenje.

Ona ga ravnodušno pogleda.

- Ajde?

On joj reče ime svog poslodavca. Bilo je to općepoznato ime, pa je očekivao da će biti impresionirana. Ona slegne ramenima.

- Nikad čula.

- Neusa, ljudi za koje radim žele da ovo bude obavljeno što je brže moguće. Marin Groza se krije u jednoj vili u Neuillvju, pa...

-De?

Svemogućí Bože! Pokušavao je razgovarati s pijanom idiotki-njom. Strpljivo nastavi:

- To je gradić na prilazima Parizu. Angel će znati.

- Može još jedno piće?

-

Sat kasnije Neusa je još uvijek pila, a ovaj put ju je Harry Lantz i poticao. Doduše, ne treba je mnogo poticati, pomisli Lantz. Kad bude dovoljno pijana, odvest će me do svog momka. Ostalo će biti lako.

Pogleda Neusu Muiiez koja je zamagljena pogleda zurila u svoje piće.

Neće biti teško ščrcpati Angela. Možda i jest čvrst, ali neće biti da je posebno bistar.

- Kada se Angel vraća u grad?

Ona upravi vodenaste oči u njega.

- Drugu nedjelju.

Harry Lantz joj stisne ruku.

- Zašto da ne odemo k tebi? - upita nježno.

- Može.

Ubacio se.

Neusa Munez je živjela u otrcanom dvosobnom stanu u četvrti Belgrano. Stan je, kao i stanarka, bio prljav i neuredan. Čim su ušli kroz vrata, Neusa se uputi prema malom baru u kutu. Bila je nesigurna na nogama.

- Oćeš piće?

- Ne bih - odbije Lantz. - Ali li popij.

Promatrao ju je kako nalijeva i ispija piće. Ovo je najružnija i najodbojnija kuja koju sam ikad sreo, pomisli, ali će milijun dolara biti lijep.

Obazre se po slanu. Na stoliću za kavu bilo je naslagano nekoliko knjiga. On ih pregleda, jednu po jednu, nadajući se da će tako dobiti uvid u Angelov duhovni svijet. Naslovi su ga iznenadili: Jorge Amado, Gabriela, klinčić i cimet; Omar Cabezas, Vatra s planine; Gabriel Garcia Marquez, Sto godina samoće; Anto-nio

Cisneros, Noć mačaka. Angel je, znači, bio intelektualan tip. Te knjige nisu pristajale stanu ove žene.

Lantz joj priđe i ovije ruke oko njena široka, mlohava struka.

- Prokleta si privlačna. Znaš li ti to?

Posegne za njenim grudima i pomiluje ih. Bile su goleme poput lubenica. Lantz je mrzio žene s velikim grudima.

- Imaš stvarno divno tijelo.

- Je 17

Oči su joj bile staklene.

Lantz krene rukama nadalje i stane joj kroz tanku pamučnu suknju koju je imala na sebi gladiti debela bedra.

- Kako ti se to sviđa? - prošapta.

-Šta?

Ništa nije postigao. Mora smisliti način kako da ovu amazonku odvede u krevet.

Ali, znao je da mora oprezno postupati. Ako joj otvoreno ponudi, mogla bi ga prijaviti Angelu, a to bi bio kraj posla. Mogao bi je obrlatiti slatkorječivošću, ali bila je previše pijana da pojmi što joj govori.

Dok je Lantz očajnički smišljao kako da postupi što pametnije, Neusa zamumla:

- Očeš da jebesh?

Nakesi se s olakšanjem:

- Dobra ideja, bebice.

- Ajde u spavaću sobu.

Krenula je posrćući. Lantz pode za njom u malu spavaonicu. U prostoriji se nalazio ugrađeni ormar širom otvorenih vrata, veliki nerasporemljeni krevet, dvije stolice, komoda i napuknuto zrcalo iznad nje. Pozornost Harryja Lantza najviše je privukao ugrađeni ormar. U njemu je na vješalici zapazio niz muških odijela.

Neusa je kraj kreveta prtljala oko dugmeta svoje bluze. U normalnim okolnostima Harry Lantz bi bio kraj nje, svlačeći je, milujući joj tijelo, šapćući joj u uho uzbudljive nepristojnosti. Ali, gadio mu se i sam pogled na Munez. Stajao je i promatrao kako joj suknja pada na pod. Ispod nje nije ništa nosila. Ovako gola bila je ružnija nego odjevena. Goleme sise joj se ovjesile, a isturen joj se trbuh pri pokretu tresao poput hladetine. Debela su joj bedra bila masa pretilinc. Ona je nešto najodvratnije što sam ikada vidio, pomisli Lantz. Gledaj to s vedrije strane, reče Lantz sam sebi. Ovo će proći za nekoliko minuta, a milijun će trajati cijeli život.

Polako prisili sebe da se svuč. Ona se popela na krevet kao levijatan i sad ga je čekala. Dopuzao je do nje.

- Što voliš? - upita je.

- A? Čokoladu. Mnogo volim čokoladu.

Bila je pijanija nego što je mislio. To je dobro. To će sve učiniti lakšim.

Počeo joj je milovati mlohavo tijelo bijelo kao u ribe.

- Ti si veoma zgodna žena, zlato. Znaš li to?

-A?

- Jako mi se sviđaš, Neusa. - Krene rukama dolje do runjava humka među njenim debelim nogama i počne izvoditi male, draškave krugove. - Mogao bih se kladiti da provodiš uzbudljiv život.

-A?

- Mislim, budući da si Angelova prijateljica. To mora biti veoma zanimljivo. Reci mi, bebice, kako izgleda Angel?

Vladala je šutnja i on se upita nije li Neusa zaspala. Uvuče joj prste u meki, vlažni otvor među nogama i osjeti da se uzbudila.

- Nemoj zaspali, draga! Još ne. Kakav je čovjek Angel? Je li lijep?

- Bogat. Angel, bogat je on.

Lantzova ruka je nastavila raditi.

- Je li ti dobar?

- Aha. Angel je dobar za mene.

- Ja ću također biti dobar prema tebi, bebice.

Glas mu je bio mekan. Problem je bio u tome da mu je sve bilo mekano. Trebala mu je erekcija vrijedna milijun dolara. Počne misliti na sestre Dolly i na ono što su mu radile. Predočavao je sebi kako mu jezicima, prstima i bradavicama grudi obrađuju golo tijelo i penis mu se počne ukrućivati. On se hitro prevali na Neusu i ude u nju. Dobijesa, ovo je kao da ga umačeš u jebeni puding, pomisli Harry.

- Je li dobro ovako?

- Izgleda da jeste.

Došlo mu je da je zadavi. Koliko je lijepih žena diljem svijeta bilo oduševljeno njegovim vođenjem ljubavi, a ova debela kuja kaže izgleda da jeste.

Počne micati bedrima naprijed i nazad.

- Pričaj mi o Angelu! Tko su mu prijatelji?

Glas joj je bio pospan.

- Nema Angel prijatelje. Ja sam mu prijatelj.

- Dakako da jesi, bebice. Živi li Angel ovdje s tobom, ili ima svoj vlastiti stan?

Neusa sklopi oči.

- Ej, ti. Spava mi se. Kad ćeš da svršiš?

Nikad, pomisli. Ne s ovom kravom.

- Već sam svršio - lagao je Lantz.

- Ajde onda da se spava.

On se svali s nje. Ležao je ispunjen bijesom. Zašto Angel nema normalnu ljubavnicu? Mladu i lijepu i vruće krvi. Onda mu uopće ne bi bilo teško da izvuče informacije koje mu trebaju. Ali, ova glupa kuja... Ipak, ima još puta i načina.

Lantz je mirno i dugo ležao, sve dok nije bio siguran da je Neusa zaspala. Onda oprezno ustane s kreveta i otapka do ugrađenog ormara. Upali svjetlo u ormaru i pritvori vrata tako da svjetlo ne probudi neman što hrče.

Na vješalici je visilo desetak odijela i sportskih kompleta, a na podu je bilo poredano šest pari muških cipela. Lantz otkopča sakoe da pogleda elikete. Sva je odijela bio sašio po mjeri Herre-ra, Avenida la Plata. Cipele je izradio Vili. Imao sam veliku sreću, obrađova se Lantz. Oni će imati Angelovu adresu. Prvo što ću učiniti ujutro bit će da odem u radionicu i postavim nekoliko pitanja. U njemu nešto zazvoni kao upozorenje. Ne. Nikakvih pitanja. Mora postupiti pametnije. Ipak ima posla s ubojicom svjetske klase. Bit će sigurnije da ga Neusa dovede do Angela. A tada sve što trebam učiniti bit će da pozovem svoje prijatelje iz Mossada i da poberem nagradu. Pokazat ću ja Nedu Tillingasiu i svoj ostaloj jebenoj klapi u CI A -i da stari Harry Lantz nije ispao iz grifa. Svi su ti bistri momci oderali guzice pokušavajući da nadu Angela, a ja sam jedini bio dovoljno bistar da to i izvedem.

Učini mu se da je čuo zvuk s kreveta. Oprezno proviri iza vrata ugrađenog ormara, ali Neusa je još uvijek spavala.

Lantz ugasi svjetlo u ugrađenom ormaru i pride krevetu. Neusine su oči bile sklopljene. Lantz na prstima pride komodi i stane pretraživati ladice nadajući se da će naći Angelovu fotografiju. To bi mu uvelike pomoglo. Nije imao sreće. Uvuče se nanovo u krevet. Neusa je glasno hrcala.

Kad je Harry Lantz napokon uspio zaspati, snove mu je ispunjavao prizor bijele jahte prepune lijepih golih djevojaka s malim, čvrstim grudima.

Ujutro, kad se Harry Lantz probudio, Neuse nije bilo. Na trenutak Lantza zahvati panika. Zar je već otišla da se nade s Angelom? Uto začuje šumove koji su dopirali iz kuhinje. Skoči iz kreveta i navuče odjeću. Neusa je stajala kraj štednjaka.

- Buenos dias - pozdravi je Lantz.

- Oćeš kafe? - promumla Neusa. - Ne mogu da se majem sa doručkom. Imam sastanak.

S Angelom. Harry Lantz pokuša sakriti uzbuđenje.

- U redu je. Nisam gladan. Zašto ne bi pošla na taj sastanak, a mi da se navečer nađemo, pa da zajedno večeramo. - Obujmi je i pomilova po ovješanim grudima. - Gdje bi htjela večerati? Samo najbolje za moju djevojku.

Trebao sam biti glumac; pomisli Lantz.

- Nije me briga.

- Znaš li za Chiquin u Avenida Cangallo?

-Ne.

- Svidjet će ti se. Zašlo da ne dodem po tebe ovamo u osam? Danas moram obavili mnoge poslove.

Nije imao nikakvih poslova koje bi trebao obaviti.

- Može.

Trebala mu je sva snaga volje da se nagne i Neusi da oproštajni poljubac. Usne su joj bile mlohаве i vlažne i gnusne.

- U osam sati.

Lantz iziđe iz stana i dozove taksi. Nadao se da Neusa promatra kroz prozor.

- Kod idućeg ugla skrenite nadesno - uputi vozača.

Kad su skrenuli iza ugla, Harry Lantz reče:

- Ovdje ću izići.

Vozač ga zaprepašteno pogleda.

- Htjeli ste da se vozite samo jedan blok, senor?

- Tako je. Boli me noga. Rana iz rata.

Harry Lantz mu plati, a onda pohita nazad do trafike preko

puta zgrade u kojoj je Neusin stan. Upalio je cigaretu i stao čekati.

Dvadeset minuta kasnije Neusa iziđe iz stambene zgrade. Harry je promatrao kako se gega niz ulicu, a onda krene za njom na udaljenosti koju je nalagao oprez.

Nije je mogao izgubiti. Bilo je to kao da prati Lusitaniju.

Izgledalo je da se Neusi Munez ne žuri. Pošla je niz Avenida Belgrano, prošla kraj Španjolske knjižnice, a onda se teška koraka uputila duž Avenida Cordoba.

Lantz je promatrao kako ulazi u Berenes, prodavaonicu kožne galanterije na San Martin. Zastao je s druge strane ulice i gledao kako ona časka s prodavačem.

Lantz se pitao nije li prodavaonica veza s Angelom. Upozori sam sebe da to mora zapamtiti.

Nekoliko minula kasnije Neusa iziđe noseći nekakav paketić. Idući pul se zaustavila u heladeriji na Corrientesu da kupi sladoled. Koračala je polako niz San Martin. Činilo se da tumara bez cilja i da nema na umu nikakvo posebno odredište.

Što je, dobijesa, s njenim sastankom? pitao se Lantz. Gdje je Angel? Nije povjerovao Neusinoj tvrdnji da je Angel izvan grada. Instinkt mu je govorio da je Angel tu negdje u blizini.

Lantz odjednom postane svjestan da Neuse Munez nema na vidiku. Skrenula je iza ugla i nestala. Ubrza korak. Kad je Lantz skrenuo iza ugla, nju se nigdje nije moglo vidjeti. S obje strane ulice nalazile su se male trgovine. Lantz se oprezno kretao posvuda pretražujući očima, stalno u strahu da ga Neusa može opaziti prije nego što on nju ugleda.

Konačno je uoči u fiambreriji, delikatesnoj prodavaonici, kako kupuje namirnice. Je li to bilo samo za nju ili je očekivala da će joj netko doći na objed? Nelko po imenu Angel.

Lantz je izdaleka promatrao kako Neusa ulazi u verduleriju i kako kupuje voće i povrće. Pratio ju je natrag sve do stambene zgrade. Koliko je mogao zapaziti, nije bilo nikakvih sumnjivih susreta.

Idućih četiri sata, Harry Lantz je promatrao Neusinu stambenu zgradu premještajući se s mjesta na mjesto preko puta ulice da bi bio što neupadljiviji. Napokon prosudi^a da sg" Angel nema

namjere pojavili. Možda noćas doznam od nje još nešto, mislio je Lantz, a da je ne moram jebati. Pomisao na to da bi morao nanovo voditi ljubav s Neusom izazivala je u njemu mučninu.

U Ovalnom uredu u Bijeloj kući bila je večer. Za Paula Elli-sona bio je to dug dan. Činilo se da se cijeli svijet sastoji od odbora i vijeća i hitnih telegrama i zasijedanja i sjednica, pa sve dosad nije imao ni trenuika za sebe. To jesi, gotovo za sebe. Preko puta mu je sjedio Stanion Rogcrs i predsjednik prvi put toga dana osjeti da se opušta.

- Zadržavam te i odvajam od obitelji, Stan.

- To je u redu, Paul.

- Htio sam razgovarati s tobom o Mary Ashlev. Kako teče provjera?

- Gotovo da je završena. Imat ćemo konačan izvještaj o njoj sutra ili preksutra. Dosad sve izgleda dobro. Počinjem se oduševljavati za tu namisao. Čini mi se da će upaliti.

- Mi ćemo učiniti sve da upali. Hoćeš li još jedno piće?

- Ne, hvala. Ako me više ne trebaš, izvodim Barbaru na neko otvorenje u Kennedvjev centar.

- Samo idi - osmjehne se Paul Ellison. - Alice i ja moramo zabavljati neke naše rođake.

- Molim te pozdravi Alice - reče Stanton Rogcrs i ustane.

- A ti pozdravi Barbaru.

Promatrao je kako Slanton Rogers odlazi. Predsjednikove se misli vratiše na Mary Ashlev.

Kada je te večeri Harry Lantz stigao pred Neusin stan da je izvede na večeru, na njegovo kucanje nije bilo odgovora. Načas ga prožme osjećaj zaprepaštenja. Zar ga je ostavila na cjedilu?

Pritisne kvaku. Vrata nisu bila zaključana. Da nije došao Angel, da se ovdje sastanu? Možda je odlučio da o ugovoru razgovara licem u lice. Harry poprimi otresito poslovno držanje i ude.

Prostorija je bila prazna.

- Halo!

Samo odjek. Pođe u spavaonicu. Neusa je ležala poprijeko na krevetu, pijana.

- Ti, glupa...

Suspregne se. Ne smije zaboraviti da je ova budalasta pijana kurva njegov zlatni rudnik. Uhvati je za ramena i prodrma pokušavajući da je probudi.

Ona otvori oči.

- Šta je?

- Zabrinut sam za tebe - ulagivao se Lantz. Glas mu je podrhtavao od iskrenosti. - Žao mi je što vidim da si nesretna, pa mislim da i piješ zato što te netko čini nesretnom. Ja sam ti prijatelj. Možeš mi sve reći. To je Angel, zar ne?

- Angel - promrmlja ona.

- Uvjeren sam da je on fin čovjek - tješio ju je Harry Lantz. -

Nije li među vama došlo samo do malog nesporazuma?

Pokušao ju je uspraviti u krevetu. Ovo je kao izvlačenje kita, pomisli Lantz. Sjeo je kraj nje.

- Pričaj mi o Angelu! Što ti je učinio?

Neusa je mutnih očiju zurila u njega.

- Ajde da se pojbemo.

Dobijcsa! Ovo će biti duga noć.

- Svakako. Dobra ideja.

Preko srca, Lantz se počne svlačiti.

Kad se Harry Lanlz probudio idućeg jutra, sam u krevetu, navru mu sjećanja i osjeti kako mu se prevrće želudac.

Neusa ga je probudila usred noći.

- Je li znaš šta oću da mi radiš? - promumlala je i rekla mu što hoće da joj radi.

Slušao je s nevjericom, ali je ipak uradio ono što je od njega tražila. Nije mogao sebi dopustiti da joj se odupre. Bila je gadna, divlja životinja. Lanlz se

pitao da li joj je i Angel to ikada radio. I sama pomisao na to kroz što je prošao izazivala je u Lantzu osjećaj da će povratiti. Čuo je kako Neusa distonirano pjeva u kupaonici. Nije bio siguran može li se s njom suočiti. Svega mi je dosta, mislio je

Lantz. Ako mi ovog jutra ne kaže gdje je Angel, otići ću do njegova krojača i obućara.

Odbaci pokrivače i pode do Neuse. Stajala je pred kupaonič-kim zrcalom. Kosa joj je bila u debelim viklerima i izgledala je, ako je to moguće, još neprivlačnija nego dosad.

- Ti i ja ćemo danas ozbiljno porazgovarati.

- Dabome. - Neusa pokaza kadu punu vode. - Namjestila sam ti da se kupaš. Kad svršiš, ću ti napravim doručak.

Lantz je bio nestrpljiv, ali je znao da ne smije previše navaljivati.

- Je li voliš omlet?

Nije imao teka.

- Aha. Dobro zvuči.

- Pravim dobre omlete. Angel me naučio.

Lantz je promatrao kako počinje skidati s kose velike, grudaste viklere. Zakorači u kadu.

Neusa dohvati veliki aparat za sušenje, uključi ga i počne sušiti kosu.

Lantz se zavalio u toplu vodu i mislio: A da uzmem pištolj, pa da sam sredim Angel a. Ako to prepustim Izraelcima, možda dođe do jebene istrage kome pripada nagrada. Ovako neće biti nikakvog pitanja. Samo ću im reći gdje da pokupe njegovo tijelo.

Neusa je nešto rekla, ali ju je Harry Lantz jedva čuo od buke aparata za sušenje.

- Što si rekla? - vikne.

Neusa pride kadi.

- Imam za tebe dar od Angela.

Ispustila je električni aparat za sušenje kose u vodu i stajala promatrajući kako se Lantzovo tijelo grčevito trza u smrtnom plesu.

7.

Predsjednik Paul Ellison odloži posljednji izvještaj službe sigurnosti o Mary Ashlev i reče:

- Bez ijedne mrlje, Stan.

- Znam. Mislim da je savršen kandidat. Dakako, Ministarstvo vanjskih poslova neće biti sretno.

- Poslat ćemo im rupčić za suze. Samo, nadajmo se da će nas Senat podržati.

Kabinet Mary Ashley u Kedzie Hallu bila je mala, ugodna soba s policama za knjige koje su bile pretrpane priručnicima o srednjoevropskim zemljama.

Namještaja je bilo malo, a sastojao se od starog pisaćeg stola sa stolicom koja se vrti, stolica kraj prozora, na kojem su bili naslagani ispitni testovi, stolice s rebrastim naslonom i stolne lampe. Na zidu iza pisaćeg stola visili su zemljovid Balkana i starinska fotografija Marynog djeda. Snimljena je negdje na prijelazu stoljeća, pa je lik na fotografiji stajao u ukočenoj, neprirodnoj pozi, odjeven u onodobnu odjeću. Ta slika bila je jedno od Marvnih blaga. Upravo je njen djed ulio u nju duboko zanimanje za Rumunjsku. Pripovijedao joj je romantične pripovijesti o kraljici Mariji, o barunicama i princezama, o Albertu, mužu engleske kraljice, o Aleksandru II, ruskom caru i o desetinama drugih uzbudljivih ličnosti.

Negdje u našem podrijetlu ima i kraljevske krvi. Da nije izbila revolucija, ti bi bila princeza. Često je sanjerala o lome.

Bila je usred ocjenjivanja ispitnih testova kad se vrata otvoriše i uđe dekan Hunter.

- Dobro jutro, gospodo Ashlev. Imate li malo vremena?
Ovo je bilo prvi put da ju je dekan posjetio u njenom kabinetu.
Mary nenadano osjeti ushit. Postoji samo jedan razlog zbog kojeg dekan dolazi osobno: reći će joj da je Sveučilište postavlja za profesora.

- Svakako - odgovori. - Izvolite sjesti.

On sjedne na stolicu s rebrastim naslonom.

- Kako idu predavanja?

- Veoma dobro. Barem mi se čini.

Jedva je čekala da novost dojavu Edvardu. Bit će tako ponosan. Rijetko se događa da netko u njenim godinama bude postavljen za sveučilišnog profesora. Činilo se da se dekan Hunter osjeća nelagodno.

- Jeste li u kakvoj nevolji, gospodo Ashlev?

Pitanje ju je pogodilo posve nespremnu.

-Nevolji? Ja... Ne. Zašto?

- Posjetili su me neki ljudi iz Washingtona i postavljali pitanja o vama.

Mary Ashlev začuje odjek riječi Florence Schiffer: Neki savezni agent iz Washingtona... postavljao mi je svakovrsna pitanja o Mary. Tako je zvučalo kao da je neka vrsta međunarodne špi-junke... Je li lojalna Amerikanka? Je li dobra žena i majka?...

Znači, ipak se ne radi o njenom postavljenju. Nenadano primijeti da joj je teško govorili.

- Što... što su htjeli doznali, dekane?

- Raspitivali su se kakvu reputaciju uživate kao predavač, a postavljali su pitanja i o vašem osobnom životu.

- Ja to ne mogu objasniti. Doista ne znam o čemu se radi. Nisam ni u kakvoj nevolji. Koliko je meni poznato - dodaje traljavo.

Promatrao ju je ne skrivajući skepticizam.

- Zar vam nisu rekli zašto se za mene raspituju?

- Nisu. Zapravo, zahtijevali su od mene da razgovor zadržim u strogom povjerenju. Ali, ja sam lojalan prema svojim kolegama, pa sam smatrao poštenim da vas o tome obavijestim. Ako postoji nešto što bih morao znati, radije bih da to čujem od vas. Bilo kakav skandal u koji bi bio upleten neki naš predavač loše bi se odrazio na ugled našeg Sveučilišta.

Ona bespomoćno odmahne glavom.

- Ja... ja se doista ničega ne mogu sjetiti.

Pogledao ju je načas kao da hoće još nešto reći, a onda kinine glavom.

- To bi bilo sve, gospodo Ashlev.

Promatrala ga je kako izlazi iz njenog kabineta i pitala se: Što li sam, zaboga, mogla učiniti?

Mary je za večerom bila veoma tiha. Odlučila je da pričeka dok Edward ne završi s jelom, pa da mu tek onda saopći novosti o posljednjim zbivanjima. Onda će zajedno pokušati da riješe taj problem. Djeca su i opet bila nemoguća. Beth nije htjela ni dodirnuti večeru.

- Više nitko ne jede meso. To je barbarski običaj zaostao još od pećinskog čovjeka. Civilizirani ljudi ne jedu živa bića.

- Ovo nije živo - usprotivi se Tim. - Mrtvo je, pa ga prema tome možeš jesti.

- Djeco! - Mary je bila na rubu živaca. - Ni riječi više! Beth, pođi i začini sebi salatu.

- Može poći na livadu da pase - predloži Tim.

- Tim! Završi s večerom. - Počelo joj je bubnjati u glavi. - Edwarde...

Zazvoni telefon.

- To je za mene - reče Beth, skoči sa stolice i odjuri prema telefonu. Podigne slušalicu i reče zavodnički: - Virgil? - Slušala je neko vrijeme, a onda joj se izraz lica promijenio. - Jest, svakako - reče ogorčeno. S treskom spusti slušalicu i vrati se stolu.

- Što je to bilo? - upita Edward.

-

- Nekakva neslana šala. Šaljivčina je rekao da Bijela kuća zove mamu.

- Bijela kuća?- začudi se Edvard.

- Telefon nanovo zazvoni.

- Ja ću - reče Mary. Ustala je i otišla do telefona. - Halo! - Dok je slušala, lice joj se smrkne. - Mi smo usred večere i uopće mi se ne čini da je to smiješno. Možete baš... Što?... Tko? Pred sjednik? - U sobi odjednom zavlada tišina. - Samo... ja... oh, dobra večer, gospodine predsjedniče. - Lice joj poprimi smeteni izraz. Njena ju je obitelj gledala širom otvorenih očiju. - Da, gospodine. Jesam. Prepoznajem vaš glas. Oprostite što smo malo prije prekinuli vezu. Beth je mislila da je Virgil, i... Da, gospodine. Hvala vam. - Stajala je i slušala. - Da li bih bila voljna da služim kao što?- Lice joj se zalije rumenilom.

Edvard je bio na nogama. Približio se telefonu, a djeca za njim.

- To mora da je neka zabuna, gospodine predsjedniče. Zovem se Mary Ashley. Predajem na Kansaskom državnom sveučilištu, i... Čitali ste? Hvala, gospodine... Veoma ste ljubezni... Da, uvjeren sam da... - Dugo je slušala. - Da, gospodine, slažem se. Ali to ne znači da ja... Da, gospodine. Shvaćam. Dakako da sam počašćena. Naravno da je to divna prilika, ali ja... Naravno da hoću. Razgovarat ću o lome sa svojim suprugom, pa ću vam javiti. - Prihvati pero i zapiše broj. - Da, gospodine. Jesam. Hvala vam, gospodine predsjedniče. Zbogom.

Polako spusti slušalicu. Stajala je kao munjom ošinuta.

- O čemu se radi, za ime božje? - upita Edvard.

- Je li to stvarno bio predsjednik? - divio se Tim.

Mary se sruši na stolicu.

- Da, to je stvarno bio on.

Edvard uhvati Mary za ruku.

- Mary, što je rekao? Što je htio?

Mary je omamljena sjedila i mislila: Sad je jasno čemu su služila sva ona pitanja.

Uzgleđa prema Edvardu i djeci, pa polako izgovori:

- Predsjednik je čitao moju knjigu i onaj moj članak u časopisu Foreign Affairs. Misli da su briljantni. Rekao je da je to način mišljenja koji odgovara njegovu programu "narod s narodom". Hoće da me imenuje ambasadorom u Rumunjskoj. Na Edvardovu licu ocrta se izraz potpune nevjerice.

- Ti? Zašto li?

Točno to se i Mary pitala, ali osjeti da je Edvard mogao biti taktičniji. Mogao je reći: Kako je to divno! Bit ćeš veliki ambasador. No, on se ponio realistično. Doista, zastoja?

- Ti nemaš nikakvog političkog iskustva.

- Ja sam toga i sama svjesna - odgovori Mary trpkom. - Slažem se da je cijela stvar smiješna.

- Hoćeš li stvarno biti ambasador? - upita Tim. - Hoćemo li se preseliti u Rim?

- Rumunjsku.

- Gdje je Rumunjska?

Edvard se obrati djeci.

- Vas dvoje završite večeru. Vaša majka i ja želimo malo porazgovarati.

- Zar mi nećemo glasovati? - upita Tim.

- Hoćete. Glasačkim listićima za odsutne.

Edvard prihvati Mary pod ruku i odvede je u knjižnicu. Okrene se k njoj i ispriča se.

- Žao mi je što sam ispao pravi magarac. Ali sve je to tako...

- Ne. Imao si potpuno pravo, Edvvarde. Zašto su, zaboga, iza brali baš mene?
Kad bi ga Mary nazvala Edvvardom, znao je koliko je sati.
- Zlato, ti bi vjerojatno bila izvrstan ambasador ili ambasadorica ili kako god se to već danas kaže. Ali moraš priznati da je to došlo kao mali udar.
Mary se smekša.
- Reci: kao grom iz vedra neba. - Glas joj je zazvučao kao u djevojčice. - Još uvijek ne mogu povjerovati u to. - Nasmije se. - Čekaj dok kažem Florencei. Svisnut će.
Edvvard se pozornije zagleda u nju.
- Stvarno si uzbuđena zbog toga, zar ne?
Ona ga začuđeno pogleda.
- Naravno da jesam. Zar ti ne bi bio?
Edvvard je pažljivo birao riječi.
- Zlato, to jest velika čast i siguran sam da se nikome ne nudi uli., .ALii

olako. Mora da imaju čvrst razlog što su tebe odabrali. - Oklijevao je. - Moramo o tome ozbiljno razmisliti. Kako će to utjecati na naš život.
Znala je što kani reći i pomisli: Edward ima pravo. Naravno da ima pravo.
- Ja ne mogu samo tako ostaviti svoju praksu i napustiti svoje pacijente. Moram ostati ovdje. Ne znam koliko ćeš morati biti odsutna, ali ako ti to toliko znači, pa, možda bismo mogli nekako urediti da vas ja kad uzmogneš doći s djecom u Ameriku posjećujem kad god...
Mary se raznježi.
- Ludi čovječe. Zar misliš da bih mogla živjeti daleko od tebe?
- Pa, to je veoma velika čast i...
- Velika je čast i biti tvoja žena. Ništa mi nije tako važno kao ti i djeca. Nikad te neću ostaviti. Ovaj grad ne može naći liječnika kao što si li, a da nade boljeg ambasadora od mene, vlada treba samo prolistati žute strane telefonskog imenika.
On je zagrljio.
- Jesi li sigurna?
- Posve sigurna. Bilo je uzbudljivo što su mi predložili. To je dovoljno da...
Vrata se širom otvoriše i Beth i Tim uletješe u knjižnicu. Beth dahne:
- Upravo sam nazvala Virgila i rekla mu da ćeš biti ambasador.
- Onda je najbolje da ga nanovo nazoveš i da mu kažeš da neću biti ambasador.
- Zašto nećeš? - uzvikne Beth.
- Jer je tvoja majka odlučila da se ne miče odavde.
- Zašto? - jekne Beth. - Nikad nisam bila u Rumunjskoj. Nikad nigdje nisam bila.
- Nisam ni ja - doda Tim. Obrati se Beth. - Rekao sam ti da se nikad nećemo izvući iz ove rupe.
- Tema je iscrpljena - obavijesti ih Mary.

Idućeg jutra Mary nazove telefonski broj koji joj je dao predsjednik. Kad se telefonist javio, Mary reče:
- Ovdje supruga Edwarda Ashleyja. Držim da predsjednikov pomoćnik, gospodin Greene, očekuje moj poziv.
- Samo časak, molim.
S druge strane linije javi se muški glas.

- Halo. Gospoda Ashley?
- Da - odgovori Mary. - Hoćete li biti tako ljubazni da prenesete moju poruku predsjedniku?
- Svakako.
- Molim vas da mu kažete kako sam veoma, veoma počašćena njegovom ponudom, no mog muža njegovo zvanje veže ovdje, pa se bojim kako mi je nemoguće da prihvatim. Nadam se da će razumjeti.
- Prenijet ću vašu poruku - reče glas suzdržano. - Hvala vam, gospodo Ashley.
Veza se prekine.
Mary polako spusti slušalicu. To je svršeno. Na kratak trenutak bio joj je ponuđen primamljiv san. Ali, to je i ostao. San. Ovo je moj stvarni svijet. Bit će mi bolje da se počnem spremati za svoje iduće preda van je iz politologije.
Manama, Bahrain
Obijeljena kamena kuća bila je neupadljiva, skrivena između desetak istovjetnih kuća na nekoliko koraka od souksa, prostrane, živopisne tržnice. Bila je vlasništvo jednog trgovca, simpatizera organizacije poznate kao Patrioti za slobodu.
"Treat ćemo je samo na jedan dan", rekao mu je glas preko telefona.
To je bilo uređeno. Sada je predsjedavajući govorio muškarcima okupljenim u sobi za dnevni boravak:
- Iskrsnuo je jedan problem. Akcija koju smo na nedavni prijedlog usvojili naišla je na poteškoću.
- Na kakvu poteškoću? - upita Balder.
- Posrednik kojega smo izabrali, Harry Lantz, mrtav je.
-

- Mrtav? Kako je umro?
- Umoren je. Njegovo tijelo je nađeno kako pluta u luci Buenos Airesa.
- Ima li policija ikakvog pojma tko je to učinio? Mislim, mogu li na bilo koji način to povezati s nama?

- Ne. Savršeno smo sigurni.

Javi se Thor:

- A što je s našim planom? Možemo li nastaviti?

- Za sada ne možemo. Ne znamo kako da dođemo do Angela.

Međutim, Kontrolor je dopustio Harrvju Lantzu da Angelu ot krije njegovo ime. Ako je Angel zainteresiran za naš prijedlog, naći će načina da s njim stupi u vezu. Zasad možemo samo čekati.

Naslov preko cijele sirane u mjesnom City Daily Union u glasio je: MARY ASHLEY IZ JUNCTION 'CITYJA ODBILA ČAST AMBASADORA.

O Mary je objavljen članak na dva stupca i njena fotografija. Na KJCK, u popodnevnom i večernjem dnevniku, udarna vijest je bila nova gradska znamenitost. Činjenica da je Marv Ashlev odbila predsjednikovu ponudu činilo je vijest važnijom nego da ju je prihvatila. U očima njegovih ponosnih građana, Junction City u Kansasu bio je mnogo važniji od Bukurešta u Rumunjskoj. Dok se Mary Ashlcy vozila u grad da kupi ncšlo za večeru, čula je kako se na radiju spominje njeno ime.

"... Predsjednik Ellison je ranije najavio da će postavljanje ambasadora u Rumunjskoj biti početak njegova programa 'narod s narodom', ugaoni kamen njegove vanjske politike. Kako će se odbijanje Mary Ashlev da prihvati taj položaj odrazili na..."

Ona promijeni slanicu.

"... udata za doktora Edvarda Ashlevja, pa se vjeruje da..."

Mary isključi radio. Tog jutra primila je najmanje tridesetak telefonskih poziva od prijatelja, susjeda, studenata i posve nepoznatih znatiželjnika. Novinski

izvjestitelji zvali su je čak iz Londona i Tokyja. Napuhali su to preko svake mjere, mislila je Mary. Nisam ja kriva što je predsjednik odlučio da uspjeh svoje vanjske politike zasnuje na Rumunjskoj. Pitam se kako će dugo trajati taj pandemonij. Možda sve to prođe za dan-dva.

Uvezla je karavan u benzinsku pumpu Derby i zaustavila kola pred crpkom za samoposluživanje.

Kad je Mary izišla iz kola, žurno joj pride gospodin Blount, šef pumpne stanice.

- 'Brojutro, gospodo Ashley. Nije to za jednu ambasadoricu da sama sebi natače benzin. Dajte vi to meni.

Mary se nasmija.

- Hvala. Naučila sam da to radim sama.

- Ne, ne. Insistiram.

Kad je tank bio pun, Mary se poveze niz Washington Street i zaustavi kola pred postolarskom radionicom.

- 'Brojutro, gospodo Ashlev - pozdravi je pomoćnik. - Kako je ambasador jutros?

Ovo već postaje zamorno, pomisli Mary. Glasno reče:

- Nisam ambasador, ali sam dobro, hvala vam. - Pruži mu par cipela. - Htjela bih da stavile nove potplate na Timove cipele. Pomoćnik ih pregleda.

- Zar to nisu one koje smo popravili prošlog tjedna?

Mary uzdahne:

-1 pretprošlog ijedna.

Idući put Mary se zaustavila kod Longove robne kuće. Gospoda Hacker, poslovoda odjela za konfekciju, zaspe je bujicom riječi:

- Baš sam čula vaše ime na radiju. Vi sle Junction City stavili na zemljopisnu kartu. Jeste, bome. Mislim da ste vi i Eisenhower i guverner Alf Landon jedini veliki kansaski politički dometi, gospodo ambasador.

- Ja nisam ambasador - reče Mary strpljivo. - Odbila sam to.

- To i mislim.

Nije bilo pomoći. Mary reče:

- Trebala bih traperice za Beth. Ako je moguće, nešto od že ljeza.

- Koliko je ono godina Beth sada? Oko deset?

- Dvanaest.

- Zaboga, kako brzo rastu u posljednje vrijeme! Bit će tinejdžerka prije nego što okom trepnete.

ti

- Beth je rođena kao tinejdžerka, gospodo Hacker.

- Kako je Tim?

- Jednako kao Beth.

Kupovanje je Mary oduzelo dvostruko više vremena nego inače. Svatko je imao nešto primijetili u vezi s velikom novosti. Ušla je kod Dillona da kupi namirnice i stala proučavati robu na policama. Pride joj gospoda Dillon.

- 'Brojutro, gospodo Ashlev.

- Dobro jutro, gospodo Dillon. Imate li nešto za doručak što nema ničega u sebi?

- Molim?

Mary zaviri u popis koji je držala u ruci.

- "Bez umjetnog sladila, natrija, masnoća, ugljičnih hidrata, kofeina, bojila, folne kiseline i začina."

Gospoda Dillon uzme cedulju i počne je proučavati.

- Je li ovo nekakav medicinski eksperiment?

- Na neki način. To je za Belh. Ona jede samo prirodnu hranu.
- Zašto je ne pustite na pašu, pa neka pase?
Mary se nasmi ja.
- To je i moj sin predložio. - Mary uzme u ruke kutiju i stane proučavati sastav. - Ja sam kriva. Nisam trebala naučiti Beth da čita.

Kad je Mary stigla kući, Edvard se još nije bio vratio iz bolnice. Tim je u radnoj sobi gledao znanstveno-fantastični program. Mary odloži namirnice i pode da se suoči sa sinom.

- Zar ne bi trebalo da pišeš zadaću?
- Ne mogu.
- Zašto ne bi mogao?
- Jer ništa ne razumijem.
- Nećeš ništa bolje razumjeti gledajući Zvezdane staze. Daj da vidim što imaš za zadaću.
Tim joj pruži matematički udžbenik za peti razred.
- Sve su to glupi problemi.
- Nema glupih problema. Postoje samo glupi učenici. Hajde da to vidimo.

Mary glasno pročita problem.

- "Na polasku iz Minneapolisa u vlak u je bilo sto četrdeset devet ljudi. U Atlanti se u vlak ukrcalo još ljudi. Tada je u vlak u bilo dvjesto dvadeset tri čovjeka. Koliko se ljudi ukrcalo u Atlanti?" - Ona uzgleda. - Pa to je jednostavno, Time. Samo trebaš oduzeti sto četrdeset devet od dvjesto dvadeset tri.
- Ne, ne može tako - reče Tim zlovoljno. - To mora biti jed nadžba. Sto četrdeset devet više N jednako je dvjesto dvadeset tri. N je jednako dvjesto dvadeset tri manje sto četrdeset devet. N je jednako sedamdeset četiri.
- To je glupo - reče Mary.

f

Na povratku kući Mary je oprezno vozila zavojitom cestom uz brijeg nedaleko od jezera Milford. Bilo je nekoliko stupnjeva iznad nule, ali je ledeni vjetar spuštao temperaturu daleko ispod nule, jer nije bilo ničega da ga spriječi u naletu preko beskrajnih ravni. Polja su bila prekrivena snijegom, pa se Marv sjeli prošle zime kad je snježna oluja zamela pokrajinu, a led prekinuo vodove. Gotovo tjedan dana nisu imali električne struje. Ona i Edvard svake su noći vodili ljubav. Možda ćemo i ove zime imati sreće, nasmija se u sebi.

Prolazeći kraj Bethine sobe, Mary začuje buku, pa ude. Beth je prekrivenih nogu sjedila na podu, gledala televiziju, slušala ploču s rock-glazbom i pisala zadaću.

- Kako se možeš usredotočiti kraj sve te buke? - vikne Mary. Prišla je televizoru i isključila ga, a onda zaustavila i gramofon.

Beth začuđeno uzgleda.

- Zašto si lo uradila? To je bio George Michael.

Zidovi Beihinc sobe bili su oblijepljeni posterima muzičara. Tu je bio Kiss i Van Halen, Motley Criie i Aldo Nova i David Lee Roth. Krevet je bio prekriven revijama: Sedamnaest, Idoli

mladih i još pet-šest drugih. Bethina odjeća je bila razbacana po podu.

Mary očajničkim pogledom premjeri sobu.

- Beth, kako možeš ovako živjeti?

Beth zbunjeno pogleda majku.

- Živjeti, kako?

Mary zaškripi zubima.

- Ništa. - Ugleda omotnicu na kćerinom stolu. - Pišeš Ricku Springfieldu?

- Zaljubljena sam u njega.

- Mislila sam da si zaljubljena u Georgea Michaela.

- Ja izguram za Georgeom Michaelom, a zaljubljena sam u Ricka Springfieldda. Mama, jesi li ti u svoje doba ikad izgarala za ikim?

- U moje doba bili smo previše zaposleni nastojeći da u po krivenim kolima prijedemo s kraja na kraj zemlje.

Beth uzdahne.

- Znaš li da je Rick Springfield imao trulo djetinjstvo?

- Iskreno govoreći, Beth, nisam bila toga svjesna.

- Bilo je grozno. Otac mu je služio u vojsci, pa su se stalno seljakali. I on je vegetarijanac. Kao i ja. Strašan je.

Dakle, otuda Belhina luda dijeta!

- Mama, smijem li u subotu navečer s Virgilom u kino?

- S Virgilom? A što se dogodilo s Arnoldom?

Nastane stanka.

- Arnold se htio zezati. On je truo.

Mary se prisili da joj glas zvuči mirno.

- Što misliš pod "zezati"?

- Samo zato što su mi počele rasti grudi, dečki misle da sam laka. Mama, je li ti ikad bilo neugodno zbog vlastitog tijela?

Mary pride Beth i obujmi je rukama.

- Da, draga. Kad sam bila u tvojim godinama bilo mi je veoma neugodno.

- Mrzim da imam menstruaciju i da mi rastu grudi i dlake posvuda. Zašto je to tako?

- To se događa svakoj djevojčici, pa ćeš se i li na to naviknuti.

- Ne, neću. - Odmakne se i bijesno prosikta: - Ne protivim se

ljubavi, ali nikad neću imati spolne odnose. Nitko mi to neće uraditi. Ni Arnold, ni Virgil ni Kevin Bacon. Mary će svečano:

- Ako je to tvoja odluka...

- To je moja konačna odluka. Mama, što je predsjednik Ellison rekao kad si ga obavijestila da nećeš biti njegova ambasadorica?

- Hrabro je podnio - umiri je Mary. - Bilo bi dobro da pristavi večeru.

Mary Ashlev je imala jednu tajnu slabu točku. Bilo je to kuhanje. Nije voljela kuhati, pa zbog toga i nije dobro kuhala. A budući da je željela raditi dobro sve što radi, još više ga je mrzje-la. Bio je lo začaran krug iz koga se djelomice izlazilo tako da je tri puta tjedno dolazila Lucinda da kuha i da posprema kuću. Ovo je bio Lucindin slobodan dan.

Kad je Edvard došao iz bolnice, Mary je bila u kuhinji i pri-gorjevala grašak. Odvrne se od štednjaka i poljubi Edvarda.

- Zdravo, dragi. Kakav ti je bio dan? Truo?

- Ti se družiš s našom kćeri - odvraća Edward. - Pravo govoreći, bio je truo. Poslijepodne mi je došla trinaestogodišnja djevojčica s genitalnim herpesom.

- Oh, dragi!

Bacila je grašak i otvorila limenku rajčica.

- Znaš, zbog toga sam se zabrinuo za Beth.

- Za nju se ne trebaš brinuti - umiri ga Mary. - Odlučila je da umre kao djevojka.

Za vrijeme večere Tim upita:

- Tata, mogu li za rođendan dobiti dasku za skijanje na vodi?

- Time, ne bih ti htio pokvariti veselje, ali, sasvim slučajno, ti živiš u Kansasu.

- Znam ja to. Johnny me pozvao da idućeg ljeta pođem s njim na Havaje. Njegovi imaju vikendicu na plaži u Mauiju.

-

- Pa sad - Edvard će razborito - ako Johnny ima vikendicu

na plaži, vjerojatno ima i dasku za skijanje na vodi.

Tim se obrati majei.

- Mogu li ići?

- Vidjet ćemo. Ne jedi lako brzo, Time. Beth, ti ništa ne jedeš.

- Ovdje nema ničega prikladnog za ljudsku prehranu. - Zna čajno pogleda roditelje. - Moram dali jednu izjavu. Namjeravam promijeniti ime.

Edvvard oprezno zapita:

- Postoji li za to neki posebni razlog?

- Odlučila sam da uđem u šou biznis.

Mary i Edward izmijeniše dug, bolan pogled. Edvvard reče:

- U redu. Raspitaj se koliko bi mogla za njih dobiti!

8.

U skandalu koji je potresao međunarodne organizacije tajne službe, 1965. godine je Mehdi Ben Barka, protivnik marokanskog kralja Hasana II, koji je kao izbjeglica živio u Ženevi, domamljen u Pariz i uz pomoć francuske tajne službe umoren. Nakon tog incidenta je predsjednik Charles de Gaulle tajnu službu izuzeo ispod nadzora premijerova kabineta i podvrgao je Ministarstvu obrane. I tako se dogodilo da je ministar obrane Roland Passy bio odgovoran za sigurnost Marina Groze, kome je francuska država pružila utočište. Pred vilom u Ncuillvju danonoćno su stražarili žandari, ali je Passyju veće povjerenje ulijevalo saznanje da se na čelu unutrašnje sigurnosti vile nalazi Lev Pasternak. Sam je pregledao sve mjere sigurnosti i bio je čvrsto uvjeren da je ta kuća neosvojiva. Posljednjih tjedana diplomatskim krugovima su se proširile glasine da je državni udar neizbježan, da se Marin Groza namjerava vratiti u Rumunjsku i da će viši oficiri svrgnuti Alexandrua Ionescu.

Lev Pasternak pokuca na vrata i uđe u knjižnicu prepunu knjiga, koja je služila kao radna soba Marina Groze. Groza je sjedio za stolom i radio. Kad je Lev Pasternak ušao, on uzgleda.

- Svi žele znati kada će doći do revolucije - reče Pasternak. -

To je najlošije čuvana tajna na svijetu.

- Recite im da budu strpljivi. Lcve, hoćete li poći sa mnom u Bukurešt?

-

Lev Pasternak je više od ičega želio da se vrati u Izrael. Preuzet ću ovaj posao samo privremeno, bio je rekao Marinu Grozi. Dok ne budete spremni da krenete. Privremeno se pretvorilo u tjedne i mjesec i konačno u tri godine. A sada je došlo vrijeme da se donese još jedna odluka.

U svijetu nastanjenom pigmejima, mislio je Lev Pasternak, dana mi je povlastica da služim divu. Marin Groza je bio najne-sebičniji i najidealističkiji čovjek koga je Lev Pasternak ikad upoznao.

Kad je Pasternak došao raditi za Grozu, pitao se što je s njegovom obitelji.

Groza nikad nije govorio o ženi i djeci, ali je Levu sve o tome ispričao službenik koji je uredio da se Pasternak sretne s Grozom.

"Groza je bio izdan. Securitate ga je uhvatila i mučila pet dana. Obećali su mu da će ga osloboditi ako im oda imena svojih suradnika u pokretu otpora. Nije progovorio. Uhapsili su mu ženu i četrnaestogodišnju kćer i doveli ih u sobu za ispitivanje. Grozi je ponuđeno da bira: ili da progovori ili da gleda kako umiru. To je bila najteža odluka koju je ijedan čovjek morao donijeti. Živoli ljubljene žene i kćeri protiv života stotina ljudi koji vjeruju u njega." Čovjek zastane, a onda nastavi polaganije. "Mislim da je Groza odlučio onako kako je odlučio zato jer je bio uvjeren da će njegovu obitelj i njega tako i tako ubiti. Odbio je da oda imena. Stražari su ga remenjem vezali za stolicu i prisilili da gleda kako mu ženu i kćer redom siluju, sve dok nisu izdahnu-le. Ali još uvijek nisu bili završili s Grozom. Nakon silovanja, dok su okrvavljena tijela ležala do njegovih nogu, kastrirali su ga."

"Oh, moj Bože!"

Službenik se duboko zagleda u oči Leva Pasternaka i reče:

"Najvažnije je da shvatite kako se Marin Groza ne želi vratiti u Rumunjsku radi osvete. Želi se vratiti da oslobodi svoj narod. Želi uspostaviti poredak u kojem se tako nešto nikad više neće dogodati."

Od toga dana je Lev Pasternak bio s Grozom i što je više vremena provodio s tim revolucionarom, sve ga je više volio. Sad bi morao odlučiti da li da se odrekne svog povratka u Izrael i da s Grozom pode u Rumunjsku.

Te večeri Pasternak je išao hodnikom. Prolazeći kraj spavaonice Marina Groze, začuje uobičajene bolne krikove. Znači petak je, pomisli Pasternak. Dan kad dolaze prostitutke. Pristizale su iz Engleske, Sjeverne Amerike, Brazila, Japana, Tajlanda i još iz pet-šest drugih zemalja. Uzimalo ih se nasumce. Dočekivane su na aerodromu Charles de Gaulle, dovožene izravno u vilu i poslije nekoliko sati vraćane na aerodrom da odlete otkud su i došle. Svakog su petka navečer hodnici odzvanjali krikovima Marina Groze. Osoblje je pretpostavljalo da se radi o perverznom seksu. Jedini koji je znao što se zapravo zbiva iza vrata spavaonice bio je Lev Pasternak. Jer posjeti prostitutki nisu imali nikakve veze sa seksom. Bila je to pokora. Jednom tjedno Groza se svlačio dogola, dao da ga žena veže za stolicu i nemilosrdno šiba dok krv ne poteče. Svaki put dok je bio šiban, nanovo bi ugledao kako mu ženu i kćer siluju, a one zovu u pomoć sve do smrti. Tada bi povikao: "Oprostite! Progovorit ću. Oh, Bože, molim te dopusti da progovorim..."

Telefonski poziv je uslijedio deset dana nakon što je pronađeno tijelo Harrvja Lantza. Kontrolor je bio usred sastanka sa svojim suradnicima kad je u sobi za konferencije zazvrjao interfon.

- Znam da ste zapovjedili da vas nitko ne smeta, ali ovo je transkontinentalni poziv. Zvuči hitno. Zove gospodica Neusa Munez iz Buenos Airesa. Rekao sam joj...

- U redu je. - Potpuno je vladao svojim osjećajima. - Preuzet ću vezu u svom osobnom uredu. - Ispriča se, ode u svoj ured i zaključa vrata. Tek onda podigne slušalicu.

- Halo. Je li to gospodica Munez?

- Aha. - Bio je to glas s izrazitim južnoameričkim naglaskom, hrapav i prostački. - Imam poruku za vas od Angela. Nije mu se dopao onaj vaš kurir što mu je došao. Turao je nos u tuda posla. Morao je pažljivo birati riječi.

- Žao mi je. Ali mi još uvijek želimo da Angel nastavi s našim poslom. Hoće li to biti moguće?

- Aha. Rekao je da će to da uradi.

Čovjek zadrža uzdah olakšanja.

- Izvrsno. Kako da mu dostavim predujam?

-

Žena se nasmija.

- Ne treba Angelu kapara. Ne prevodi se Angela žednog preko vode. - Od tih riječi čovjeka su nekako prošli hladni srsi. - Kad svrši poso, reko je da metnete pare... čeknite malo... imam ceduljče... evo ga... Državna banka u Ziirichu. To je nede u Švicarskoj. Djelovala je kao idiot.

- Trebat će mi broj računa.

- Aha. Broj je... bogamu, zaboravila sam. Nemoj da prekinete. Imam ga tu nede. - Čuo je šuškanje papira i napokon je opet progovorila. - Evo ga! Deset-tri-četiri-devel-nula-sedam-sedam.

Ponovio je broj.

- Kada će moći obaviti stvar?

- Kada bidne spreman, scnor. Angel je reko da će da doznate kad se desi. U novine će da čitale.

- Veoma dobro. Dal ću vam broj mog privatnog telefona za slučaj ako Angelu zatreba da me potraži.

Polako joj ga izdiktira.

Tbilisi, Sovjetski Savez

Sastanak se održavao u osamljenoj dači na obali rijeke Kure. Predsjedavajući najavi:

- Imam za vas dvije hitne vijesti. Prva je dobra. Kontroloru se javio Angel. Ugovor će biti ispunjen.

- To je veoma dobra vijest - usklikne Freyr. - Kakva je loša vijest?

- Bojim se da se odnosi na predsjednikova kandidata za položaj ambasadora u Rumunjskoj. Međutim, to se može tako riješiti da...

Ijama bila prijelomna godina. S Gomulkinim povratkom na vlast, u Poljskoj je došlo do nastanka nacionalnog komunizma. Na čelu Komunističke partije u Čehoslovačkoj je Antonin Novotný. Te godine u Rumunjskoj nije bilo velikih političkih promjena...

Rumunjska... Bukurešt... Sudeći prema fotografijama koje je Mary vidjela, to mora da je jedan od najljepših evropskih gradova. Nije zaboravila nijednu od onih priča o Rumunjskoj, koje joj je ispričao njen djed. Sjećala se još uvijek kako je na nju, malenu djevojčicu, strašno djelovalo njegovo pripovijedanje o strahotnom princu Vladu od Transilvanije. Bio je vampir, Mary. Živio je u golemom zamku visoko u planinama Brasova. Nedužnim žrtvama je sisao krv.

Mary odjednom postane svjesna duboke tišine u prostoriji. Slušaoci su zurili u nju. Koliko sam vremena stajala ovdje i sanjarila? pitala se. Užurbano nastavi predavanje:

- U Rumunjskoj je Gheorghiu-Dej sve više utvrđivao svoju moć u Radničkoj partiji...

Činilo se da sat beskrajno traje. Na sreću, bližio se kraju.

- Za domaći rad napišite ogled o sovjetskom ekonomskom planiranju i rukovođenju, s posebnim osvrtom na temeljnu organizaciju državnih organa i na partijski nadzor. Želim da analizirate unutrašnje i vanjske dimenzije sovjetske politike, posebno naglasivši njen utjecaj na Poljsku, Čehoslovačku i Rumunjsku.

Rumunjska... Dobro došli u Rumunjsku, gospodo ambasador. Čeka vas limuzina da vas od veze u vašu ambasadu. Njenu ambasadu. Bilo joj je ponudeno da živi u jednoj od najzujljivijih prijestolnica svijeta, da izvješćuje predsjednika, da bude u središtu njegove koncepcije "narod s narodom". Mogla sam biti dio povijesti.

Iz sanjarenja ju je trgnulo zvono. Sat je bio završen. Vrijeme je da pođe kući i da se presvuče. Edvard će se ranije vratiti iz bolnice. Izvodi je na večeru u Countij klub.

Kako i dolikuje onoj koja je umalo postala ambasadoricom.

Marv Ashlev je bilo teško da se usredotoči na predavanje. Nešto se promijenilo. U očima studenata sada je bila slavna osoba. Bio je to opojan osjećaj. Osjećala je kako slušaoci upravo gutaju njene riječi.

- Kao što znamo, 1956. je u mnogim istočnoevropskim zem-

- Plavi znak! Plavi znak! - odjekivao je hodnicima bolnice pucketavi glas iz zvučnika. Tek što se osoblje hitne pomoći počelo okupljati kraj ulaza za ambulantna kola, već se čulo sve bliže

zavijanje sirene. Opća bolnica kotara Geary, smeđa dvokatnica stroga izgleda, smještena je na brdu, na Cesti sv. Marije u jugozapadnom dijelu Junction Citvja. Bolnica ima šezdeset šest kreveta, dvije suvremeno opremljene operacijske dvorane, te niz soba za pregled i uredskih prostorija.

Bio je to neuobičajeno prometan petak, pa je bolnička soba na drugom katu već bila puna ozlijeđenih pripadnika oružanih snaga koji su preko vikenda došli u grad iz obližnjeg Fort Rilevja, gdje je smještena 1. pješadijska divizija, znana kao Moćna crvena prva.

Dr. Edvard Ashley je šio skalp vojniku koji je izgubio bitku u baru. Edward Ashley je bio liječnik u ovoj kotarskoj bolnici već trinaest godina, a prije nego što je započeo civilnu praksu bio je kirurg jedne zrakoplovne eskadrile, s činom kapetana. Nekoliko uglednih bolnica u velikim gradovima pokušalo ga je domamiti, ali on je radije ostao gdje jest.

Završio je s pacijentom na kojem je radio, pa pogleda uokolo. Bilo je još najmanje desetak vojnika koji su čekali da ih pokrpa-ju. Čuo je kako se približava zvuk sirene kola hitne pomoći.

-T Sviraju našu pjesmu.

Dr. Douglas Schiffer, koji se bavio jednom ranom od hica, kimne glavom.

- Ovo je nalik na MASH. Čovjek bi pomislio da smo u ne kakvom ratu.

Edward Ashley odvrati zamišljeno:

- Ovo je jedini ral što ga imaju, Doug. Zato i dolaze u grad svakog vikenda da bi se izludirali. Frustrirani su. - Završi po sljednji šav. - Eto te, vojnice. Sad si kao nov. - Obrati se Douglasu Schifferu: - Bilo bi dobro da sidemo u odjel za hitne slučajeve. Pacijent je bio u uniformi običnog vojnika i činilo se da nema više od osamnaest godina. Bio je u stanju šoka. Obilato se znojio, a disanje mu je bilo otežano.

Dr. Ashley mu opipa bilo. Bilo je slabo i isprekidano. Na prednjem dijelu vojničke bluze širila se mrlja krvi. Edward Ashley se obrati jednom od bolničara koji su unijeli pacijenta.

- Što imamo ovdje?

- Rana od noža. Udarac u grudni, doktore.

- Da vidimo jesu li pluća kolabirala. - Obrati se bolničarki: -

Hoću snimak grudni. Imate tri minute.

Dr. Douglas Schiffer je promatrao vratnu venu. Bila je izbočena. On pogleda Edvarda.

- Nabrekla je. Vjerojatno je probijen perikard.

A to je značilo da je opna koja štiti srce puna krvi koja pritišće na srce, pa ono ne može kucati kako treba.

Bolničarka koja je pacijentu mjerila krvni tlak upozori:

- Krvni tlak naglo opada.

Monitor na kome se očitavao pacijentov elektrokardiogram započeo je usporavali otkucaje. Gubili su pacijenta.

Druga bolničarka dotrča sa snimkom grudni. Edward pogleda snimku prema svjetlu.

- Perikardijalna tamponada.

Srce je u sebi imalo rupu. Pluća su kolabirala.

- Stavite u njega cijev i proširite pluća. - Glas mu je bio

miran, ali se u njemu nefaljeno osjećala hitnost. - Nek dođe

anestetičar. Otvorit ćemo ga. Stavite mu cijev.

Bolničarka pruži dru Schifferu endotrahealnu cijev. Edvard Ashley mu kimne glavom.

-Sad.

Douglas Schiffer počne pažljivo gurati cijev u dušnik vojnika bez svijesti. Na kraju cijevi je bila pumpa i Schiffer je počne stezati u stalnom ritmu utiskujući zrak u pluća. Monitor se sve sporije glasao i krivulja na njemu bila je posve ravna. U sobi se osjećao vonj smrti.

- Gotov je.

Nije bilo vremena da se pacijenta odveze u operacijsku dvoranu. Dr. Ashley je morao donijeti odluku smjesta.

- Obavit ćemo torakotomiju. Skalpel!

Nož mu je istog časa bio u rukama. Edward se sagne i načini rez uzduž pacijentovih grudni. Gotovo da nije bilo krvi, jer je srce bilo stisnuto u perikardu.

- Retraktor!

Stavili su mu instrument u ruku i on ga uvuče u pacijentove grudni da razmakne rebra.

- Škare! Odmaknite se!

Približio se da može doseći srčanu opnu. Zareza je škarama, a krv oslobođena iz tamnice osrčja šikne i polije bolničarke i dra Ashlevja. Dr. Ashlev uhvati srce i počne ga masirati. Monitor se oglasi i bilo se moglo napipati. Uvrh lijeve klijetke bio je mali zarez.

- Odvezite ga u operacijsku dvoranu!

Tri minute kasnije pacijent je bio na operacijskom stolu.

- Transfuzija... tisuću kubnih centimetara.

Nije bilo vremena da se provjerava krvna grupa, pa je upotrijebljena univerzalna grupa 0, negativan.

Kad je započela transfuzija, dr. Ashlev reče:

- Grudna cijev trideset dva!

Bolničarka mu je pruži.

Javi se dr. Schiffer:

- Ja ću završiti, Ed. Zašto ne bi pošao da se očistiš?

Edward Ashlev je bio sav zamrljan krvlju. Pogledao je na monitor. Srce je bilo snažno i postojano.

- Hvala!

Edvard Ashlev se istuširao i presvukao. Sad je u svom uredu pisao obavezni medicinski izvještaj. Bio je to ugodan ured s policama za knjige na kojima su bili poredani tomovi medicinskih priručnika i sportski trofeji, s pisaćim stolom, naslonjačem i stolićem za kojim su se nalazile dvije stolice bez naslona. Na zidovima su, ukusno uokvirene, visile njegove diplome.

Edward je osjećao da mu je tijelo kruto i izmoreno napetošću kroz koju je upravo prošao. Istodobno je osjećao spolno uzbuđenje, što mu se uvijek događalo poslije neke teže operacije. Kad se čovjek nade oči u oči sa smrću, ojačaju sve životne moći, jednom je to Edvardu objašnjavao psihijatar. Vodenje ljubavi je afirmacija kontinuuma u prirodi. Bez obzira na uzrok, mislio je Edvard, volio bih da je tu Mary.

Izabere lulu s postolja za lule na svom pisaćem stolu, zavali se u naslonjač i opruzi noge. Dok je mislio na Mary, osjeti se krivim. On je bio odgovoran što je odbila predsjednikovu ponudu. Njegovi su razlozi bili neosporni. Ali, bilo je tu još nečega, prizna Edvard sam sebi. Bio sam ljubomorani. Reagirao sam kao

razmaženo derište. Što bi se dogodilo da je predsjednik meni tako nešto ponudio? Vjerojatno bih jedva dočekao. Isuse! Jedino na što sam mogao misliti bilo je to da želim da Marv ostane kod kuće i da se brine za mene i za djecu. Priznaj da si se pokazao kao prava muška šovinistička svinja!

Sjedio je, pušeći lulu, zabrinut nad samim sobom. Prekasno, pomisli. Ali, sve ću joj ja to nadoknaditi. Iznenadit ću je ovog ljeta putovanjem u Pariz i London. Možda je povedem i u Rumunjsku. Priuštiti ćemo sebi pra vi medeni mjesec.

Countrv klub Junction Citvja je dvokatna zgrada od kamena vapnenca smještena usred brda. Klub ima igralište za golf s osamnaest rupa, dva teniska igrališta, bazen za plivanje, bar i blagovaonicu s golemim kaminom, prostoriju za kartanje na prvom katu i svlačionice u prizemlju.

Edvardov je otac bio član kluba, jednako kao Maryn otac, pa su Edvarda i Mary dovodili ovamo još dok su bili djeca. Grad je bio tijesno povezana zajednica a Countrv klub je bio njen simbol.

Kad su Edvard i Mary stigli, bilo je već kasno, pa je u blagovaonici ostalo samo nekoliko gostiju. Dok je Mary sjedala, zurili su u nju i stali se došaptavati. Mary se već počela navikavati na to.

Edward pogleda svoju ženu.

- Žališ li za ičim?

Dakako da je žalila. Ali to su bile kule u zraku, žaljenje nad blistavim, nedohvalnim snovima koje svatko sanja. Da sam rođena kao princeza, kad bih bila milijunašica, kad bih dobila Nobe-lovu nagradu za liječenje raka, kad bih, kad bih, kad bih...

Marv se nasmija.

- Ni za čim ne žalim, dragi. Sreća je već i to što su mi ponudili. U svakom slučaju, nipošto i nikad ne bih napustila tebe i djeću. - Uzme ga za ruku. - Nema žaljenja. Drago mi je što sam odbila ponudu.

On se nagne k njoj i prošapće:

- Namjeravam ti predložiti nešto što ne možeš odbiti.
- Hajdemo - nasmija se Mary.

-

U početku, odmah poslije vjenčanja, vodili su ljubav žestoko i zahtjevno. Imali su stalnu tjelesnu potrebu jedno za drugim i ta se potreba nije mogla zadovoljiti dok oboje nisu bili potpuno iscrpljeni. Strast se s vremenom stišala, ali su ih još uvijek ispunjavali postojani i slatki osjećaji. Kad su se sad vratili kući, bez žurbe su se svukli i pošli u krevet. Edvard ju je privukao k sebi, a onda joj je počeo nježno milovati tijelo. Igrao se njenim grudima, prstima joj je dražio bradavice, pa pošao rukama prema baršunastoj mekoći.

Mary zastenja od užitka.

- Divno je!

Nadvila se nad njega i stala jezikom palucati niz njegovo tijelo sve dok nije osjetila da mu se ukružuje. Kad su oboje bili spremni, vodili su ljubav sve dok nisu bili iscrpljeni. Edvard je svoju ženu zadržao u čvrstom zagrljaju.

- Toliko te volim, Mary.

- Ja tebe volim dvostruko toliko. Laku noć, dragi.

U tri sata ujutro telefon zazvoni kao da će se rasprsnuti. Edward pospano posegne za aparatom i prinese slušalicu uhu. Začu se uznemiren ženski glas:

- Doktor Ashlev?

- Da...

- Pete Grimes ima srčani napad. Boli ga, da je to grozno. Mislim da umire. Ne znam što da radim.

Edward se uspravi u krevetu nastojeći da odagna san.

- Nemojte ništa raditi. Neka mirno leži. Bit ću tamo za pola sata.

Sputi slušalicu, izvuče se iz kreveta i počne se odijevati.

- Edvarde...

On pogleda prema Mary. Oči su joj bile napola otvorene.

- Kakva je nevolja?

- Sve je u redu. Spavaj dalje.

- Probudi me kad se vratiš - promrmlja Marv. - Čini mi se da ću se opet osjećati seksi.

Edvard se široko osmjehne.

- Žurii ću se.

Pet minuta kasnije bio je na putu prema Grimesovoj farmi.

Vozio je nizbrdo Starim milfordskim putem prema 10. Hill Roadu. Bilo je hladno i vlažno jutro. Puhao je sjeverozapadnjak koji je temperaturu spuštao daleko ispod nule. Edvard uključi grijač. Dok je vozio, pitao se nije li prije, nego što je otišao od kuće trebao zvati kola hitne pomoći. Pokazalo se da su posljednja dva "srčana napada" koja je imao Pete Grimes bila krvarenje čira na želucu. Ne. Najprije će provjeriti.

Skrene kolima na Put 18, dvotračnu cestu koja prolazi kroz Junction City. Grad je bio utočio u san, a njegove kuće kao da su se zgurile pred studenim, ledenim vjetrom.

Pošto je došao do kraja Šeste ulice, Edvard u luku zaokrene na Put 57 i uputi se prema Grandviev Plazi. Koliko je puta vozio ovim putevima za vrućih ljetnih dana dok se u zraku osjećao slatkasti miris kukuruza i prerijskog sijena, kraj minijaturnih šuma američkih topola, cedrova i ruskih maslina i kraj kolovoskih stogova sadjenutih kraj puta! Polja su tada bila ispunjena mirisom cedrova koji gore i koje se redovito moralo proređivati jer su stalno preotimali tlo

usjevima. A koliko je zima vozio upravo ovim putem kroz mrazan krajobraz s električnim žicama načipkanim injem i s osamljenim dimom što se izviija iz udaljenog dimnjaka! Bio je prisutan vedri osjećaj odvojenosti, začahu-renosti u jutarnju tamu, dok polja i stabla tiho promiču. Edvvard je vozio šio je moguće brže vodeći računa o nesigurnom kolovozu pod kotačima. Mislio je na Mary, kako leži u toplom krevetu i kako ga čeka. Probudi me kuđ se vratiš. Čini mi se da ću se opet osjećati seksi. Bio je tako sretan. Sve ću učiniti za nju, obeća Edvvard sam sebi. Pružit ću joj takav medeni mjesec kakav nijedna žena nikad nije imala. Sprijeda, na raskršću auto-putcva 57 i 77 bio je postavljen znak za zaustavljanje. Edvvard skrene prema Putu 77. Dok je ulazio u raskršće, niotkuda pojavi se kamion. Začuo je nenadanu tutnjavu. Kola su bila ukliještena snažnim farovima koji su jurili prema njemu. Ugledao je divovski pelotonski vojni kamion kako se obara na njega i posljednje što je čuo bio je njegov vlastiti glas koji vrišti.

U Neuillyju su crkvena zvana odzvanjala kroz mirni podnevni zrak. Žandari koji su stražarili pred vilom Marina Groze nisu imali razloga da obrate pažnju na zaprašeni renaulthood koji je prolazio. Angel je vozio sporo, ali, kad se sve uzme u obzir, ne tako sporo da bi pobudio sumnju. Dva slražara pred ulazom, visoki zid, vjerojatno s električnom strujom, a unutra, dakako, uobičajene elektroničke besmislice sa zrakama, sensorima i alarmima. Da bi se osvojila vila, bila je potrebna cijela armija. Ali, meni ne treba armija, mislio je Angel. Samo moja genijalnost. Marin Groza je mrtav čovjek. Kad bi samo moja majka bila živa da vidi kako sam postao bogat. Kako bi je to usrećilo! U Argentini su siromašne obitelji veoma siromašne, a Ange-lova majka je bila jedna od nesretnih descamisados. Nitko nije znao, a nikog nije bilo ni briga, tko je otac. Godinama je Angel gledao kako mu prijatelji i rodaci umiru od gladi i bolesti. Smrt je bila način života, pa je Angcl filozofski razmišljao: Kad se to mora tako i tako dogoditi, zašto da se iz toga ne izvuče korist? U početku bilo je onih koji su sumnjali u Angelov smrtonosni talent, ali oni koji su pokušali da mu podmeću klipove imali su naviku da nestanu. Angclova reputacija ubojice je rasla. Nikad nisam promašio, mislio je Angel. Ja sam Angel. Andeo smrti.

9.

Snijegom prekriven kansaski auto-put plamtio je od crvenih bljeskova svjetala vozila, koja su ledeni zrak bojila krvavim crvenilom. Vatrogasna kola, kola hitne pomoći, kamion s dizalicom, četvora patrolna kola, šerifov automobil, a u središtu, odasvuđ osvijetljen farovima, petotonski M 871, vojni kamion za vuču traktora, i djelomično pod njim zgnječena kola Edvvarda Ashleva. Naokolo se vrzlo desetak policajaca i vatrogasaca. Mahali su rukama i toptali nogama ne bi li se nekako zagrijali na predjutarnjoj smrjavici. Usred auto-puta, prekriveno ceradom, bilo je tijelo. Približavao se šerifov automobil. Dok se klizeći zaustavljao, Mary Ashlev iskoči iz njega. Tako je drhtala da se jedva držala na nogama. Ugledala je ceradu i krenula prema njoj.

Šerif Munster zgrabi je za ruku.

- Da sam na vašem mjestu, gospodo Ashlev, ja ga ne bih gledao.

- Bježite od mene!

Vrištala je. Otrgla mu se i pošla prema ceradi.

- Molim vas, gospodo Ashlcv! Vi ne želite vidjeti kako izgleda!

Prihvati je dok je padala u nesvijest.

Došla je k sebi na stražnjem sjedištu šerifova automobila. Šerif Munster je sjedio na prednjem sjedištu i promatrao je. Grijač je bio uključen i u kolima je bilo zagušljivo.

- Što se dogodilo? - tupo upita Mary.

- Onesvijestili ste se.

Odjednom se sjeti. Vi ne želite vidjeti kuko izgleda.

Mary je zurila kroz prozor u sva ta kola hitne pomoći, u bljes-kava crvena svjetla i mislila: Ovo je pakleni prizor. Unatoč vrućini u policijskim kolima zubi su joj cvokotali.

- Što se... - Bilo joj je teško da nade riječi. - Kako se to d... dogodilo?

- Prošao je kroz znak za zaustavljanje. Sedamdeset sedmim putem naišao je jedan vojni kamion i pokušao da ga izbjegne, ali se vaš suprug zabio ravno u njega.

Sklopila je oči i u duhu gledala kako se događa nesreća. \ id jela je kako se kamion obara na Edvarda i osjetila paniku njegova posljednjeg časa.

Sve što je mogla smisliti da kaže bilo je:

- Edvard je bio o... oprezan vozač. Nikad n... ne bi prošao kroz znak za zaustavljanje.

Šerif sućutno reče:

- Gospodo Ashlev, imamo očevice. Ono što se dogodilo vidje li su jedan svećenik, dvije časne sestre i pukovnik Jenkins iz Fort Rilevja. Svi su oni rekli jedno te isto. Vaš je suprug prošao kroz znak za zaustavljanje.

Sve poslije toga kao da se zbivalo usporenom brzinom. Gledala je kako Edwardovo tijelo podižu i unose u ambulanta kola. Policajci su ispitivali svećenika i dvije časne sestre, a Mary je mislila: Prehladit će se stojeći lako na smrzaviei.

Šerif Munster reče:

- Prevest će tijelo u policijsku mrtvačnicu.

Tijelo.

- Hvala - odvrati Marv uljudno.

On se pažljivije zagleda u nju.

- Bit će najbolje da vas od vezem kući - primijeti. - Kako se zove vaš obiteljski liječnik?

mn

- Edward Ashlev - odgovori Mary. - Edward Ashley je moj obiteljski liječnik.

Kasnije se sjećala kako je išla prema kući, i kako ju je šerif Munster uveo. Florence i Douglas Schiffer čekali su je u sobi za dnevni boravak. Djeca su još uvijek spavala.

Florence je zagrlila.

- Oh, draga, tako mi je strašno, strašno žao.

- Sve je u redu - odvrati mirno Mary. - Edward je imao prometnu nezgodu. - Grleno se nasmija.

Douglas ju je pažljivo promatrao.

- Odvest ću te gore.

- Hvala ti, dobro mi je. Hoćete li čaja?

Douglas odlučno reče:

- Hajdemo, smjestil ću te u krevet.

- Nisam pospana. Jeste li sigurni kako ne želite da vas nečim poslužim?

Pošto ju je Douglas odveo gore, u spavaonicu, ona mu povjeri:

- Bila je to prometna nezgoda. Edward je imao prometnu nezgodu.

Douglas Schiffer joj se zagleda u oči. Bile su proširene i prazne. Osjetio je kako ga prolaze trnci.

Sišao je u prizemlje po svoju liječničku torbu. Kad se vratio, Mary se nije bila ni pomakla.

- Dat ću ti nešto za spavanje.

Dao joj je sredstvo za umirenje, pomogao joj da se smjesti u krevet i sjeo kraj nje. Nakon sat vremena Mary je još uvijek bila budna. Dao joj je još jedan sedativ. A onda i treći. Napokon je zaspala.

U Junction Cilyju provedena je stroga istraga u vezi sa zapisnikom 1048 o teškoj prometnoj nesreći. Naime, poslana su kola hitne pomoći iz Kotarske ambulante

službe, a na lice mjesta iziđao je i sam šerif. Ako je u prometnoj nesreći sudjelovalo neko

vojno lice, zajedno sa šerifovim uredom istragu je vodio i vojni Kriminalistički istražni odsjek, KIO.

U šerifovu uredu u Devetoj ulici zapisnik o nesreći su proučavali Shel Planchard, oficir u civilu, pripadnik K10-a vojnog štaba u Fort Rilevju, šerif i njegov pomoćnik.

- Ovo mi ne ide u glavu - reče šerif Munster.

- U čemu je problem, šerife - upita Planchard.

- Pa, vidite i sami. Bilo je pet svjedoka nesreće, je li tako? Svećenik, dvije časne sestre, pukovnik Jenkins i vozač kamiona, narednik Wallis. Svi do jednoga su izjavili da su kola doktora Ashlevja skrenula na auto-put i prošla kroz znak za zaustavlja nje, a da ih je onda udario vojni kamion.

- Točno tako - potvrdi čovjek iz K10-a. - I što vas onda za brinjava?

Šerif Munster se počeo po glavi.

- Moj gospodine, jeste li ikad vidjeli ijedan zapisnik o prometnoj nesreći gdje bi makar dva očevica isto izjavila? - Udari šakom po papirima. - Upravo to me prokleta zabrinjava što svi ovi svjedoci izjavljuju točno jedno le isto.

Pripadnik K10-a slegne ramenima.

- To samo pokazuje da je ono što se dogodilo bilo očito.

Šerif izvi obrve.

- Ima još nešto što me kopka.

- A to je?

- Što su svećenik, dvije časne sestre i pukovnik radili tamo na Putu sedamdeset sedam u četiri sata ujutro?

- Nema u tome ničeg tajanstvenog. Svećenik i dvije časne sestre išli su u Leonardville, a pukovnik se vraćao u Fort Riley.

Šerif primijeti:

- Provjerio sam u Prometnom uredu. Doktor Ashlev je po sljednju prometnu opomenu dobio prije šest godina zbog pogrešnog parkiranja. Nema ni traga da je ikad imao prometnu nezgodu. Oficir K10-a ga je proučavao.

- Šerife, na što vi to zapravo ciljate?

Munster slegne ramenima.

- Ni na što ja ne ciljam. Samo, u vezi s tim imam nekakav čudan osjećaj.

- Govorimo o prometnoj nesreći koju je vidjelo pet svjedoka.

ACO .

Ako zamišljate da se ovdje radi o nekakvoj tajnoj zavjeri, onda u vašoj teoriji postoji velika rupa. Ako... Šerif uzdahne.

- Znam. Ako to nije bio nesretan slučaj, sve što je vojni kamion trebao učiniti bilo je da ga zbriše i da nastavi vožnju. Ne bi bilo nikakvog razloga za sve ove svjedoke i sve ovo piskaranje.

- Točno. - Oficir K10-a ustane i ispravi se. - E pa, moram se vratiti u bazu. Što se mene tiče, vozač kamiona, narednik Wallis je čist. - Pogleda šerifa. - Slažemo li se?

Šerif Munster prevali preko srca:

- Aha. Mora da je bio nesretan slučaj.

Mary je probudio plač djece. Ležala je mirno, čvrsto stisnutih očiju i mislila: Ovo je dio moje more. Spavam, a kad se probudim, Edivard će biti živ.

Ali, plač se nastavljao. Kad to više nije mogla podnijeti, otvorila je oči i ležala zureći u strop. Napokon, protiv svoje volje, prisili sebe da ustane iz kreveta. Osjećala se omamljenom. Pošla je u Timovu spavaonicu. S njim su tu bile Florence i Beth. Sve troje je plakalo. Htjela bih da i ja mogu plakati, pomisli Mary. Oh, kako bih htjela da i ja mogu plakati.

Beth uzgleda prema Mary.

- Je li tata doista m... mrtav?

Mary samo kimne glavom, nesposobna da progovori i riječ. Sjela je na rub kreveta.

- Morala sam im reći - ispričavala se Florence. - Htjeli su poći da se igraju s nekim prijateljima.
- Dobro si učinila. - Mary pogladi Tima po kosi. - Ne plači, dragi. Sve će biti dobro.

Ništa više neće biti dobro kao prije. Nikada.

Komanda K10-a Armije Sjedinjenih Država u Fort Rileyju smještena je u Zgradi 169, staroj građevini od kamena vapnenca okruženoj drvećem, sa stubištem što vodi do verande. U jednom

uredu na prvom katu, Shel Planchard, oficir K10-a, razgovarao je s pukovnikom Jcnkinsom.

- Bojim se da imam loše vijesti, gospodine. Narednik Wallis, vozač kamiona koji je usmrtio onog civilnog liječnika...

- Da?

- Ovog jutra je imao smrtonosni srčani udar.

- To je loše.

Oficir K10-a reče neutralnim glasom:

- Da, gospodine. Njegovo tielo je jutros kremirano. Sve se to dogodilo veoma naglo.

- Jadnik. - Pukovnik ustane. - Prekomandiran sam s one strane ne oceana. - Dopusti sebi smiješak. - Prilično važno unapređenje.

- Čestitam, gospodine. Zaslužili ste ga.

Mary Ashlev je kasnije prosudila da joj je zdrav razum sačuvalo samo to što je bila u stanju šoka. Sve što se događalo izgledalo je kao da se događa nekome drugom. Bila je kao pod vodom, kretala se polako i slušala glasove što dopiru iz daljine, kao da prolaze kroz vatu.

Pogrebni obred je obavljen u Mass-Hinilt-Alexanderovom Pogrebnom zavodu u Jefferson Streetu. Bila je to plava zgrada s bijelim trijemom na stupovima i s velikim bijelim zvonom iznad ulaza. Pogrebna dvorana bila je prepuna Edwardovih prijatelja i kolega. Bile su tu desetine vijenaca i buketa. Jedan od najvećih vijenaca imao je na sebi pričvršćenu karticu na kojoj je pisalo jednostavno: "S najdubljom sućuti. Paul Ellison."

Mary, Beth i Tim sjedili su sami u sobici za obitelj s jedne strane dvorane. Djeca su bila tiha, a oči su im bile crvene.

Lijes s Edvardovim tijelom bio je zatvoren. Mary nije smjela ni misliti zašto je to tako.

Svećenik je govorio:

- Gospodine, Ti si naše boravište. U svim naraštajima, prije nego što su gore nastale, prije nego što si stvorio zemlju i svijet, od vijeka do vijeka Ti si Bog. Zato se nećemo bojati. I kad bi se zemlja promijenila i kad bi se gore prevalile usred mora...

Ona i Edward bili su na maloj jedrilici na jezeru Milford.

- Voliš li jedriti? - upitao ju je prve večeri kad su se sastali.

- Nikad nisam bila na jedrenju.

- Subota - reče on. - Sastat ćemo se u subotu.

Vjenčali su se tjedan dana kasnije.

- Znaš li zašto sam se oženio s tobom, gospodo? - zadirkirao ju je Edvard. - Položila si ispit. Mnogo si se smijala i nisi se prevalila u vodu.

Pošto je obred završio, Mary i djeca su ušli u dugu crnu limuzinu koja je predvodila pogrebnu povorku do groblja.

Groblje u Ulici jasenova je prostrani perivoj koji okružuje pošljunčani put. To je najstarije groblje u Junction Cityju, pa su mnogi spomenici već odavno bili načeti vremenom i vremenskim nepogodama. Obred nad grobom je zbog studeni bio veoma kratak.

- Ja sam uskrснуće i život. Tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će. Tko god živi i vjeruje u mene, sigurno neće nikada umrijeti. Ja sam onaj koji živi, a bio sam mrtav, i znajte da ću živjeti zauvijek.

Hvala Bogu, konačno je i to bilo završeno. Mary i djeca su stajali i dok je vjetar zavijao promatrali kako lijes spuštaju u smrznutu, ravnodušnu zemlju. Zbogom, drugi moj!

Drži se da je smrl kraj, ali za Mary Ashley bio je to početak nepodnošljivog pakla. Ona i Edvard su razgovarali o smrti, pa je Mary držala da se pomirila s time, no sad je smrt nenadano postala stvarnošću, neposrednom i zastrašujućom. To više nije bio puki događaj koji će se zbiti jednom jednog dana u budućnosti. Nije bilo načina na koji se moglo suočiti s tim. Sve je u Mary vrištalo da zaniječe ono što se dogodilo Edvardu. Kad je on umro, umrlo je s njim sve što je bilo divno. Stvarnost ju je udarala nanovo i nanovo novim valovima što navaljuju. Htjela je biti sama. Skupila se duboko u sebi i osjećala kao malo prestrašeno dijele koje je ostavio odrastao čovjek. Zaticala se kako huli protiv Boga. Zašto mene nije prvu uzeo? pitala se. Bila je bijesna na Edvarda što ju je ostavio, bijesna na djecu, bijesna na sebe.

Tridesetpetogodišnja sam žena s dvoje djece, a ne znam tko sam. Dok sam bila gospoda Edvarda Ashleyja, imala sam identitet. Pripadala sam nekome koji je pripadao meni.

Vrijeme je lijeno teklo rugajući se njenoj praznini. Život joj je bio poput odbjeglog vlaka nad kojim nema nadzora.

Uz nju su bili Florence i Douglas i drugi prijatelji, nastojeći da sve to nekako olakšaju, ali Mary je željela da odu i da je ostave na miru. Jednog popodneva došla je Florence i zatekla Mary pred televizorom kako gleda nogometnu utakmicu kansaske lige.

- Nije ni primijetila moju prisutnost - rekla je Florence te večeri svom mužu. - Bila je očajnički zadubljena u igru. - Stresla se. - To je bilo sablasno.

- Zašto?

- Mary mrzi nogomet. Edward je gledao svaku utakmicu.

Mary je bio potreban i posljednji ostatak snage .volje da se uhvati ukoštac s nanosom što ga je ostavila za sobom Edvardova smrt. Tu su bili i oporuka i osiguranje i bankovni račun i pristojbe i dugovanja i Edvardova liječnička komora i zajmovi i imovina i manjkovi, pa joj je dolazilo da zavrišti na odvjetnike i bankare i računovođe neka je ostave na miru.

Neću da ses time nosim, plakala je. Edvard je otišao, a jedino o čemu su svi htjeli razgovarali bio je novac.

Napokon, bila je prisiljena da i ona o tome raspravlja.

Frank Dunphy, Edvardov računovođa, tumačio joj je:

- Bojim se da će na račune i posmrtnu pristojbu otići veći dio novca od životnog osiguranja, gospodo Ashley. Vaš suprug je bio prilično nemaran kad se radilo o tome da mu pacijenti plate usluge. Potražuje mnogo novaca. Uredit ću da agencija za ubira nje dugova obiđe dužnike i...

- Ne - ražesti se Mary. - To Edvard ne bi htio.

Dunphy je bio u neprilici.

- Držim onda da se vaša imovina sve u svemu sastoji od trideset tisuća dolara u gotovu i ove kuće koja je pod hipotekom. Ako prodate kuću...

- Edvard mi ne bi dopustio da je prodam.

Sjedila je, postojana i čvrsta, nepopustljiva u svojoj bijedi, a Dunphy je mislio: Kad bi Bog dao da je mojoj ženi ovoliko stalo do mene!

Najgore je tek trebalo doći. Bilo je vrijeme da se uredi i uklone Edvardove osobne stvari. Florence se ponudila da joj pomogne, ali Mary ju je odbila.

- Ne. Edvard bi htio da to sama obavim.

Bilo je toliko malih, intimnih predmeta. Desetak lula, još neotvorena limenka duhana, dva para naočala za čitanje, bilješke za predavanja iz medicine koja neće nikad održati. Ušla je u Edvardovu garderobu i prelazila prstima preko

odijela koja više nikad neće nositi. Plava kravata koju je imao prigodom njihova posljednjega večernjeg izlaska. Njegove rukavice i njegov šal što su ga štitali od zimskih vjetrova. Neće mu trebati u njegovu hladnom grobu. Pažljivo je sklonila njegov aparat za brijanje i četkice za zube, krećući se kao automat. Našla je ljubavna pisamca koja su pisali jedno drugom i koja su dozivala u sjećanje mršave godine kad je Edvard tek započeo svoju vlastitu praksu, objed bez purana na Dan zahvalnosti, ljetne piknike, zimske vožnje u saonicama u koje su upregnuti konji, njenu prvu trudnoću kad su oboje čitali i svirali klasičnu glazbu za Beth koja je još uvijek bila u utrobi... Bila su tu i ljubavna pisma koja joj je pisao Edvard kad se rodio Tim. Bila je tu i pozlaćena jabuka koju joj je darovao Edvard kad je započela predavati. Bilo je tu stotinu divnih stvari koje su joj natjerale suze u oči. Njegova je smrt bila nalik na nekakav okrutan čarob-njački trik. Ovog trenutka Edvard je bio tu, živ, govorio je, smijao se, volio je, a idućeg trenutka je nestao u hladnoj zemlji.

Odrasla sam osoba. Moram prihvatiti stvarnost. Nisam odrasla osoba. Ne mogu je prihvatiti. Neću da živim.

Ležala je budna za duge noći i mislila kako bi bilo jednostavno pridružiti se Edvardu, prekinuti tu nepodnošljivu agoniju, smiriti se. Odgajani smo tako da očekujemo sretne završetke, mislila je Mary. Ali nema sretnih završetaka. Ovdje je samo smrt koja nas čeka. Nadamo ljubav i sreću, ali nam sve to bude naglo otrgnuto, bez ikakva smisla i razloga. Na sypjnirskQM,sffQ brodu

i

koji besmisleno luta između zvijezda. Svijet je Dachau, a svi smo mi Židovi. Konačno je zapala u polusan, ali usred noći njeni su divlji krici probudili djecu. Dotrčala su k njoj, zavukla se u krevet do nje čvrsto je grleći.

- Zar ne da nećeš umrijeti? - prošapće Tim.

Mary je mislila: Ne mogu se ubiti. Djeca me trebaju. Edvard mi to ne bi nikada oprostio.

Morala je nastaviti da živi. Radi njih. Morala im je pružiti ljubav koju im Edvard više ne može pružiti. Bez Edvarda smo svi tako potrebiti. Strašno trebamo jedni druge. Da ironija bude veća, Edvardovu je smrt teže podnijeti upravo zato jer smo imali tako divan zajednički život. Ima toliko razloga zbog kojih nam nedostaje, toliko sjećanja na ono što se više nikad neće ponoviti. Gdje li si, Bože? Slušaš li me? Pomozi mi. Molim te pomozi mi.

Ring Lardner je rekao: "Od trojice će trojica umrijeti, zato jezik za zube i primi se posla!" Moram se primiti posla. Strašno sam sebična. Ponašam se loše, kao da sam jedina na svijetu koja pati. Bog ne nastoji da me kazni. Život je svemirka vreća bez dna iz koje svatko izvlači na sreću. U ovom času negdje u svijetu netko je izgubio dijele, netko se skijama spušta niz planinu, netko upravo doživljava vrhunac spolnog užitka, netko se šiša, netko leži u bolovima, netko pjeva na pozornici, netko se utapa, netko se vjenča va, netko skapava od gladi na pločniku. Na kraju krajeva nismo li svi mi taj isti netko. Jedan eon je tisuću milijuna godina, a za jedan eon svaki atom našeg tijela bit će dio zvijezde. Obazri se na mene, Bože! Svi smo mi dio tvog svemira, i ako netko od nas umre, s njim umire i dio tvog svemira.

Edward je bio posvuda.

Bio je u pjesmama koje je Mary čula preko radija, u brdima koje su zajedno prelazili. Bio je u krevetu kraj nje kad se budila u osvit dana.

- Jutros moram rano ustati, zlato. Imam histerektomiju i operaciju bedra.

Njegov je glas jasno dopirao do nje. Počela mu je govoriti: Zabrinuta sam za djecu, Edwarde, Neće da idu u školu. Belh kaže da se boji kako me kad se vrate iz škole više neće biti.

Mary je svakog dana išla na groblje i stajala na ledenom zraku tugujući nad onim što je zauvijek izgubila. Ali to joj nije donosilo utjehu. Ti nisi ovdje, mislila je Mary. Reći mi gdje si! Molim te.

Mislila je na pripovijest Margucrite Yourcenar "Kako se spasio Wang-F6". Bila je to priča o kineskom slikaru koga je njegov car osudio na smrt zbog toga što je lagao, zbog toga što je stvarao slike svijeta čijoj se ljepoti odupirala stvarnost. Ali je slikar prevario cara tako što je naslikao brod i s njim odjedrio. I ja želim pobjeći, mislila je Mary. Ne mogu podnijeti da budem ovdje bez tebe, dragi.

Florence i Douglas su pokušavali da je utješe. "On se smirio", govorili su Mary. Govorili su joj i stotine drugih uobičajenih fraza. Bile su to prazne riječi utjehe, samo što utjehe nije bilo. Ne, zasad. Ni ikada.

Probudila bi se usred noći i otrčala u dječje sobe da se uvjeri je li im dobro. Moja će djeca umrijeti, mislila je Mary. Svi ćemo umrijeti. Ljudi su mirno prolazili ulicama. Idioti. Smiju se i zadovoljni su, a svi će umrijeti. Sali su im odbrojani, a oni ih trate tako da igraju glupe kartaške igre, da odlaze gledati budalaste filmove i besmislene nogometne utakmice. Probudite se! dolazilo joj je da vrisne. Zemlja je božja klaonica, a mi smo njegova stoka. Zar ne znaju što će se dogoditi njima i svima onima koje vole.

Odgovor je stizao do nje polako, mučno, kroz teške crne velove tuge. Dakako da su znali. Njihove igre su bile oblik prkosa, njihov smijeh čin izazova, izazova koji se rada iz spoznaje da život ima kraj, da su svi suočeni s istim usudom. Njen strah i gnjev su se ublažavali i pretvarali u divljenje. Počela se zaista diviti hrabrosti subraće ljudi. Stidim se same sebe. Moram pronaći vlastiti put kroz labirint vremena. Konačno, svatko je od nas sam, ali se istodobno moramo zbiti zajedno da jedan drugome pružimo utjehu i toplinu.

U Svetom pismu se kaže da smrt nije konačni svršetak, da je to

samo prijelaz. Edward nikad neće napustiti nju i djecu. On je ovdje negdje. Nastavljala mu je govoriti. Danas sam razgovarala s Timovom učiteljicom. Ocjene su mu sve bolje. Belh je prehladena, pa leži. Sjećam se da se obično prehladi u ovo doba godine. Sinoć smo svi večerali kod Florence i Douglasa. Bili su divni, dragi.

A onda, usred crne noći: Dekan se zaustavio krajkuće. Htio je znati da li se namjeravam vratiti i početi s predavanjima na Sveučilištu. Rekla sam mu da to zasad ne namjeravam. Neću da djecu ostavim samu, pa ni na čas. Jako me trebaju. Misliš li da bih se jednoga dana trebala vratiti?

A nekoliko dana kasnije: Douglas je unaprijeđen, dragi. Postao je primarijus. Da li ju je Edward mogao čuti? Nije znala. Postoji li Bog i ima li zagrobnog života? Ili je to bajka? T.S. Eliot je rekao: "Ako ne postoji Bog, onda ni čovjek nije previše zanimljiv."

Predsjednik Paul Ellison, Stanton Rogers i Floyd Baker sastali su se u Ovalnom uredu. Ministar vanjskih poslova je govorio:

- Na nas obojicu vrši se veliki pritisak, gospodine predsjedniče. Ne vjerujem da ćemo moći dalje odgadati imenovanje ambasadora u Rumunjskoj. Volio bih da pregledate popis što sam vam ga dao i da odaberete...

- Hvala vam, Floyd. Cijenim vaša nastojanja. Još uvijek mislim da bi Marv Ashlev bila idealna. Njena se obiteljska situacija promijenila. Ono što je zla sreća za nju može se preobratiti u dobru sreću za nas. Želim da nanovo pokušamo s njom. - Obrati se Siantonu Rogersu. - Stan, volio bih da odieliš u Kansas i da je nagovoriš neka prihvati laj položaj.

- Ako vi tako želite, gospodine predsjedniče.

Mary je upravo pripremala večeru kad je zazvonio telefon. Digla je slušalicu i začula glas telefoniste:

- Ovdje Bijela kuća. Predsjednik zove gospodu Edwarda Ashlev ja.

I

Ne sada, pomisli. Ne želim razgovarati ni s njim ni s bilo kime.

Sjetila se kako ju je njegov poziv nekada uzбудio. Sada je bio beznačajan. Reče:

- Ovdje je gospoda Ashlev, ali...

- Molim vas da ostanete na liniji!

Časak kasnije začuje se poznati glas.

- Gospodo Ashlev, ovdje Paul Ellison. Želim da znate kako nam je strašno žao zbog vašeg supruga. Doznao sam da je bio divan čovjek.

- Hvala vam, gospodine predsjedniče. Bilo je ljubazno od vas što ste poslali cvijeće.

- Ne bih se htio uplitati u vaš privatni život, gospodo Ashlev, i znam da je prošlo malo vremena, ali sad kad su se vaše obiteljske prilike promijenile molim vas da nanovo razmotrite moju ponudu za položaj ambasadora.

- Hvala vam, ali ne mogu ni...

- Molim vas da me saslušate. Poslat ću nekoga da odleti do vas i da razgovara s vama. Zove se Stanton Rogers. Veoma biste me zadržali ako pristanete barem na to da se sastanete s njim. Nije znala što da kaže. Kako da mu objasni da je njen svijet okrenut naglavce, da je njen život uništen! Jedino što je sad bilo važno bili su Beth i Tim. Odluči da se iz uljudnosti sastane s tim čovjekom, a onda da ga što pristojnije odbije.

- Sastat će se s njim, gospodine predsjedniče, ali neću promijeniti mišljenje.

Na Boulevardu Bineau se nalazio popularni bar koji su posjećivali čuvari Marina Groze kad ne bi bili na dužnosti u vili u Neuillvju. Bar je s vremena na vrijeme posjećivao čak i Lev Pasternak. Angel je odabrao stol tamo gdje se moglo osluškivati razgovore. Čuvari su, izmaknuvši strogom redu koji je vladao u vili, voljeli popiti, a kad bi popili, onda bi se i raspričali. Angel je slušao i nastojao uočiti ranjivu točku vile. Uvijek je postojala ranjiva točka. Čovjek je samo morao biti dovoljno bistar da je otkrije.

Angel je tek trećeg dana načuo razgovor koji mu je dao ključ za rješenje problema.

Jedan čuvar je govorio:

- Ne znam što Groza radi onim kurvama koje dovodi, ali one njega sasvim sigurno bičuju dok ne istjeraju vruga iz njega. Možeš ga čuti kako vrišti li vrišti. Prošlog tjedna sam zirnuo na bičeve što ih drži u garderobi.

A iduće večeri:

- Ove prostitutke što ih u vilu dovodi naš neustrašivi vođa prave su ljepotice. Dovode ih sa svih strana svijeta. Lev to sam organizira. Lukav je. Nikad ne koristi istu curu dva puta. I tako nitko ne može upotrijebiti cure da preko njih dođe do Marina Groze.

Angelu više ništa nije ni trebalo.

Te večeri Angel je bio u avionu koji se spremao da poleti u Buenos Aires.

Pažljivo zamotan bič stigao je u vilu u Neuillvju idućeg dana. Primio ga je čuvar u stražarskoj kući. Pročitao je naljepnicu trgovine, otvorio paket i veoma brižljivo pregledao bič. Čovjek bi pomislio da starina većima dovoljno ovoga. Predao je bič drugom stražaru, a ovaj ga je odnio u spavaonič-ku garderobu Marina Groze i smjestio među druge bičeve.

Idućeg dana rano ujutro Angel promijeni kola za iznajmljivanje i odveze se /' /arom u Pariz. Trgovina seksualnim potrepštinama bila je na Montmartreu, na Place Pigalle, usred četvrti nastanjene kurvama i svodnicima. Angel ude u trgovinu i počne polako obilaziti prolazima između policia, pažljivo proučavajući robu koja se prodavala. Bilo je tu okova i lanaca, čavlima okovanih kaciga, kožnatih hlača s rasporkom sprijeda, naprava za masažu penisa, želea, lutki za napuhavanje i pornografskih magnetoskop-skih traka. A nije manjkalo ni irigatora za jv^00me, ni analnih krema, ni sto osamdeset centimetra dugmipletenih kožnatih bičeva s ručkama.

Angel izabra bič, plati ga u gotovu i napusti trgovinu.

Idućeg jutra Angel se s bičem vratio u trgovinu. Upravitelj uzgleda i progunda: ^

- Novac ne vraćamo. 4 f

- Ne želim da ini vratite novac - objasni Angel. - Nezgodno

mi je da nosim ovo naokolo. Bio bih vam zahvalan ako ga možete poslati poštom. Dakako, platit ću koliko treba.

-

- Želim da učiniš samo ono što će te usrećiti.

- Znam ja to.

-

10.

Fort Riley, jedna od najstarijih djelatnih vojnih utvrda u Sjedinjenim Državama, bio je sagrađen 1853, dok se Kansas još uvijek smatralo indijanskim teritorijem. Bio je podignut da štiti karavane kola od indijanskih ratničkih skupina. Pošto je DC-7 aterirao, Stanton Rogersa su dočekali komandant baze i njegov štab. Na Stanton Rogersa je već čekala limuzina da ga odveze u dom Ashleyja. Nakon predsjednikova poziva i on je telefonirao Mary.

- Obećavam da će moj posjet biti što je moguće kraći, gospodo Ashley. Ako se slažete, namjeravam poletjeti u ponedjeljak po slije podne da se sastanem s vama. Tako je uljudan. A veoma je važnu ličnost. Zašto ga predsjednik šalje da razgovara sa mnom?

- To će biti u redu. - Instinktivno Mary upita: - Da li biste večerali s nama?

Oklijevao je.

- Hvala vam!

Bit će to duga, dosadna večer, pomisli Stanion. Kad je Florence Schiffer to čula, bila je izvan sebe.

- Predsjednikov savjetnik za vanjske poslove dolazi da večera ovdje? To znači da namjeravaš prihvatiti imenovanje!

- Florence, to ništa ne znači. Obećala sam predsjedniku da ću razgovarati sa Stantonom. I lo je sve.

Florence je zagrlila i privuče k sebi.

Stanton Rogers je neodoljiv muškarac, prosudi Mary. Vidjela ga je već na televiziji, na konferenciji za štampu i na fotografijama u časopisu Time, ali je mislila: Ovako osobno je viši. Bio je uljudan, ali je u njemu bilo nečega distanciranog.

- Dopustite da vam još jednom prenesem predsjednikovu iskrenu sućut zbog vaše strašne tragedije, gospodo Ashley.

- Hvala vam.

Predstavila mu je Beth i Tima. Dok su oni razgovarali, Mary je pošla u kuhinju da vidi kako se Lucinda snalazi s večerom.

- Čim zaželite, večera je spremna - okosi se Lucinda - ali, neće mu se svidjeti.

Kad je Mary rekla Lucindi da će Stanton Rogers doći k njima na večeru, pa neka pripremi pisanu pečenku, Lucinda odvrati:

- Takvi ljudi kao što je gospodin Rogers ne jedu pisanu pečenku.

- On! A što jedu?

- Chateaubriand i crepes suzette.

- Mi ćemo imati pisanu pečenku.

- U redu - Lucinda se tvrdoglavila - ali to je pogrešna večera.

Uz pisanu pečenku priredila je pire od krumpira, svježe povrće i salatu. Za desert je ispekla savijaču od bundeva. Stanton Rogers je pojeo sve što mu se našlo na tanjuru.

Za vrijeme večere Mary i on su raspravljali o problemima farmera.

- Farmeri Srednjeg zapada su strahovito pritješnjeni između

niskih cijena i hiperprodukcije - govorila je Mary usrdno. -

Previše su siromašni da bi se mogli isprsniti, a previše ponosni da se daju poniziti.

Govorili su o živopisnoj povijesti Junction Cityja, te Stanton Rogers konačno navede razgovor na Rumunjsku.

- Što mislite o državnom poretku predsjednika Ionescu? - upita on Mary.

- U Rumunjskoj nema državnog poretka u pravom smislu

-

riječi - odgovori Mary. - Ionescu je državni poredak. On sve nadzire. Totalno.

- Držite li da će lamo doći do revolucije?

- U sadašnjim okolnostima neće. Jedini čovjek koji je dovoljno moćan da svrgne Ionescu je Marin Groza, a on je u izbjeglištvu u Francuskoj.

Ispitivanje se nastavljalo. Ona je bila stručnjak i znala je sve o zemljama iza željezne zavjese. Stanton Rogers je bio očito impresioniran. Mary je imala neugodan dojam da je on cijele večeri proučava pod mikroskopom. Bila je bliže istini negoli je i znala.

Paul je imao pravo, mislio je Stanton Rogers. Ona je doista autoritet kad se radi o Rumunjskoj. Ali, bilo je tu i više od toga. Mi trebamo suprotnost mrskom Amerikancu. Lijepa je. A ona i njena djeca su reprezentativna američka ambalaža koja će pridonijeti prodaji. Slanton otkri da se sve više zagrijava za tu mogućnost. Nije ni svjesna toga koliko bi mogla biti korisna.

Pri kraju večeri, Slanton Rogers reče:

- Gospodo Ashlcv, bit ću iskren s vama. Isprva sam bio protiv toga da vas predsjednik postavi na tako važan položaj kao što je Rumunjska. To sam mu i rekao. A sada vam ovo govorim jer sam promijenio mišljenje. Uvjeren sam da biste bili izvrstan ambasador.

Mary odmahne glavom.

- Žao mi je, gospodine Rogersc. Ja nisam političar. Ja sam samo amater.

- Kao što je meni predsjednik Ellison rekao i ja ističem da su neki naši najbolji ambasadori bili amateri. Naime, nisu imali nikakvog iskustva u vanjskoj politici. Walter Annenberg, naš bivši ambasador u Sjedinjenom Kraljevstvu Velike Britanije i Sjeverne Irske bio je nakladnik.

- Ja nisam...

- John Kenneih Galbraith, naš ambasador u Indiji, bio je profesor. Mike Mansfield započeo je kao novinski izvjestilac prije nego je postao senator, a potom je postavljen za našeg ambasadora u Japanu. Mogao bih vam nabrojati još desetak primjera. Svi su ti ljudi bili ono što biste vi nazvali amaterima. Ono što su

oni imali, gospodo Ashley, bila je inteligencija, ljubav prema svojoj zemlji, dobrohotnost prema narodu zemlje u koju su poslani da služe.

- Kad vas čovjek sluša, to zvuči jednostavno.

- Vjerojatno ste svjesni toga da je o vama provedena veoma pomna istraga. Čisti ste što se tiče službe sigurnosti i nemate problema s upravom prihoda. Prema riječima dekana Huntera, izvrstan ste predavač i, dakako, stručnjak za Rumunjsku. Imate sve mogućnosti da krenete sa starta. I posljednje, ali ne i najmanje važno, vi imate upravo takav lik koji bi predsjednik htio lansirati u zemlje iza željezne zavjese gdje su ljudi zasićeni propagandom protiv nas.

Mary je slušala, a izraz lica joj je postajao sve zamišljeniji.

- Gospodine Rogerse, htjela bih da vi i predsjednik znate kako cijenim sve što ste rekli. Ali, ja to ne mogu prihvatiti. Moram misliti na Beth i na Tima. Ne mogu ih samo tako iskorijeniti kao...

- U Bukureštu postoji dobra škola za djecu diplomata - umiri je Rogers. - Timu i Beth će boravak u stranoj zemlji pružiti izvanredne mogućnosti odgoja i obrazovanja. Naučit će štošta što ovdje u školi ne bi naučili.

Razgovor se nije odvijao onako kako je Mary planirala.

- Ne mogu... Razmislit ću o tome.

- Prenoćit ću u gradu - popusti Slanton Rogers. - Bit ću u motelu Sve sezone. Vjerujte mi, gospodo Ashley, da znam kako vam je teško donijeti lako veliku odluku. Ali, ovaj program nije važan samo za predsjednika nego i za našu zemlju. Molim vas da i

na to mislite.

Pošto je Stanton Rogers otišao, Marv pode na kat. Djeca su je čekala, potpuno budna i uzbuđena.

- Hoćeš li prihvatiti posao? - upita Belh.

- Moramo porazgovarati. Ako odlučim da prihvatim, to će značiti da morale napustiti školu i svoje prijatelje. Živjet ćete u stranoj zemlji čiji jezik ne poznajemo i morat ćete ići u stranu školu.

- Tim i ja smo razgovarali o svemu lome - reče Belh. - I znaš li što mislimo?

-

- Što?

- Da bi svaka zemlja bila sretna da u njoj budeš ambasador, mama.

-

Te je noći govorila Edwardu: Trebalo je da ga čuješ, dragi. Predstavio je to lako kao da me predsjednik zaista treba. Vjerojatno ima milijun ljudi koji bi taj posao obavili bolje od mene, ali on se veoma laskavo izražavao. Sjećaš li se kako smo ti i ja govorili da bi to bilo uzbudljivo. Eto, sad opet imam šansu. Da ti pravo kažem, prestravljena sam. Ovo je naš dom. Mogu li podnijeti da ga napustim? Ovdje je sve ispunjeno tobom. Odjednom otkri da plače. Ovo je sve što mi je ostalo od tebe. Pomozi mi da donesem odluku! Molim te, pomози mi! Sjedila je kraj prozora u kućnom ogrtaču i gledala kako vani stabla podrhtavaju na nemirnom vjetru što jeca.

U zoru je donijela odluku.

U devet ujutro telefonirala je u motel Sve sezone i zamolila da je spoje sa Stantonom Rogersom.

Kad se javio, ona reče:

- Gospodine Rogersc, budite ljubazni, pa recite predsjedniku kako će mi biti čast da prihvatim imenovanje za ambasadora.

11

Ova je još ljepša od ostalih, pomisli stražar. Nije bila nalik na prostitutku. Mogla je biti filmska glumica ili model. Bilo joj je jedva preko dvadeset godina. Imala je dugu plavu kosu i svijetlu mlječnu put. Bila je odjevena u posebno kreiranu haljinu.

Lev Pasternak se osobno pojavio na kapiji da je povede do kuće. Bisera je bila Jugoslavenka i ovo je bilo njeno prvo putovanje u Francusku. Pogled na sve te naoružane stražare sigurnosti činio ju je nervoznom. Pitam se u što li sam ovo upala? Sve što je Bisera znala bilo je da joj je njen svodnik dao avionsku povratnu kartu i rekao da će joj za sat posla biti plaćeno dvije tisuće dolara. Lev Pasternak pokuca na vrata spavaonice. Začu se Grozin glas:

- Naprijed!

Pasternak otvori vrata i uvede djevojku. Marin Groza je stajao u podnožju kreveta. Bio je u kućnom ogrtaču, i ona pomisli da sigurno više nema ničega na sebi.

Lev Pasternak je predstavi:

- Ovo je Bisera.

Nije spomenuo ime Marina Groze.

- Dobra večer, draga. Izvolite.

Pasternak izide i pažljivo zatvori vrata za sobom. Marin Groza ostane sam s djevojkom.

Ona krene prema njemu i zavodnički se nasmiješi.

- Čini se da vam je udobno. Zašto da se i ja ne svučem, pa da nam bude udobno udvoje?

Počne se svlačiti.

- Ne. Molim vas da ostanete odjeveni.

Ona ga začuđeno pogleda.

- Zar ne želite da...?

Groza ode do garderobe i odabere bič.

- Želim da upotrijebile ovo.

Dakle, to je to. Fetiš ropstva. Čudno. Nije joj se činilo da je takav tip. Nikad se ne zrni, pomisli Bisera.

- Svakako, zlato. Što god ti se sviđi.

Marin Groza skine kućni ogrtač i Biseru zaprepasti pogled na njegovo tijelo išarano brazgotinama. Bilo je izbrazdano okrutnim masnicama. U njegovu izrazu lica bilo je nečega što ju je dovodilo u nedoumicu. Kad je shvatila što je to, još se više zbuni. Bila je to tjeskoba. Ovaj muškarac je strahovito patio. Zašto želi da ga se šiba? Promatrala ga je kako prilazi stolcu bez naslona i sjeda na njega.

- Jako - zapovijedi. - Šibaj me što jače!

- U redu.

Bisera prihvati ručku dugog kožnatog biča. Za nju sadomazo-hizam nije bilo ništa novo, ali ovo je bilo nešto različito, nešto što ne razumije. E pa, to se mene ne liče, pomisli Bisera. Uzmi pare i kidaj.

Podiže bič i ošinc ga po golim leđima.

- Jače - poticao ju je. - Jače.

Povije se od boli kad ga je žilavi bič ošinuo po koži. Jednom... i dvaput... i opet... i opet, sve jače i jače. Tada se pred njim pojavi prizor koji je očekivao. Kroz mozak mu sijevne slika silovane žene i kćeri. Silovala ih je cijela skupina vojnika koji su se smijali i prelazili sa žene na dijele, spuštenih hlača, čekajući da na njih dođe red. Marin Groza se propinjao na stolcu kao da je vezan za njega. Dok je bič nanovo padao i padao, mogao je čuti vrištanje svoje žene i kćeri koje preklinju da im se smiluju, koje se guše od penisa uguranih u usta, koje istodobno siluju sprijeda i straga, sve dok iz njih nije potekla krv i dok im krici nisu zamrli u grudima.

A Marin Groza je stenjao:

-Jače!

I sa svakim praskom biča osjećao je kako mu se oštrica noža zabada u genitalije i kako ga kastrira. Odjednom mu disanje oteža.

- Daj... daj...

Glas mu prijeđe u graktanje. Osjeti kako mu pluća otkazuju. Djevojka zastane s napola podignutim bičem.

- Hej, što vam je? Ja...

Prestravljeno je gledala kako se Groza ruši na pod, otvorenih očiju zagledanih ni u što. Bisera vrisne:

- U pomoć! U pomoć!

Lev Pasternak upadne u sobu, s pištoljem u ruci. Ugleda lik na podu.

- Što se dogodilo?

Bisera je bila izvan sebe.

- Mrtav je. Mrtav je. Ništa nisam učinila. Samo sam ga šibala kako mi je rekao. Kunem se!

Za nekoliko sekundi u sobu ude i liječnik koji je živio u vili. Promotri tijelo Marina Groze, a onda se sagne da ga ispita. Koža je pomodrla, a mišići su se ukrutili.

Podigne bič i onjuši ga.

- Što je?

- Prokletstvo! Kurare. Sok južnoameričke biljke. Inke su ga upotrebljavale tako da su zamakali u njega vrškove kopalja i njima ubijali neprijatelje. Za tri minute paralizira cijeli živčani sustav.

Obojica su stajali i bespomoćno zurili u svog mrtvog vodu.

Vijest o ubojstvu Marina Groze je satelitski obišla cijeli svijet. Lev Pasternak je uspio da pred štampom zataji prljave pojedinosti. U Washingtonu, predsjednik se sastao sa Stantonom Rogersom.

- Što misliš tko stoji iza toga, Slan?

- Ili Rusi ili Ionescu. Na koncu konca, izlazi na isto. Nisu htjeli da se poremeti status quo.

- Znači da ćemo morati imati posla s Ionescuom. Veoma dobro. Proguraj imenovanje Mary Ashlev što je brže moguće.
- Već je na putu ovamo, Paul. Nema problema.
- Dobro.

-
Kad je čuo vijest, Angel se nasmiја. Dogodilo se prije nego što sam pretpostavljao.

U deset sati navečer telefon zazvoni i Kontrolor podigne slušalicu.

- Halo.

Začuo se grleni glas Neuse Mufiez.

- Angel je vidio jutarnje novine. Reko je da metnete pare na njegov račun u banku.

- Obavijestite ga da ću se za to smjesta pobrinuti. I recite Angelu, gospođice Munez, da sam veoma zadovoljan. Osim toga, recite mu da ću ga možda uskoro opet trebati. Imate li broj telefona na koji bih ga mogao nazvati?

Nastala je duga stanka.

- Mislim da je tu nede.

Izdiktirala mu ga je.

- Dobro. Ako Angel...

Veza se prekine.

Prokleta blesava kuja.

Novac je ujutro deponiran na bankovni račun u Ziirichu. Nije prošao ni jedan sat kako je primljen, a već je prebačen u saudo-arabijsku banku u Ženevi. Danas čovjek ne može biti dovoljno oprezan, mislio je Angel. Prokleti bankari koriste svaku priliku da te prevare.

12.

Bilo je to više od pakiranja kućanstva. Bilo je to pakiranje života. Bio je to prisilni oproštaj s trinaest godina snova, uspomena, ljubavi. Bio je to konačni zbogom Edwardu. Ovo je bio njihov dom, a sad će nanovo postati samo kuća u koju će se useliti stranci koji neće ništa znati o tugama i suzama i smijehu, o svemu što se zbivalo unutar ovih zidova.

Douglas i Florence Schiffer su bili oduševljeni što je Mary odlučila da prihvati položaj ambasadora.

- Bit ćeš fantastična - uvjerala je Florence Mary. - Dougu i meni ćete nedostajati i ti i djeca.

- Obećaj da ćete doći da nas posjetile u Rumunjskoj!

- Obećajem.

Mary je bila zasuta praktičnim pojedinostima za koje se trebala pobrinuti, mnoštvom neuobičajenih odgovornosti. Načinila je popis:

Nazvati poduzeće za uskladištenje da dođu po osobne stvari koje ostavljamo.

Otkazati mljekaru.

Otkazati novine.

Dati poštaru našu novu adresu.

Potpisali zakupni ugovor za kuću.

Srediti što treba s osigurajem.

L

Platiti sve račune. Ne paničari ti.

Odsustvo sa Sveučilišta na neodređeno vrijeme uređeno je s dekanom.

- Imam nekoga koji će preuzeti vaše kolegije. To nije problem. Međutim, studentima seminara sigurno ćete nedostajati. -

Nasmija se. - Uvjeren sam da ćemo se svi ponositi s vama, gospođo Ashlev. Sretno!

- Hvala.

Mary je ispisala djecu iz škole. Trebalo je urediti sve za put i kupiti avionske karte. Marv je nekad sve financijske poslove uzimala kao same po sebi razumljive

jer je lu bio Edward koji ih je obavljao. Sad Edvarda nije bilo, osim u njenoj duši i u njenom srcu gdje će uvijek biti.

Mary se zabrinula zbog Tima i zbog Beth. U početku su bili oduševljeni time da će živjeti u stranoj zemlji, ali sada kad su se suočili sa stvarnošću, ispunila ih je zebnja. Neovisno jedno o drugom, došli su k Mary.

- Mama - potuži joj se Beth - ne mogu samo tako ostaviti sve svoje prijatelje. Možda nikad više neću vidjeti Virgila. Kad bih mogla ostati barem do kraja polugodišta.

A Tim je rekao:

- Upravo sam ušao u Malu ligu. Ako odem, naći će drugog braniča. Možda bismo mogli otići idućeg ljeta, poslije prvenstva. Molim te, mama!

Prestrašeni su. Poput njihove majke. Stanton Rogers je bio tako uvjerljiv. Ali, sama sa svojim slrahovima usred noći, Mary je mislila: Potpuna sam neznalica da bih mogla biti ambasador. Ja sam kansaska domaćica koja se pret vara da je nekaka v drža vnik. Svi će uočiti da sam varalica. Bila sam luda što sam na to pristala.

Napokon, čudesno, sve je bilo spremno. Kuća je iznajmljena na dugi rok jednoj obitelji koja se upravo doselila u Junction City. Došlo je vrijeme da se krene.

- Doug i ja ćemo vas odvesti na aerodrom - insistirala je Florence.

Aerodrom gdje su se trebali ukrcati u mali zrakoplov za šest putnika nalazio se u kansaskom Manhatlanu. Njime će odletjeti do Kansas Cityja u Missouriju, a tu će presjesti u veći avion koji leti u Washington.

- Molim vas pričekajte me samo trenutak - zamoli Mary.

Uspela se na kat i otišla u spavaonicu koju su ona i Edward dije lili lijekom mnogih divnih godina. Stajala je i promatrala je dugim posljednjim pogledom.

Odlazim sada, najdraži. Htjela sam samo da ti kažem zbogom. Mislim da činim ono što bi ti poželio da učinim. Nadam se da je lako. Jedino što me zaista zabrinjava je predosjećaj da se više nikad nećemo ovamo vratiti. Tako mi je kao da te napuštam. Ali ti ćeš biti sa mnom kamo god pošla. Sada te trebam više nego što sam te ikada trebala. Ostani sa mnom! Pomozi mi! Toliko te volim. Katkad mi se čini da ne mogu podnijeli to što sam bez tebe. Možeš li me čuli, dragi? Jesi li ovdje...?

Douglas Schiffcr se pobrinuo za to da se prtljaga ukrca u mali zrakoplov. Kad je Mary ugledala taj aviončić kako čuči na as-faltnom uzletištu, jednostavno se sledila.

- Zaboga!

- Što je? - zapila Florence.

- Ja... ja sam bila tako zaokupljena poslom da sam potpuno zaboravila.

- Što si zaboravila?

- Letenje. Florence, nikad u životu nisam letjela avionom. Ja jednostavno ne mogu ući u tu stvarčicu.

- Mary, mogućnost da se nešto dogodi je milijun prema jedan.

-

- Ne sviđaju mi se "mogućnosti" - glatko odbije Mary. - Vozit ćemo se vlakom.

- Ne možeš. U Washingtonu te očekuju ovog popodneva.

- Živu. Neću im biti ni od kakve koristi mrtva.

Schifferovima je trebalo petnaest minuta da nagovore Mary

neka se ukrca u zrakoplov. Pola sata kasnije, ona i djeca bili su sapeti remenima na zrakoplovu Air Midwest, let broj 826. Kad su motori povećali tunižu i kad je zrakoplov počeo juriti poletnom stazom, Mary zaklopi oči, a rukama se čvrsto uhvati za sjedište. Nekoliko sekundi kasnije bili su u zrHku.

- Mama...

- Pst. Ne govori.

Sjedila je ukočena. Nije htjela pogledati kroz prozor. Sva se usredotočila na to da zrakoplov održi u zraku. Djeca su jedno drugome pokazivala prizore što su se nazirali pod njima i divno su se zabavljala.

Djeca, gorko je mislila Mary. Što ona znaju!

DRUGI DIO

Na aerodromu u Kansas Cityju presjeli su na DC-10 i poletjeli prema Washingtonu. Beth i Tim su sjedili zajedno, a Mary njima preko puta. Do Mary je bila sjela jedna postarija gospođa.

- Da vam pravo kažem, malo sam nervozna - povjeri se ona Mary. - Nikad prije nisam letjela avionom.

Mary je potapša po ruci i osmjehne se:

- Nema razloga za nervozu. Mogućnost da se nešto dogodi je milijun prema jedan.

13.

Kad je njihov avion aterirao na Dullesovu aerodromu u Washingtonu, Mary i djecu dočekaao je mlad čovjek iz Ministarstva vanjskih poslova.

- Dobro došli u Washington, gospođo Ashlev. Ja sam John Burns. Gospodin Rogers me zamolio da vas dočekam i da vas žive i zdrave odvezem u hotel. Rezervirao sam vam sobe u Riverdale Towersu. Nadam se da će vam tamo svima biti ugodno. Mary predstavi Beth i Tima.

- Ako mi date potvrde za prtljagu, pobrinut ću se da vam bude u redu dopremljena.

Dvadeset minuta kasnije svi su sjedili u limuzini s vozačem, koja se uputila prema središtu VWashingtona.

Tim je zurio kroz prozor kola, pun strahopoštovanja.

- Gledajte! - usklikne - eno Lincolnova spomenika!

Beth je gledala kroz drugi prozor.

- Eno Washingtonova spomenika!

Mary je zbunjeno pogledala Johna Burnsa.

- Bojim se da djeca nisu baš profinjena - ispričavala se. - Vidite, nisu nikad bila izvan... - Pogleda kroz prozor i oči joj se raširiše. - Oh, Bože! - povika. - Gledajte! Pa to je Bijela kuća! Limuzina se kretala Pennsylvania avenijom okruženom nekim od najzbudljivijih svjetskih monumenata. Ustreptala, Mary je razmišljala: Ovo je grad koji vlada svijetom. Ovdje je moć. A na skroman način i ja ću biti dio toga.

Kad se limuzina približila hotelu, Mary upita:

- Kada ću vidjeti gospodina Rogersa?

- Stupit će s vama u vezu sutra ujutro.

Pete Connors, šef KUDESK-a, CIA-inog odjela za kontrašpi-junažu, radio je dokasna, ali njegov radni dan još ni izdaleka nije bio završen. Svakog jutra u tri sata cijela skupina stručnjaka je iz brzjava, koji su pristigli noću, pripremala obavještajni materijal koji će kao podsjetnik biti predložen predsjedniku. Izvještaj, pod šifrom "Ukiseljeno povrće", morao je biti spreman do šest sati ujutro, kako bi se našao na predsjednikovu stolu na početku njegova radnog dana. Naoružani kurir bi odnio izvještaj u Bijelu kuću, ušavši kroz zapadni ulaz. Pete Connors je s obnovljenim zanimanjem pratio uhvaćene radio-poruke koje su pristizale s one strane željezne zavjese, jer se većina tih poruka odnosila na imenovanje Mary Ashlev za američkog ambasadora u Rumunjskoj. Sovjetski Savez je bio zabrinut. Nije li plan predsjednika Elli-sona samo manevar da se prodre u njegove satelitske zemlje, da ih se špijunira i zavede? Ja sam zabrinuiiji od te komunističke bagre, tmurno je mislio Pete Connors. Ako ova predsjednikova ideja upali, cijela će ova zemlja postati otvorena kuća za njihove jebene špijune.

Čim je Mary Ashley dotakla tlo Washingtona, Pete Connors je već bio obaviješten. Vidio je fotografije na kojima su bili ona i njena djeca. Bit će savršena, radosno pomisli Connors.

Riverdale Tovvers, samo blok od Walergatea, mali je obiteljski hotel s ugodnim, ukusno uređenim apartmanima.

Hotelski momak je unio kovčege i Mary ih je upravo počela raspremati kad zazvoni telefon. Mary podigne slušalicu.

- Halo.

Muški glas zapita:

- Gospoda Ashley?

-Da.

- Ja sam Ben Cohn. Dopisnik sam Washington Posta. Da li bismo mogli razgovarati nekoliko minuta?

Mary je oklijevala.

- Tek smo se prijavili u hotelu i ja upravo...

- Oduzet ću vam samo nekoliko minuta. Zapravo sam vas htio samo pozdraviti.

- Pa sad, ja... pretpostavljam da...

- Već se penjem.

Ben Cohn je bio nizak i zdepast, mišićava tijela i natučena lica kao u profesionalnog boksača. Nalik je na sportskog izvjestitelja, pomisli Mary. Sjeo je u naslonjač preko puta Mary.

- Ovo vam je prvi put da ste u Washingtonu, gospodo Ashley?

- upita Ben Cohn. -Da. Primijetila je da nema ni bilježnicu, ni kazetofon.

- Neću vam postavljati glupa pitanja.

Ona izvije obrve.

- Kakva su to glupa pitanja?

- Kako vam se sviđa Washington? Čim neka znamenita ličnost bilo gdje stupi iz aviona, najprije je upitaju: "Kako vam se sviđa ovo mjesto?"

Mary se nasmija.

- Ja nisam nikakva znamenita ličnost, ali mi se čini da će mi se Washington jako svidjeti.

- Bili ste predavač na Kansaskom državnom sveučilištu?

- Da. Predavala sam kolegij koji se zove Istočna Evropa, su vremena politika.

- Koliko znam, predsjednik je prvi put saznao za vas kad je čitao vašu knjigu o Istočnoj Evropi i nekoliko vaših članaka u časopisima.

-Da.

- A sve je ostalo, kako se kaže, povijest.

- Čini mi se da to jest neobičan način da se...

- Nije tako neobičan. Jeane Kirkpatrick je na isti način privukla pozornost predsjednika Regana, te ju je postavio za ambasadora u Ujedinjenim nacijama. - Nasmiješi joj se. - Vidite,

-

postoji presedan. U Washingtonu to je velika parola. Presedan. Vaši su preci bili Rumunji?

- Moj djed. Tako je.

Ben Cohn se zadržao još petnaest minuta raspitujući se za Marvno podrijetlo.

Mary upita:

- Kad će se intervju pojaviti u novinama?

Htjela se osigurati, kako bi primjerke novina mogla poslati Florencei i Douglasu i ostalim prijateljima tamo kod kuće. Ben Cohn ustane i izbjegne izravan odgovor.

- Zasad ću ga spremiti na sigurno. - U cijeloj situaciji bilo je nečega što ga je zabrinjavalo. Problem je bio u tome što nije mogao dokučiti o čemu se radi. - Još ćemo porazgovarati.

Pošto je otišao, u sobu za dnevni boravak uđu Beth i Tim.

- Je li simpatičan, mama?

- Da. - Oklijevala je. Nije bila sigurna. - Čini mi se.

Idućeg jutra telefonirao je Stanton Rogers.

- Dobro jutro, gospodo Ashlev. Ovdje Stanton Rogers.

Činilo joj se kao da čuje glas starog prijatelja. Vjerojatno je to

tako jer je on jedina osoba koju poznajem u ovom gradu, mislila je Mary.

- Dobro jutro, gospodine Rogerse. Hvala vam što ste poslali gospodina Burnsa da nas dočeka na aerodromu i što ste nas smjeli stili u hotel.

- Nadam se da ste zadovoljni.

- Divan je.

- Mislio sam kako bi bilo dobro da se nademo i porazgovaramo o proceduri kroz koju ćete morati proći.

- Bilo bi mi drago.

- Hajde da se nademo na ručku u Grandu. To nije daleko od vašeg hotela. U jedan sat?

- Dobro.

- Srest ćemo se u blagovaonici u prizemlju.

Počelo je.

Mary je uredila da se objed donese djeci u njihov apartman. U jedan sat taksi ju je dovezao do Grand hotela. Mary ga promotri sa strahopoštovanjem. Grand hotel je sam za sebe središte moći. U njemu odsijedaju vladari država i diplomati cijelog svijeta. Bilo je lako uočiti zašto. To je elegantna zgrada impozantna predvorja s podom popločanim talijanskim mramorom, s gracioznim stupovima i kružnim stropom. Tu je i perivoj s vodoskokom i otvoreni bazen za plivanje. Mramornim stubištem se silazi do vrtnog restorana gdje ju je Stanton Rogers već čekao.

- Dobar dan, gospođo Ashley.

- Dobar dan, gospodine Rogerse.

On se nasmija.

- To zvuči tako službeno. Kako bi bilo Stan i Mary.

Obradovala se.

- Bilo bi lijepo.

Stanton Rogers je bio nekako drukčiji, samo što Mary nije mogla odgonetnuti u čemu je promjena. U Junction Cityju na njemu se primjećivala određena suzdržanost, gotovo netrpeljivost prema njoj. Činilo se da je sada sve to potpuno nestalo. Ponašao se toplo i prijateljski. Razlika je u tome što me prihvatio, radosno pomisli Mary.

- Želite li nešto popiti?

- Hvala, ne bih.

Naručili su objed. Njoj se činilo da je predjelo veoma skupo. Nisu ovdje cijene kao u Junction Cityju. Apartman u hotelu ju je stajao 250 dolara na dan. Moj novac na taj način neće dugo potrajati, pomisli Mary.

- Stan, ne bih htjela ispasti neuljudna, ali možeš li mi reći kolika je plaća ambasadora? On se nasmija.

- To je opravdano pitanje. Plaća će ti biti šezdeset pet tisuća dolara godišnje, plus troškovi stanovanja.

- A kad mi počinje teći?

- Od trenutka kad položiš zakletvu.

- A do tada?

- Dobivat ćeš sedamdeset pet dolara dnevno.

Srce joj zastane. To neće biti dovoljno ni za hotelske troškove, a da se o ostalim izdacima i ne govori.

- Hoću li biti dugo u Washingtonu? - upita Mary.

- Oko mjesec dana. Učinit ćemo sve što možemo kako bismo ubrzali tvoj polazak na dužnost. Ministar vanjskih poslova je od rumunjske vlade brzojavno zatražio da prihvati tvoje imenovanje. Među nama govoreći, o tome su dvije vlade već raspravljale, neslužbeno. S Rumunjima neće biti problema, ali te još mora prihvatiti Senat.

Rumunjsku će me vladu, dakle, prihvatiti, mislila je Mary začuđeno. Možda sam kvalificiranija nego što i sama znam.

- Zakazao sam ti neslužbeni konsultativni sastanak s predsjednikom senatskog Odbora za vanjske poslove. Idući korak će biti "saslušanje" pred cijelim Odborom. Postavljat će ti pitanja o tvom podrijetlu, o tvom poimanju ovog posla i o lome što se

nadaš postići.

- Što se zbiva poslije loga?
- Odbor glasuje, podnosi izvještaj, a onda glasuje cijeli Senat.
Mary otežući upita:

- Nisu li imenovanja i u prošlosti nadglasavanjem odbijana?
- S ovim imenovanjem povezan je predsjednikov ugled. Imaš potpunu podršku Bijele kuće. Predsjednik žarko želi da tvoje postavljenje progura što je brže moguće. Nego, kad smo već kod toga, mislio sam da bi ti i djeca rado štogod pogledali u iduća dva-tri dana, pa sam se pobrinuo da dobijete kola i vozača, a i da privatno obidete Bijelu kuću.

- On, hvala ti.

Stanton Rogers se osmjehne.

- Učinio sam to na vlastito zadovoljstvo.

Bilo je predviđeno da pođu u privatni obilazak Bijele kuće idućeg jutra. Kad su stigli, vodič ih je poveo unaokolo. Proveo ih je kroz vrt Jacqueline Kennedy, kroz Američki perivoj, u stilu osamnaestog stoljeća, s bazenom, voćnjakom i povrćem za potrebe Bijele kuće.

- Upravo pred nama - obavijesti ih vodič - nalazi se istočno krilo. U njemu su smješteni vojni uredi, predsjednikovi savjetnici za vezu s Kongresom, ured za posjetioce i uredi službenika Prve dame.

Prošli su kroz zapadno krilo i bacili pogled na predsjednikov Ovalni ured.

- Koliko li to soba imaju ovdje? - upita Tim.

- Ovdje ima sto trideset dvije sobe, šezdeset devet sobica, dvadeset osam kamina i trideset dvije kupaonice.

- Mora da često idu u kupaonicu.

- Predsjednik Washington je nadzirao veći dio gradnje Bijele kuće. On je jedini predsjednik koji ovdje nikad nije stanovao.

- Ne čudim mu se - dometne Tim. - Prokleta je prevelika.

Mary se zacrvenje i gurne ga laktom.

Obilazak je trajao gotovo dva sata, tako da je na kraju obitelj Ashley bila iscrpljena i impresionirana.

Eto, tu je sve započelo, pomisli Mary, a sada ću i ja biti dio toga.

- Mama?

- Da, Beth?

- Lice ti ima nekakav čudan izraz.

Poziv iz predsjednikova kabineta uslijedio je idućeg jutra.

- Dobro jutro, gospodo Ashley. Predsjednik Ellison pila da li bi vam bilo zgodno da se danas poslijepodne sastanete s njim.

Mary proguta.

- Da, ja... svakako.

- Bi li bi vam odgovaralo da to bude u tri sata?

- Izvrsno.

- Limuzina će vas čekati pred ulazom u dva i četrdest pet.

Kad su Mary uveli u Ovalni ured, Paul Ellison ustane. Obišao je stol da se rukuje s njom, osmjehnuo se i rekao:

- Uspio sam!

Mary se nasmija.

- Drago mi je, gospodine predsjedniče. Ovo je velika čast za mene.

- Sjedile, gospodo Ashley. Smijem li vas zvati Mary?

- Samo izvolite!

Sjeli su na kauč.

-

Predsjednik Ellison započne:

- Vi ćete biti moj Doppelganger. Znaete li što to znači?

- To je neka vrsta istovjetnog duha.

- Tako je. A to smo mi. Ne mogu vam opisati kako sam bio

uzbuđen dok sam čitao vaš posljednji članak, Mary. Bilo mi je kao da čitam nešto što sam sam napisao. Ima mnogo ljudi koji ne

vjeruju da će se naš plan "narod s narodom" ostvarili, ali vi i ja ćemo ih nasamariti.,

Naš plan "narod s narodom". Mi ćemo ih nasamariti. On je pravišarmer, mislila je Mary. A naglas reče:

- Učinit ću sve što mogu da vam pomognem.

- Računam na vas. Veoma ozbiljno. Rumunjska je probni poligon. Budući da je Groza ubijen, vaša će zadaća biti teža. Ako nam tamo uspije, uspjeh će nam i u ostalim komunističkim zemljama.

Idućih trideset minuta proveli su razmatrajući neke probleme koji su ležali pred njima, a onda Paul Ellison reče:

- Stan Rogers će biti u uskoj vezi s vama. Naveliko navija za vas. - Pruži joj ruku. - Sretno, Doppelganger!

Idućeg popodneva Stanton Rogers je telefonirao Mary: - Sutra u devet sati ujutro imaš sastanak s predsjednikom senatskog Odbora za vanjske poslove.

Odbor za vanjske poslove imao je svoje urede u Dirksen Buil-dingu. Na ploči u predvorju zdesna od vrata pisalo je: ODBOR ZA VANJSKE POSLOVE SD-419.

Predsjednik je bio bucmast, sjedokos čovjek oštih zelenih očiju i lakog načina ophođenja profesionalnog političara.

Pozdravio je Mary na vratima.

- Charlic Campbell. Drago mi je što vas mogu upoznati, gos podo Ashley. Čuo sam mnogo toga o vama.

Dobro ili loše? pitala se Mary. Poveo ju je do stolice.

- Želite li kave?

- Hvala, senatore, ali ne bih.

I

Bila je tako nervozna da ne bi mogla držati šalicu u ruci.

- E pa onda, prijedimo odmah na posao. Predsjednik želi da nas vi predstavljate u Rumunjskoj. Dakako, svi mi želimo da mu u svakom pogledu pružimo podršku. Postavlja se ovo pitanje: smatrate li da ste kvalificirani za taj položaj, gospodo Ashley?

- Ne, gospodine.

Takav ga je odgovor zatekao nespremnim.

- Molim?

- Ako mislite na to imam li ikakvog diplomatskog iskustva u vezi sa stranim zemljama, onda nisam kvalificirana. Međutim, rečeno mi je da trećina ambasadora naše zemlje nema prethodnog iskustva. Ono što ja mogu unijeti u sve to jest poznavanje Rumunjske. Dobro su mi poznali njeni gospodarski i društveni problemi, kao i njena politička pozadina. Uvjerena sam da na Rumunje mogu ostaviti pozitivan dojam.

Oho, iznenadi se Charlie Campbell, a ja sam očekivao nekakvu praznoglavku.

Zapravo, Campbell je bio ogorčen na Mary i prije nego što ju je sreo. Dobio je zapovijed s najvišeg mjesta da se pobrine kako bi članovi Odbora prihvatili Mary bez obzira na to što misle o njoj. U kuloarima vlasti mnogi su se već posprdno smijuljili predsjednikovu gafu što je odabrao nekakvu nepoznatu scljakušu iz nekakvog mjesta koje se zove Junction City, Kansas, Boga mi, sva je prilika da momke očekuje malo iznenađenje, pomisli Campbell. Glasno reče:

- Plenarna sjednica Odbora će se održati u srijedu u deset ujutro.

Mary je noć prije sjednice zahvatila panika. Dragi, kad me budu ispitivali o mom iskustvu, što da im kažem? Da sam bila kraljica svečanog početka školske godine, da sam tri godine zaredom pobjeđivala u klizanju na ledu? Prestravljena sam. Oh, kako bih željela da si ovdje sa mnom.

Ali, još jednom je pogodi ironija njena položaja. Da je Edward živ, ona ne bi bila ovdje. Bila bih na sigurnome, u toplini doma, s mužem i djecom, kamo i pripadam.

Svu noć je proležala budna.

II

Saslušanje se održavalo u dvorani senatskog Odbora za vanjske poslove. Bilo je prisutno svih petnaest članova Odbora. Njihova su sjedala bila na podiju kraj zida prekrivenog s četiri velika svjetska zemljovida. Lijevu stranu zapremio je stol za štampu iza kojeg su se nagurali novinari, a u sredini su bila sjedišta za dvjesto gledalaca. Radi televizijskih kamera, kutevi su bili jasno osvijetljeni. Dvorana je bila prepuna. Pete Connors je sjedio u zadnjem redu. Kad je Mary ušla s Beth i Timom začuje se iznenadni žamor.

Mary je bila u tamnom kostimu i bijeloj bluzi, a djecu su natjerali da se izvuku iz traperica i džempera, pa su bila odjevena u svoju najbolju nedjeljnu odjeću. Ben Cohn je sjedio za stolom štampe i promatrao kako ulaze. Isuse, pomisli, izgledaju kao da su sišli s omotnice romana za fine djevojke. Služilci posjedne djecu u prvi red, a Mary otpratiše do sjedišta za svjedoka, licem u lice s članovima Odbora. Sjela je pod blistavilo vrelih svjetala, nastojeći da prikrije nervozu.

Saslušanje je započelo. Charlie Campbell se s visoka osmjehne Mary.

- Dobro jutro, gospodo Ashlev. Zahvaljujemo vam što ste se pojavili pred Odborom. Prijeći ćemo na pitanja. Započeli su prilično nedužno.

- Ime...?

- Udovica...?

- Djeca...?

Pitanja su bila blaga i pobudna.

- Prema biografiji koja nam je predočena, vi ste, gospodo Ashlev, nekoliko posljednjih godina predavali politologiju na Kansaskom državnom sveučilištu. Je li to točno?

- Jest, gospodine.

- Rodom ste iz Kansasa?

- Da, senatore.

- Vaši su preci Rumunji?

- Moj djed. Da, gospodine.

- Napisali ste knjigu i pišete članke o mogućnosti približavanja između Sjedinjenih Država i zemalja sovjetskog bloka?

- Da, gospodine.

- Vaš posljednji članak, tiskan u časopisu Foreign Affairs, pobudio je predsjednikovu pozornost?

- Tako mi je rečeno.

- Gospodo Ashley, da li biste bili tako ljubazni da Odboru izložite temeljne postavke tog svog članka?

Njena se nervoza odjednom izgubi. Sada je bila na sigurnom terenu. Radilo se o predmetu gdje je ona bila autoritet. Činilo joj se kao da vodi seminar na fakultetu.

- Momentano postoji nekoliko regionalnih ekonomskih pakova. Budući da se međusobno isključuju, namjesto da ujedine svijet, oni ga dijele na neprijateljske blokove koji su u stalnom sukobu. Evropa ima zajedničko tržište, istočni blok SEV, a postoji i Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj, te pokret nesvrstanih zemalja trećeg svijeta. Moja je postavka veoma jednostavna. Htjela bih vidjeti da se sve te različite i suprotstavljene organizacije udruže ekonomskim vezama. Pojedinci koji su s nekim sklopili zajednički posao što donosi dohodak ne ubijaju jedan drugoga. Uvjerena sam da se išlo načelo može primijeniti i na države. Htjela bih da naša zemlja slane na čelo pokreta za stvaranje zajedničkog tržišta koje bi obuhvatilo i saveznike i protivnike. Danas, na primjer, plaćamo milijarde dolara za uskladištenje žila u silose, dok istodobno ljudi u mnogim zemljama umiru od gladi. To bi moglo riješiti jedino svjetsko zajedničko tržište. Ono bi moglo ukloniti nepravde u raspodjeli, uspostavivši pravu tržišnu cijenu za svakoga. Htjela bih pomoći da se to dogodi.

Za riječ se javio senator Harold Turkel, stariji član Odbora za vanjske poslove i pripadnik opozicijske stranke.

- Htio bih kandidatkinji postaviti nekoliko pitanja.
Ben Cohn se nagne naprijed u svom sjedalu. Sad počinje.
Senatoru Turkel u je bilo nešto preko sedamdeset. Bio je to
čovjek grub poput smirka, poznati čangrizavac.
- Je li ovo vaš prvi boravak u NVashingtonu, gospodo Ashley?
- Da, gospodine. Mislim da je to jedan od naj...
- Pretpostavljam da ste mnogo putovali?
- Pa sad, ne baš. Suprug i ja smo planirali da putujemo, ali...
- Jeste li ikad bili u Ncw Yorku?
-Nisam, gospodine.

- U Kaliforniji?
- Nisam, gospodine.
- Jeste li bili u Evropi?
- Nisam. Kako rekoh, planirali smo da...
- Jeste li, zapravo, ikad bili izvan države Kansas, gospodo
Ashlev?
- Jesam. Predavala sam na Sveučilištu u Chicagu i održala niz
predavanja u Denvcru i Atlanti.

Turkel suho primijeti:

- Mora da je to za vas bilo veoma uzbudljivo, gospodo Ashlev.
Ne sjećam se kad je pred ovaj Odbor postavljen zahtjev da pri
hvati manje kvalificiranog kandidata za ambadorski položaj.
Htjeli biste predstavljati Sjedinjene Američke Države u osjetlji
voj zemlji iza željezne zavjese, a kažete nam da sve vaše znanje o
svijetu potječe otuda što ste živjeli u kansaskom Junction Citvju
i što ste proveli nekoliko dana u Chicagu, Denveru i Atlanti. Je
li tako?

Svjesna toga da su televizijske kamere uprte u nju, Mary sus-pregne srdžbu.

- Nije, gospodine. Moje poznavanje svijeta potječe otuda što
sam ga proučavala. Imam doktorat filozofije iz političkih znano
sti i pet sam godina predavala na Kansaskom državnom sveučili
štu, posebno se baveći zemljama iza željezne zavjese. Dobro su mi
poznati problemi s kojima se susreću Rumunji, a znam i to što
njihova vlada misli o Sjedinjenim Državama i zašto tako misli. -
Glas joj je sada bio čvršći. - Sve što ti ljudi znaju o ovoj zemlji je
ono što im servira njihova propagandna mašinerija. Htjela bih
poći tamo da ih pokušam uvjeriti kako Sjedinjene Države nisu
lakoma, ratnohuškačka zemlja. Htjela bih im pokazati kako iz
gleda lipična američka obitelj. Ja...
Prekine se prestrašena da je usrdžbi otišla predaleko. A onda, na njeno
iznenađenje, članovi Odbora zapljeskaše. Svi osim Turkela.
Ispitivanje se nastavilo. Sat kasnije, Charlie Campbell upita:
- Ima li još pitanja?
- Držim da se kandidatkinja veoma jasno očitovala - primije
ti jedan od senatora.

- Slažem se. Hvala vam, gospodo Ashlev. Ova je sjednica
završena.
Pete Connors je načas zamišljeno promotrio Mary. Dok su se predstavnici štampe
natiskivali oko nje, on krene prema izlazu.
- Da li vas je predsjednikovo imenovanje iznenadilo?
- Što mislite, hoće li prihvatiti vašu kandidaturu, gospodo
Ashlev?
- Zar doista mislite da vas predavanje o nekoj zemlji kvalifi
cira da...?
- Molim vas, okrenite se ovako, gospodo Ashley. Smiješak,
molim. Još jednom.

Ben Cohn je stajao izvan gomile kolega. Promatrao je i osluškivao. Dobra je, pomisli. Ima prave odgovore na pitanja. Kamo sreće da ja znam prava pitanja. Čim se Mary, duševno iscrpljena, vratila u hotel, nazvao ju je Stanton Rogers.

- Halo, gospodo ambasador!

Osjeti vrtoglavicu olakšanja.

- Misliš da sam uspjela? Oh, Stan. Hvala ti. Ne mogu ti ni reći koliko sam uzbuđena.

- I ja sam uzbuđen, Mary. - Glas mu je bio ispunjen ponosom.

- I ja sam uzbuđen.

Kad je rekla djeci, zagrlila su je.

- Znao sam da ćeš uspjeti! - klicao je Tim.

Beth tiho upita:

- Što misliš, zna li tata?

- Uvjerena sam da zna, draga. - Mary se osmjehne. - Ne bi me čudilo da je gurnuo Odbor laktom u rebra.

Mary je telefonirala Florencei. Kad je ova čula novost, rasplakala se.

- Fantastično. Čekaj samo dok to proširim po gradu.

Mary se nasmija.

- U ambasadi imam spremnu sobu za tebe i za Douglasa.

- Kad polaziš u Rumunjsku?

- Pa sad, najprije mora glasovati cijeli Senat, ali Stan kaže da je to puka formalnost.

- A onda?

- Moram provesti nekoliko tjedana u Washingtonu na kratkom tečaju, a tada ćemo djeca i ja krenuti u Rumunjsku.

- Jedva čekam da nazovem The Daily Union! - usklikne Florence. - Grad će ti vjerojatno podići spomenik. Sad moram ići. Previše sam uzbuđena da bih mogla razgovarati. Nazvat ću te sutra.

14.

Ben Cohn je čuo ishod saslušanja i glasovanja čim se vratio u uredništvo. Još uvijek je bio zabrinut. A ni sam nije znao zašto.

Kao što je Stanton Rogers prerekao, glasovanje u Senatu bila je puka formalnost. Za Mary je glasovala velika većina. Kad je predsjednik Ellison čuo tu vijest, rekao je Stantonu Rogersu:

- Naš plan se počinje ostvarivati. Sad nas ništa ne može zaustaviti.

Stanlon Rogers kimne glavom.

- Ništa - složio se.

Pete Connors je tu vijest primio u svom uredu. On smjesta napiše poruku i šifrirao je. Jedan od njegovih ljudi bio je u radio-

-stanici CIA-e.

- Upotrijebit ću Roger kanal - reče mu Connors. - Pričekajte vani.

Roger kanal u supenajnom brzozavnom sustavu CIA-e mogu upotrebljavali samo najviši funkcionari. Poruke se emitiraju laserskim odašiljačem na veoma visokoj frekvenci u djeliću sekunde. Kad je Connors ostao sam, on pošalje brzozjav. Bio je naslovljen na Sigmunda.

Idućeg ijedna Marv je posjetila podsekretara za političke poslove, šefa CIA-e, sekretara za trgovinu, direktore njujorške Chase Manhattan banke i nekoliko važnih židovskih organizaci-

ja. Svi su je oni opominjali i savjetovali, a neki su nešto i zahtijevali od nje.

Ned Tillingast u CIA-i bio je oduševljen.

- Bit će to sjajno, gospodo ambasador, da tamo nanovo angažiramo naše ljude. Rumunjska je za nas bila slijepa točka otkad smo postali personae non gratae. Vašoj ću ambasadi pridodati čovjeka koji će biti jedan od vaših atašeja. - Dobaci joj značajan pogled. - Uvjeren sam da ćete mu pružiti punu podršku.

Mary se pitala što to zapravo znači. Ne pitaj, odluči.

Zakletva novih ambasadora obično se polaže pred ministrom vanjskih poslova, a zakletvu u pravilu istodobno polaže dvadeset pet do trideset kandidata. Onog jutra kad se obred trebao održati, Stanton Rogers je telefonirao Mary.

- Mary, predsjednik Ellison te zamolio da u podne budeš u Bijeloj kući. Položit ćeš zakletvu pred samim predsjednikom. Povedi Tima i Beth!

Ovalni ured je bio prepun predstavnika štampe. Kad je predsjednik ušao u pratnji Mary i njene djece, televizijske se kamere pokrenuše, a fotografski aparati počеше bljeskati. Prethodnih pola sata Mary je provela s predsjednikom koji se ponašao toplo i ohrabrujuće.

- Bit ćete savršeni na tom položaju - rekao joj je. - Ne bih vas inače izabrao. Vi i ja ćemo ovaj san pretvoriti u zbilju.

A i jest nalik na san, mislila je Mary kad se suočila s cijelom baterijom kamera i foto-aparata.

- Molim vas podignite desnu ruku!

Mary je ponavljala za predsjednikom:

- Ja, Mary Elizabeth Ashley, svečano se zaklinjem da ću podržavati i braniti Ustav Sjedinjenih Država protiv svih vanjskih i unutrašnjih neprijatelja, da ću vjerno i usrdno služiti, da ovu obavezu preuzimam slobodno i bez ikakve rezerve i namjere da joj izbjegnem, da ću dobro i vjerno izvršavati dužnosti službe koju preuzimam, tako mi Bog pomogao.

I to se završilo. Bila je ambasador u Socijalističkoj Republici Rumunjskoj. Upregnuta je u dolap. Mary je naredeno da se u Ministarstvu vanjskih poslova prijavi u Odjel za evropska i jugoslavenska pitanja. Tu su joj dodijelili poput kutije mali privremeni ured kraj rumunjskog odjela.

James Stickley, šef rumunjskog odjela, bio je diplomat po zvanju s dvadeset pet godina službe, čovjek u kasnim pedesetim godinama, lisičja lica i malih, tankih usana. Oči su mu bile svi-jetlosmede i hladne. S prezirom je gledao na sve te politički imenovane ljude koji su preplavili njegov svijet. Smatralo se da je u rumunjskom odjelu on prvorazredan stručnjak, pa kad je predsjednik Ellison najavio svoj plan o postavljenju ambasadora u Rumunjskoj, Stickley je bio ushićen jer je s pravom očekivao da će taj položaj njemu pripasti. Vijest o Mary Ashley bio je za njega težak udarac. Bilo je već dosta loše što je zaobiden, ali da ga porazi netko tko je imenovan iz političkih razloga, nikogovića iz Kansasa, to je bilo ponižavajuće.

- Možeš li u to povjerovati? - pitao je Brucea, svoga najprisnijeg prijatelja. - Polovica naših ambasadora su jebene političke ličnosti. To se, druže, nikad ne bi moglo dogoditi ni u Engleskoj ni u Francuskoj. Oni se služe profesionalcima. Hoće li armija tražiti od amatera da bude general? E, pa vidiš, tamo preko ocea na naši jebeni amateri su generali.

- Pijan si, Jimbo.

- Tek ću se napiti.

Sad je proučavao Mary Ashley koja je sjedila za stolom njemu preko puta.

Mary je također proučavala Stickleyja. U njemu je bilo nečega podlog. Ne bih htjela da mi bude neprijatelj, pomisli Mary.

- Jeste li svjesni toga, gospodo Ashley, da ćete biti poslani na krajnje osjetljivo mjesto?

- Da, svakako, ja...

- Naš posljednji ambasador učinio je samo jedan pogrešan

korak i svi su nam odnosi eksplodirali u lice. Bile su nam potreb-

.Jk

ne tri godine da nanovo pokucamo na vrata. Predsjednik će po-bjcsnjeti ako opet zabrljavimo. Ako ja zabrlja vim, misli on.

- Od vas moramo načiniti instant-stručnjaka. Nemamo mnogo vremena. - Pruži joj naramak fascikala. - Možete početi s time da pročitate ove izvještaje.

- Tome ću posvetiti cijelo jutro.

- Ne. Za pola sata vam počinje tečaj rumunjskoga. Tečaj obično traje mjesecima, ali meni je naređeno da vas propustim kroz sito i rešet.

Vrijeme se pretvorilo u nešto nejasno, u nekakav vihor iz kojeg je Marv ispadala potpuno iscrpljena. Svakog jutra su ona i Slicklev pregledali sve izvještaje pristigle u rumunjski odjel.

- Ja ću čitati kablograme koje budete slali - obavijesti je Sticklev. - Postoje žuti primjerci za akciju i bijeli primjerci za obavijest. Kopije vaših kablograma idu u Obranu, CIA-u, USIA-u, Financije i u desetak drugih ministarstava. Jedna od vaših prvih zadaća je da postignete oslobodenje Amerikanaca koji se nalaze u rumunjskim zatvorima. Hoćemo da budu pušteni.

- Za što su optuženi?

- Špijunaža, droga, krađa, bilo što za što ih Rumunji mogu optužiti.

Mary se pitala kako može biti pušten iz zatvora netko koji je optužen za špijunažu. Naći ću načina.

- U redu - reče žustro.

- Zapamtite, Rumunjska je nejnezavisnija zemlja iza željezne zavjese. Mi moramo podržati taj njen stav.

- Tako je.

Sticklev naglasi:

- Dat ću vam jedan omot. Nemojte ga ispuštati iz ruke. To smijete samo vi vidjeti. Kad to pročitate i zapamtite, zahtijevam od vas da ga vratite meni osobno sutra ujutro. Imate li kakvih pitanja?

- Nemam, gospodine.

Predao je Mary debelu čvrstu kovertu zapečaćenu crvenom trakom.

- Molim vas da potpišete!

Potpisala je.

Vozeći se na povratku u hotel, Mary je stiskala kovertu u krilu i osjećala se kao lik u nekom filmu o Jamesu Bondu.

Dočekala su je djeca odjevena za izlazak.

Teško meni, sjeti se Mary, obećala sam im da ću ih povesti na večeru u kineski restoran i u kino.

- Dragi moji - toplo im se obrati - planovi su se poremetili.

Poći ćemo na našu ekskurziju druge jedne večeri. Večeras ćemo ostate kod kuće i naručiti da nam ovdje posluže večeru. Moram obaviti nekakav hitan posao.

- Svakako, mama.

- U redu.

Marv pomisli: Da je Edivard živ, vrištali bi i skakali do stropa. Ali, moraju odrasli. Svi moramo odrasli. Oboje obuhvati jednim zagrljajem:

- Odužit ću vam se za ovo - obeća.

Materijal što joj ga je povjerio James Slickley bio je nevjerojatan. Nije čudo što hoće da mu ga odmah vratim, pomisli Mary. Sadržavao je detaljne izvještaje o svakom važnom rumunjskom državnom službeniku, od predsjednika do ministra za trgovinu. Tu su bili dosjei o njihovim spolnim navikama, financijskom stanju, prijateljstvima, osobnim značajkama i predrasudama. Pojedini dijelovi su bili gnusni. Ministar trgovine je, na primjer, spavao sa svojom ljubavnicom i sa svojim šoferom, dok je njegova žena imala ljubavni odnos sa svojom sobaricom. Mary je probdjela pola noći pamteći imena i silne poroke ljudi s kojima će imati posla. Pitam se hoću li moći poprimiti doličan izraz lica kad ih sretnem.

Ujutro je vratila te tajne dokumente.

Stickley odahne.

- Eto, sad znale šio treba znati o rumunjskim vodama.

-l ponešto više - promrmlja Mary.

- Postoji nešto što morate utuviti u glavu. Odsad će Rumunji znati o vama sve što se može znati.

- To ih neće daleko odvesti - primijeti Mary.

- Ne? - Sticklev se zavalio u stolici. - Vi ste žena i sami ste. Možete biti uvjereni da su vas već uzeli na nišan kao laki plijen. Zaigrat će na vašu osamljenost. Promatrat će i bilježiti svaku vašu kretnju. Ambasada i vaša rezidencija bit će puni "stjenica", uređaja za prisluškivanje. U komunističkim zemljama prisiljeni smo da upotrebljavamo mjesnu poslugu, tako da će svaki sluga u rezidenciji biti pripadnik rumunjske službe sigurnosti.

Pokušava me prestrašiti, pomisli Mary. E pa, to mu neće upaliti.

Činilo se da je svaki sat Marvnog dana, a i većine večeri, već popunjen. Osim satova rumunjskog jezika, njen je raspored uključivao tečaj što ga je pohađala na Institutu za službu u inozemstvu u Rosslvnu, kurs u Obavještajnoj službi obrane, sastanke sa sekretarima Međunarodne službe sigurnosti i sa senatskim odborima. Svi su oni obilovali zahtjevima, savjetima i pitanjima.

Mary se osjećala krivom pred Beth i Timom. S pomoću Stan-tona Rogersa našla im je instruktora. No, Beth i Tim su se i sami upoznali s nekom djecom koja su stanovala u hotelu, pa su se imali s kim zabavljati. Ipak, mrzila je što ih mora previše ostavljati samima.

Mary je uvela običaj da svakog jutra doručkuje s njima prije nego što ode u Institut gdje je u osam sati imala sat rumunjskog jezika. Jezik je bio nemoguć. Čudi me da i Rumunji mogu govoriti rumunjski. Glasno je izgovarala pojedine fraze:

Dobro jutro

Hvala vam

Molim

Ne razumijem

Gospodin

Gospodica

Buna dimineata Multumcsc Cu placere Nu inteleg Domnulc Domnisoara

A nijedna se riječ nije izgovarala onako kako bi se izgovarala na engleskome.

Beth i Tim su sjedili i promatrali kako se bori sa svojom domaćom zadaćom. Beth se zlobno nakesi:

- To ti je osveta što si nas tjerala da učimo tablicu množenja!

James Stickley reče:

- Želim da se sastanete sa svojim vojnim atašejom, gospodo ambasador. To je pukovnik William McKinney.

Bili McKinney je bio u civilu, ali je njegovo vojničko držanje bilo poput uniforme. Bio je to visok čovjek srednjih godina, suncem i vjetrom izbrazdana lica.

- Gospodo ambasador! - Glas mu je bio hrapav i zvučao je kao škripanje šljunka, kao da mu je nekad negdje ozlijeđeno grlo.

- Drago mi je što smo se upoznali - reče Mary.

Pukovnik McKinney je bio prvi član njenog osoblja, pa ju je susret s njim pomalo uzбудio. To joj je vlastiti položaj učinilo nekako bližim.

- Jedva čekam da počnem raditi za vas u Rumunjskoj - izjavi pukovnik McKinney.

- Jeste li već bili u Rumunjskoj?

Pukovnik i James Stickley izmijeniše poglede.

- Bio je on već tamo - odgovori Sticklev.

Svakog ponedjeljka je u konferencijskoj dvorani na osmom katu zgrade Ministarstva vanjskih poslova održavan diplomatski seminar za nove ambasadore.

- U službi vanjskih poslova imamo čvrsti komandni lanac - rečeno im je. - Na vrhu je ambasador. Pod njim je (pod njom je automatski pomisli Mary) njegov zamjenik, ministar savjetnik.

Pod njim su politički savjetnik, ekonomski savjetnik i savjetnik za javne poslove. Zatim dolaze atašej za poljoprivredu, za trgo vinu i vojni atašej. - To je pukovnik McKinney, pomisli Mary. - Kad preuzmete svoj novi položaj, imat ćete diplomatski imunitet. Nećete moći biti uhapšeni ni zbog prebrze vožnje, ni zbog vožnje

JL

u pijanom stanju, ni zbog paljevine kuće, pa čak ni zbog ubojstva. Kad umrete, nitko ne smije dirati vaše tijelo i bilješke koje ste možda ostavili. Ne morate plaćati račune i trgovine vas ne mogu tužiti sudu.

Netko u dvorani dovikne:

- Nemojte da to čuje moja žena!

- Stalno imajte na umu da je ambasador osobni predsjednikov predstavnik i kod vlade zemlje u kojoj je akreditiran. - Instruktor pogleda na svoj sat. - Preporučujem vam da prije našega idućeg sastanka u Priručniku za vanjske poslove proučite tristoti odjeljak drugog sveska gdje se govori o društvenim odnosima. Zahvaljujem.

Mary i Stanton Rogers su ručali u hotelu Watergate.

- Predsjednik Ellison bi htio da se njemu za ljubav malo pojaviš u javnosti - najavi joj Rogers.

- U kojem smislu?

- Organizirat ćemo poneko nacionalno zbivanje. Intervjue za novine, za radio, za televiziju.

- Nikad nisam... pa sad, ako je to važno. Pokušat ću.

- Dobro. Morat ćemo li nabaviti novu garderobu. Ne možeš se pojaviti dvaput u istoj odjeći.

- Stan, to će stajati cijelo bogatstvo. Osim loga, nemam vre mena za kupovinu. Zaposlena sam od ranog jutra do kasne večeri. Ako...

- Nema problema. Helen Moody.

-Molim?

- Ona je jedna od vrhunskih profesionalnih nabavljača. Preпусти sve njoj.

Helen Moody je bila privlačna crnka otvorena ponašanja, uspješan model prije nego što je osnovala svoj vlastiti servis za nabavke. U Marvnoj hotelskoj sobi pojavila se jednog ranog jutra i provela cijeli sal pregledajući njenu garderobu.

- Veoma zgodno, za Junction City - odbrusi iskreno - ali, mi treba da oduševimo Washington. Je li lako?

- Nemam toliko novaca da bih...

Helen Moody se nasmija.

- Znam ja gdje su prigodne kupnje. I učinit ćemo to brzo. Trebat će vam večernja haljina do poda, haljina za koktel-partije i večernja primanja, popodnevna haljina za čajanke i za ručkove, kostim za izlazak na ulicu i za ured, crna haljina i prikladni šešir za žalovanje ili za pogrebe...

Kupovanje je trajalo tri dana. Kad je to bilo gotovo, Helen Moody pozorno promotri Mary Ashley.

- Vi ste dražesna dama, ali mislim da vas možemo učiniti čak i ljepšom. Hoću da odete do Susane u Dugu radi šminke, a onda ću vas poslati do Billyja u Sunčani sjaj radi kose.

Nekoliko večeri kasnije Mary je na službenoj večeri u Corco-ran galeriji nabasala na Stanlona Rogersa. On promotri Mary i nasmija se.

- Izgledaš apsolutno čarobno.

Započelo je medijsko bombardiranje. Njime je upravljao Ian Villiers, šef Odjela za vezu sa štampom pri Ministarstvu vanjskih poslova. Villiers je bio u kasnim četrdesetim godinama, dinamičan bivši novinar. Činilo se da u sredstvima masovnog komuniciranja nema toga koga on ne bi poznavao.

Marv se našla pred kamerama u emisijama Dobro jutro, Ameriko, Susret sa štampom i Vatrenu linija. Dala je intervjue za VWashington Post, za Ncw York Times i za

još desetak važnih dnevnika. Intervjuirali su je i London Times i Der Spiegel i Oggi i Le Monde. Časopisi Time i People objavili su posebne priloge o njoj i djeci. Stjecao se dojam da je fotografija Mary Ashley posvuda, a kad god se negdje, makar i u najudaljenijem kutu svijeta, nešto dogodilo, pitali bi je da to prokomentira. Mary Ashley i njena djeca su preko noći poslali znamenite osobe.

Tim reče:

- Mama, stvarno je sablasno vidjeti naše slike na omotnicama svih revija.

- Sablasno je prava riječ - složi se Mary.

Bilo joj je nekako neugodno zbog sveg tog publiciteta. Razgovarala je o tome i sa Stantonom Rogersom.

- Gledaj na to kao na dio svog posla. Predsjednik nastoji stvoriti jednu sliku. Kad stigneš u Evropu, svi će tamo znati za tebe. Ben Cohn i Akiko su ležali u krevetu, goli. Akiko je bila ljupka Japanka, deset godina mlada od dopisnika. Sreli su se nekoliko godina ranije kad je on pisao reportažu o modelima i otada su bili stalno zajedno.

Cohn je imao problema.

- Što je, mili? - upita ga nježno Akiko. - Hoćeš li da još malo poradim na tebi?

Njemu su misli bile daleko.

- Ne. Već mi se digao.

- Ne vidim baš - zadirkivala ga je.

- U pameti, Akiko. Digao mi se na jednu reportažu. Čudno se nešto zbiva u ovom gradu.

- Što se još može novoga dogoditi?

- Ovo je drukčije. A ne mogu dokučiti što je to.

- Želiš li govoriti o tome?

- Radi se o Mary Ashley. Još nije ni preuzela svoju dužnost, a samo u posljednja dva tjedna vidio sam je na koricama šest revijalnih izdanja. Akiko, netko gopodu Ashley lansira kao filmsku zvijezdu. A njena su dva djeteta zapljusnuli po svim dnevnicima i tjednicima. Zašto?

- Za mene bi se reklo da imam okolišne istočnjačke namisli.

A ja mislim da kompliciraš ono što je posve jednostavno.

Ben Cohn zapali cigaretu i ljutilo otpuhne.

- Možda imaš pravo - zagunda.

Ona posegne dolje i počne ga nježno gladiti.

- Kako bi bilo da makneš tu cigaretu...?

- Priređuje se svečana večera za potpredsjednika Bradforda - obavijesti Mary Slanton Rogers - i ja sam uredio da i tebe pozovu. To će biti u petak navečer u Pan American Unionu.

Pan American Union je velika, smirena zgrada s prostranim vrtom i često se upotrebljava u diplomatske svrhe. Večera za potpredsjednika je nešto posebno, pa je sve bilo dotjerano s time u skladu. Na stolovima se svjetlucalo antikno srebrno posude i iskrile bacearat čaše. Bio je tu i mali orkestar. Popis gostiju obuhvaćao je elitu glavnog grada. Osim potpredsjednika i njegove supruge, bili su tu senatori, ambasadori i značajne ličnosti sa svih područja života. Mary je promatrala blistavi skup. Moram sve zapamtiti, tako da mogu o tome pripovijedati Beth i Timu, mislila je.

Kad je najavljena večera. Mary se našla za stolom sa zanimljivom mješavinom senatora, službenika Ministarstva vanjskih poslova i diplomata. Ljudi su bili šarmantni, a večera izvrsna.

U jedanaest sati Mary pogleda na svoj sat i reče senatoru koji joj je sjedio zdesna:

- Nisam ni opazila da je tako kasno. Obećala sam djeci da ću

se ranije vratiti.

Ustala je i kimnula glavom ljudima koji su sjedili za njenim stolom.

- Drago mi je što smo se upoznali. Laku noć.

U golemoj dvorani za bankete zavladao je tišina. Svi su se okrenuli i zaprepašteno gledali kako Mary prelazi preko prostora za ples i izlazi.

- Za miloga Boga - prošapta Stanton Rogers - nitko joj nije rekao.

Idućeg jutra Stanton Rogers je doručkovao s Mary.

- Mary - reče joj on - ovo je grad koji ozbiljno shvaća svoja pravila. Mnoga jesu glupa, ali svi moramo živjeti prema njima.

- Oh, oh. Što sam učinila?

-

On uzdahne.

- Prekršila si pravilo broj jedan. Nitko, ali doista nitko, ne smije napustiti prijem prije počasnog gosta. Sasvim slučajno, to je sinoć bio potpredsjednik Sjedinjenih Američkih Država.

- Teško meni!

- Polovica telefonskih slušalica u Washingtonu iskočila je s mjesta.

- Žao mi je, Stan. Nisam znala. Međutim, obećala sam djeci...

- U Washingtonu nema djece. Tu postoje samo mladi glasači.

Ovaj grad je grad vlasti. Stalno to imaj na umu.

Pokazalo se da novac predstavlja problem. Troškovi života su bili strašni. Mary se činilo da je cijena bilo čega u Washingtonu sramotna. Bila je dala da joj hotelski servis opere i ispegla nešto rublja, a kad je dobila račun bila je šokirana.

- Pet dolara i pedeset centi za pranje bluže - uzviknula je - a dolar i devedeset pet za grudnjak!

Nikad više, za klela se. Odsad ću sama prati rublje.

Provukla je svoje hulahupke kroz hladnu vodu, a onda ih stavila u zamrzivač. Na taj način duže traju. Dječje čarape, rupčiće, gaćice i svoj grudnjak oprala je u lavabou u kupaonici. Rupčiće je prostrla preko zrcala, a kad su se osušili pomno ih je presačila da se ne moraju peglati. Svoje je kostime i Timove hlače peglala tako da ih je objesila na šipku zastora, do kraja odvrnula vruću vodu luša i zatvorila vrata kupaonice. Kad je jednog jutra Beth otvorila vrata, udario ju je val pare.

- Mama, što to radiš?

- Štedim novac - ponosno je obavijesti Mary. - Pranje i peglanje stoji cijelo bogatstvo.

- Što će biti ako naiđe predsjednik. Kako će to izgledati?

Pomislit će da smo nomadi.

- Predsjednik neće naići. I molim te zatvori vrata kupaonice.

Trošiš novac.

Nomadi, doista! Kad bi predsjednik naišao i vidio što radi, bio bi ponosan na nju. Pokazala bi mu hotelski račun za pranje rublja i dala mu da vidi koliko je prišparala koristeći se s malo jenki-jevske dovjtljivosti. Bio bi impresioniran. "Kad bi više ljudi u

vladi posjedovalo vašu maštovitost, gospodo ambasador, ekonomija ove zemlje bi bila u mnogo boljem stanju nego što jest. Izgubili smo pionirski duh koji je ovu zemlju učinio velikom. Naš je narod postao mekoputan. Previše se oslanjamo na sve te električne naprave što štede vrijeme, a premalo na sebe. Rado bih vas istaknuo kao sjajan primjer pred nekim raspikućama u Washingtonu koji drže da je ova zemlja napravljena od novaca. Vi biste svima njima mogli očitati bukvicu. Zapravo, imam sjajnu ideju. Mary Ashley, postaviti ću vas za sekretara Ministarstva financija SAD."

Ispod vrata kupaonice prodirala je para. Onako pospana, Mary ih otvori. Oblak pare ispuni sobu za dnevni boravak. Začuje se zvonce na vratima i Beth dovikne:

- Mama, došao je James Stickley. Htio bi te vidjeti.

- Cijela stvar je sve čudnija i čudnija - reče Ben Cohn. Sjedio je na krevetu, gol, kraj svoje mlade ljubavnice. On i Akiko Hadaka su gledali Mary Ashlev u emisiji Susret sa štampom.

Nova ambasadorica u Rumunjskoj je govorila:

- Uvjerena sam da će Kina nakon inkorporiranja Hong Konga i Macaoa krenuti prema humanističkim, individualističkim komunističkom društvu.

- E pa sad, koji kurac ta dama zna o Kini? - gundao je Ben Cohn. Okrene se prema Akiko. - Upravo gledaš kansasku doma ćicu koja je preko noći postala stručnjak za sve.

- Čini se da je veoma bistra - primijeti Akiko.

- Ne radi se ovdje o bistrini. Kad god da kakav intervju, do pisnici poblesave. To je kao dolijevanje ulja na nekakvu podivljalu vatru. Kako je uopće dospjela u emisiju Susret sa štampom? Ja ću ti reći kako. Netko je odlučio da Mary Ashlev postane znamenita ličnost. Tko? Zašto? Charles Lindbergh nikad nije postigao ovakav publicitet.

- Tko je Charles Lindbergh?

Ben Cohn uzdahne.

- Eto ti jaza između generacija. Nema komunikacije.

Akiko umiljato predloži:

- Ima i drugih načina komuniciranja.

Nježno ga gurne na krevet i legne na njega. Polako se spuštala niz njegovo tijelo, prelazeći svojom dugom svilenom kosom

preko njegovih grudi, njegova trbuha i njegovih prepona, promatrajući kako mu se diže. Pomilovala ga je i rekla:

- Zdravo, Arthure.

- Arthur želi da ude u tebe.

- Još ne. Vratit ću se ja njemu.

Ustala je i otapkala u kuhinju. Ben Cohn je gledao kako odlazi iz sobe. Zatim svrne pogled na televizor i pomisli: Ova mi dama daje misliti. Ima vraški mnogo toga što se ovdje ne vidi i neka sam proklet ako ne otkrijem stoje to.

- Akiko! - poviče. - Što radiš? Arthur je zaspao.

- Reci mi neka priče - odazove se ona. - Začas ću doći.

Vratila se za nekoliko minuta noseći zdjelu punu sladoleda, tučenog vrhnja i serija.

- Zaboga miloga! - uzvikne on. - Nisam gladan, nego nadrkan.

- Lezi poleduške.

Prostrla je ručnik pod njega, zahvatila sladoled iz zdjele i počela ga razmazivati oko njegovih jaja. On jekne:

- Hej! To je hladno.

-Pst!

Akiko stavi tučeno vrhnje preko sladoleda i uzme penis u usta dok nije potpuno nabrekao.

- Oh, Bože - stenjao je Ben. - Nemoj prestati.

Akiko dolije serija na njegov sada već kruti penis.

- Obožavam bananu u sladoledu - prošapće.

Kad ga je počela lizati, Ben osjeti nevjerojatnu mješavinu čuvstava, a sva su bila divna. Kad više nije mogao podnijeti, prevali Akiko i zaroni u nju.

Na televiziji, Mary Ashley je upravo govorila:

- Jedan od najboljih načina da se izbjegne rat sa zemljama koje se protive američkoj ideologiji jest da se trguje s njima...

Kasnije te večeri, Ben Cohn je telefonirao lanu Villiersu.

- Zdravo, lan!

- Benjie, mladiću moj... što mogu učiniti za tebe?

-

- Možeš mi učiniti uslugu.

- Samo reci i dobit ćeš.

- Koliko znam, ti si na čelu ekipe za vezu sa štampom naše nove ambasadorice u Rumunjskoj.

Oprezno:

- Da...?

- Tko je iza tog publiciteta, lan? Mene zanima da...

- Žao mi je, Ben. To je stvar Ministarstva vanjskih poslova. Ja sam ti samo najamnik. Možeš se obratiti pismom ministru vanjskih poslova.

Spustivši slušalicu, Ben reče:

- Zašto mi nije jednostavno rekao da odjebem? - Donio je odluku. - Mislím da moram na nekoliko dana otići iz grada.

- Kamo ideš, zlato?

- Junction Citv, Kansas.

Ispalo je tako da se Ben Cohn zadržao u Junction Citvju samo jedan dan. Proveo je sat vremena u razgovoru sa šerifom Munsterom i jednim njegovim pomoćnikom, odvezao se iznajmljenim kolima u Fort Riley i tu posjetio ured K10-a. Kasno poslijepodne uhvatio je avion za kansaski Manhattan, a onda vezu za Vashington. Čim je avion u kome je bio Ben Cohn uzletio, uslijedio je strogo povjerljivi poziv iz tvrđave. Nazvan je jedan broj u Washingtonu.

Marv Ashley je išla dugim hodnikom Instituta vanjskih poslova da se javi Jamcsu Sticklcyju kad iza sebe začuje dubok muški glas:

- Evo, loje ono što ja zovem čistom desetkom.

Mary se zavrti na petama. Naslonjen na zid, visoki stranac je s drskim osmijehom na licu otvoreno zurio u nju. U trapericama, u majici s kratkim rukavima i u tenisicama djelovao je neuglađeno, zapušteno i neobrijano. Oko usta su se primjećivali zarezi od smijeha, a oči su mu bile svijetloplave i podrugljive. U njemu je

bilo nečega arogantnog što je razbješnjavalo. Mary se nanovo okrete na petama i ljutilo nastavi hod svjesna da je njegove oči prate.

Sastanak s Jamesom Sticklevjem irajao je duže od sat vremena. Kad se Marv vratila u svoj ured, stranac je sjedio na njenoj stolici, s nogama na njenom stolu prebirući njene papire. Osjeti kako joj krv navire u lice.

- Kog vruga vi tu radile?

Čovjek joj dobaci dug, lijen pogled i ustane.

- Ja sam Mike Slade. Prijatelji me zovu Michael.

Ona ledeno odvrati:

- Šio mogu učinili za vas, gospodine Slade?

- Zapravo ništa - odgovori on neusiljeno. - Susjedi smo.

Radim ovdje u Ministarstvu, pa pomislih da svratim i da kažem zdravo.

- E pa, sad ste rekli. Ako doista radite u ovom ministarstvu, pretpostavljam da onda imate i svoj stol. Zato ubuduće ne sjedajte za moj stol.

- Bože, kakva zlovolja! Čuo sam da su Kansašani, ili kako vi već sami sebe nazivate, dobrohotan svijet.

Ona zaškripi zubima.

- Gospodine Slade, dajem vam dvije sekunde vremena da se izgubile iz mog ureda prije nego što pozovem stražara.

- Mora da sam krivo čuo - promrmlja on za sebe.

- A ako doista radite u ovom ministarstvu, preporučujem vam da podele kući, pa da se obrijete i odjenele nešto doličnije.

- Imao sam ja ženu koja mi je tako govorila - uzdahne Mike Slade. - Zato je više i nemam.

Mary osjeti kako su joj planuli obrazi.

-Van!

On joj domahne rukom.

- Zdravo, zlato! Doći ću da vas vidim.

On, ne, pomisli Mary. Ne, nećeš.

I

Cijelo je jutro bilo niz neugodnih doživljaja. James Sticklev nije skrivao neprijateljstvo. U podne je Mary bila previše uzrujana da bi mogla jesti. Ne bi

li se nekako oslobodila srdžbe, odlučila je da taj sat predviđen za ručak provede u vožnji VWashingtono-nom. Njena je limuzina stajala uz kameni rub pločnika ispred Instituta vanjskih poslova.

- Dobro jutro, gospodo ambasador - pozdravi je njen šofer. - Kamo biste da vas povezem?

- Bilo kamo, Marvine. Jednostavno vozite okolo.

- Dobro, gospodo. - Kola se glatko odvoje od rubnog kamena i krenu. - Da li biste voljeli vidjeti niz ambasada?

- Fino.

Bilo što samo da joj iz usta nestane okus ovog jutra. Na uglu, šofer skrene ulijevo i uputi kola prema Massachu-setts aveniji.

- Tu počinje - reče Marvin skrenuvši u jednu široku ulicu.

Usporio je i stao joj pokazivati različite ambasade.

Japansku ambasadu Mary je prepoznala po zastavi izlazećeg

sunca. Indijska ambasada je iznad ulaza imala slona.

Prošli su kraj prekrasne islamske mošeje. U dvorištu pred njom klečeći su molili vjernici.

Stigli su do ugla Dvadeset treće ulice i prolazili kraj bijele kamene zgrade sa stupom na svakoj strani triju stepenica.

- Ovo je rumunjska ambasada - upozori je Marvin. - Odmah do nje je...

- Molim vas, zaustavite!

Limuzina skrene do kamenog ruba pločnika. Mary kroz automobilski prozor pogleda ploču na pročelju zgrade. Na njoj je pisalo: AMBASADA SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE RUMUNJSKE.

Nagonski, Mary reče:

- Molim vas pričekajte me! Ući ću.

Srce joj je počelo ubrzano tući. Ovo će biti njen prvi stvarni dodir sa zemljom o kojoj je predavala, sa zemljom koja će joj biti dom u idućih nekoliko godina. Duboko udahne i pritisne zvonce na ulazu. Tišina. Pritisne kvaku. Vrata nisu bila zaključana. Ona ih otvori i uđe. Predvorje

L

je bilo mračno i ledeno. U udubini se nalazio crveni kauč, a do njega dvije stolice ispred malog televizora. Začuje korake i osvrne se. Visok, mršav čovjek hrlio je niz stepenice.

- Da, da - dovikivao je. - Što je to? Što je to?

Mary se široko smiješila.

- Dobro jutro. Ja sam Mary Ashley. Ja sam novi ambasador u Rum...

Čovjek se uhvati za glavu.

- O, Bože moj!

Ona se prepadne.

- Zar nešto nije u redu?

- Nije u redu to da vas nismo očekivali, gospodo ambasador.

- Oh, pa ja to znam. Vozila sam se uz put, pa sam...

- Ambasador Corbescu će se strašno, strašno uzrujati!

- Uzrujat će se? Zašto? Samo sam mislila da se pozdravimo...

- Svakako, svakako. Molim vas da mi oprostite. Ja sam mini star savjetnik Gabriel Stoica, zamjenik ambasadora. Dopustite mi da upalim svjetlo. Nismo očekivali goste, kako ste mogli i primi jetiti. Uopće nismo...

Tako je očito bio zahvaćen panikom da je Mary željela samo jedno, da ode. Ali, bilo je prekasno. Promatrala je kako Gabriel Stoica trčkara naokolo paleći lustere i svjetiljke sve dok predvorje nije bilo jarko osvijetljeno.

- Trebat će mi nekoliko minuta da upalim grijanje - ispričavao se. - Štedimo gorivo koliko god možemo. Washington je veoma skup.

Najradije bi propala u zemlju.

- Ako sam dobro shvatila...

- Ne, ne! Nije to ništa. Ambasador je gore. Obavijestit ću ga

da ste ovdje.

- Nemojte se trudili...

Stoica je otrčao uz stepenice.

Nakon pet minuta Stoica se vratio.

- Izvolite gore. Ambasador je oduševljen što ste nas posjetili. Oduševljen.

- Jeste li sigurni da...?

-

- Očekuje vas.

Otpratio je Mary uz stubište. Na vrhu stubišta nalazila se dvorana za konferencije sa četrnaest stolica oko dugog stola. Uz zid se nalazio regal prepun rumunjskih umjetnina i skulptura, a na zidu je visio reljefni zemljovid Rumunjske. Bio je tu i kamin na kojem je stajala rumunjska zastava. Ususret joj je dolazio ambasador Radu Corbescu, u košulji, žurno oblačeći sako. Bio je visok, stamen, tamnoput čovjek. Sluga je hitro palio svjetla i udešavao grijanje.

- Gospodo ambasador! - povika Corbescu. - Kakva neočekivana čast! Oprostite nam što vas primamo tako neslužbeno. Vaše Ministarstvo vanjskih poslova nas nije obavijestilo da ćete nas posjetiti.

- To je moja greška - ispriča se Mary. - Bila sam u susjedstvu, pa sam...

- Radujemo se što ćemo se upoznati. Radujemo se. Vidjeli smo toliko toga o vama na televiziji i pročitali u novinama i u tjednicima. Bili smo veoma znatiželjni da upoznamo novog ambasadora u našoj zemlji. Izvolite li čaja?

- Pa sad, ja... ako vam to nije na nepriliku.

- Na nepriliku? Nipošto! Ispričavam se što vam nismo pripreмили službeni ručak. Oprostite mi! Tako sam zbunjen.

Ja bih trebao biti zbunjenu, mislila je Mary. Što me navelo da napravim ovu budalaštinu. Glupo. Glupo. Glupo. Ovo ne smijem reći čak ni djeci. Ovo će biti moja tajna do groba.

Kad je čaj donesen, rumunjski ambasador je bio lako nervozan da ga je prolio.

- Baš sam nespretan. Oprostite mi!

Mary je bilo nemilo što on to stalno ponavlja.

Ambasador je pokušavao da zapodjene laku društvenu konverzaciju, ali to je situaciju samo pogoršalo. Čim joj se učini da je zgodno, Mary ustane.

- Toplo vam zahvaljujem, vaša ekscelencijo. Drago mi je što smo se upoznali. Zbogom. I pobježe.

Čim se vratila u ured, James Stickley pošalje po nju.

- Gospodo Ashley - progovori ledeno - biste li bili tako dobri da mi točno kažete što to zapravo radite?

Čini mi se da to neće biti tajna koju ću sa sobom ponijeti u grob, prosudi Marv.

- Oh. Mislite na rumunjsku ambasadu? Ja... ja sam samo mislila da svratim i da ih pozdravim, pa...

- Nema ovdje nikakvih malih ugodnih susreta u stražnjem dvorištu - okosi se Stickley. - U Washingtonu ne možete samo tako svratiti u neku ambasadu. Kad ambasador posjećuje drugu ambasadu, onda je to samo zato što je pozvan. Corbescua ste tako uzrujali da sam ga jedva namolio da ne uloži službeni prosvjed Ministarstvu vanjskih poslova. Uvjeren je da ste došli tamo da špijunirate i da ga uhvatite na spavanju.

- Što? E pa, ni na kraj...

- Pokušajte zapamtiti da više niste privatna građanka. Vi ste predstavница vlade Sjedinjenih Američkih Država. Idući put kad

budete imali nagon da uradite išta manje osobno nego da operete zube, najprije se sa mnom posavjetujte. Je li to jasno? Hoću reći, je li to sasvim jasno.

Marv proguta.

- U redu.

- Dobro. - Podigne slušalicu i nazove neki broj. - Gospoda Ashley je sada kod mene. Hoćete li ući? Izvolite. - Odložio je slušalicu.

Mary je sjedila bez riječi, osjećajući se kao kažnjeno dijete. Vrata se otvore i u ured uđe Mike Slade. On pogleda Mary i osmijehne se.

- Zdravo. Poslušao sam vaš savjet, pa sam se obrijao.

Stickley naizmjenice pogleda nju, pa njega.

- Vi ste se upoznali?

Mary bijesno pogleda Sladea.

- Ne zapravo. Zatekla sam ga kako njuška po mom stolu.

James Stickley ih ipak predstavi:

- Gospoda Ashley, Mike Slade. Gospodin Slade će biti vaš zamjenik, ministar savjetnik.

Mary se zabulji u njega.

- Stoje on?

- Gospodin Slade je u istočnoevropskom sektoru. On obično radi izvan Washingtona, ali je sad odlučeno da ga se uputi u Rumunjsku kao vašeg zamjenika.

Mary skoči sa stolice.

- Ne! - prosvjedovala je. - To je nemoguće.

Mike blago reče:

- Obećavam da ću se svakog dana brijati.

Mary se okrene Sticklevju.

- Mislila sam da ambasador smije sam odabrati svog zamjenika.

- To je točno, ali...

- Onda ja odbijam gospodina Sladea. Neću ga.

- U redovitim okolnostima, vi biste imali to pravo, ali u ovom slučaju bojim se da nemate izbora. Zapovijed je došla iz Bijele kuće.

Činilo se da Mary ne može izbjeći Mikea Sladea. Taj čovjek je bio posvuda. Nalijelala je na njega u Pentagonu, u senatskoj blagovaonici, u hodnicima Ministarstva vanjskih poslova. Uvijek je imao na sebi traperice i majicu bez rukava ili sportsku odjeću. Mary se pitala kako mu to uspijeva u ovako službenoj sredini.

Jednog dana Mary ga je vidjela kako objeđuje s pukovnikom McKinneyjem. Bili su usred veoma živog razgovora, pa se Mary pitala koliko li su bliski. Jesu li stari prijatelji? Je li moguće da kuju zavjeru protiv mene? Hvata me manija gonjenja, reče Mary sama sebi. A još nisam ni stigla u Rumunjsku.

Charlie Campbell, šef senatskog Odbora za vanjske poslove, priredio je primanje u Marynu čast u Corcoran galeriji. Kad je Mary ušla u dvoranu i vidjela sve te elegantno odjevene žene, pomisli: Ja uopće ne spadam ovamo. One tako izgledaju kao da su rođene šik.

Nije bila svjesna svog ljupkog izgleda.

Bilo je prisutno više od desetak foto-reportera, pa je Mary bila najčešće fotografirana žena večeri. Plesala je s pet-šest muškaraca. Neki su bili oženjeni, a neki nisu, međutim, gotovo

svi su je zamolili da im da broj svog telefona. Nije bila ni uvrijeđena ni zainteresirana.

- Oprostite - odgovarala je svakome - ali moj posao i moja obitelj toliko me zaokupljaju da i ne mislim na izlaske.

Bilo je nezamislivo da bude s drugim muškarcem osim s Edvardom. Za nju nikad neće biti drugog muškarca.

Bila je za stolom s Campbellom, njegovom suprugom i s još nekoliko ljudi iz Ministarstva vanjskih poslova. Razgovor je skrenuo na anegdote o ambasadorima.

- Prije nekoliko godina u Madridu - pričao je jedan gost - pred britanskom ambasadom okupilo se nekoliko stotina studenata koji su bučno zahtijevali povratak Gibraltara. Kad je već za prijetila opasnost da će prodrijeti u zgradu, jedan ministar generala Franca javio se telefonom: "Duboko sam uznemiren time što se događa u vašoj ambasadi", usplahireno je govorio. "Da li da pošaljem još policajaca?" "Ne", reče ambasador, "pošaljite samo manje studenata."

Netko upita:

- Je li ono bio Hermes koga su drevni Grci smatrali zaštitnikom ambasadora?

- Da - slijedio je odgovor. - A on je bio zaštitnik i skitnica, lopova i lažaca.

Ta je večer za Mary bila pravi užitek. Ljudi su bili pametni, duhoviti i zanimljivi. Mogla bi ostati cijelu noć.

Čovjek do nje upita:

- Zar ne morate rano ustati radi sutrašnjih sastanaka?

- Ne - odgovori Mary. - Sutra je nedjelja. Mogu spavati doka-sna.

Malo kasnije jedna žena zijevne.

- Oprostite. Za mnom je dug dan.

- I za mnom - odvrati vedro Mary.

Odjednom joj se učini da je dvorana neprirodno tiha. Pogleda ukolo i učini joj se da svi zure u nju. Što je, zaboga...? Pogleda na svoj sat. Bilo je dva i pol... A onda se prestravljena sjeti nečega što joj je rekao Stanton Rogers: Na primanju, počasni gost uvijek prvi odlazi.

I

A ona je počasni gost. Teško meni, pomisli Marry. Pa ja zadržava vam sa v o vaj s vijet.

Skočila je na noge i potresenim glasom rekla:

- Laku noć svima. Bila je prekrasna večer.

Okrenula se i pohitala kroz vrata. Za sobom je mogla čuti kako se gosti žure da što prije odu.

U ponedjeljak ujutro je u hodniku nabasala na Mikea Sladea. On se osmjehne i reče:

- Čuo sam da subotnje noći niste dali spavati polovici Washingtona.

Njegovo drsko ponašanje ju je razbjesnjelo.

Projurila je kraj njega i svratila u ured Jamesa Sticklevja.

- Gospodine Sticklev, uvjeren sam da neće izići ni na kakvo dobro ako gospodin Slade i ja čak i pokušamo raditi zajedno u našoj ambasadi u Rumunjskoj.

On uzgleda s papira koje je čitao.

- Doista? U čemu je problem?

- Radi se o... o njegovu vladanju. Držim da je gospodin Slade osoran i arogantan. Iskreno govoreći, ne volim gospodina Sladea.

- Oh, znam da kod Mikea postoji određena doza idiosinkrazije, ali...

- Idiosinkrazija?'On je sirovi kremen. Službeno zahtijevam da na to mjesto postavite nekoga drugoga.

- Jeste li završili?

- Jesam.

- Gospodo Ashlev, Mike Slade je sasvim slučajno naš vrhunski terenski stručnjak za istočnoevropske poslove. Vaša je zadaća da se sprijateljite s tamošnjim življem. Moja je zadaća da se pobrinem kako bih vam osigurao svu moguću pomoć. A ta se pomoć zove Mikc Slade. Jesam li se jasno izrazio?

Nema smisla, mislila je Mary. Uopće nema smisla.

Vratila se u svoj ured, frustrirana i ljutita. Mogla bih razgovarati sa Stanom, pomisli ona. On bi razumio. Ali, to bi bio znak slabosti. Morat ću se sama ponijeti s gospodinom Sladeom.

- Sanjarite?

Iznenadena, Mary uzgleda. Pred njenim stolom stajao je Mike Slade s hrpom memoranduma.

- Ovo će vas noćas spasiti od neprilika - reče i položi spise na stol.

- Pokucajte idući put kad ulazite u moj ured.

Njegove su joj se oči rugale.

- Otkud meni taj osjećaj da ne ludujete za mnom?

Ona osjeti kako u njoj nanovo raste zlovolja.

- Ja ću vam reći otkuda, gospodine Slade. Otuda što mislim da ste arogantni, umišljeni, puni sebe...

On podigne prst.

- Ponavljate se.

- Ne usudujle se da mi se rugate! - Odjednom shvati da više.

Njegov se glas spusti do preteče razine.

- Držite da se ne smijem pridružiti ostalima? Zna li što svi o vama govore u Washingtonu?

- Uopće me ne zanima što govore.

- Oh, moralo bi vas zanimati. - Nagne se nad njen stol. - Svi se pitaju kakvo pravo vi imate da sjedite za ambadorskim stolom. Ja sam proveo četiri godine u Rumunjskoj, moja damo. To je štapin dinamita spreman da eksplodira, a vlada šalje glupo dijete odnekud Bogu iza leda da se njime igra.

Mary je sjedila, slušala i škripala zubima.

- Vi ste amater, gospodo Ashley. Ako je netko želio da vas nagradi, trebao vas je postaviti za ambasadora na Islandu.

Mary je izgubila kontrolu nad sobom. Skočila je na noge i svom ga snagom pljusnula. Mike Slade uzdahne:

- Vi nikad ne ostajete dužni odgovora, zar ne?

V

16.

Pozivnica je glasila: "Ambasador Socijalističke Republike Rumunjske ima čast pozvati Vas na koktel i večeru u Ambasadu, Dvadeset treća ulica 1607, N.W, u 7,30 navečer, večernje odijelo, repondez s'il vous plait ^55-6593."

Mary se sjetila svoga prethodnog posjeta toj ambasadi i kakvu je budalu od sebe napravila. E pa sad, to se više neće dogoditi. Sve sam ja to već prošla. Sada sam i ja dio Washingtona.

Odjenula je novi komplet koji je kupila: večernju haljinu od finog crnog baršuna s dugim rukavima, i obula crne satenske salonke s visokim potpeticama. Uz to je stavila samo jednostavnu bisernu ogrlicu.

Beth primijeti:

- Ljupkija si od Madonne.

Mary je zagrlila.

- Ostajem bez riječi. Vas dvoje sidite na večeru, a onda se možete popeti da gledate televiziju. Ja ću se rano vratiti. Sutra ćemo posjetiti kuću predsjednika Washingtona na Mount Vernonu.

- Dobro se zabavi, mama.

Zazvoni telefon. Bio je to recepcioner.

- Gospodo ambasador, u predvorju vas čeka gospodin Stickley.

Kamo sreće da sam mogla poći sama, pomisli Mary. Ne trebam ni njega ni ikoga drugog da me čuva od neprilika.

Rumunjska ambasada je izgledala posve drukčije nego onda kad ju je Mary posljednji put vidjela. Vladala je svečana atmosfera kakve uopće nije bilo pri njenom prvom posjetu. Na vratima ih je dočeka ministar savjetnik Gabriel Stoica.

- Dobra večer, gospodine Stickley. Drago mi je što vas vidim.

James Stickley kimne glavom prema Mary.

- Dopustite mi da vam predstavim našeg ambasadora u vašoj zemlji!

Stoica ne pokaza nikakav znak prepoznavanja.

- Drago mi je što smo se upoznali, gospodo ambasador. Izvolite.

Dok su prolazili predvorjem, Mary zapazi da su sve prostorije jarko osvijetljene i dobro zagrijane. S prvog kata dopirali su zvuči malog orkestra. Posvuda su bile vaze sa cvijećem.

Ambasador Corbescu je upravo razgovarao sa skupinom uzvanika kad primijeti da se približavaju James Stickley i Mary Ashley.

- Ah, dobra večer, gospodine Stickley.

- Dobra večer, ambasadore. Dopustite mi da vam predstavim ambasadora Sjedinjenih Država.

Corbescu pogleda Mary i naglašeno reče:

- Drago mi je što se možemo upoznati.

Mary je očekivala da će joj namignuti. Ali nije dočekala.

Na večeri je bilo stotinu uzvanika. Muškarci su bili u smokinzima, a žene su bile lijepo odjevene u haljine što su ih kreirali Givenchy, Oscar de la Renta i Luis Estevez. Veliki stol na prvom katu što ga je Mary vidjela prilikom svog ranijeg posjeta povećan je s desetak manjih stolova. Livrirane sluge su kružili dvoranom s poslužavnicima i šampanjcem.

- Želite li piće? - upita Stickley.

- Ne, hvala - odgovori Mary. - Ne pijem.

- Tako? To nije dobro.

Ona ga iznenađeno pogleda.

- Zašto?

- Jer je to sastavni dio posla. Na svakoj svečanoj večeri kojoj

-

budete prisustvovali držat će se zdravice. Ako ne budete pili, uvrijedit ćele domaćina. S vremena na vrijeme morate gucnuti.

- Zapamtit ću - reče Mary.

Pogledala je po dvorani i ugledala Mikea Sladea. U prvi mah ga nije prepoznala. Bio je u smokingu i morala je priznati da je ovako u večernjem odijelu čak i privlačan. Rukom je obavio raskošnu plavojku koja je gotovo ispadala iz svoje haljine. Jeftina roba, pomisli Mary. Upravo po njegovu ukusu. Pitam se koliko li ga cura čeka u Bukureštu.

Mary se sjetila Mikeovih riječi: Vi ste amater, gospodo Ash-ley. Ako je netko želio da vas nagradi, trebao vas je postaviti za ambasadora na Islandu. Kopilan! Dok ga je Mary još promatrala, Mikeu pride pukovnik McKinney u potpunoj paradnoj uniformi. Mike se ispriča plavuši i povuče se s pukovnikom u jedan kut. Morat ću pripaziti na obojicu, pomisli Mary.

Upravo je prolazio sluga sa šampanjcem.

- E pa, sad hoću da uzmem jednu čašu - reče Mary.

James Stickley ju je promatrao kako je ispija.

- Dobro. Sad je vrijeme da obradimo dvoranu.

- Da obradimo dvoranu?

- Većina se poslova i obavlja na ovakvim primanjima. Zato ih ambasade i priređuju.

Idući sat Marv je provela tako da se upoznavala s ambasadorima, senatorima, guvernerima i s nekim od najmoćnijih političkih ličnosti u \Washingtonu.

Rumunjska je postala novi adut, pa je goiovo svaki koji je držao do sebe isposlovao da ga se pozove na večeru u ambasadu. Mike Slade pristupi Jamesu Stickleyju i Mary, ruku pod ruku s plavušom.

- Dobra večer - pozdravi ih srdačno Mike. - Volio bih da se upoznate s Debbie Dennison. Ovo su James Stickley i Mary Ashley.

To je bila hotimična pljuska. Mary ga hladno ispravi:

- Hoćete reći ambasador Ashley.

Mike se lupi dlanom po čelu.

- Oprostite. Ambasador Ashley. Otac gospođice Dennison je

sasvim slučajno također ambasador. Dakako, on je diplomat po zvanju. U posljednjih dvadeset pet godina službovao je u pet-šest zemalja.

Debbie Dennison reče:

- To je divan način da se odraste.

Mike doda:

- Debbie je mnogo toga prošla.

- Da - priklopi Mary. - Uvjerena sam u to.

Mary je molila Boga da za večerom ne sjedi s Mikeom i molitva joj je bila uslišana. Bio je za drugim stolom s polugolom plavušom. Za Marynim stolom je bilo desetak uzvanika. Neka od tih lica bila su joj poznata s naslovnih strana tjednika ili s televizije. James Stickley je sjedio preko puta Mary. Njoj slijeva sjedio je čovjek koji je govorio nekim misterioznim govorom i ona nije mogla utvrditi o kakvom se jeziku radi. Zdesna joj je bio visok, mršav, plav čovjek srednjih godina, privlačna, osjećajna lica.

- Oduševljen sam što sam vaš sudrug za večerom - rekao je Mary. - Ja sam vaš vatreni navijač.

Govorio je s lakim skandinavskim naglaskom.

- Hvala vam.

Navijač zbog čega? pitala se Mary. Pa ništa nisam učinila.

- Ja sam Olaf Peterson, švedski atašej za kulturu.

- Drago mi je što smo se upoznali, gospodine Peterson.

- Jeste li bili u Švedskoj?

- Nisam. Da vam pravo kažem, zapravo nigdje nisam bila.

Olaf Peterson se osmjehne.

- Onda će još mnoga mjesta imati čast da vas ugoste.

- Možda ćemo jednog dana moja djeca i ja posjetiti vašu zemlju.

- Ah, vi imale djecu? Koliko im je godina?

- Timu je deset, a Bcth dvanaest. Pokazat ću vam. - Mary

otvori lorbicu i izvadi iz nje fotografije djece. S druge sirane stola je James Stickley mahao glavom u znak neslaganja.

Olaf Peterson je pažljivo pregledavao amaterske fotografije.

- Imale prekrasnu djecu! - usklikne. - Nalik su na majku.

___ - Imaiu očeve oči. ...._".-^.,

Ona i Edvvard su se često u šali prepirali na koga koje dijete slični.

Beth će biti ljepotica poput tebe, govorio bi Edvvard. Ne znam na koga je Tim nalik. Jesi li sigurna da je moj?

Njihova šaljiva prepirka bi završila vođenjem ljubavi.

Olaf Peterson joj je nešto rekao.

- Molim?

- Rekao sam da sam čitao kako vam je supruga poginuo u prometnoj nesreći. Strašno mi je žao. Mora da je ženi veoma teško samoj, bez muža.

Glas mu je bio pun suosjećanja.

Mary prihvati čašu vina što je stajala pred njom i otpije gutljaj. Vino je bilo hladno i osvježavajuće. Ispila je čašu do dna. Konobar s bijelim rukavicama, koji je bdio nad gostima, smjesta nanovo napuni čašu.

- Kada ćete preuzeti svoje mjesto u Rumunjskoj? - upita Peterson.

- Rečeno mi je da ćemo krenuti za nekoliko tjedana. - Mary nanovo podigne čašu. - Za Bukurešt! - I ispije.

Vino je doista bilo tečno, a poznato je da vino sadrži mali postotak alkohola.

Kad je konobar ponudio da joj opet natoči čašu, ona veselo kimne glavom. Bacila je pogled po dvorani, na sve te lijepo odjevene uzvanike koji se sporazumijevaju na desetak različitih jezika, pa pomisli: U dobrom starom Junction Cityju nemaju ovakve bankete. Ne, gospodine. Kansas je suh kao kost. Washington je mokar poput... poput čega je Washington mokar? Namrštila se, pokušavajući da se domisli.

- Je li vam dobro? - upita Olaf Peterson.

Ona ga potapše po ruci.

- Divno. Upravo mi je divno. Olafe, htjela bih još jednu čašu vina.

- Svakako.

On domahne konobaru i čaša je začas bila puna.

- Kod kuće - reče Mary u povjerenju - nikad ne pijem vino.

Zapravo, nikad ništa ne pijem. - Riječi su joj se počele stapati. -

To se n'ravno ne odnosi na vodu.

Olaf Petersen in ie. nasmiian nromalrao.

^ ..,....._... i ,^j,i, -,.....

Za središnjim stolom je rumunjski ambasador Corbescu upravo usta jao na noge.

- Dame i gospodo, ugledni gosti, predlažem da ispijemo zdravicu.

Obred je počeo. Uslijedile su zdravice u čast Alexandrua Ionescu, predsjednika Rumunjske, pa zdravice u čast supruge Alexandrua Ionescu. Zaredale su zatim zdravice predsjedniku Sedinjenih Država, potpredsjedniku Sjedinjenih Država, rumunjskoj zastavi i američkoj zastavi. Mary se činilo da se izredalo tisuću zdravica. Ona je svaki put pila. Ja sam 'basador, podsjećala je samu sebe. To mi je dužnos'.

Usred zdravica, rumunjski ambasador reče:

- Uvjeren sam da bismo svi rado čuli nekoliko riječi šarman tne nove ambasadorice Sjedinjenih Država u Rumunjskoj.

Mary podigne čašu i počne je ispijati, kad nenadano shvati da su zapravo nju*pozvali da održi zdravicu. Sjedila je neko vrijeme, a onda se uspjela dići na noge. Stajala je pridržavajući se za stol. Pogledala je mnoštvo ljudi i domahnula.

- Zdravo svima! Da li se dobro zabavljate?

Nikad se nije osjećala sretnijom u životu. Svi su se u dvorani ponašali tako prijateljski. Svi su joj se osmjehivali. Neki su joj se i smijali. Ona svrne pogled na Jamesa Stickleyja i široko se nasmije.

- Silno primanje. - I nastavi: - Oduševljena sam što ste svi uspjeli doći. - Teško sjedne i obrati se Olafu Petersonu. - Nešto su mi stavili u vino.

On joj stisne ruku.

- Mislim da vam je potrebno samo malo svježeg zraka. Tu je veoma zagušljivo.

- Jest. Zagušljivo. Da vam pravo kažem, malo mi se vrti u glavi.

- Dopustite mi da vas izvedem.

Pomogao je Marv da ustane. Na vlastito iznenađenje, ona otkrije da joj je teško hodati. James Stickley je upravo tada bio zauzet živahnim razgovorom sa svojim susjedom za stolom, pa nije ni primijetio da Mary odlazi. Mary i Olaf Peterson prošli su kraj stola Mikea Sladea i on ju je namrgodeno, s negodovanjem promotrio.

Ljubomoran je, pomisli Mary. Nisu njega pozvali d' održi govor.

A Petersonu je rekla:

- Znete u čemu je njegov problem? On je 'tio biti ambasador.

Ne može podnijeti što sam ja zauzela taj položaj.

- O kome govorite? - upita Olaf Peterson.

- Nije važno. On nije važan.

Našli su se vani, na hladnom noćnom zraku. Mary je bila zahvalna što je podržava Petersonova ruka. Sve je bilo nekako nejasno.

- Imam ja tu negdje limuzinu - ustvrđi Mary.

- Hajde da je otpustimo - predloži Olaf Peterson. - Poći ćemo

k meni na čašicu pića za dobar san.

- Ne više vina!

- Ne, ne. Samo malo brendija da vam smiri želudac.

Brendi. U knjigama svi profinjeni ljudi piju brendi. Brendi sa sodom. To je piće i Caryja Granta.

- Sa sodom?

- Svakako.

Olaf Peterson pomogne Marv da uđe u taksu i reče vozaču adresu. Kad su se zaustavili ispred goleme stambene zgrade, Mary zbunjeno pogleda Petersona.

- Gdje smo mi to?

- Kod kuće - odgovori Olaf Peterson.

Pomogao je Mary da iziđe iz taksija i pridržao ju je kad je gotovo pala.

- 'Sam li pijana? - upita Mary.

- Nipošlo - smirivao ju je on.

- Osjećam se čudno.

Peterson je povede u predvorje zgrade i pozove dizalo.

- Malo brendija će vas oporaviti.

Ušli su u dizalo i on pritisne dugme.

- Znete li vi da sam ja trevzenjak? Hoću reći trezenjvak.

- Ne. Nisam to znao.

-T j' činjenica.

Peterson joj je milovao голу ruku.

Vrata dizala se otvore i Peterson pomogne Mary da izide iz njega.

- Je li vam ikad i'ko reko da vam je pod neravan?

- Pobrinut ću se za to - obeća Olaf.

Dok ju je jednom rukom pridržavao, drugom je jedva pronašao ključ od apartmana i otvorio vrata. Ušli su. U apartmanu je vladao polumrak.

- T j' mračno - propenta Mary.

Olaf Peterson je zagrlji.

- Meni se sviđa mrak. A tebi?

Sviđa li joj se? Nije bila sigurna.

- Znaš li da si veoma lijepa žena?

- Hvala ti. I ti si lijep muškarac.

Poveo ju je do kauča i posjeo je. Bila je sva smušena. Njegove se usne pritisnuše uz njene usne i ona osjeti kako mu ruke klize uz njena bedra.

- Što to radiš?

- Samo se opusti, draga. Bil će li lijepo.

1 bilo je lijepo. Ruke su mu bile vrlo nježne, kao u Edvarda.

- Bio je 'zvanredan doktor - reče Marv.

- Uvjeren sam u to.

Priljubio se uz njeno tijelo.

- On, da. Nikad ni'ko nije trebao operaciju, da ne irazi Edvarda.

Ležala je poleduške na kauču, a blage ruke su joj povukle haljinu nagore i sad su je nježno trljale. Edvardove ruke. Marv je sklopila oči i osjećala kako se njegove usne spuštaju na njeno tijelo, blage usne i nježan jezik. Eduard ima tako nježan jezik. Bilo je divno. Željela je da lo blaženstvo nikad ne prestane.

- To je lako dobro, dragi moj - reče. - Uzmi me. Molim te, uzmi me.

- Hoću. Sada. - Glas mu je bio promukao. A odjednom hra pav. Ni nalik Edvardovu glasu.

Marv otvori oči i ukočeno se zagleda u lice nekog siranca. Osjeti da muškarac počinje ulaziti u nju i krikne:

- Ne! Stanite!

Otkotrljala se ispod njega i pala na pod. Jedva se nekako osovala na noge.

Olaf Peterson je zurio u nju.

- Ali...

-Ne!

Divljim je pogledom kružila po apartmanu.

- Oprostite - zacvili. - Ja sam kriva. Ali ne bih htjela da pomislite kako ja... - Okrene se i potrči prema vratima.

- Čekajte. Dopustite mi da vas barem odvezem kući.

Već je bila otišla.

Hodala je pustim ulicama obuhvativši se unakrst rukama kako bi se zaštitila od ledenog vjetra. Bila je ispunjena dubokim, ljutim poniženjem. Nije bilo objašnjenja za to što je učinila. I nije bilo isprike. Osramotila je svoj položaj. A kako glupo! Napila se pred polovicom diplomatskog kora u Washingtonu, otišla u stan potpuno nepoznatog muškarca i gotovo dopustila da je zavede. Ujutro će biti meta urednika svake trač-rubrike u Washingtonu.

Ben Cohn je tu priču čuo od tri osobe koje su prisustvovala večeri u rumunjskoj ambasadi. Pretražio je sve novinske rubrike u washingtonskoj i newyorškoj štampi. Nigdje nije bilo nijedne riječi o tom incidentu. Netko je eliminirao priču. Mora da je to bio netko veoma važan.

Cohn je sjedio u malom pregrađenom prostoru koji su u uredništvu nazivali uredom i mislio. Nazove broj lana Villiersa.

- Halo, je li gospodin Villiers tamo?
- Da. Tko zove?
- Ben Cohn.
- Samo trenutak, molim. - Vratila se minutu kasnije. - Strašno mi je žao, gospodine Cohn. Čini se da je gospodin Villiers upravo izišao.
- Kad bih ga mogao dobiti?
- Bojim se da će biti zauzet cijelog dana.
- Svakako.
On spusti slušalicu i nazove broj urednice trač-rubrike, koja je radila za drugi dnevnik. U Washingtonu se nije moglo dogoditi ništa što ona ne bi znala.
- Linda - reče - kako se odvija dnevna bitka?
- Plus ça change, plus ça change.

- Događa li se išta uzbudljivo oko ovoga pozlaćenog pojila?
- Zapravo i ne, Bene. Sve je mrtvački mirno.
On kao uzgred primijeti.
- Načuo sam da je u rumunjskoj ambasadi sinoć bila bučna zabava.
- Ma nemoj? - U glasu joj se osjeti iznenadni oprez.
- Aha. Nego, jesi li slučajno čulo štogod o našoj novoj ambasadorici u Rumunjskoj?
- Nisam. Moram sad ići, Bene. Zove me međugradska.
I veza se prekine.

Nazove broj prijatelja u Ministarstvu vanjskih poslova. Kad je tajnica uspostavila vezu, on reče:

- Halo, Alfrede.
- Benjie! Što ima novoga?
- Odavno se nismo vidjeli. Pomislio sam da bismo mogli poći na ručak.
- Izvrsno. Na čemu radiš?
- A da ti to kažem kad se nademo?
- Pravilno. Moj je raspored danas prilično rijedak. Hoćeš li da se sastanemo u Watergateu?
Ben Cohn je oklijevao.

- A da se nademo kod Mame Regine u Silver Springu?
- To je malo izvan puta, zar ne?
Ben reče:

- Jest.
Nastane stanka.
- Shvaćam.
- U jedan?
- Može!

Kad je njegov gost Alfred Shuttlesworth stigao, Ben Cohn je već sjedio za stolom u jednom kutu. Vlasnik lokala Tony Sergio privuče mu stolicu.

- Jeste li za piće, gospodo?
Shuttlesworth naruči martini.
- Ja neću ništa - odbije Ben Cohn.

Alfred Shuttlesworth je bio čovjek srednjih godina nezdrave

puti. Radio je u Evropskom odsjeku Ministarstva vanjskih poslova. Prije nekoliko godina vozio je u pijanom stanju i izazvao prometnu nezgodu. Ben Cohn je u to vrijeme u svom dnevniku pisao o takvim temama. U pitanje je došla Shuttlesworthova karijera. Cohn je zataškao tu vijest, pa mu je Shuttlesworth iskazivao zahvalnost tako da mu je s vremena na vrijeme dojavio po koju novost.

- Potrebna mi je tvoja pomoć, Al.
- Samo reci i ne brini.
- Trebale bi mi povjerljive informacije o našoj novoj ambasadorici u Rumunjskoj.
Alfred Shuttlesworth se namršti.

- Na što zapravo ciljaš?
- Tri su me osobe nazvale da mi kažu kako se na sinoćnjoj večeri u rumunjskoj ambasadi lako napila da je od sebe napravila budalu pred kompletom vashingtonskog sveska Tko je tko. Jesi li danas vidio jutarnje novine i rana poslijepodnevna izdanja?
- Jesam. Spominju primanje u ambasadi, ali nema ni spomena o Mary Ashlev.
- Točno. Neobičan događaj s psom u noći. Srebrna vrpca.
- Molim?
- Sherlock Holmes. Pas nije zalajao. Nije se oglasio. Kao ni novine. Zašto bi urednici trač-rubrika preskočili tako sočnu priču? Netko ju je zataškao. Netko važan. Da se bilo koja druga osoba od značaja javno osramotila, štampa bi imala Praznik u Rimu.
- Ne mora se baš tako dogodili, Bene.
- Ali, tu je la Pepeljuga, iznikla ni od kuda. Dotaknuo ju je čarobni štapić našeg predsjednika i ona odjednom postaje i Grace Kcllv i princeza Di i Jacquelin Kcnnedv ujedno. Dobro, dopuš tam da je ta dama lijepa, ali nije toliko lijepa. Ta dama jest pametna, ali nije baš toliko pametna. Po mojem skromnom miš ljenju, predavanje politologije na Kansaskom državnom sveučili štu nikoga ne kvalificira u pravom smislu te riječi da bude amba sador na jednom od vrućih svjetskih mjesta. Reći ću ti još nešto što se ne uklapa. Odletio sam u Junction Citv i razgovarao s tamošnjim šerifom.
Alfred ShuUleworth iskapi ostatak martinija.

- Čini mi se da bih još jedan. Činiš me nervoznim.
Ben Cohn naruči martini.
- Nastavi - reče Shuttlelvorth.

- Gospođa Ashlev je odbila predsjednikovu ponudu jer njen suprug nije mogao napustiti liječničku praksu. A onda je poginuo u zgodnoj prometnoj nesreći. Voila! Dama je u Washingtonu, na putu u Bukurešt. Točno onako kako je netko planirao otpočetak.
- Netko? Tko?
- To je pitanje za glavnu nagradu.
- Bene, na što aludiraš?
- Ni na što ja ne aludiram. Dopusti da ti kažem na što aludira šerif Munstcr. On drži da je neobično što se pet-šest svjedoka pojavilo ni od kuda, usred ledene vjetrovite noći, upravo na vri jeme da prisustvuje nesreći. A želiš li čuti nešto još neobičnije? Svi su nestali. Svi dojednoga.
- Nastavi!
- Pošao sam do Fort Rilevja da porazgovorim s vozačem kamiona koji je usmrtio doktora Ashlcvja.
- I što je imao reći?
- Ne previše. Mrtav je. Srčani udar. Bilo mu je dvadeset sedam godina.
Shutllcworth se igrao sa stalkom čaše.
- Pretpostavljam da ima još toga.
- Oh, da. Ima još toga. Otišao sam u ured K10-a u Fort Rilevu da razgovaram s pukovnikom Jcnkinsom, oficirom zaduženim za vojnu kriminalističku istragu, koji je bio i jedan od svjedoka te nesreće. Pukovnika tamo nije bilo. Unaprijeden je i premješten. Sada je general-major negde preko mora. Čini se da nitko ne zna gdje.
Alfred Shuttlelvorth je mahao glavom.
- Bene, znam da si vraški novinar i dopisnik, ali iskreno mis lim da si ovaj put na krivom tragu. Od nekoliko podudarnosti sagradio si hiteheockovski scenarij. Ljudi doista pogibaju u prometnim nesrećama, ljudi doista umiru od srčanog udara, a

oficiri doista dobivaju unapređenja. Ti vidiš nekakvu zavjeru tamo gdje nema nikakve zavjere.

- Al, jesi li čuo za organizaciju Patriotski za slobodu?
- Nisam. Je li to nešto kao Kćeri američke revolucije?

' | A

Ben Cohn mirno odgovori:

- Nije to nešto kao Kćeri američke revolucije. Nепrestano čujem glasine, ali nema ničega u što mogu uprijeti prstom.
- Kakve glasine?
- Postoji, navodno, tajno udruženje na najvišoj razini koje se sastoji od desničarskih i ljevičarskih fanatika iz desetak zemalja Istoka i Zapada. Ideologije su im dijametralno oprečne, ali ono što ih drži zajedno jest strah. Komunistički pripadnici udruženja drže da je plan predsjednika Ellisona kapitalistički trik usmjeren na to da se uništi istočni blok. Desničari smatraju da je njegov plan otvaranje vrata komunistima da bi nas što lakše uništili. I tako su stvorili tu nimalo svetu alijansu.
- Isuse! Ja u to ne vjerujem.
- Ima još toga. Priča se da su osim značajnih osoba umiješane i frakcije različitih međunarodnih službi sigurnosti. Što misliš, bi li to mogao provjeriti za mene?
- Ne znam. Pokušat ću.
- Preporučio bih li da to izvedeš diskretno. Ako ta organizacija doista postoji, neće biti previše oduševljeni da im netko zaba da nos u posao.
- Javit ću ti se, Bene.
- Hvala. Hajde da naručimo jelo!

Spaghetti carbonara bili su veličanstveni.

Alfred Shuttlevorth je na Ben Cohnovu teoriju gledao sa skepsom. Dopisnici na sve gledaju sa senzacionalističkog stajališta, mislio je Shuttlevorth. Ben Cohn mu je bio drag, ali nije imao ni pojma kako da uđe u trag vjerojatno mitskoj organizaciji. Ako doista postoji, mogla bi biti u nekom državnom kompjutoru. On sam nije imao pristupa kompjutorima. Ali znam nekoga koji ima, sjetio se Alfred Shuttlevorth. Nazvat ću ga.

Kad je Pete Connors ušao u bar, Alfred Shuttlevorth je već bio kod drugog martinija.

- Oprosti mi što kasnim - ispriča se Connors. - Nekakav problemčić u tvornici ukiseljenog povrća.

Pete Connors naruči čisti viski, a Shuttlevorth još jedan martini.

Dva muškarca su se zbližila jer su Connorsova prijateljica i Shuttlevorthova žena radile u istoj kompaniji, pa su se srijatelji-le. Connors i Shuttlevorth su bili krajnje opreke: jedan je bio angažiran u smrtonosnim špijunskim igrama, a drugi je službovao kao za stol privezani birokrat. No, oni su upravo zbog te potpune različitosti uživali u međusobnom druženju, pa su s vremena na vrijeme i izmijenili poneku korisnu informaciju. Kad je Shuttlevorth prvi put sreo Connorsa, bio je to zabavan i zanimljiv sudrug. Tijekom vremena ga je u određenom trenutku nešto ogorčilo. Postao je zakleti reakcionar. Shuttlevorth otpije gutljaj martinija.

- Pete, treba mi usluga. Možeš li nešto provjeriti za mene u CIA-inom kompjutoru? Možda tamo toga nema, ali sam obećao prijatelju da ću pokušati.

Connors se nasmija u sebi. Taj jadničak vjerojatno želi otkriti da li mu netko tuca ženu.

- Svakako. Dugujem ti toliko. Tko je taj o kome želiš nešto saznati?

- To nije tko. To je nešto. A možda uopće i ne postoji. To je nekakva organizacija pod nazivom Patriotski za slobodu. Jesi li čuo za nju?

Pete Connors pažljivo spusti čašu s pićem.

- Ne bih rekao, Al. Kako se zove taj tvoj prijatelj?

- Ben Cohn. Dopisnik je Posta.
Idućeg jutra Ben Cohn je donio odluku. Rekao je prijateljici:
- Akiko, ili imam reportažu stoljeća, ili nemam ništa. Vrije me je da to otkrijem.
- Hvala Bogu! - usklikne Akiko. - Arlhur će biti sretan.
Ben Cohn je uspostavio vezu s Mary Ashley u njenom uredu.
- Dobro jutro, gospodo ambasador. Ben Cohn. Sjećate li me se?
- Sjećam vas se, gospodine Cohne. Jeste li već napisali onu reportažu?
- Upravo zato^vas i zovem, ambasadorice. Bio sam u Junction Cityju i prikupio neke informacije. Uvjeren sam da će vas zanimati.
- Kakve su to informacije?
- Ne bih o tome govorio preko telefona. Pitam se da li bismo se mogli negdje naći?
- Imam smiješno ispunjen raspored. Dopustite da pogledam...
Imam pola sata slobodnog vremena u petak ujutro. Bi li to bilo u redu?
Tek za tri dana.
- Držim da dotad može pričekati.
- Hoćete li doći u moj ured?
- U prizemlju vaše zgrade postoji kafić. Da se nademo tamo?
- U redu. Vidimo se u petak.
Pozdravili su se i spustili slušalice. Trenutak kasnije na liniji se čuo i treći škljocaj.

- Kada očekujete da ćete se čuti?
- Ne znam.
Prokleta žena.

- Slušajte me. - Govorio je polako i brižno kao da se obraća malom djetetu. - Recite Angelu kako treba da ovo bude smjesta obavljeno. Želim da...
- Čeknite malo. Moram u nužnik.
Čuo je kako odlaže slušalicu. Kontrolor je sjedio osjećajući se bespomoćnim. Tri minute kasnije vratila se i prihvatila slušalicu.
- Mnogo piva na pišanje tjera - objavi ona.
Zaškripao je zubima.
- Ovo je izvanredno važno. - Bojao se da ona od ovoga neće ništa zapamtiti. - Molim vas uzmite olovku i zapišite. Govorit ću polako.

S Kontrolorom se nije moglo stupiti u izravnu vezu. On je organizirao i financirao Patriote za slobodu, ali nikad nije prisustvovao sastancima Odbora i bio je potpuno anonimn. On je bio telefonski broj kome se ne može ući u trag (Connors je pokušao) i magnetofon s kojega se čuje: "Imate na raspolaganju šezdeset sekundi da ostavite poruku." Broj se smjelo koristiti samo u krajnjem slučaju. Connors se zaustavi kraj javne govornice, ude i nazove. Predao je poruku magnetofonu.
Poruka je primljena u šest poslijepodne.
U Bucnos Airesu je bilo osam navečer.
Kontrolor posluša poruku dvaput, a onda okrene telefonski broj. Čekao je pune tri minute prije nego što je začuo glas Neuse Muhez.
- Si?
Kontrolor reče:
- Ovdje čovjek koji se s vama već dogovarao u vezi s Angelom. Imam još jednu zadaću za njega. Možete li odmah stupiti u vezu s njim?
- Ne znam.

Činilo se da je pijana.

Nastojao je da mu se u Llasu ne osjeti nestrpljenje.

Te večeri Mary je prisustvovala primanju što ga je priredila kanadska ambasada. Kad je napuštala ured da ode kući kako bi se obukla, James Sticklcv je opomene:

- Preporučio bih vam da ovaj put samo pijuckate za vrijeme zdravica.

On i Mikc Slade su izvrstan par.

Sad je bila na primanju, a voljela bi da je kod kuće, s Beth i Timom. Lica za njenim stolom bila su joj potpuno nepoznata. Zdesna je sjedio grčki brodarski i brodograđevni magnat, a slijeva neki engleski diplomat. Pripadnica philadelphijskih otmjenih krugova, nakindurena dijamantima, obrati se Mary:

- Uživajte li u Washingtonu, gospodo ambasador?

- Veoma, hvala na pitanju.

- Mora da ste oduševljeni što ste uspjeli pobjeći iz Kansasa.

Marv je pogleda ne shvaćajući.

- Pobjeći iz Kansasa?

Žena nastavi:

- Nikad nisam bila u srednjoj Americi, ali zamišljam kako je to grozno. Svi oni farmeri i ničega drugog osim dosadnih polja kukuruza i pšenice. Čudo da ste uspjeli tako dugo izdržati.

Mary osjeti kako je preplavljuje srdžba, ali je uspjela da joj glas ostane pod nadzorom.

- Taj kukuruz i ta pšenica o kojima govorite - odvrati ulju dno - hrane ovaj svijet.

Ženin ton glasa je bio pokroviteljski.

- Naše automobile goni benzin, a ja ipak ne bih htjela živjeti na petrolejskim poljima. Kulturno govoreći, držim da čovjek treba da živi na istoku. Zar ne? A sad sasvim iskreno: u Kansasu, ako niste cijelog dana na poljima zabavljeni žetvom, onda i nemate zapravo što radili. Zar ne?

Svi ostali za stolom pozorno su slušali.

/ nemate zapravo što raditi, zar ne? Mary pomisli na vožnje kolima punim sijena u kolovozu i na seoske sajmove i na uzbudljive klasične drame u sveučilišnom kazalištu. U mislima su joj se redali nedjeljni piknici u Milford Parku i turniri softballa i pecanje na bistrom jezeru. Kapela koja svira na travnjaku i sastanci u gradskoj vijećnici, domaće čajanke, plesovi u štagljevima, uzbudljivo doba žetve... zimske vožnje u saonicama s konjskom zapregom, a Četvrtog srpnja vatromet što se kao duga protegne blagim kansaskim nebom.

Mary reče toj ženi:

, - Ako nikad niste bili u srednjoj Americi, onda doista ne znate o čemu govorile, je li tako? Jer to je sve što ova zemlja jest. Amerika nije ni Washington ni Los Angeles ni New York. Ono što ovu zemlju čini velikom to su tisuće gradića koje vi nikad nećete vidjeti niti ćete za njih čuli. To su rudari i farmeri i radnici. I dakako, u Kansasu imamo balet i simfonijske orkestre i kazalište. I, za vašu informaciju, mi uzgajamo mnogo više od kukuruza i pšenice, uzgajamo čestita ljudska bića.

ske prijetnje bombom. Ovaj svijet više nije siguran, srdio se Angel.

Hotelska soba koju su mu rezervirali u Washingtonu bila je previše suvremena, previše, kako li se ono kaže, plastična. To je to. U Buenos Airesu sve je autentico.

Završit ću ovo, pa ću se vratiti kući. Zadaća je jednostavna. Gotovo da je to uvreda mom talentu. Ali svota je izvanredna. Pitam se zašto me ubijanje uvijek seksualno uzbuđuje.

Angel se najprije zaustavi u prodavaonici električnih potrepština, zatim u prodavaonici boja i lakova i napokon u robnoj kući. Tu je Angel kupio samo šest žarulja. Ostatak opreme čekao ga je u hotelskoj sobi u dvije zapečaćene kutije s oznakom LOMLJIVO - RUKOVATI PAŽLJIVO. U prvoj kutiji su se nalazile četiri

brižljivo zapakirane, vojnozelene ručne bombe. U drugoj kutiji je bio alat za lemljenje.

Radeći vrlo polako i izvanredno oprezno, Angel odreže vrh prve bombe, a onda je oboji istom bojom kojom su bile oličene žarulje. Slijedeći korak je bio da se iz bombe izvadi njen eksploziv i da ga se zamijeni seizmičkim eksplozivom. Kad je to učinjeno, Angel doda olovo i metalne šrapnele. Tada razbije o stol jednu žarulju, a sačuva niti i osnovu s navojem. Trebalo mu je manje od minute da niti žarulje zalemi za detonator koji se aktivira električnim putem. Posljednji korak je bio da se niti utisnu u gel kako bi čvrsto stajale i da se sve to nježno stavi u obojenu bombu. Kad je Angel završio posao, bomba je izgledala točno kao normalna električna žarulja.

Angel onda poče raditi na preostalim žaruljama. Nakon toga nije mu preostalo ništa drugo nego da čeka na telefonski poziv.

- Vi, dakako, znale da ste uvrijedili sestru veoma važnog sena tora - obavijestio je Mary idućeg jutra James Stickley.

- Nisam dovoljno - reče Marv prkosno. - Nisam dovoljno.

Četvrtak ujutro. Angel je bio loše raspoložen. Let od Buenos Airesa do \Washingtona bio je privremeno odgođen zbog telefon-

Telefon je zazvonio u osam sati navečer. Angel podiže slušalicu. Slušao je bez riječi. Nakon nekoliko trenutaka glas reče:

- Otišao je.

Angel vrati slušalicu na mjesto. Oprezno, vrlo oprezno smjesti žarulje u škrinjicu s drvenom slamom. Potom škrinjicu, zajedno sa svim ostacima odbačena materijala, stavi u torbu.

Vožnja taksijem do određene stambene zgrade trajala je sedamnaest minuta.

U predvorju nije bilo vratara, ali da se i našao tamo, Angel je bio spreman da ga sredi. Apartman mete bio je na petom katu, na kraju hodnika. Otvaranje starog modela brave schlage bila je dječja igra. Za nekoliko sekundi Angel je već bio u mračnom stanu. Nepomično je stajao i osluškivao. U slanu nije bilo nikoga. Zamjena šest žarulja u sobi za dnevni boravak trajala je nekoliko minuta. Nakon toga Angel se uputi prema aerodromu Dulles da uhvati avion koji u ponoć polijeće natrag u Buenos Aires.

17.

Bio je to dug dan za Ben Cohna. Prisustvovao je jutarnjoj konferenciji za štampu s ministrom vanjskih poslova i objedu u čast ministra unutrašnjih poslova koji je odlazio u mirovinu. Osim toga, prijatelj iz Ministarstva obrane mu je dao neke podatke koji nisu za štampu. Potom je pošao kući da se istušira i presvuče, te je nanovo izišao na večeru s glavnim urednikom Posta. Kad se vratio u svoju stambenu zgradu bila je gotovo ponoć. Moram pripremiti bilješke za sutrašnji sastanak s ambasadoricom Ashiev, pomisli Ben.

Akiko je bila izvan grada i tek će se sutra vratiti. Dobro je tako. Moći ću se odmoriti. Ali, bome, pomisli on s osmijehom, dama zaista zna kako se jede sladoled s tučenim vrhnjem i bananom.

Stavi ključ u bravu i otvori vrata. U stanu je bilo mračno kao u rogu. On posegne za prekidačem i pritisne ga. Nenadano je bljescnulo žarko svjetlo. Soba je eksplodirala poput atomske bombe raznoseći dijelove njegova tijela o sva četiri zida.

Idućeg dana je supruga Alfreda Shuttlevvortha prijavila nestanak svog muža. Njegovo tijelo nikad nije pronađeno.

- Upravo smo primili službenu obavijest - reče Stanton Rogers. - Rumunjska vlada se slaže da budeš novi ambasador Sjedi njenih Američkih Država.

Bio je to jedan od najuzbudljivijih trenutaka u životu Mary Ashiev. Djed bi bio tako ponosan.

- Htio sam da ti osobno priopćim dobru vijest, Mary. Pred sjednik također želi da te vidi. Povest ću te do Bijele kuće.
- Ja... ja ne znam kako da ti zahvalim na svemu što si učinio, Stan

- Nisam ja ništa učinio - prosvjedovao je Rogers. - Predsjednik te izabrao. - Osmjehne se. - I moram reći da mu je izbor savršen.

Mary pomisli na Mikea Sladea.

- Ima ljudi koji se s time ne slažu.

- Nemaju pravo. Ti tamo prijeko možeš za našu zemlju učiniti više nego bilo tko koga se mogu sjetiti.

- Hvala ti - reče ona trijezno. - Nastojat ću da živim u skladu s time.

Imala je napast da zapodjene razgovor o Mikeu Sladeu. Stanton Rogers je veoma moćan. Možda bi mogao urediti da Sladea ostave u Washingtonu. Ne, pomisli Mary. Ne smijem opterećivati Stana. On je već dovoljno učinio.

- Imam prijedlog. Namjesto da odletite pravo u Bukurešt, zašto se ne biste ti i djeca zaustavili na nekoliko dana u Parizu i

Rimu? Avionska kompanija Tarom ima izravan let od Rima do Bukurešta.

Ona ga pogleda i reče:

- On, Stan, to bi bilo božanstveno. Ali, hoću li imati vremena?

On namigne.

- Imam prijatelja na visokim položajima. Daj da ti to sredim.

Prepuštivši se časovitom nagonu, ona ga zagrlji. Postao joj je tako bliskim prijateljem. Snovi o kojima su ona i Edvard tako često razgovarali konačno će se ostvariti. Ali, bez Edwarda. Bila je to slatkogorka misao.

Mary i Stanton Rogersa uveli su u Zelenu dvoranu gdje ih je predsjednik Ellison već čekao.

- Htio bih se ispričati, Mary, što se sve nije brže odvijalo.

Stanton vam je rekao da vas je rumunjska vlada prihvatila. Evo vaših akreditiva.

Pružio joj je pismo. Polako ga je čitala:

Gospoda Mary Ashiev se ovime postavlja za glavnog predstavnika predsjednika Sjedinjenih Američkih Država u Rumunjskoj, te se ovime svakog državnog službenika u Rumunjskojpodlaže njenom autoritetu.

- Ovo ide s tim.

Predsjednik preda Mary putnicu. Namjesto uobičajenih plavih korica, ova je bila ukoričena u crno. Na koricama je zlatnim slovima bilo utisnuto DIPLOMATSKA PUTNICA.

Mary je sve ovo očekivala već tjednima, ali sad kad je došlo vrijeme jedva je mogla u to povjerovati.

Pariz!

Rim!

Bukurešt!

Činilo se predobro da bi bilo istinito. A onda joj bez posebnog razloga padne na pamet nešto što joj je majka često govorila: Ako se nešto čini predobrim da bi bilo istinito, Mary, možda i jest.

U poslijepodnevnom novinskim izdanjima objavljena je kratka vijest da je dopisnik Washington Posta Ben Cohn poginuo u svom stanu od eksplozije plina. Eksplozija je pripisana peći koja je propuštala plin.

Mary nije vidjela vješticu. Kad se Ben Cohn nije pojavio na sastanku, Mary je prosudila da je dopisnik zaboravio na sastanak ili da više nije zainteresiran. Vratila se u svoj ured i nastavila posao.

Odnosi između Mary i Mikea Sladea za nju su postajali sve veći razlog srdžbe. To je najarogantniji mukarac što sam ga ikad srela, mislila je Mary. Ipak ću morati razgovarati sa Stantonom o njemu.

Stanton Rogers je otpratio Mary i djecu na aerodrom Dulles u limuzini Ministarstva vanjskih poslova. Za vrijeme vožnje, Stanton reče:

- Ambassade u Parizu i Rimu obaviještene su o vašem dolasku.

Pobrinut će se da se sve troje dobro provedete.

- Hvala ti, Stan. Bio si divan.

On se osmjehne.

- Ne mogu ti reći koliko sam ja u tome uživao.

- Mogu li vidjeti katakombe u Rimu? - upita Tim.

Stanton ga upozori:

- Tamo dolje je prilično strašno, Time.

- Zato ih i želim vidjeti.

Na aerodromu ih je s desetak foto-reportera i dopisnika čekao Ian Villiers.

Okružili su Mary, Beth i Tima dovikujući uobičajena pitanja.

Napokon, Stanton Rogers reče:

- Sad je dosta!

Dva čovjeka iz Ministarstva vanjskih poslova i predstavnici avionske kompanije otprališe ih do privatnog foajea. Djeca su se vrzla oko kioska s revijalnom štampom.

Mary reče:

- Stan, nemilo mi je da te ovime opterećujem, ali James Stic-

kley mi je rekao da će Mike Slade biti moj zamjenik, ministar savjetnik. Ima li ikakvog načina da se to promijeni? On je začudeno pogleda.

- Zar si imala problema sa Sladeom?

- Iskreno govoreći, ne sviđa mi se. A nemam ni povjerenja u njega. Ni sama ne znam zašto. Zar nema nikoga koji bi ga mogao zamijeniti?

Stanton Rogers se zamisli.

- Ja Mikea Sladea ne poznajem dobro, ali znam da uživa sja jan ugled. Briljantno je služio na različitim mjestima na Sred njem istoku i u Evropi. On ti može pružili točno toliko stručne pomoći koliko ti bude trebalo.

Ona uzdahne.

- Tako mi je rekao i gospodin Sticklev.

- Bojim se da se moram složiti s njim, Mary. Slade je specijal ni izaslanik za uklanjanje nevolja.

Krivo. Slade je nevolju. Točka.

- Ako budeš imala ikakvih problema s njim, hoću da mi javiš.

Zapravo, ako budeš imala problema s ikim, želim da me obavijes tiš. Slalo mi je do toga da ti pružim pomoć u svemu što je u mojoj moći.

- Zahvalna sam ti na lome.

- Još nešto, posljednje. Znaš li da će sve tvoje poruke biti umnažane i slane različitim ministarstvima u Washingtonu?

- Znam.

- Dakle, ako ikad budeš imala poruku koju želiš poslati meni, a da je nitko drugi ne čita, šifra na poruci će biti iri x. Tada ću tu poruku samo ja primiti.

- Zapamtit ću.

Aerodrom Charles de Gaulle kao da je ispao iz znanstvene fantastike; predstavljao je kaleidoskop kamenih stupova i, kako se Mary činilo, stotine pokretnih stepenica koje bijesno jure. Aerodrom je bio prepun putnika.

- Držite se mene, djeco - zapovjedi Mary.

Kad su sišli s pokretnih stepenica, ona se počne bespomoćno

ogledati. Zaustavi jednoga Francuza koji je prolazio te ga, skupivši nekoliko francuskih fraza koje je znala, natučujući upita:

- Purdon, monsieur, ou sont les bagages?

S izrazitim francuskim naglaskom on na jedvite jade izrekne na engleskome:

- Oprostite, gospodo. Ja ne govorim engleski.

1 ode, ostavivši Marv da zuri za njim.

U taj čas lijepo odjeveni mladi Amerikanac dohrli do Mary i do djece.

- Gospodo ambasador, oprostite. Naloženo mi je da vas doče

kam kod aviona, ali sam zakasnio zbog prometne nezgode. Ja sam Peler Callas. Radim u američkoj ambasadi.

- Stvarno mi je drago što vas vidim - reče Mary. - Mislim da

sam izgubljena. - Predstavi djecu. - Gdje ćemo naći svoju prtljagu?

- Nema problema - uvjeravao ju je Peter Callas. - U svemu ćemo se pobrinuti za vas.

I održao je riječ. Petnaest minuta kasnije, kad su se ostali putnici tek spremali da krenu kroz carinsku i putničku kontrolu, Marv, Beth i Tim već su se uputili prema izlazu iz aerodroma.

Hcnri Durand, inspektor Glavne uprave unutrašnje sigurnosti francuske obavještajne službe, promatrao ih je dok su ulazili u limuzinu koja ih je čekala. Kad su kola krenula, inspektor ode do niza telefonskih govornica i ude u jednu od njih. Zatvorio je vrata, ubacio jeton i okrenuo broj.

Kad se glas javio, on reče:

- S'il vous p/aii, dire;) Thor que son pac/uel est arrive a Pariš.

Kad se limuzina zaustavila pred američkom ambasadom, francuska štampa ju je dočekala u potpunom sastavu.

Peter Callas pogleda kroz automobilski prozor.

- Zaboga! Ovo je nalik na pobunu.

Unutra ih je čekao Hugh Simon, američki ambasador u Francuskoj. Bio je to Teksašanin srednjih godina, radoznalih očiju na okruglom licu i valovite svijetloride kose.

- Svi su nestrpljivi da vas što prije upoznaju, gospodo ambasador. Štampa mi je cijelog jutra za petama.

Maryna konferencija za štampu trajala je duže od sat vremena, a kad je završila, Mary je bila iscrpljena. Nju i djecu povelu su u ured ambasadora Simona.

- Bome, drago mi je da je to prošlo - reče on. - Kad sam ja stigao ovamo da preuzmem ovaj položaj, mislim da je objavljena jedna vještica na stražnjoj strani Le Mondea. - Nasmijao se. - Dakako, ja nisam tako lijep kao vi. - Sjetio se nečega. - Nazvao me Stanton Rogers. Bijela kuća mi nalaže na život i smrt da se pobrinem kako biste vi, Beth i Tim uživali u svakom trenutku dok ste u Parizu.

- Doista na život i smrt? - upita Tim.

Ambasador Simon kimne glavom.

- Njegove riječi. On vas sve jako voli.

- I mi njega volimo - povjeri mu Mary.

- Rezervirao sam vam apartman u Ritzu. To je zgodan hotel kraj Place de la Concorde. Uvjeren sam da će vam tamo biti sasvim ugodno.

- Hvala vam - reče Mary, a onda nervozno doda: - Je li jako skup?

- Jest, ali ne za vas. Stanton Rogers je uredio da sve vaše troškove plati Ministarstvo vanjskih poslova.

Marv reče:

- On je nevjerojatan.

- Prema njegovim riječima, 10 ste i vi.

Popodnevene i večernje novine objavile su vatrene članke o dolasku prvoga predsjednikova ambasadora njegova programa "narod s narodom". Tom događaju posvećena je puna pažnja u večernjim televizijskim vijestima, a i u jutarnjim izdanjima novina idućeg dana.

Inspektor Durand pogleda gomilu listova i osmjehne se. Sve se odvijalo prema planu. Publicitet je bio čak i bolji nego što se očekivalo. Mogao je predvidjeti kuda će se sve kretati Ashleyjevi u iduća tri dana. Posjetit će sva bezvezna turistička mjesta što ih Amerikanci žele vidjeti, pomisli.

Mary i djeca su ručali u restoranu Jules Verne u Eiffelovu tornju, a potom su se popeli na vrh Are de Triomphe.

Iduće jutro proveli su u razgledanju bogatstva Louvrea, ručali nedaleko od Versaillesa, a večerali u Tour d'Argent.

Tim je kroz restoranski prozor zurio u Notre Dame i upitao:

- Gdje li drže grbavca?

Svaki trenutak proveden u Parizu bio je prava radost. Mary je stalno mislila na to kako je željela da i Edvard bude ovdje.

Idućeg dana, nakon objeda, odvezli su ih na aerodrom. Inspektor Durand ih je promatrao dok su se prijavljivali za let u Rim.

Žena je privlačna, prilično zgodna, zapravo. Inteligentno lice. Dobro tijelo, moćne noge i derriere. Pitam se kakva li je u krevetu. Djeca su bila pravo iznenađenje. Za američku dječurliju vrlo su se lijepo ponašala.

Kad je avion poletio, inspektor Durand ode do telefonske govornice.

- S'il vous plait, dire a Thor que son paquet est en route a Rome.

U Rimu su ih na aerodromu Leonardo da Vinci dočekali pa-parazzi. Dok su Mary i djeca silazili s aviona, Tim reče:

- Vidi, mama, pa oni nas još uvijek slijede.

I doista, Mary se činilo da je jedina razlika u talijanskom naglasku.

Prvo pitanje koje su dopisnici postavili bilo je: "Kako vam se sviđa Italija?"

Ambasador Oscar Viner bio je jednako tako zbunjen kao i ambasador Simon.

- Ni Franku Sinatri nije bio priredjen tako veliki prijem. Ima li nečega u vama što meni nije poznato, gospodo ambasador?

- Mislim da mogu objasniti - odvrati Mary. - Nisam ja ta za koju je zainteresirana štampa. Njih zanima predsjednikov program "narod s narodom". Ubrzo ćemo imali predstavnike u svim zemljama iza željezne zavjese. To će biti golemi korak prema miru. Držim da je štampa zbog toga uzbuđena.

-

Trenutak zatim ambasador Viner reče: - Na vama je mnogo toga, zar ne? Kapetan Caesar Barzini, šef talijanske tajne policije, također je mogao prilično točno predskazati mjesta koja će Mary i njena djeca posjetiti za svoga kratkog boravka.

Inspektor je odredio dva čovjeka da bdiju nad Ashleyjevima, i njihov se dnevni izvještaj gotovo uvijek poklapao s onim što je on predvidio.

"Jeli sladoled u Doneyju, prošetali duž Via Veneto, obišli koloseum."

"Pošli da vide fontanu Trevi. Bacali u nju novčiće."

"Posjetili Karakaline terme, a onda katakombe. Dječaku pozlilo, pa ga odveli u hotel."

"Osobe se provezle kočijama kroz perivoj Borghese i šetajući obišle Piazzu Navona."

Samo se vi zabavljajte, pomisli cinično kapetan Barzini.

- Mi smo na putu za Rumunjsku gdje ću ja preuzeti položaj ambasadora Sjedinjenih Američkih Država.

Beth je začuđeno pogleda.

- Da, majko. Mi to znamo. Zato i jesmo ovdje.

Ali kako da Mary njima objasni svoje uzbuđenje.

Što je avion bio bliže Bukureštu, njeno je uzbuđenje sve više raslo.

Bit ću prokleta najbolji ambasador što su ga ikad vidjeli, mislila je. Prije nego završim, Sjedinjene će Države i Rumunjska biti bliski sa veznici.

Bljesne znak ZABRANJENO PUŠENJE i Maryni euforični snovi o velikom državništvu ispariše.

Ne može biti da već sliječemo, Mary zahvati panika. Tek smo uzlet jeli. Zastoje let lako kratak?

Avion se počne spuštati i ona osjeti pritisak u ušima. Nekoliko trenutaka zatim kotači su dotakli tlo. To se doista događa, mislila je Mary s nevjericom. Ja nisam ambasador. Ja sam varalica. Uvući ću nas u rat. Bože, ti nam pomoz! Nikad nisam smjela napustiti Kansas.

Ambasador Viner je Mary i djecu otpratio na aerodrom.

- Imam diplomatsku torbu koju valja dostaviti našoj rumunjskoj ambasadi. Neće vam biti teško da je ponesete zajedno sa svojom prtljagom?

- Nipošto - odgovori Marv.

Kapetan Barzini je bio na aerodromu da promatra kako se obitelj Ashley ukrcava u avion zrakoplovne kompanije Tarom, spreman da poleti u Bukurešt. Čekao je sve dok avion nije poletio, a onda je telefonirao.

- Ho un mcssaggio per Baldcr. U suo pacao e in via a Bucha-rest.

Tek onda kad su već bili u zraku, Mary Ashley pogodi golemo značenje onoga što će se stvarno dogoditi. Bilo je to tako nevjerojatno da je morala glasno reći:

o
Q

18.

Aerodrom Otopeni, udaljen četrdeset kilometara od središta Bukurešta, moderan je aerodrom izgrađen kako bi olakšao protok putnika iz obližnjih zemalja iza željezne zavjese, kao i da bi poslužio manjem broju turista sa Zapada koji svake godine posjećuju Rumunjsku.

Na terminalu su bili vojnici u smeđim uniformama, naoružani puškama i pištoljima, a u zgradi je vladala ledena atmosfera, koja nije imala nikakve veze sa studenom temperaturom zraka. Tim i Beth nesvjesno su se primaknuti bliže Mary. Znači, i oni lo osjećaju, pomisli ona.

Približavala su se dvojica muškaraca. Jedan je bio vitak, sportski građen, nalik na Amerikanca, a drugi stariji i odjeven u odijelo naoko kupljeno u inozemstvu, koje mu je loše pristajalo.

Amerikanac se predstavi:

- Dobrodošli u Rumunjsku, gospodo ambasador. Ja sam Jerry Daviš, vaš savjetnik za javne poslove. Ovo je Tudor Costache, rumunjski šef protokola.

- Drago mi je što ćete vi i vaša djeca biti s nama - reče Costache. - Dobrodošli u našu zemlju.

U neku ruku će to biti i moju zemlju, pomisli Mary.

- Multumesc, domnule - rekla je.

- Vi govorite rumunjski! - uzvikne Costache. - Cu plucere!

Mary se nadala da se čovjek neće previše oduševiti.

- Samo nekoliko riječi - brzo odgovori.

-

Tim je rekao:

- Buna dimineuta.

A Mary se golovo rasprsla od ponosa. Predstavi im Tima i Beth. Jerry Daviš reče:

- Čeka vas vaša limuzina, gospodo ambasador. Vani je pukovnik McKinnev.

Pukovnik McKinnev. Pukovnik McKinney i Mike Slade. Pitala se je li i Slade tu, ali nije htjela postaviti to pitanje.

Na carini je čekao dug red ljudi, ali Mary i djeca su izišli iz zgrade za nekoliko minuta. Ponovo su ih dočekali novinari i foto-reporteri, ali za razliku od onakvih kojima je sve bilo dopušteno, s kojima se Mary susretala ranije, ovi su bili disciplinirani i suzdržani. Kad su završili, zahvalili su Mary i otišli u skupini.

Pukovnik McKinney ju je, u vojničkoj uniformi, čekao na ivici pločnika. Pružio joj je ruku.

- Dobro jutro, gospodo ambasador. Jesle li ugodno putovali?

- Jesam, hvala.

- Mike Slade je želio doći, ali morao je obaviti neki važan posao.

Mary se pitala da li se radilo o crvenokosoj ili o plavuši.

Duga crna limuzina s američkom zastavicom na prednjoj desnoj strani odbojnika zaustavila se uz njih. Otvorena vrata pridržao je čovjek vedra izgleda u šoferskoj uniformi.

- Ovo je Florian.

Vozač se nasmiješi, pokazujući lijepe bijele zube.

- Dobrodošli, gospodo ambasador. Gospodine Tim. Gospodice Belh. Bit će mi zadovoljstvo da vam svima služim.

- Hvala - reče Mary.

- Florian će vam biti na raspolaganju dvadeset i četiri sata dnevno. Mislio sam da odemo ravno u rezidenciju, da se možete raspakirati i opustiti. Kasnije biste možda htjeli malo razgledati grad. Ujutro će vas Florian odvesti u američku ambasadu.

- Zvuči odlično - složi se Mary.

Nanovo se upitala gdje je Mike Slade.

Vožnja od aerodroma do grada bila je neobično zanimljiva. Vozili su cestom s dvije prometne trake, zakrčenom kamionima i automobilima, ali svakih nekoliko kilometara promet bi zaustavila mala ciganska zaprežna kola što su se vukla cestom. S obje strane ceste moderne su tvornice stajale uz prastare kolibe. Automobil je mimoilazio gospodarstvo za gospodarstvom; na poljima su radile žene sa živopisnim rupcima vezanim oko glave.

Provezli su se pokraj Banease, bukureštanskog aerodroma za domaći promet. Odmah iza njega, podalje od aulo-puta, stajala je niska modrosiva dvokatnica zloslutna izgleda.

- Što je ono? - upita Mary.

Florian napravi grimasu.

- Zatvor Ivan Stelian. Tamo zatvore svakoga tko se ne slaže s rumunjskom vladom.

Pukovnik McKinney joj je za vrijeme vožnje pokazao crveno dugme blizu vrata.

- Ovo je prekidač za uzbunu - objasni. - Ako se ikada nadete u nevolji, ako vas napadnu teroristi ili bilo tko drugi, samo pritisnite dugme. Ono aktivira radio-odašiljač u automobilu čije signale primaju u ambasadi, i uključuje crveno svjetlo na krovu automobila. Samo za nekoliko minuta možemo odrediti gdje se nalazite.

- Nadam se da ga nikada neću morali upotrijebiti - usrdno reče Mary.

- I ja se nadam, gospodo ambasador.

Središte Bukurešta bilo je prekrasno. Kud god je oko sezalo nalazili su se parkovi, spomenici i fontane. Mary se sjetila kako je njezin djed rekao:

"Bukurešt je Pariz u minijaturi, Mary. Imaju čak i kopiju Eiffelova tornja."

Sada se nalazila pred njom. Bila je u domovini svojih pradjedova.

Ulice su bile zakrčene ljudima, autobusima i tramvajima. Limuzina je zatrubila da sebi prokrči put kroz gužvu, pješaci su potrčali da se sklone s puta, i

automobil je skrenuo u malu ulicu s drvoredom.

- Ono ravno naprijed je rezidencija - rekao je pukovnik. - Ulica nosi ime nekog ruskog generala. Kako ironično, ha?

Ambadorska rezidencija bila je velika i lijepa staromodna dvokatnica okružena jutrima divnih perivoja.

Posluga je bila poredana pred rezidencijom, očekujući dolazak nove

anibasadorice. Kad je Mary izišla iz automobila, Jerry Davis ih je predstavio.

- Gospodo ambasador, ovo je vaše osoblje. Mihai, vaš batler; Sabina, vaša privatna tajnica; Rosica, vaša domaćica; Cosma, vaš kuhar; i Delia i Carmen, vaše sobarice.

Marv je koračala duž reda, primajući njihove naklone i misleći: O, Bože dragi.

Što ću sa svima njima? Kod kuće sam imala Lueindu koja je dolazila triput tjedno skuhati i počistiti.

- Veoma smo počašćeni što vas možemo upoznati, gospodo

ambasador - rekla je Sabina, privatna tajnica.

Činilo se da svi oni zure u nju, čekajući da nešto kaže. Duboko je uzdahnula.

- Buna ziua. Mullumese. Nu vorbese... - Nije se mogla sjetiti

ni jedne jedine riječi na rumunjskome koju je bila naučila. Bes

pomoćno se zagleda u njih.

Batler Mihai iskorači i nakloni se.

- Mi svi govorimo engleski, gospodo. Želimo vam dobrodošli cu i bit će nam veliko zadovoljstvo da ispunimo svaku vašu želju. Marv odahne s olakšanjem.

- Hvala vam!

U kući je čekao šampanjac u ledu i stol pretrpan hranom primamljiva izgleda.

- To izgleda izvrsno! - uzvikne Marv.

Gladno su je promatrali. Pitala se bi li im trebala što ponudili. Radi li se to s poslugom? Nije željela započeti s pogreškom.

Jeste li čuli što je učinila nova američka ambasadorica? Pozvala je poslugu da jede s njom, a oni su se tako sablaznili da su dali otkaz.

Jeste li čuli što je učinila nova američka ambasadorica? Na-žderala se pred izgladnjelom poslugom i nije im ponudila ni zalogaj.

- Kad bolje razmislim - doda Marv - sada baš nisam gladna.

Ovaj... pojest ću nešto kasnije.

- Da vam pokažem rezidenciju - predloži Jerry Davis.

Rado su pošli za njim.

Rezidencija je bila prekrasna kuća. Bila je ugodna i divna na neki staromodan način. U prizemlju su se nalazili predsoblje, biblioteka puna knjiga, dvorana za glazbu, soba za dnevni boravak i velika blagovaonica s kuhinjom i smočnicom. Sve su sobe bile udobno namještene. Ispred blagovaonice se cijelom dužinom kuće protezala terasa koja je gledala na veliki park.

U stražnjem dijelu kuće nalazili su se zatvoreni bazen sa saunom i svlačionice.

- Imamo vlastiti bazen! - uzvikne Tim. - Mogu li ići plivati?

- Kasnije, dušo. Da se najprije smjestimo.

Pieec de resistanee u prizemlju bila je plesna dvorana, sagrađena do vrha. Bila je golema. Blistavi Baccaratovi svijećnjaci redali su se duž zidova presvučenih baršunastim tapetama.

Jerry Davis objasni:

- Ovdje ambasada priređuje prijeme. Gledajte ovo. - Pritisne prekidač na zidu. Nešto je zaškripalo i strop se razdvojio po sredini, otvarajući se sve dok se nije moglo vidjeti nebo. - Može se i ručno pomaknuti.

- Kakav štos! - uzvikne Tim.

- Na žalost, zovu ga "ambadorska mušica" - ispriča se Jerry Davis. - Ljeti je prevruće, a zimi prehladno da bi se mogao držati otvorenim. Koristimo ga u travnju i rujnu.

- Ipak je štos - nije popušlao Tim.

Odozgo se počeo spuštati hladan zrak, pa je Jerry Davis ponovo pritisnuo prekidač i strop se zatvorio.

- Da vas odvedeni u vaše sobe na katu.

Pošli su za Jerryjem Davisom uz stepenice do velikog središnjeg hodnika s dvije spavaonice odvojene velikom kupaonicom. Niže niz hodnik nalazila se najveća spavaća soba s dnevnim boravkom, budoarom i velikom kupaonicom, te sobe za šivanje i za domaćinstvo. Na krovu se nalazila terasa s odvojenim stepeništem.

Jerry Davis reče:

- Na drugom katu su prostorije za poslugu, praonica i spremiš te. U suterenu su vinski podrum, te prostorije za blagovanje i odmor posluge.

- Ovaj... golema je - reče Marv.

Djeca su trčala iz sobe u sobu.

- Koja je soba moja? - upita Beth.

- Ti i Tim se sami dogovorite.

- Ti možeš uzeti ovu - ponudi Tim. - Sva je u volanima.

Djevojčice vole volane.

Velika spavaonica bila je prekrasna, s kraljevskim krevetom i perinom od guščjega perja, s dva ležaja pokraj kamina, s naslonjačem, toaletnim stolčićem i antiknim ogledalom, ormarom, luksuznom kupaonicom i s prekrasnim pogledom na vrtove.

Delia i Carmen već su bile raspakirale Marvne kovčege. Na krevetu je ležala torba s diplomatskom poštom. Ambasador Viner ju je bio zamolio da je ponese u Rumunjsku. Moram je sutra ujutro odnijeti u ambasadu, pomisli Mary. Pride da je uzme i bolje je pogleda. Crveni pečati bili su razlomljeni i nespretno ponovo spojeni. Kada se to moglo dogoditi?, pitala se. Na aerodromu? Ovdje? I, tko je to učinio?

Sabina je ušla u spavaonicu.

- Je li sve u redu, gospodo?

- Da. Nikada nisam imala privatnu tajnicu - priznala je Marv}.

- Nisam sigurna što vi zapravo radite.

- Moj je posao da se brinem da vam život teče glatko, gospodo ambasador. Ja vodim brigu o vašim društvenim obvezama, veče rama, ručkovima, i tako dalje. Također se brinem da se poslovi u kući dobro odvijaju. S toliko posluge uvijek ima problema.

- Da, naravno - reče Mary neučtivo kratko.

- Mogu li danas popodne što učinili za vas?

Možeš mi reći što je bilo s tim razlomljenim pečatom, pomisli Marv. Naglas reče:

- Ne, hvala. Mislim da ću se malo odmoriti.

Odjednom se osjećala iscrpljenom.

Prčala je budna najveći dio te prve noći, ispunjena dubokom, hladnom samoćom pomiješanom sa sve većim uzbuđenjem što će započeti svoj novi posao.

Sad sve ovisi o meni, Edivarde. Nemam se ni na koga osloniti. Da si barem ti ovdje sa mnom, da mi kažeš da se ne bojim, da neću ništa pokvariti. Ne smijem to pokvariti, dragi.

i

Kad je napokon utonula u san, sanjala je kako joj je Mike Slade rekao: "Mrzim amatere. Zašto se ne vratite kući?"

Američka ambasada u Bukureštu, u Soseaua Kiseleff broj 21, bijela je pseudogotička jednokatnica iza željezne kapije pred kojom patrolira uniformirani oficir u sivom šinjelu i crvenoj kapi. Drugi stražar sjedi u kućici pokraj kapije. Tu su i kolni ulaz za automobile i ružičaste mramorne stepenice koje vode u predvorje.

Predvorje zgrade je kićeno. Ima mramorni pod, dva TV prijemnika interne televizijske mreže uz pisači stol uz koji stražari marinac i kamin sa zaslonom na kojemu je naslikan zmaj kako bljuje vatru. Duž hodnika nalaze se portreti predsjednika. Zavojite stepenice vode na kat, gdje se nalaze dvorana za konferencije i uredi.

Marinac je čekao Mary.

- Dobro jutro, gospodo ambasador - pozdravi je. - Ja sam narednik Hughes. Zovu me Gunnv.

- Dobro jutro, Gunnv.

- Čekaju vas u vašem kabinetu. Otpratit ću vas.

- Hvala.

Pošla je za njim uz stepenice do sobe za primanje, gdje je za pisačim stolom sjedila neka sredovječna žena. Ustala je.

- Dobro jutro, gospodo ambasador. Ja sam Dorothy Stone, vaša tajnica.

- Drago mi je.

Dorothy je upozori:

- Bojim se da unutra imate priličnu gužvu.

Otvorila je vrata kabineta i Mary ude u prostoriju. Devetero ljudi sjedilo je oko velikog stola za sastanke. Ustali su kad je Marv ušla. Svi su zurili u nju, i Mary je osjetila val neprijateljstva koji gotovo da je bio opipljiv. Prva osoba koju je ugledala bio je Mike Slade. Sjetila se sna koji je sanjala.

- Vidim da ste sretno stigli - rekao je Mike. - Da vas upo-

znam s predsjednicima vaših ministarstava. Ovo je Lucas Janklov, savjetnik za upravna pitanja; Eddie Maltz, savjetnik za politička pitanja; Patricia Hatfield, vaš savjetnik za ekonomiju;

David Wallace, upravni konzul; Ted Thompson, savjetnik za poljoprivredu. Već ste upoznali Jerryja Davisa, vašeg savjetnika za javne poslove, Davida Viciora, savjetnika za trgovinu, a i pukovnika Billa McKinneva također poznajete.

- Molim vas, sjednite - rekla je Marv. Pošla je do mjesta na čelu stola i odmjerila grupicu. Neprijateljstvo se javlja u svim dobima, veličinama i oblicima, pomisli Mary.

Patricia Hatfield imala je debelo tijelo i privlačno lice. Lucas Janklov, najmlađi član grupe, izgledao je i oblačio se kao čovjek koji je diplomirao na jednome od najuglednijih američkih sveučilišta. Ostali muškarci bili su stariji, sjedokosi, ćelavi, mršavi, debeli. Trebat će mi vremena da ili popamtim, pomisli Mary.

Mike Slade reče:

- Svi mi obavljamo ove poslove prema vašoj volji. Svakoga od nas možete zamijeniti kad god poželite.

To je laž, pomisli Marv ljutito. Pokušala sam te zamijeniti. Sastanak je trajao petnaest minuta. Razgovor je bio opći i nevezan.

Mike Slade je napokon rekao:

- Dorothy će svakome od vas zakazati pojedinačan sastanak s ambasadoricom. Hvala.

Mary mu je zamjerala što vodi glavnu riječ. Kad su ona i Slade ostali sami, Marv upita:

- Koji je od njih agent CIA-e pri ambasadi?

Mike ju je trenutak promatrao, a zatim reče:

- Podite za mnom.

Izišao je iz ureda. Mary je irenutak oklijevala, ali zatim pade za njim.

Slijedila ga je niz dugi hodnik, pokraj ureda koji su se nizali poput kuničnjaka. Došao je do velikih vrata ispred kojih je slražario marinac. Kad je Mike otvorio vrata, stražar korakne u stranu. Slade pokaže Marv rukom da ude. Ušla je i ogledala se. Soba je bila nevjerovatna kombinacija metala i stakla koji su pokrivali pod, zidove i strop.

Mike Slade zatvori teška vrata za njima.

- Ovo je Balon. Svaka ambasada u istočnim zemljama ima po jedan. To je jedina prostorija u ambasadi u kojoj se ne mogu postaviti prislušni uređaji, bube.

Prirničtio je da ga je s nevjericom pogledala.

- Gospodo ambasador, ne samo da su prislušni uređaji u ambasadi, nego se možete kladiti u posljednji dolar da su i u vašoj rezidenciji, i da će, ako izidete u restoran na večeru, biti i pod vašim stolom. Vi ste na neprijateljskom terenu. Mary klone na stolicu.

- Kako to rješavate? - upita. - Hoću reći, zar nikada ne može te slobodno razgovarati?

- Svakoga jutro elektronskim aparatom potražimo njihove bube. Pronađemo ih i maknemo. Oni ih zamijene, a mi i te mak nemo.

- Zašlo dopuštamo da u ambasadi rade Rumunji?

- Ovo je njihovo igralište. Oni su domaći tim. Igramo po njihovim pravilima, ili ništa od igre. U ovu prostoriju ne mogu postaviti svoje mikrofone zato što marinci siražare ispred vrata dvadeset i četiri sata dnevno. Onda, što ste htjeli pitati?

- Samo me zanimalo tko je CIA-in čovjek.

- Eddie Maltz, vaš savjetnik za politička pitanja.

Pokušla se prisjetiti kako izgleda Eddic Maltz. Sjedokos i debeo. Ne, to je bio savjetnik za poljoprivredu. Eddie Mallz... aha, loje onaj sredovječni, jako mršav, s mračnim licem. Ili joj se to sada samo tako čini, zato što joj je rečeno da je iz CIA-e?

- Je li on jedini iz CIA-e među osobljem?

-Da.

Je li u njegovu glasu bilo oklijevanja? Mike Slade pogleda na svoj sat.

- Za trideset minuta morate predložiti akreditive. Ponesite svoju vjerodajnicu. Izvornik ćete dati predsjedniku Ionescuu, a kopiju spremite u naš sci".

Marv se zatekla kako škripi zubima.

- Znam lo, gospodine Slade.

- Zahtijevao je da dovede i djecu sa sobom. Poslao sam auto mobil po njih.

A nju nije pitao.

- Hvala.

Sjedište rumunjske vlade nalazi se u zgradi stroga izgleda, sagrađenoj od blokova pješčenjaka, u središtu Bukurešta. Zgrada

je zaštićena čeličnim zidom, s naoružanim čuvarima ispred njega. Na ulazu u zgradu također ima čuvara. Adutant je ispratio Mary i djecu na kal.

Predsjednik Alexandru Ionescu dočeka je Mary i djecu u dugačkoj pravokutnoj prostoriji na drugome katu. Predsjednik Rumunjske bio je snažna pojava. Bio je tamnopus, orlovskih crta i kovrčave crne kose. Imao je najkraljevskiji nos koji je ikada vidjela. Oči su mu hipnotički sijevale.

Adutant je rekao:

- Vaša ekscelencijo, dopustite mi da vam predstavim gospodu ambasador Sjedinjenih Američkih Država.

Predsjednik prihvati Marynu ruku i polako je poljubi.

- Još ste ljepši nego na fotografijama.

- Hvala vam, ekscelencijo. Ovo su moja kći Beth i moj sin Tim.

- Lijepa djeca - reče Ionescu. Pogledao ju je s očekivanjem. - Imate li što za mene?

Mary je gotovo bila zaboravila. Brzo je otvorila torbicu i izvadila pismo od predsjednika Ellisona. Alexandru Ionescu ga letimično pogleda.

- Hvala. Primam ga u ime rumunjske vlade. Sada ste službeno američki ambasador u mojoj zemlji. - Cvaio je. - Za večeras sam zakazao primanje u vašu čast. Upoznat ćete neke ljude koji će s vama raditi.

- To je veoma ljubazno od vas - reče Mary.

Ponovo je uzeo njezinu ruku i rekao:

- Mi ovdje imamo jednu izreku. "Ambasador dolazi u suzama jer zna da će godinama živjeti u tuđini, daleko od svojih prijatelja, ali kad odlazi, odlazi u suzama jer mora ostaviti svoje nove prijatelje u zemlji koju je zavolio." Nadam se da ćete zavoljeti našu zemlju, gospodo ambasador.

Masirao joj je ruku.

- Sigurna sam da hoću.

On misli da sam ja još samo jedno lijepo lice, pomisli Mary turobno. Moram nešto poduzeti u vezi s tim.

Mary je poslala djecu kući i provela ostatak dana u ambasadi, u velikoj dvorani za konferencije, na sastancima s voditeljima odsjeka, sa savjetnicima za politička, ekonomska, poljoprivredna, upravna i trgovinska pitanja. Pukovnik McKinnev bio je prisutan kao vojni ataše.

Svi su sjedili oko dugačkog pravokutnog stola. Duž stražnjeg zida nalazilo se desetak mladih članova različitih odsjeka.

Konzularni agent za trgovinu, malen, naduven čovjek, govorio je razmećući se činjenicama i brojkama. Mary je gledala po prostoriji, misleći: Morat ću upamtiti njihova imena.

Red je došao na Teda Thompsona, savjetnika za poljoprivredu.

- Rumunjski ministar za poljoprivredu je u gorem sosu nego što želi priznati. Ove će godine imati poraznu žetvu, a mi si ne možemo priuštiti da im prodajemo po još nižim cijenama.

Savjetnik za ekonomiju Patricia Halficld je prosvjedovala:

- Dosta im već gledamo kroz prste, Tcd. Rumunjska već radi pod ugovorom za zemlje s olakšicama. Ona je ZPP.

Krišom je pogledala Marv.

Ona to namjerno radi, pomisli Mary. Želi me dovesti u nepriliku.

Patricia Hatfield s visoka reče:

- ZPP je...

- ... zemlja s pravom prvenstva - prekinula ju je Mary. - Mi tretiramo Rumunjsku kao manje razvijenu zemlju, tako da ima olakšice pri uvozu i izvozu.

Hatfieldicin izraz lica se promijenio.

- Tako je - potvrdi. - Ionako im već sve dajemo zabadava i... Savjetnik za trgovinu David Victor je prekine.

- Ne dajemo im zabadava, nego uopće pokušavamo održati trgovinske odnose. Treba im još kredita da kupe kukuruz od nas. Ako im ga mi ne prodamo, kupit će ga od Argentine. - Okrene se prema Mary. - Izgleda da ćemo izvisiti sa sojom. Brazilci nas pokušavaju srezati. Bio bih vam zahvalan kad biste razgovarali s premijerom što prije i pokušali sklopiti sporazum prije nego što

ostanemo posve odsječeni.

Marv je pogledala Mikca Sladea koji je sjedio na suprotnom

kraju stola zavaljen u stolicu i črčkao po notesu naoko uopće ne obraćajući pažnju.

- Vidjet ću što mogu učiniti - obeća Mary.

Pribilježila je da brzojavi ministru za trgovinu u Washington i zatraži dopuštenje da ponudi još kredita rumunjskoj vladi. Novac bi došao iz američkih banaka, ali na posudbu su htjeli pristati samo ukoliko to odobri vlada. Progovorio je Eddie Mallz, savjetnik za politička pitanja i CIA-in agent.

- Imam prilično hitan problem, gospodo ambasador. Sinoć su uhapsili devetnaestogodišnjeg američkog studenta zbog posjedo vanja droge. To je ovdje težak prekršaj.

- Kakvu je drogu imao kod sebe?

- Imala. Radi se o djevojci. Marihuanu. Samo nekoliko deka grama.

- Kakva je to djevojka?

- Pametna, studira, prilično lijepa.

- Što mislite, što će joj učiniti?

- Uobičajena kazna je pet godina zatvora.

Bože drugi, pomisli Marv. Na što će ličiti kudi/Jde?

- Što možemo poduzeti?

Mikc Slade lijeno izusti:

- Možete pokušati šarmirati šefa Sigurnosti. Zove se Istrase.

Vrlo je utjecajan.

Eddie Mallz nastavi.

- Djevojka kaže da su joj podmetnuli, i možda je to istina.

Bila je dovoljno glupa da se splete s rumunjskim policajcem.

Nakon šio ju je poje... odveo u krevet, pri javio ju je.

Marv je bila zgranuta.

- Kako je mogao?

Mike Slade suho primijeti:

- Ovdje smo mi neprijatelji, gospodo ambasador, a ne oni.

Rumunjska se s nama igra prijatelja, i sad smo drugarčine, sami smiješkovi i rukovanje preko mora. Mi im dopuštamo da nam

prodaju i kupuju od nas uz popust jer ih pokušavamo odmamiti

od Rusije. Ali, kad se prede na stvar, oni su još uvijek komunisti.

Mary je i to zapisala.

- Dobro. Vidjet ću što mogu učiniti. - Okrenula se prema

savjetniku za javne poslove, Jerrvju Davisu. - Kakvih vi imate problema?

- Moj odsjek ima problema s dobivanjem dozvola za popravke u stanovima u kojima živi osoblje naše ambasade. Njihove su zgrade u sramotnom stanju.

- Pa zar se ne mogu jednostavno sami pobrinuti za popravke?

- Na žalost, ne. Rumunjska vlada mora odobriti svaki popravak. Neki od naših ljudi nemaju grijanje, a u nekoliko stanova nužnici ne rade i nema tekuće vode.

- Jeste li podnijeli žalbu?

- Jesam. Podnosim je već tri mjeseca svakoga dana.

- Pa zašto onda...?

- To se zove šikaniranje - objasni Mike Slade. - To je psiho loški rat koji vole voditi protiv nas.

Mary je opet pribilježila.

- Gospodo ambasador, ja imam izuzetno hitan problem - javi se Jack Chancclor, predsjednik američke knjižnice. - Baš je jučer ukradeno nekoliko važnih priručnika iz...

Ambasadoricu Ashlev počela je hvatati glavobolja.

Poslijepodne je provela slušajući niz pritužbi. Činilo se da su svi nezadovoljni. A zatim ju je čekalo čitanje. Na njezinom je stolu bila mećava bijelih papira. Bili su tu engleski prijevodi novinskih članaka koji su dan ranije izašli u rumunjskim novinama i časopisima. Većina članaka u popularnim novinama Scin-leia Tineretului bila je o dnevnim aktivnostima predsjednika

Ioncscua, s tri ili četiri njegove fotografije na svakoj strani. Taj čovjek ima nevjerojatan ego, pomisli Marv.

Bilo je i drugih sažetaka za čitanje: Romania Libera, tjednik Flaeara Rosie i Magazin!. A to je bio tek početak. Bio je tu fascikl s radio-vi jesti ma i sadržaj vijesti o događajima objavljenim u Sjedinjenim Državama. I fascikl s integralnim tekstovima govora važnih američkih funkcionera, debeo izvještaj o pregovorima oko naoružanja, te izvještaj o stanju američke privrede.

U jednome danu ima dovoljno materijala da imam godinama što čitati, pomisli Marv, a svakoga jutra ću dobiti isto toliko.

Ali, problem koji je Marv najviše uznemiravao bio je osjećaj

neprijateljstva od strane njezinog osoblja. Smjesta se morala za to pobrinuti. Poslala je po Harriet Kruger, svoju šeficu protokola.

- Koliko dugo već raditi ovdje, u ambasadi? - upita Mary.

- Četiri godine prije prekida odnosa s Rumunjskom, a sada već tri slavna mjeseca. - U glasu joj se osjećao prizvuk ironije.

- Ne sviđa vam se ovdje?

- Ja čeznem za McDonald's restoranima i Coney Islandom.

Kao što kaže ona pjesma: "Pokažite mi put kući!"

- Možemo li neslužbeno razgovarati?

- Ne, gospodo.

Mary je bila zaboravila.

- Kako bi bilo da pređemo u Balon? - upitala je.

Kad su Mary i Harriet Kruger sjedile za stolom u Balonu, i kad su teška vrata bila sigurno zatvorena za njima, Marv reče:

- Upravo sam se nečega sjetila. Danas smo održali sastanak u dvorani za konferencije. Zar tamo nema prislušnih uređaja?

- Vjerojatno ima - rekla je Harriet Kruger veselo. - Ali, nije važno. Mike Slade ne bi dopustio da se razgovora o bilo čemu što Rumunji već ne znaju.

Opet Mike Slade.

- Što mislite oSladeu?

- Nema boljega.

Mary odluči da ne iznese vlastito mišljenje.

- Htjela sam s vama razgovarati jer mi se danas činilo da ovdje moral baš nije na visini. Svi se žale. Kao da nitko nije zadovoljan. Htjela bih znali je li to zbog mene, ili je uvijek tako.

Harriei Kruger ju je trenutak ispitivački promatrala.

- Hoćete li iskren odgovor?

- Molim vas.

- I jedno i drugo. Amerikanci koji ovdje rade su pod pritis kom kao u ekspresnom loncu. Ako prekršimo pravila, nademo se u gadnoj nevolji. Bojimo se da se sprijateljimo s Rumunjima jer bi se vjerojatno ispostavilo da rade za Sigurnost, pa se držimo Amerikanaca. Mala smo skupina, a to prilično brzo pređe u dosa du i incest. - Slegne ramenima. - Plaća je mala, hrana nikakva, a

vrijeme loše. - Promatrala je Mary. - Ni za što od toga niste vi krivi, gospodo ambasador. Imate dva problema: Prvi je to što ste politički imenovani, a vodite ambasadu u kojoj rade diplomati po zvanju. - Zastane. - Jesam li pretjerala?

- Ne. Molim vas, nastavite.

- Većina njih je bila protiv vas i prije nego što ste stigli ovamo. Savjetnici po zvanju u ambasadi trude se da ne dižu pra šinu. A oni koji stignu po političkoj liniji vole to mijenjati. Za njih ste vi amater koji uči profesionalce kako da rade svoj posao. Drugi problem je to što ste žena. Rumunjska bi trebala imati velik simbol na svojoj zastavi: mušku šovinističku svinju. Ame rički muškarci u ambasadi ne vole primati zapovijedi od žene, a Rumunji su još mnogo gori.

- Shvaćam.

Harriei Kruger se nasmiješi.

- Ali, svakako imate izvanrednog čovjeka za reklamu. Nikada u životu nisam vidjela toliko propagandnih napisa po novinama.

Kako vam lo uspijeva?

Mary na to nije imala odgovor. Harriet Kruger pogleda na sal.

- Ono! Zakasnit ćete. Florian vas čeka da vas odveze kući, da biste se mogli presvući.

- Presvući za što? - upita Marv.

- Zar niste pogledali raspored koji sam vam stavila na stol?

- Na žalost, nisam imala vremena. Nemojte mi reći da moram na nekakvo primanje!

- Primanja. Večeras ih je tri. Ovoga tjedna ukupno imate dvadeset i jedan parti-kokiel.

Mary je zurila u nju.

- To je nemoguće. Imam previše...

- Tako je to na ovom terenu. U Bukureštu ima sedamdeset i pet ambasada, i svake večeri neka od njih nešto slavi.

- Mogu li odbiti?

- To bi značilo da ih odbijaju SAD. Uvrijedili bi se.

Mary uzdahne.

- Rekla bih da je najbolje da se odem presvući.

-

Koktel se tog popodnca održavao u Rumunjskoj Državnoj palači u čast nekog gostujućeg dostojanstvenika iz Demokratske Republike Njemačke. Čim je Marv stigla, predsjednik Ionescu joj je prišao. Poljubio joj je ruku i rekao:

- Obradovao sam se što ću vas ponovo vidjeti.

- Hvala, eksceleneijo. Ja također.

Učinilo joj se da je mnogo popio. Sjetila se njegova dosjea: Oženjen. Jedan sin, četrnaest godina, vjerojatno nasljednik, i tri kćeri. Ženskar. Mnogo pije. Lukav seljački mentalitet. Šarmantan kad mu to odgovara. Velikodušan prema prijateljima. Opasan i nemilosrdan prema neprijateljima. Mary pomisli: Čovjek kojega se treba čuvati.

Ionescu je uzeo Mary za ruku i poveo je do jednog praznog ugla.

- Vidjet ćete da smo mi Rumunji zanimljivi. - Stegnuo joj je nadlakticu. - Mi smo vrlo strastveni ljudi. - Čekao je da ona na to reagira, a kad to nije učinila, nastavi. - Mi smo potomci drevnih Dačana i njihovih pobjednika, Rimljana, sve od 106. godine. Stoljećima smo bili Evropin otirač za cipele. Zemlja s granicama od gume. Huni, Goli, Avari, Slaveni i Mongoli brisali su noge o nas, ali Rumunjska je preživjela. A znate li kako? - Nagnuo se bliže k njoj, tako da je mogla osjetiti alkohol u njegovu dah. - Tako da smo ljudima dali jako, čvrso vodstvo. Vjeruju mi, i ja dobro upravljam njima.

Mary se sjetila nekih priča koje je čula. Hapšenja usred noći, lakrdijaška suđenja, zvjerstva, ljudi koji nestaju.

Dok je Ionescu nastavljaio govorili, Mary je preko njegova ramena promatrala ljude u pretrpanoj prostoriji. Bilo ih je najmanje dvije stotine, i Marv je bila sigurna da su tu predstavnici iz svih ambasada u Rumunjskoj. Uskoro će ih sve upoznati. Bila je pogledala popis sastanaka koji joj je dala Harriet Kruger, i sa zanimanjem ustanovila kako će joj jedna od prvih dužnost biti da ode u formalni posjet svakoj od sedamdeset i pet ambasada. Uz to je za šest večeri u tjednu bilo planirano po nekoliko koktela i večera.

Kad ću imati vremena da budem ambasador? pitala se Mary, i čim je to pomislila, shvati da sve to znači biti ambasador.

Neki je čovjek prišao predsjedniku Ionescu i šapnuo mu nešto na uho. Izraz Ionescuova lica se sledio. Prosiktao je nešto na rumunjskome, a čovjek kimne glavom i žurno ode. Diktator se vrati do Mary, ponovo zračeci šarmom.

- Sada vas moram napustiti. Nadam se da ćemo se uskoro opet vidjeti.

1 Ionescu je otišao.

19.

Kako bi stekla prednost na početku dana pretrpanih obvezama koje su bile pred njom, Mary je naručila Floriana da svako jutro dođe po nju u šest i trideset. Za vrijeme vožnje do ambasade čitala je izvještaje i saopćenja drugih ambasada koje su u rezidenciju stizale noću.

Prolazeći hodnikom ambasade uz ured Mikea Sladea, Mary se iznenađeno zaustavi.

Radio je za stolom. Bio je neobrijan. Pitala se je li cijelu noć bio vani.

- Rano ste stigli - reče Mary.

Podigao je pogled.

- Jutro. Želio bih s vama razgovarati.

- U redu.

Htjela je ući.

- Ne ovdje. U vašem kabinetu.

Pošao je za Marv kroz vrata što su povezivala njihove urede. Gledala ga je kako prilazi stroju u uglu prostorije.

- Ovo je stroj za uništavanje povjerljivih papira - uputi je Mike.

- Znam.

- Stvarno? Kad ste sinoć izišli, ostavili ste neke papire na pisaćem stolu. Dosad su već fotografirani i poslani u Moskvu.

- O, Bože dragi! Mora da sam zaboravila. Kakve papire?

- Popis kozmetike, toaletni papir i druge osobne ženske stvari koje ste htjeli naručiti. Ali, to nije važno. Čistačice rade za Si-

gurnost. Rumunji su zahvalni i za najsitniju informaciju koju mogu dobiti, a odlični su u sastavljanju činjenica u cjelinu. Lekcija broj jedan: navečer sve mora biti zaključano u vaš sef ili uništeno.

- Kakva je lekcija broj dva? - upita Mary hladno.

Mike se naceri.

- Ambasador uvijek počinje dan pijući kavu sa svojim mini strom savjetnikom. Kakvu kavu pijete?

Nije joj se pila kava s tim naduvenim gadom.

- Ja... crnu.

- Odlično. Ovdje morate paziti na liniju. Od ove hrane se deblja. - Ustao je i krenuo prema vratima što vode u njegov ured.

- Sam kuham kavu. Svidjet će vam se.

Sjedila je tamo, bijesna na njega. Moram paziti kako se prema njemu ponašam, odlučila je Mary. Hoću da ode odavde šio prije.

Vratio se s dvije šalice kave iz kojih se pušilo i stavio ih na njezin stol.

- Kako da uredim da Beth i Tim počnu ovdje ići u američku

školu? - upita Marv.

- Ja sam to već sredio. Florian će ih voziti ujutro, i odlaziti po njih popodne.

Lecnula se.

- Ja... hvala.

- Morali biste pogledali tu školu kad budete imali prilike.

Mala je, ima stotinjak učenika. Svaki razred ima osam ili devet učenika. Dolaze odasvud, iz Kanade, Izraela, Nigerije; odakle god hoćete. Profesori su odlični.

- Skoknut ću onamo.

Mike je otpio gutljaj kave.

- Čujem da ste sinoć lijepo procaskali s našim neustrašivim vodom.

- Predsjednikom Ionescuom? Da. Činio se vrlo ugodnim.

- O, pa ugodan je on. Divan je on momak. Dok ga netko ne razljuti. Onda mu odsiječe glavu.

Mary nervozno reče:

- Ne bismo li o lome trebali razgovarati u Balonu?

- Nije prijeko potrebno. Jutros sam dao vašu prostoriju očisti

ti od prislušnih uređaja. Čista je. Treba se čuvati nakon što dođu

-

domari i čistači. Usput rečeno, nemojte da vas prevvari Ionescuov šarm. Taj je gad premazan svim mastima. Njegov ga narod prezire, ali ne mogu ništa učiniti. Tajna policija je posvuda. To su KGB i policija u jednome. Ovdje kao opće pravilo vrijedi da jedna od tri osobe radi za Sigurnost ili za KGB. Rumunji ne smiju imati nikakvog dodira sa strancima. Ako stranac želi večerati u stanu nekog Rumunja, lo najprije mora odobriti vlada. Mary osjeti kako je zadrhtala.

- Rumunja mogu uhapsiti zato što je potpisao neku peticiju, kritizirao vladu, šarao po zidovima...

Mary je u novinama bila čitala o represiji u komunističkim zemljama, ali ipak joj se činilo nestvarnim da živi usred svega toga.

- Pa imaju valjda ovdje sudove - rekla je.

- Da, povremeno imaju suđenja za predstavu, na kojima mogu kao promatrači prisustvovati reporteri sa Zapada. Ali, većini ljudi dogodi se nesreća u kojoj pogibaju još u policijskom zatvoru. U Rumunjskoj ima gulaga koje mi ne smijemo vidjeti. Nalaze se na deki i na Dunavu, blizu Crnog mora. Razgovarao sam s ljudima koji su ih vidjeli. Uvjeti su stravični.

- A nemaju kamo pobjeći - rekla je Marv, glasno razmišljajući. - Na istoku im je Crno more, na jugu Bugarska, a na drugim granicama su Jugoslavija, Mađarska i Čehoslovačka. Nalaze se usred istočnog bloka.

- Jeste li čuli za Odredbu o piscima strojevima?

-Ne.

- To je Ionescuov najnoviji biser. Zapovjedio je da se popisu svi pisci i kopirni strojevi u zemlji. Čim su ih popisali, konfiscirao ih je. Sada Ionescu ima pod kontrolom svako širenje informacija. Još kave?

- Ne, hvala.

- Ionescu pritišće ljude lamo gdje ih boli. Boje se štrajkati, jer znaju da bi ih strijeljali. Ovdje je životni standard jedan od najnižih u Evropi. Vlada nestašica svega. Ako ljudi vide red pred nekom trgovinom, slanu u njega i kupuju što god se prodaje, dok imaju priliku.

- Meni se čini - izusti polako Mary - da sve to pruža divnu priliku da im pomognemo.

Mikc Slade je pogleda.

- Kako da ne - reče suho. - Prekrasno.

Čitajući log popodneva neke novopristigle brzojave iz Washingtona, razmišljala je o Mikeu Sladeu. Bio je on čudan čovjek. Naduven i grub, a ipak: Ja sam uredio djeci za školu. Florian će ih voziti ujutro i odlazili po njih popodne, I zaista se činilo da mu je slalo do Rumunja i njihovih problema. Možda je složenija ličnost nego što sam mislila, zaključila Marv.

Ipak mu ne vjerujem.

Marv je posve slučajno saznala za sastanke koji su se održavali njoj iza leđa. Bila je otišla iz ureda ručati s rumunjskim ministrom za poljoprivredu. Kad je stigla u ministarstvo, rekli su joj da je ministar morao otići k predsjedniku. Marv odluči da se vrati u ambasadu i da ruča radeći. Rekla je tajnici:

- Kažite Lucasu Janklowu, Davidu NVallaceu i Eddieju Mallzu da ih želim vidjeti.

Dorothy Stone je oklijevala.

- Oni su na sastanku, gospodo.

Bilo je nekog izbjegavanja u njezinu glasu.

- Na sastanku s kime?

Dorothy Stone duboko uzdahne.

- Sa svim ostalim savjetnicima.

Trebao joj je cijeli trenutak da shvati.

- Hoćete reći da se osoblje sastaje bez mene?

- Da, gospodo ambasador.

Bilo je lo uvredljivo!

- Pretpostavljam da ovo nije prvi put?

- Nije, gospodo.

- Što se još ovdje događa što bih ja trebala znati, a ne znam?

Dorolhy Stone duboko uzdahne.

- Svi oni šalju brzojave bez vašeg odobrenja.

Zaboravi na dizanje revolucije u Rumunjskoj, pomisli Mary. Revolucija se kuha upravo ovdje, u ambasadi.

- Dorothy, zakažite sastanak svih voda odsjeka za tri sata danas popodne. Znači, da svi dođu.

- Da, gospodo.

Mary je sjedila na čelu stola, promatrajući osoblje koje je ulazilo u dvoranu za sastanke. Stariji članovi sjedali su za konfe-rencijski stol, a mladi na stolice uz zid.

- Dobar dan - reče Mary odrešito. - Neću vas dugo zadržati.

Znam da ste svi jako zaposleni. Doznala sam da starije osoblje održava sastanke bez mogeg znanja i odobrenja. Od sada pa nada lje svatko tko bude prisustvovao takvom sastanku bit će istoga trenutka otpušten. - Krajičkom oka je vidjela Dorothy kako bi lježi. - Također sam doznala da neki od vas šalju brzojave, a da ne obavijeste mene. Prema protokolu Ministarstva vanjskih po slova, svaki ambasador ima pravo zaposliti i otpustiti bilo kojeg člana osoblja u ambasadi, prema vlastitoj volji. - Mary se okrene prema Tedu Thompsonu, savjetniku za poljoprivredu. - Jučer ste poslali neovlašteni brzojav Ministarstvu vanjskih poslova. Rezervirala sam vam kartu za avion koji sutra u podne leti za Washington. Više niste član ove ambasade. - Pogledala je po prostoru. - Slijedeći put kad netko od vas pošalje brzojav bez mogeg znanja, ili mi odbije pružiti punu podršku, naći će se u prvom avionu koji leti za Sjedinjene Države. To je sve, dame i gospodo. Vladala je zaprepaštena tišina. Zatim su ljudi polako počeli ustajati i izlaziti. Mike Slade je imao zbunjen izraz lica dok je izlazio. Mary i Dorothy Stone ostale su same u prostoriji.

- Što kažete? - upita Mary.

Dorothy se naceri.

- Jasno, ali ne i zabavno. Najkraći i najdjelotvorniji sastanak osoblja koji sam ikada vidjela.

- Odlično. A sada da prosvijetlimo telegrafsku službu.

Sve poruke odaslane iz ambasada u Istočnoj Evropi najprije se šifriraju. Napisu se na posebnom pisačem stroju, očita ih elektronski skener u sobi za šifriranje, i tamo se automatski šifriraju. Šifre se svaki dan mijenjaju i imaju pet oznaka: Stroga tajna, Tajno, Povjerljivo, Ograničena službena upotreba, i Neklasifici-

rano. Telegrafska služba, stražnja prostorija bez prozora, puna najsvremenije elektronske opreme, bila je strogo čuvana.

Sandy Palance, dežurni oficir, sjedio je u telegrafskom uredu iza kaveza. Ustao je kad je Marv prišla.

- Dobar dan, gospodo ambasador. Mogu li nešto učiniti za vas?

- Ne, ja ću nešto učiniti za vas.

Palance je imao zbunjen izraz lica.

- Gospodo?

- Slali ste brzojave bez mogeg potpisa. To znači da su slani bez ovlaštenja.

Odjednom se počeo braniti.

- Pa, savjetnici su mi rekli da...

- Odsad ćete, ako bilo tko zatraži da pošaljete brzojav bez mogeg potpisa, laj brzojav donijeti ravno meni. Je li jasno?

Glas joj je bio čeličan.

Palance pomisli: Isuse! Ovo su si varno zeznuli!

- Da, gospodo. Razumijem.

- Dobro.

Mary se okrene i ode. Znala je da telegrafski ured koristi CIA za slanje poruka kroz "crni kanal". Nije bilo načina da to spriječi. Pitala se koliko članova ambasade radi za CIA-u, i je li joj Mike Slade o tome rekao punu istinu. Imala je osjećaj da nije.

Te je večeri Mary zapisala događaje šio su se zbili u toku dana i nabacila na papir probleme koje je trebalo rješavati. Stavila ih je na stolić pokraj svojeg kreveta. Ujutro se otišla istuširati. Kad se obukla, uzela je bilješke. Bile su ispremiježane. Možete biti sigurni da u ambasadi i rezidenciji ima prislušnih uredaja. Mary je trenutak ostala stajali, razmišljajući.

Za doručkom, dok su Belh, Tim i ona bili sami u blagovaonici, Mary glasno izgovori:

- Rumunji su tako divni ljudi. Ali, čini mi se da u ponečemu daleko zaostaju za Sjedinjenim Državama. Znate li da u stanovima mnogih članova naše ambasade nema grijanja, ni vode, i da nužnici ne rade? - Bcth i Tim su je čudno gledali. - Pretpostavljam da ćemo morati naučiti Rumunje kako se takve stvari popravljaju.

Idućeg jutra Jerrv Daviš reče:

- Ne znam kako vam je to uspjelo, ali sve vrvi od radnika koji nam popravljaju stanove.

Mary se nasmiješi.

- S njima treba lijepo razgovarati. t

Na kraju sastanka Mike Slade reče:

- Ima mnogo ambasada s kojima se morale pozdraviti. Najbolje da danas počnete.

Zamjerala mu je na tonu. Osim toga, to se njega nije ticalo; šefica protokola bila je Harrict Kruger, a nje toga dana nije bilo u ambasadi.

Mike nastavi:

- Važno je da ambasade posjećujete prema važnosti. Najvažnija je...

- ... sovjetska ambasada. Znam.

- Savjetovao bih vam...

- Gospodine Slade, ako budem trebala bilo kakav savjet o svojim dužnostima ovdje, pilal ću vas za njega.

Mike duboko uzdahne.

- Dobro. - Ustao je. - Kako god vi kažete, gospodo ambasador.

Nakon posjela sovjetskoj ambasadi, Mary je ostatak dana bila zauzeta intervjuima, senatorom iz New Yorka koji je htio povjerljivu informaciju o disidentima, i dočekivanjem novog savjetnika za poljoprivredu. Kad je Marv htjela izići iz kancelarije, pozvonila joj je Doro-thy Stone i rekla:

- Imam hitan poziv za vas, gospodo ambasador. James Stickley iz Washingtona.

Mary podigne slušalicu.

- Dobar dan, gospodine Slickley.

Slicklevjev glas žario je iz telefona.

- Dajte mi, zaboga, recite što vi to radile?

- Ja... ja ne znam na što mislile.

- Očito je da ne znate. Državni sekretar je upravo primio službeni prosvjed ambasadora iz Gabona o vašem ponašanju.

- Samo malo! - odgovori Marv. - Radi se o nekakvoj pogrešci.

Ja čak nisam ni razgovarala s gabonskim ambasadorom.

- Baš tako - odbrusi Stickley. - Ali ste razgovarali s ambasadorom Sovjetskog Saveza.

- Pa... da. Jutros sam ga posjetila.

- Zar vi ne znate da inozemne ambasade imaju prednost

prema danu kad su predočile svoje akreditive?

- Da, ali...

- Za vašu informaciju, u Rumunjskoj je Gabon prvi, a estonska ambasada posljednja, a između ima još sedamdesetak njih. Ima li pitanja?

- Ne. Oprostite...

- Molim vas, trudite se da se to više ne dešava.

Kad je Mike Slade čuo novosti, došao je u Maryn kabinet.

- Pokušao sam vam reći.

- Gospodine Slade...

- U diplomaciji lakve stvari shvaćaju vrlo ozbiljno. Činjenica je da su 1661. pratioci španjolskog ambasadora u Londonu napali kočiju francuskog ambasadora, ubili postiljona, pretukli kočijaša i prerezali tetivu ispod koljena dvaju konja samo da bi bili sigurni da će kočija španjolskog ambasadora stići prva. Predlažem da pošaljete pismenu ispriku.

Mary je znala što će za večeru. Vaditi kestenje iz vatre.

Mary su uznemirile primjedbe koje je slušala o golemom publicitetu koji je pratio nju i djecu. Čak je i Pravda objavila članak o vama, s fotografijom sve troje.

U ponoć je Mary nazvala Stanton Rogcrsa. Upravo će se spremati u ured. Smjesta se javio.

- Kako je moja najdraža ambasadorica?

- Odlično. Kako si li, Stan?

- Izuzevši četrdesetosamsatno radno vrijeme, ne mogu se poza-

-

liti. Zapravo uživam. Kako tebi ide? Mogu li ti pomoći oko nekog problema?

- Ne radi se, zapravo, o problemu. Samo sam znatiželjna. -

Oklijevala je, pokušavajući to sročiti tako da on ne shvati pogrešno. - Pretpostavljam da si vidio fotografiju u Pravdi od prošlog tjedna na kojoj smo ja i djeca?

- Da, divna je! - uzvikne Stanton Rogers. - Konačno dopiremo do njih.

- Imaju li i drugi ambasadori takav publicitet kao ja, Stan?

- Iskreno rečeno, ne. Ali šef je odlučio da se maksimalno založi za tebe, Mary. Ti si nam izložbeni primjerak. Na to je predsjednik Ellison mislio kad je rekao da traži suprotnost ružnome Amerikancu. Imamo te i namjeravamo se tobom praviti važni. Hoćemo da cijeli svijet dobro vidi ono najbolje u našoj zemlji.

- Ja... zaista sam polaskana.

- Nastavi dobro raditi.

Još su se nekoliko minuta šalili, pa onda pozdravili. Znači, predsjednik stoji iza takve reklame, pomislila je Mary. Nije čudo da je mogao urediti da postignem takav publicitet.

Zatvor Ivan Slelian bio je iznutra još ružniji nego izvana. Hodnici su bili uski, obojeni tmurnom sivom bojom. U džungli pretrpanih ćelija s crnim rešetkama, u prizemlju i na galeriji, patrolirali su uniformirani čuvari naoružani mašinkama. Smrad pretrpanih ćelija bio je nesnosan.

Čuvar je poveo Marv do male prostorije za posjete u stražnjem dijelu zatvora.

- Ona je unutra. Imale dese i minula.

- Hvala.

Mary je ušla u sobu i vrata su se zatvorila za njim.

Hannah Murphv sjedila je za izbrazdanim stolićem. Na rukama je imala lisice i bila je obučena u zatvorsku uniformu. Eddie Maltz je za nju bio rekao da je lijepa devetnaestogodišnja studentica. Izgledala je deset godina starija. Lice

joj je bilo blijedo i upalo, a oči crvene i otečene. Kosa joj je bila nepochešljana.

- Zdravo - rekla je Mary. - Ja sam američka ambasadorica.

Hannah Murphy ju je pogledala i počela nekontrolirano jecati.

Mary je zagrlila i reče, tješeci je:

- Ššššš... Sve će biti dobro!

- N... ne, neće - jecala je djevojka. - Slijedećeg tjedna će mi izreći presudu. Umrijet ću ako na ovom mjestu budem morala ostati pet godina. Umrijet ću!

Mary ju je trenutak držala zagrljenu.

- Dobro, ispričaj mi što se dogodilo.

Hannah Murphy duboko udahne i nakon nekoliko trenutaka progovori:

- Upoznala sam tog čovjeka, Rumunja, a bila sam usamljena.

Bio je dobar prema meni i... vodili smo ljubav. Prijateljica mi je bila dala nekoliko cigareta marihuane. Zajedno smo popušili jednu. Ponovo smo vodili ljubav i zaspali. Kad sam se ujutro probudila njega nije bilo, ali je policija bila tamo. Bila sam gola. Oni su... stajali su i gledali kako se oblačim, i doveli me u ovu paklenu rupu. - Bespomoćno je odmahнула glavom. - Rekli su mi da ću dobiti pet godina.

- Nećeš, ako ja mogu pomoći.

Marv se sjetila što joj je rekao Lucas Janklovv kad se spremala otići u zatvor.

"Ništa ne može/e za nju učiniti, gospodo ambasador. I prije smo pokušavali.

Petogodišnja zatvorska kazna je uobičajena za strance. Da je Rumunjka, vjerojatno bi dobila doživotnu."

Marv pogleda Hannah Murphv i reče:

- Učinit ću sve što je u mojoj moći da li pomognem.

Marv je pregledala službeni policijski izvještaj o hapšenju Hannah Murphv.

Potpisao ga je pukovnik Aurel Istrase, šef Sigurnosti. Bio je kratak i ni od kakve pomoći, a i nije bilo sumnje da je djevojka kriva. Moram pronaći drugi način, mislila je Mary. Aurel Istrase. Ime je zvučalo poznato. Ponovo se sjetila povjerljivih dosjea koje joj je James Siickle pokazao u Washingtonu. Tamo je bilo nečega o pukovniku Istraseu. Nešto o... sjetila se.

Mary je uredila da se sastane s pukovnikom slijedećeg jutra.

- Gubite vrijeme - rekao joj je Mike Slade glatko. - Istrase je kao planina. Ništa ga ne može pomaknuti s mjesta.

Aurel Istrase bio je nizak, cromanjast čovjek s ožiljcima na licu, sjajne ćelave glave i pokvarenih zuba. Ranije u njegovoj karijeri netko mu je slomio nos, koji nije pravilno zacijelio. Istrase je došao na sastanak u ambasadu. Bio je znatiželjan da vidi novu američku ambasadoricu.

- Htjeli ste sa mnom razgovarati, gospodo ambasador?

- Da. Hvala Sto ste došli. Želim razgovarati o slučaju Hannah Murphy.

- A, da. O preprodavačici droge. Mi u Rumunjskoj imamo strogi zakon za ljude koji prodaju drogu. Moraju u zatvor.

- Odlično - rekla je Mary. - Drago mi je što to čujem. Bilo bi mi draže kad bismo u Sjedinjenim Državama imali strožije zakone.

Istrase ju je zbunjeno gledao.

- Znači, slažete se sa mnom?

- Apsolutno. Svatko tko preprodaje drogu zaslužuje zatvor.

Međutim, Hannah Murphy nije preprodavala drogu. Samo je ponudila svojem ljubavniku malo marihuane.

- To je isto. Ako...

- Ne baš sasvim, pukovniče. Njezin je ljubavnik poručnik u vašoj policiji. I on je pušio marihuanu. Je li kažnjen?

- Zašto bi bio kažnjen? On je samo prikupljao dokazni materijal za kriminalni čin.

- Vaš poručnik ima ženu i troje djece?

Pukovnik Istrase se namršti.

- Da, naravno. Ta ga je Amerikanka na prcvaru dobila u krevet.

- Pukovniče, Hannah Murphv je devetnaestogodišnja studen tica s koledža. Vaš poručnik ima četrdeset i pet. Tko je koga namamio?

- Godine s lim nemaju nikakve veze - rekao je pukovnik tvrdo glavo.

- Zna li poručnikova žena za avanturu svojega muža? Pukovnik Isirase se zabalji u nju.

- Zašto bi ona to znala?

- Zato što meni to zvuči kao čista namještaljka. Mislim da bismo sve to trebali dati u javnost. Međunarodna štampa će biti očarana.

- To ne bi imalo smisla - rekao je. Izvukla je svojega asa.

- Zato što je laj poručnik slučajno vaš zet?

- Naravno da ne! - ljutilo je rekao pukovnik. - Samo želim da se izvrši pravda.

- Ja također - rekla je Marv. Prema dosjeu koji je bila vidjela, njegov je zet bio specijalist za to da sklopi poznanstvo s mladim turistima, i muškima i ženskima, da spava s njima, predloži im mjesta na kojima mogu trgovati na crnoj burzi ili kupiti drogu, a onda ih prijavi.

Mary je pomirljivo rekla:

- Ne vidim zašto bi vaša kći morala doznati za ponašanje svojega muža. Mislim da bi za sve bilo mnogo bolje da tiho pusti le Hannah Murphy iz zatvora i da je vratite u Sjedinjene Države. Što kažete, pukovniče?

Sjedio je i gnjevno razmišljao.

- Vi ste vrlo zanimljiva žena - napokon reče.

- Hvala. A vi ste vrlo zanimljiv muškarac. Očekujem gospo đicu Murphy u svojem kabinetu danas popodne. Pobrinit ću se da prvim avionom otputuje iz Bukurešta.

Slegnuo je ramenima.

- Upotrijebit ću ono malo uljecaja šio ga imam.

- Sigurna sam da hoćete, pukovniče Istrase, Hvala vam. Slijedećeg jutra je zahvalna Hannah Murphy letjela kući.

- Kako vam je to uspjelo? - upita Mikc Slade s nevjericom.

- Poslušala sam vaš savjet. Šarmirala sam ga.

i

- On tamo poznaje i mnogo djece - rekao je Tim. - I upoznao nas je s njima. Svi ga vole. On je super momak. Malo previše super, pomisli Mary.

20.

Na dan kad su Beth i Tim trebali krenuti u školu, Mary su pozvali u ambasadu u pet ujutro jer je stigao HNB, hitni noćni brzojav, koji je smjesta zahtijevao odgovor. Bio je to početak dugačkog dana pretrpanog poslovima, i Mary se vratila u rezidenciju tek navečer poslije sedam sali. Djeca su je čekala.

- Pa - upita Mary - kako je bilo u školi?

- Meni se sviđa - odgovori Bcth. - Jesi li znala da lamo ima djece iz dvadeset i dvije različite zemlje? Onaj zgodan Talijan zurio je u mene za cijelo vrijeme nastave. To je divna škola.

- Imaju odličan znanstveni laboratorij - dodao je Tim. - Sutra ćemo raščetvoriti nekoliko rumunjskih žaba.

- Tako je čudno - rekla je Belh. - Svi oni govore engleski s tako smiješnim naglascima.

- Ne zaboravite samo - rekla je Mary djeci - da kad netko govori s naglaskom, to znači da zna jedan jezik više nego vi. Pa,

drago mi je da nisle imali problema.

Beth reče:

- Ne. Mike se pobrinuo za nas.

-Tko?

- Gospodin Slade. Rekao nam je da ga zovemo Mike.

- Kakve veze ima Mike Slade s vašom školom?

- Zar ti nije rekao? Došao je po nas i odvezao Tima i mene onamo, pa nas je upoznao sa svim učiteljima. Dobro ih poznaje.

Slijedećeg jutra kad je Mike ušao u Maryn kabinet, rekla je:

- Čujem da ste vi odvezli Beth i Tima u školu.

Kimnuo je glavom.

- Teško se klincima prilagoditi u stranoj zemlji. Oni su dobra djeca.

Ima li on djecu? Mary je odjednom shvatila kako malo zna o osobnom životu Mikea Sladea. Vjerojatno je i bolje tako, prosudi. On nastoji da ja ne uspijem.

A ona je namjeravala uspjeti.

U subotu popodne Mary je povelala djecu u zatvoreni Klub diplomata, gdje su se članovi diplomatske zajednice sastajali da razmijene tračeve.

Kad je Mary zastala da se ogleda terasom, vidjela je da Mike Slade pije s nekim, a kad se žena okrenula Mary je shvatila da je to Dorothy Stone. Mary se na trenutak snabila. Osjećala se kao da njezina tajnica surađuje s neprijateljem. Pitala se koliko su Mike Slade i Dorothy bliski. Moram paziti da joj previše ne vjerujem, pomisli Mary. Ni njoj, ni bilo kome drugom.

Harriet Kruger sjedila je sama za stolom. Mary joj pride.

- Neće vam smetati da vam se pridružim?

- Bit će mi drago. - Harriet je izvukla kutiju američkih cigareta. - Cigaretu?

- Hvala, ne bih. Ne pušim.

- U ovoj se zemlji ne može živjeti bez cigareta - rekla je Harriet.

- Ne shvaćam.

- Kent u mekom pakiranju vrli cijelu privredu. Doslovce.

Ako želite razgovarati s liječnikom, medicinskoj sestri darujte cigarete. Ako želite da vam mesar da meso ili da vam automehaničar popravi auto, da vam električar popravi svjetiljku, podmitite ih cigaretama. Imala sam prijateljicu, Talijanku, koja je mora-

la na malu operaciju. Morala je podmititi dežurnu medicinsku sestru da upotrijebi novi žilet kad ju je pripremala, a druge je sestre morala podmititi da stave čiste zavoje kad očiste rane, umjesto da je ponovo zaviju starima.

- Ali, zašto?....

Harriet Kruger objasni:

- U ovoj zemlji vlada nestašica zavoja i svih mogućih medicinskih potrepština. U cijelom istočnom bloku je isto. Prošlog mjeseca su u Istočnoj Njemačkoj imali epidemiju botulizma. Protuscrum su morali nabaviti sa Zapada.

- A ljudi nemaju načina da se požale - primijeti Mary.

- E pa, imaju oni svoje načine. Jeste li čuli za Bulu?

-Ne.

- On je mitski lik i Rumunjima služi kao ventil za odušak.

Ima jedan vic o tome kako su ljudi jednog dana stajali u redu za meso, i red se jedva kretao. Nakon pet sati Bula se naljutio i rekao: "Idem do palače da ubijem Ionescu!" Dva sata kasnije vratio se u red, i prijatelj ga je upitao: "Što je bilo, jesi li ga ubio?" "Ne. I tamo je bio predugačak red."

Mary se nasmija. Harriet Kruger nastavi:

- Zna li koja roba najbolje prolazi na ovdašnjoj crnoj burzi?

Videokasce naših TV emisija.

- Vole gledati naše filmove?

- Ne, njih zanimaju reklame. Sve ono što je za nas normalno, strojevi za pranje rublja, usisavači, automobili, televizori, njima je nedostupno. To ih fascinira. Kad film ponovo počne, idu na

WC.

Marv je podigla pogled i vidjela kako Mike Slade i Dorolhv Stone izlaze iz kluba. Pitala se kamo idu.

Kad bi se Mary vratila kući nakon napornog, dugog dana u ambasadi, sve što je željela bilo je da se okupa, presvuče i da zaboravi na taj dair. U ambasadi kao da je svakog trenutka bila zauzeta, i nikada nije imala vremena za sebe. Ali, uskoro je otkrila da ni u rezidenciji nije ništa bolje. Posvuda gdje se Marv kreta-

la bilo je posluge, i imala je neugodan osjećaj da je neprekidno uhode.

Kasno jedne noći ustala je u dva sata ujutro i sišla u kuhinju. Kad je otvorila hladnjak, začula je neki zvuk. Okrenula se i vidjela kako tamo stoje batler Mihai u kućnom ogrtaču, Rosica, Delia i Carmen.

- Što vam mogu dati, gospodo? - upita Mihai.

- Ništa - rekla je Marv. - Samo sam htjela pojesti neku sitni cu.

Kuhar Cosma je ušao i rekao uvrijeđenim glasom:

- Gospoda mi je samo trebala reći da je gladna, i ja bih bio nešto pripremio.

Zurili su u nju s neodobravanjem.

- Mislim da više nisam gladna. Hvala.

I pobjegne natrag u svoju sobu.

Slijedećeg dana je djeci ispričala što se dogodilo.

- Zna li - rekla je Timu i Beth - da sam se osjećala kao druga žena iz Rcbeccc?

- Što je Rebccai?- upita Beth.

- Divna knjiga koju ćete jednoga dana pročitati.

Kad je Marv ušla u ured, Mike Slade ju je čekao.

- Imate bolesnog klinca kojeg biste trebali pogledati.

Odveo ju je u jedan od malih ureda niz hodnik. Na kauču je ležao marinac blijeda lica, stenjući od bolova.

- Što se dogodilo? - upita Marv.

- Ja bih rekao da je upala slijepog crijeva.

- Onda najbolje da ga odmah otpremimo u bolnicu.

Mike se okrene i pogleda je.

- Ne ovdje.

- Kako to mislite?

- Mora biti avionom prebačen ili u Rim ili u Ziirich.

- To je smiješno - odbrusi Marv. Bila je snizila glas, da je momak ne čuje. - Zar ne vidite kako je bolestan?

- Smiješno ili ne, nitko iz američke ambasade nikada ne odlazi u bolnicu u nekoj od zemalja istočnog bloka.

- Ali, zašto?

-

- Zato što smo ranjivi. Bili bismo prepušteni na milost i nemilost rumunjskoj vladi i Sigurnosti. Mogli bi nas omamiti eterom, ili nam dati scopalomine, i izvući sve moguće informacije od nas. To je pravilo Ministarstva vanjskih poslova. Prebacit ćemo ga avionom.

- Zašto naša ambasada nema vlastitog liječnika?

- Zato što smo ambasada "C" kategorije. Nemamo novaca za vlastitog liječnika. Američki liječnik nas posjećuje svaka tri mjeseca. U međuvremenu imamo ljekarnika za manje boljke i bolove. - Mike pride pišačem stolu i uzme list papira. - Samo potpišite ovo, i on kreće. Sredit ću da ode specijalnim avionom. - Vrlo dobro - složi se Mary i potpiše. Prišla je mladom marincu i uzela ga za ruku. - Bit će vam dobro - blago reče. - Sa svim dobro.

Dva sata kasnije marinac je bio u avionu za Zurich. Slijedećeg jutra kad je Mary upitala Mikea kako je mladi marinac, slegnuo je ramenima.

- Operirali su ga - ravnodušno odvrati. - Bit će dobro.

Kakav bezosjećajan čovjek, pomisli Mary. Pitam se da li ga

ikada ištu dirne.

21.

Kako god rano ujutro Mary stigla u ambasadu, Mike Slade je tamo bio prije nje. Vidjela ga je na vrlo malo prijema u ambasadi, i imala je osjećaj da se on privatno zabavlja svake večeri.

Stalno ju je iznenađivao. Jednoga popodneva Marv je dopustila da Florian odvede Beth i Tima na klizanje u park Floreasca. Mary je rano otišla iz ambasade da im se pridruži, a kad je stigla vidjela je da je Mike Slade s njima. Njih su troje zajedno klizali, i očito se odlično zabavljali. Strpljivo ih je učio osmice. Moram upozoriti djecu na njega, pomisli Mary. Ali, nije bila sigurna na što bi ih točno trebala upozoriti.

Idućeg jutra kad je Marv stigla u svoj ured, ušao je Mike.

- Za dva sata stiže Kodol. Mislio sam...

- Kodol?

- Diplomati za kongresnu delegaciju. Četiri senatora sa ženama i adutantima. Očekivat će da se sastanete s njima. Zakazat ću sastanak s predsjednikom Ionescuom i reći Harriet da se pobrine za njihov obilazak trgovina i grada.

- Hvala.

- Malo moje domaće kave?

-Odlično.

Promatrala ga je dok je kroz vrata što su ih spajala odlazio u

svoj ured. Neobičan čovjek. Grub, neotesan. A ipak, ta njegova strpljivost s Beth i Timom.

Kad se vratio s dvije šalice kave, Mary ga upita:

- Imate li djece?

Pitanje je zateklo Mikca Sladca na lijevoj nozi.

- Imam dva momka.

- Gdje...?

- U zatočeništvu kod moje bivše žene. - Naglo je promijenio temu. - Da vidimo mogu li vam zakazati taj sastanak s Ionescuom.

Kava je bila izvrsna. Marv se kasnije sjetila kako je tog dana shvatila da je kava s Mikeom Sladeom postala jutarnji ritual.

Angel ju je te večeri pokupio na La Boki, blizu luke, gdje je stajala s ostalima pulns, obučena u pripijenu bluzu i traperice odrezane na bedrima, u kojima se mogla pogledati njezina roba. Izgledalo je da nema više od petnaest godina. Nije bila lijepa, ali to Angela nije smetalo.

- Vdiminos, querid:i. Zabavljat ćemo se uzajamno.

Djevojka je živjela u jeliinom stanu u kući bez dizala, koji se sastojao od jedne prljave sobe s krevetom, dvije stolice, svjetiljkom i slivnikom.

- Skini se, esircililu. Hoću da te vidim голу.

Djevojka je oklijevala. U Anglu je bilo nečega što ju je plašilo. Ali, bio je to slab dan, a znala je da mora odnijeti novac Pepcu, jer će je inače istući. Polako se počela svlačiti.

Angel je stajao i gledao je. Skinula je bluzu, a zatim traperice. Djevojka nije imala ništa ispod njih. Njezino je tijelo bilo blijedo i mršavo.

- Ostavi cipele na nogama. Dođi ovamo i klekni.

Djevojka poslušala.

- Slušaj što hoću da radiš.

Djevojka je saslušala i pogledala ga, uplašeni očiju.

- Nikad nisam...

Angel je udari po glavi. Ležala je na podu i stenjala. Angel je podigne za kosu i baci na krevet. Kad je djevojka počela vrištati, Angel ju je snažno udario šakom u lice. Stenjala je.

- Dobro je - reče Angel. - Hoću da čujem kako stenješ. Velika pesnica tresnula ju je po nosu i slomila ga. Kad je Angel s njom završio trideset minuta kasnije, djevojka je ležala na krevetu, onesviješćena. Angel se nasmiješi izubijanoj djevojčinoj prilici i baci nekoliko pesosa na krevet.

- Gracius.

Mary je provodila s djecom svaki trenutak koji je mogla. Mnogo su razgledavali grad. Bilo je na desetke muzeja i starih crkava za razgledanje, ali za djecu je najveće veselje bio izlet u Drakulin dvorac u Brasovu, koji se nalazi u srcu Transilvanije, stotinu i šezdeset kilometara od Bukurešta.

- Grof je zaista bio princ - objasnio je Florian dok su se vozili. - Princ Vlad Tepeš. On je bio velik heroj koji je zaustavio najezdu Turaka.

- Ja sam mislio da je on samo volio sisati krv i ubijati ljude - reče Tim.

Florian kimne glavom.

- Da. Na žalost, poslije rata je Vladu udarila moć u glavu. Postao je diktator i nabijao je neprijatelje na kolce. Nastala je legenda da je bio vampir. Jedan Irac, Bram Stoker, napisao je knjigu po loj legendi. Glupa knjiga, ali je učinila čuda za turi zam.

Dvorac Bran bio je golemo kameno zdanje visoko u planinama. Bili su iscrpljeni kad su se popeli strmim kamenim stepenicama što su vodile u zamak. Ušli su u prostoriju niska stropa, s pištoljima i drevnim rukotvorinama.

- Ovdje je grof Drakula ubijao svoje žrtve i pio njihovu krv - rekao je vodič grobnim glasom.

Prostorija je bila vlažna i jezovita. Preko Timova lica kliznula je paučina.

- Ja se ničega ne bojim - rekao je majci - ali, možemo li izići oдавде?

Svakih šest mjeseci je avion C-130 američke avijacije slijetao na mali aerodrom u predgrađu Bukurešta. Avion je bio pun hrane

i luksuznih stvari koje se u Bukureštli nisu mogle dobiti, a koje su naručivali članovi američke ambasade preko vojnog intendanta u Frankfurtu.

Jednoga jutra, dok su Mary i Mike Slade pili kavu, Mike reče:

- Danas treba stići naš intendantski avion. Kako bi bilo da se sa mnom odvezele do aerodroma?

Mary je zaustila da odbije. Imala je mnogo posla, a i poziv se činio besmislenim. Ipak, Mike Slade nije bio čovjek koji je gubio vrijeme. Svladala ju je znatiželja.

- Dobro.

Odvezli su se do aerodroma i putem raspravljali o različitim problemima u ambasadi koje je trebalo riješiti. Razgovarali su hladno, službeno.

Kad su stigli na aerodrom, naoružani mornarički narednik otvorio im je kolni ulaz kako bi limuzina mogla ući. Deset minuta kasnije, promatrali su C-130 kako slijeće.

Iza ograde, na granici aerodroma, bilo se okupilo na stotine Rumunja. Gladno su promatrali posadu koja islovaruje avion.

- Šio ta gomila ovdje radi?

- Sanjari. Gledaju neke stvari koje nikada neće moći imati.

Znaju da dobivamo odreske, sapune i parfeme. Gomila je uvijek tu kad avion slijeće. Kao da im dojava nekim tajanstvenim telegrafom tajnog pokreta otpora.

Mary je promatrala lakoma lica iza ograde.

- To je nevjerojatno.

- Taj avion za njih predstavlja simbol. Ne samo zbog tereta.

On predstavlja slobodnu zemlju koja brine o svojim građanima.

Mary se okrene i pogleda ga.

- Zašto ste me ovamo doveli?

- Jer ne želim da vas zanese slatkorječivost predsjednika Ionescu. Ovo je prava Rumunjska.

Svako jutro kad se Marv vozila na posao, opazila bi duge redove ljudi izvan ograde, koji su čekali da ih puste u dvorište ambasade. Smatrala je da su to ljudi s manjim problemima za koje su se nadali da ih konzul može riješiti. Ali, toga je jutro

prišla prozoru i bolje ih pogledala, i izrazi njihovih lica prisilili su je da ode u Mikeov ured.

- Tko su svi ti ljudi koji vani čekaju u redu?

Mike je s njom prišao prozoru.

- Uglavnom rumunjski Židovi. Čekaju da podnesu zahtjev za vizu.

- Ali, u Bukureštu postoji izraelska ambasada. Zašto ne otidu onamo?

- Iz dva razloga - objasni Mike. - Prvo, misle da američka vlada ima bolje izgleda da im pomogne otići u Izrael nego izraelska vlada. Drugo, misle da je manje vjerojatno da ljudi iz rumunjske službe sigurnosti otkriju njihove namjere ako dođu k nama. Griješe, dakako. - Pokazao je kroz prozor. - Ravno preko puta ambasade je stambena zgrada u kojoj je nekoliko stanova puno agenata sa zumovima, koji fotografiraju svakog tko uđe i iziđe iz ambasade.

- To je užasno!

- To su njihova pravila. Kad neka židovska obitelj zatraži vizu da emigrira, njezini članovi izgube zelene radne dozvole i izbace ih iz stanova. Susjedima se naredi da im okreću leđa. Onda potraje tri do četiri godine prije nego što im vlada kaže hoće li dobiti papire da emigriraju ili neće, a odgovor je obično negativan.

- Možemo li mi nešto učiniti?

- Stalno pokušavamo. Ali, Ionescu uživa igrati mačke i miša sa Židovima. Vrlo malo ih ikada dobije dozvolu da ode iz zemlje.

Mary je promatrala beznadne izraze na njihovim licima.

- Mora postojati način - reče Marv.

- Nemojte da vam pukne srce - odvratila Mike.

Razlika u vremenu bila je iscrpijuća. Kad je u Washingtonu bio dan, u Bukureštu je bila ponoć, tako da su Mary stalno budili brzojavima i telefonskim pozivima u tri ili četiri sata ujutro. Svaki put kad bi brzojav stigao, dežurni marinac iz ambasade bi nazvao dnevnog službenika koji bi poslao poslužitelja da probudi Marv. Nakon toga bila bi previše uzbuđena da može zaspati. Uzbudljivo je, Edvarde. Zaista mislim da bih ovdje mogla

nešto promijeniti. Bilo kako bilo, pokušaj. Ne budi mogla podnijeti da ne uspijem. Svi računaju na mene. Da si barem li ovdje, da mi kažeš: "Možeš ti to, stara moja." Toliko mi nedosla-ješ. Možeš li me čuti, Edvarde? Jesi li negdje ovdje, a ne mogu te vidjeti? Ponekad me izluđuje što ne znam odgovor na to...

niče. Možete povesti Bclh i Tima. Znak pažnje od rumunjske vlade. Dobivamo karte za većinu njihovih premijera.

Mary je ostala sjediti, zažarcna lica, osjećajući se kao budala.

- Hvala - ukočeno izgovori.

- Reći ću Florianu da u osam dođe po vas.

-

-

Pili su jutarnju kavu.

- Imamo problem - počeo je Mike Slade.

- Da?

- Delegacija od desetak rumunjskih crkvenih dostojanstvenika želi se sastati s vama. Neka crkva iz Utaha pozvala ih je u posjet. Rumunjska vlada ne želi im izdali vizu za odlazak u ino zemstvo.

- Zašto?

- Vrlo malo Rumunja smije izići iz zemlje. Ima jedna šala o danu kad je Ionescu došao na vlast. Otišao je u istočno krilo palače i vidio sunce kako izlazi. "Dobro jutro, družo sunce", rekao je Ionescu. "Dobro jutro", reklo je sunce. "Svi su lako sretni da si ti novi rumunjski predsjednik." Navečer je Ionescu otišao u zapadno krilo da promatra zalazak sunca. Rekao je: Dobra večer, družo sunce." Sunce nije odgovorilo. "Kako to da si jutros tako lijepo razgovaralo sa mnom, a sada uopće nećeš sa mnom razgovarati?" "Sad sam na Zapadu", reklo je sunce. "Idi k vrugu!" Ionescu se boji da će i crkveni dostojanstvenici poslati vladu do vraga, ako odu na Zapad.

- Razgovarao ću s ministrom vanjskih poslova i vidjeli što mogu učiniti.

Mike ustane.

- Volite li folklor? - upita.

- Zašlo?

- Večeras prvi put nastupa jedan rumunjski ansambl. Navodno su vrlo dobri. Biste li željeli ići?

Mary je bila iznenađena i zatečena. Posljednje što je očekivala bilo je da ju Mike pozove da iziđu.

A još je nevjerojatnije bilo da je sebe čula kako prihvaća.

- Dobro - Mike joj pruži malu omotnicu. - Ovdje su iri ulaz-

Beth i Tima nije zanimao odlazak na predstavu. Beth je bila pozvala jednog školskog prijatelja na večeru.

- Mojeg prijatelja Talijana - rekla je Beth. - Može?

- Da ti pravo kažem, ja baš nikad nisam volio folklor - dodao je Tim.

Mary se nasmijala.

- Dobro. Večeras vam dajem slobodno.

Pitala se osjećaju li se i djeca usamljeno kao i ona. Razmislila je koga bi mogla pozvati da podeli s njom. U mislima ih je izredala: pukovnik McKinney, Jerry Daviš, Harriet Kruger? Ni sa kim zapravo nije željela biti. Idem sama, odlučila je.

Kad je Marv izišla iz kuće, Florian ju je čekao.

- Dobra večer, gospodo ambasador. - Naklonio se i otvorio vrata automobila.

- Večeras izgledate jako veselo, Floriane.

Nasmiješio se.

- Ja sam uvijek veseo, gospodo. - Zatvorio je vrata i sjeo za volan. - Mi Rumunji imamo uzrečicu: "Poljubi ruku koju ne možeš ugristi."

Mary je odlučila pokušati.

- Jeste li vi sretni što živite ovdje, Floriane?

Promotrio ju je u retrovizoru.

- Da vam dam službeni odgovor, na partijskoj liniji, gospodo ambasador, ili biste voljeli čuti istinu?

- Istinu, molim vas.

- Mogli bi me strijeljati zbog ovoga što ću reći, ali nijedan Rumunj nije ovdje srelan. Samo stranci. Vi možete doći i otići kad želite. Mi smo zatvorenici. Ovdje ničega nema dovoljno. - Provezli su se pokraj dugog reda ljudi ispred mesnice. - Vidite li

-

ovo? Čekat će u redu tri-četiri sata za jedan ili dva janjeća odreska, a pola ljudi u redu neće ništa dobiti. Svuda je tako. A znate li koliko skrivenih kuća ima loneseu? Dvanaest! Vozio sam mnoge rumunjske oficire u njih. Svaka je prava

palača. A istovremeno su po tri ili četiri obitelji prisiljene živjeti zajedno u malome stanu bez grijanja. - Florian odjednom zastane, kao da se uplašio da je previše rekao. - Nećete nikome spominjati ovaj razgovor. Molim vas?

- Naravno da neću.

- Hvala. Ne bi mi bilo drago da mi žena postane udovica.

Mlada je. I Židovka. Ovdje postoji problem antisemitizma.

Mary je to već znala.

- Ima jedan vic o trgovini u kojoj će se, prema obećanju, moći kupiti svježaja jaja. U pet sati ujutro, dugi red ljudi smrzavao se na studeni. Jaja nisu stigla do osam i red je bio još duži. Vlasnik trgovine rekao je: "Neće biti dovoljno za sve. Židovi mogu otići." U dva popodne jaja još nisu bila stigla, a red je bio još duži. Vlasnik trgovine je rekao: "Oni koji nisu članovi partije mogu otići." U ponoć je red još uvijek čekao na smrzavici. Jaja nisu stigla. Vlasnik je zaključao trgovinu i rekao: "Ništa se nije promijenilo. Židovi uvijek najbolje prođu."

Mary nije znala da li da se nasmije ili da zaplače. Ali, ju će učiniti nešto, obećala je sebi.

Folklorno kazalište nalazilo se u bučnoj ulici punoj vreve i malih kućica u kojima su se prodavali cvijeće, plastični fliperi, bluže i kemijske olovke. Kazalište je bilo malo i urešeno, ostatak iz mirnijih vremena. Program je bio dosadan, kostimi neukusni, a plesači neuvježbani. Činilo se da predstava nema kraja, a kad je napokon završila, Marv je bila sretna da može pobjeći na svjež noćni zrak. Florian je stajao pokraj limuzine, ispred kazališta.

- Bojim se da ćemo se zadržati, gospodo ambasador. Guma je prazna. A neki lopov je ukrao rezervnu. Poslao sam po drugu. Trebala bi stići za sat vremena. Hoćete li pričekati u autu?

Marv je podigla glavu i pogledala pun mjesec koji je sjao. Večer je bila svježaja i jasna. Shvatila je da nije šetala ulicama Bukurešta otkako je doputovala. Odjednom je odlučila.

- Mislim da ću pješački do rezidencije.

Florian kimne glavom.

- Večer je prekrasna za šetnju.

Mary krene ulicom prema središnjem trgu. Bukurešt je bio očaravajući, egzotičan grad. Na uličnim uglovima stajali su zamršeni natpisi: TUTUN... PUNE...

FARMACIE...

Odšetala je niz Calea Mosilor i skrenula u Strada Maria Ro-setii, u kojoj su crveno-smeđi trolejbusi bili pretrpani ljudima. Čak i tako kasno, većina trgovina je bila otvorena i ispred svih su bili redovi. U kavanama su služili gogoase, izvrsne rumunjske uštipke. Pločnici su bili zakrčeni kasnovečernjim kupcima koji su nosili plaše, torbe za kupovinu od špage. Mary se činilo da su ljudi zloslutno tihi. Činilo se da zure u nju, da žene pohlepno odmjeravaju njezinu odjeću. Počela je brže hodati.

Kad je stigla do ugla na Calea Vicioriei zaustavila se, ne znajući kojim smjerom da krene. Zapita jednog prolaznika:

- Oprostite, možete li mi reći kako da dođem...

Brzo ju je, uplašeno pogledao i žurno otišao.

Ne smiju razgovarati sa strancima, sjeti se Mary.

Kako će se vratiti? Pokušala je sebi predočiti put kojim je došla s Florianom. Činilo joj se da je rezidencija negdje prema istoku. Počela je hodati u tom pravcu. Uskoro se našla u uskoj pokrajnoj, slabo osvijetljenoj uličici. Daleko naprijed vidjela je široko, dobro rasvijetljeno šetalište. Tamo mogu uzeti taksi, pomislila je Marv s olakšanjem.

Iza nje su odjeknuli teški koraci, pa se i protiv svoje volje okrenula. Golem čovjek u zimskom kaputu joj je brzo prilazio. Mary je počela brže hodati.

- Oprostite - pozvao ju je čovjek s jakim rumunjskim naglasakom. - Jeste li se izgubili?

Preplavilo ju je olakšanje. Vjerojatno je to nekakav policajac. Možda ju je slijedio da bi se uvjerio kako je sigurna.

- Jesam - reče Marv zahvalno. - Želim se vratiti u...

Odjednom se začulo brujanje motora i zvuk automobila koji

je dojurio do nje, a zatim škripa kočnica kad se automobil s vriskom zaustavio. Pješak u zimskom kaputu šćepao je Marv. Osjetila je njegov vreo, smrdljiv dah i njegove mesnate prste kako joj

ranjavaju zglavak na ruci. Počeo ju je gurati prema otvorenim vratima automobila. Mary se otimala da se oslobodi...

- Ulazi u auto! - zarezala čovjek.

- Ne! - vrištala je. - U pomoć! U pomoć!

S druge strane ulice začuju se povik i neka prilika juriti prema njima. Čovjek je zastao, ne znajući što da učini. Stranac vikne:

- Pustite je!

Šćepao je čovjeka u zimskom kaputu i odvuкао ga od Mary. Odjednom je bila slobodna. Čovjek za volanom počeo je izlaziti iz automobila da pomogne svojem suučesniku.

Iz daljine se začula sirena koja se približava. Čovjek u kaputu vikne nešto svojem drugu, a zatim obojica muškaraca uskoče u automobil i odjure.

Modro-bijeli automobil s natpisom Mililija sa strane i modrim bljeskavim svjetlom zaustavi se ispred Marv. Dva uniformirana muškarca žurno izidu.

Jedan od njih upita:

- Jeste li dobro? - A zatim, zamuckujući na engleskome: - Što se dogodilo?

Marv se borila da ne izgubi kontrolu nad sobom.

- Dva muškarca... po... pokušali su me uvući u svoj automobil.

Da... da nije bilo ovoga gospodina...

Okrenula se. Stranac je bio nestao.

22.

Borila se cijelu noć, otimajući se da pobjegne od tih ljudi, i panično se budila, pa zaspala da bi se opet probudila. Stalno je nanovo proživljavala tu scenu: iznenadne korake koji žure prema njoj, automobil koji se zaustavlja, čovjek koji je pokušava na silu ugurati u automobil. Jesu li znali tko je ona? Ili su samo pokušali orobiti lurislicu obučenu u američku odjeću?

Kad je Marv stigla u svoj ured, dočekaо ju je Mike Slade. Donio je dvije šalice kave i sjeo s druge strane njezina pisaćeg stola.

- Kako je bilo u kazalištu? - upitao je.

- Odlično. - Ono što se dogodilo kasnije, njega se ne tiče.

- Jeste li povrijeđeni?

- Šio?

Strpljivo reče:

- Kad su vas pokušali oteti. Jesu li vas povrijeđili?

- Ovaj... olkud znate za lo?

Glas mu je bio pun ironije.

- Gospodo ambasador, Rumunjska je jedna velika, otvorena tajna. Ne možete se ni istuširati da netko za to ne zna. Nije bilo pametno što ste išli sami šetati.

- Sad mi je to jasno - izusti Mary hladno. - Neće se više ponoviti.

-

- Dobro. - Veselo nastavi razgovor. - Je li vam taj čovjek što uzeo?

- Nije.

Namršti se.

- To nema smisla. Da su htjeli vaš kaput ili novčanik, mogli su to uzeti na ulici. To što su vas pokušali ugurati u automobil, znači da se radilo o otmici.

- Tko bi mene želio oteti?

- Ionescuovi ljudi ne bi. On se trudi da imamo miran odnos. To mora da je neka disidentska grupa.
- Ili lupeži koji su za mene namjeravali dobiti otkupninu.
- U ovoj zemlji nema otmica zbog otkupnine. Da ih uhvate u bilo čemu takvom, ne bi ni bilo suđenja; samo streljački vod. - Otpio je gutljaj kave. - Mogu li vam nešto savjetovati?
- Slušam.

- Idite kući.

-Što?

Mike Slade spusti šalicu.

- Sve što trebale učiniti jest da uručite pismeni otkaz, spakirajte djecu i vratite se u Kansas, gdje ćete biti na sigurnom. Osjeti kako joj se lice zacrvenjelo.

- Gospodine Slade, ja jesam pogriješila. I lo mi nije bila prva pogreška, a vjerojatno ni posljednja. Ali, mene je na ovo mjesto postavio predsjednik Sjedinjenih Država, i dok me on ne otpusti, neću da mi niti vi, niti bilo tko drugi govori da idem kući. - Borila se da ne izgubi konirolu nad vlastitim glasom. - Očekujem da ljudi u ovoj ambasadi rade za mene, a ne protiv mene. Ako je to previše za vas, zašto vi ne odete kući?

Drhtala je od bijesa. Mike Slade ustane.

- Pobrinut ću se da vam donesu jutarnje izvještaje na stol, gospodo ambasador.

uspjela uputiti, dobila je dojam privlačnog muškarca, vjerojatno u ranim četrdesetima, s prerano posijedjelom kosom. Imao je sirani naglasak - vjerojatno francuski. Ako je bio turist, možda je već i otišao iz Rumunjske.

Jedna je pomisao izjedala Mary, i teško ju je bilo otjerati. Jedina osoba za koju je znala da je se želi riješiti bio je Mike Slade. Što ako je on podmetnuo taj napad kako bi je preplašio i natjerao da ode? On joj je bio dao karte za kazalište. Znao je gdje će biti. Nije mogla prestati misliti na lo. Mary je razmišljala da li da kaže djeci za otmicu ili ne, i odlučila je da ne kaže. Nije ih željela preplašiti. Jednostavno će se pobrinuti da nikada ne budu sami.

Te večeri je trebala otići u francusku ambasadu, na koktel u čast neke gostujuće francuske koncertne pijanistice. Mary je bila umorna i nervozna, i bila bi dala sve da se može izvući, ali znala je da mora ići.

Okupala se i odabrala večernju haljinu, a kad je posegnula za cipelama, opazi da je na jednoj cipeli slomljena peta. Pozvonila je Carmen.

- Da, gospodo ambasador?

- Carmen, hoćete li, molim vas, ovo odnijeti postolaru da popravi?

- Svakako, gospodo. Još nešto?

- Ne, to je sve. Hvala.

-

-

Pokušaj otmice bio je jedina tema razgovara u ambasadi tog jutra. Kako su svi lo doznali?, pitala se Mary. I kako je Mike Slade otkrio? Mary je željela da barem zna kako se zove njezin spasilac, da mu može zahvaliti. Pri kratkom pogledu koji mu je

Kad je Mary stigla u francusku ambasadu, ona je već bila prepuna gostiju. Na ulazu ju je dočekaao zamjenik francuskog ambasadora, kojega je Mary bila upoznala za prethodnog posjeta ambasadi. Uzeo je njezinu ruku i poljubio je.

- Dobra večer, gospodo ambasador. Lijepo od vas što ste došli.

- Lijepo od vas što ste me pozvali - odvrati Mary.

Oboje se nasmiješi praznim frazama.

- Dopustite da vas odvedeni ambasadoru.

Pratio ju je kroz pretrpanu plesnu dvoranu, u kojoj je vidjela poznala lica što ih je vidjela tjedan za tjednom. Mary je pozdravila francuskog ambasadora.

Razmijenili su ljubaznosti.

- Uživat ćete u muzici Madame Dauphin. Ona je izvanredna pijanistica.

- Radujem se tome - slaže Mary.

Prošao je poslužitelj s pladnjem punim čaša sa šampanjcem. Mary je naučila kako se pijucka pića po različitim ambasadama. Kad se okrenula da pozdravi australskog ambasadora, ugledala je stranca koji ju je spasio od otimača. Stajao je u kulu i razgovarao s talijanskim ambasadorom i njegovim zamjenikom.

- Oprostite - ispriča se Mary. Krenula je prema Francuzu.

On je govorio:

- Naravno da mi nedostaje Pariz, ali nadam se da slijedeće godine... - Ušutio je kad je vidio Mary kako se približava.

- Aaa... dama u nevolji.

- Vi se poznajete? - upita talijanski ambasador.

- Nismo se još službeno upoznali - odgovori Mary.

- Gospodo ambasador, dopustite da vam predstavim doktora Louisa Desforges.

Izraz Francuzova lica se promijeni.

- Gospoda ambasador? Oprostite mi! Nisam imao pojma. - Po glasu se vidjelo da mu je jako neugodno. - Pa naravno, trebao sam vas prepoznati.

- Učinili ste nešto bolje - nasmiješi se Mary. - Spasili ste me.

Talijanski ambasador pogleda doktora i reče:

- A! Znači, ti si bio laj. - Okrene se prema Marv. - Čuo sam za vaše neugodno iskustvo.

- Bilo bi neugodno da se nije pojavio doktor Desforges. Hvala vam.

Louis Desforges se nasmiješi.

- Drago mi je što sam u pravo vrijeme bio na pravome mjestu.

Ambasador i njegov zamjenik opaze da ulaze članovi engleske ambasade.

Ambasador reče:

- Oprostite, moram s nekim razgovarati.

Dvojica muškarca žurno su otišla. Marv je ostala sama s doktorom.

- Zašto ste pobjegli kad je došla policija?

Trenutak ju je ispitivački promatrao.

- Nije se dobro petljati s rumunjskom policijom. Oni hapse svjedoke, pa onda ispipavaju informacije. Ja sam ovdje liječnik pri francuskoj ambasadi, i nemam diplomatski imunitet. Znam, međutim, mnogo loga o događajima u našoj ambasadi, i te bi informacije mogle biti korisne Rumunjima. - Nasmiješi se. - Zato mi oprostite ako se učinilo da sam vas napustio.

Bilo je u njemu neke vrlo privlačne neposrednosti. Na neki način koji Marv nije mogla odrediti, pomalo ju je podsjećao na Edvarda. Možda zato što je Louis Desforges bio liječnik. Ali ne, ne samo zbog toga. Bio je jednako lako otvoren kao Edward, i gotovo se isto smiješio.

- Oprostite - reče dr. Desforges - moram ići i biti društvena životinja.

- Ne volite zabave?

Trgnuo se.

- Prezirem ih.

- Voli li ih vaša žena?

Zaustio je da nešto kaže, ali zastane.

- Da, voljela ih je. Veoma.

- Je li ovdje večeras?

- Ona i naše dvoje djece su poginuli.

Mary probijedi.

- O, Bože moj. Oprostite. Kako...?

Lice mu je bilo ukočeno.

- Sebe krivim za to. Živjeli smo u Alžiru. Ja sam bio u pokretu otpora i borio se protiv terorista. - Govorio je polako, zamucujući. - Otkrili su moj identitet i raznijeli kuću. Ja tada nisam

bio kod kuće.

- Stvarno mi je žao - izusli ponovo Mary. Beznadne, nepri-
mjerene riječi.

- Hvala. Olrcana fraza kaže da vrijeme sve liječi. Više ne
vjerujem u to. - Glas mu je bio ogorčen.

-

Mary pomisli na Edvarda i na to koliko joj još uvijek nedostaje. Ali, ovaj je
čovjek dulje živio sa svojim bolom. Pogledao ju je i rekao: - Oprostite, gospodo
ambasador... Okrenuo se i otišao pozdraviti grupu gostiju koja je došla.

Podsjeća me malo na tebe, Edsvarde. Tebi bi se svidio. On je vrlo hrabar čovjek.
Jako pati, i mislim da je to ono što me privlači k njemu. I ja patim, dragi.

Hoćeš li mi ikada prestati nedostajati? Ovdje sam tako usamljena. Ni sa kim ne
mogu razgovarati. Očajnički želim uspjeti. Mi ka Slade me pokušava poslati kući.
Ne idem. O, kako te trebam. Laku noć, dragi.

Slijedećeg jutra Marv je telefonirala Slantonu Rogersu. Bilo je divno čuti
njegov glas. Kao uže za spašavanje prema domovini, pomisli.

- Dobivam izvanredne izvještaje o tebi - reče Stanlon Rogers.

- Priča o Hannah Murphv ovdje je na naslovnim stranicama.
Odlično si obavila posao.

- Hvala, Stan.

- Marv, pričaj mi o otmici.

- Razgovarala sam s premijerom i šefom Sigurnosti, ali uopće
nemaju tragova.

- Zar te Mike Slade nije upozorio da ne izlaziš sama?

Mike Slade.

- Da, upozorio me, Slan.

Da mu kažem da mi je Mike Slade rekao da idem kući? Ne, odlučila je. Sama ću
izići na kraj sgospodinom Sladeom, na svoj način.

- Ne zaboravi: ja sam uvijek tu kad me trebaš. U svako doba.

- Znam - reče Mary zahvalno. - Ne mogu ti reći koliko mi to
znači.

Nakon telefonskog poziva osjećala se mnogo bolje.

- Imamo problem. Negdje u ambasadi su procurile informaci-
je-

Mary i Mike Slade pili su kavu prije svakodnevnog sastanka
osoblja.

- Koliko je ozbiljno?

- Jako ozbiljno. Naš savjetnik za trgovinu David Victor sastao
se s rumunjskim ministrom za trgovinu.

- Znam. O tome smo razgovarali prošlog ijedna.

- Tako je - potvrdi Mike. - A kad se David vratio s drugog
sastanka, bili su ispred nas u svakoj protuponudi. Točno su znali
dokle smo spremni ići.

- Nije li moguće da su jednostavno sami došli do toga?

- Da, moguće je. Osim šio smo razgovarali o nekim novim
ponudama, i opet su nas pretekli.

Mary se na trenutak zamisli.

- Misliš da je netko od osoblja?

- Ne bilo tko. Posljednji sastanak rukovodilaca održan je u
Balonu. Naši eksperti za elektroniku otkrili su da je odatle pro-
curilo.

Mary ga iznenađeno pogleda. Samo je osmero ljudi smjelo prisustvovati sastancima
u Balonu, i svi su bili na rukovodećem položaju.

- Ma tko da je, nosi sa sobom električnu opremu, vjerojatno
kazetofon. Predlažem da danas ujutro zakažete sastanak u Balonu
i pozovete istu grupu. Naši će instrumenti moći otkriti krivca.

Osmero je ljudi sjedilo za stolom u Balonu. Eddie Maltz, savjetnik za politička
pitanja i CIA-in agent; Patricia Halfield, savjetnik za ekonomiju; Jerrv Daviš,
savjetnik za javne poslove; David Viclor, savjetnik za trgovinu; Lucas Janklovv,
savjetnik za upravna pitanja, i pukovnik VWilliam McKinnev. Mary je sjedila na
jednoj strani stola, Mike Slade na drugoj.

Mary se okrene prema Davidu Victoru.

- Kako idu vaši sastanci s rumunjskim ministrom za trgovinu? Savjetnik za trgovinu zatrese glavom.

- Iskreno rečeno, ne dobro kako sam se nadao. Izgleda da sve -

znaju i prije nego što kažem. Izadem s novim prijedlozima, a oni su već pripremili proluargumenlc. Kao da mi čitaju misli.

- Možda i čitaju - reče Mike Slade.

- Kako to misliš?

- Čitaju misli nekoga iz ove prostorije. - Podigne slušalieu crvenog telefona na stolu. - Pošaljite ga unutra.

Trenutak kasnije velika vrata su se otvorila i ušao je čovjek u civilu noseći crnu kutiju s brojčanikom. Eddie Maltz reče:

- Čekajte malo. Nikome nije dopušteno...

- U redu je - umiri ga Mary. - Imamo problem koji će ovaj čovjek riješiti. - Pogleda novopristiglog. - Molim vas, nastavite.

- Dobro. Molim vas da svi oslanete na svojim mjestima.

Dok ga je grupa promatrala, prišao je Mikeu Sladeu i prinio kutiju k njemu. Igla na brojčaniku ostala je na nuli. Čovjek se približio Patriciji Hail'icld. Igla je mirovala. Zatim je na redu bio Eddie Maltz, pa Jerry Daviš i Lucas Janklovv. Igla je mirovala. Čovjek je prišao Davidu Victoru, te napokon pukovniku McKinnevju, ali igla se još uvijek nije micala. Jedina osoba koja je još ostala bila je Mary. Kad joj se približio, igla se divlje zaljuljala.

Mike Slade uzvikne:

- Što, dovraga... - Ustane i pridc Mary. - Jesteli sigurni? - upitao je čovjeka u civilu.

Igla je divlje plesala.

- Pitajte uređaj - odvrati čovjek.

Marv zbunjeno ustane.

- Neće vam smetali ako prekinem ovaj sastanak? - upita je

Mike.

Mary se obrali ostalima.

- Za sada je to sve, hvala.

Mike Slade zapovjedi tehničaru:

- Vi ostanite.

Kad su drugi napustili sobu, Mike upita:

- Možete li otkrili gdje se nalazi mikrofon?

- Svakako.

Čovjek je polako pomicao kutiju prema dolje, podalje od Marvna tijela. Što se više bližio nogama, igla se jače okretala. Čovjek u civilu se uspravi.

- U cipelama je.

Mary je zurila u njega, ne mogavši vjerovati.

- Varale se. Ove sam cipele kupila u Washingtonu.

Mike reče:

- Hoćete li ih, molim vas, izuti?

- Ja...

Cijela ta stvar bila je smiješna. Mora da je uređaj poludio. Ili joj je netko pokušavao podmetnuti. Javit će u Washington da je uhvaćena u špijunaži i davanju informacija neprijatelju. E pa, neće on s time proći samo tako.

Izula je cipele, podigla ih i ubacila Mikeu u ruke.

- Evo - prosikta ljutilo.

Okrenuo ih je i pregledao.

- Je li ovo nova peta?

- Ne, lo je...

A onda se sjeti: Carmen, hoćete li ih, molim vas, ujutro odnijeti postolaru da ih popra vi?

Mike je počeo rastavi jati petu na cipeli. Unutra je bio minijturni magnetofon.

- Pronašli smo našeg špijuna - utvrdi Mike suho. Podigne

pogled. - Gdje ste dali slaviti ovu petu?

- Ovaj... ne znam. Zamolila sam jednu od sobarica da se za to pobrine.

- Prekrasno - otrovno zarezala. - Ubuduće bih vam bio zahva

lan, gospodo ambasador, ako biste dopustili da se o takvim stva
rima brine vaša tajnica.

Stigao je brzojav za Marv.

Odbor Senata za vanjske poslove pristao je na zajam Rumunjskoj koji ste tražili.
Saopćiti sutra. Čestitam. Stanton Rogers.

Mike je pročitao brzojav.

- Dobre novosti. Negulesco će biti polaskan.

Marv je znala da je taj Negulesco, rumunjski ministar za financije, na
nesigurnom tlu. Ovo će ga učiniti herojem u Ionescu-ovim očima.

- Neće to objavili do sutra - reče Mary. - Sjedila je, duboko
zamišljena. - Hoću da mi jutros zakažete sastanak s Negulescom.

- Hoćete li da pođem i ja?

- Ne. Ovo ću sama obaviti.

Dva sata kasnije Mary je sjedila u uredu rumunjskog ministra za financije. Cvao
je.

- Znači, imate dobre novosti za nas, da?

- Na žalost, nemam - reče Mary sa žaljenjem. Promatrala je
kako nestaje njegova smiješka.

- Što? Shvatio sam da je zajam već... kako vi kažete... u torbi?

Mary uzdahne.

- Ja također, ministre.

- Što se dogodilo? Što je pošlo po zlu?

Lice mu je odjednom posivjelo.

Mary slegne ramenima.

- Ne znam.

- Ja sam obećao našem predsjedniku... - Zastao je, shvativši
svu strahotu vijesti. Pogledao je Marv i rekao promuklim glasom:
- Predsjedniku Ionescuu se to neće svidjeti. Zar baš ništa ne
možete učiniti?

Mary usrdno reče:

- I ja sam razočarana kao i vi, ministre. Glasanje je išlo dobro,
sve dok jedan od senatora nije doznao da je jednoj crkvenoj dele
gaciji iz Rumunjske, koja je željela posjetiti Utah, uskraćena
viza. Senator je Mormon, pa ga je to veoma uznemirilo.

- Crkvena delegacija? - Negulescov glas povisio se za cijelu
oktavu. - Hoćete reći da nisu izglasali zakon zbog...?

- Koliko ja znam.

- Ali, gospodo ambasador, Rumunjska je za crkve. One ovdje
imaju veliku slobodu! - Sada je već gotovo brbljao. - Mi volimo
crkve!

Negulesco se premjesti na stolicu do Mary.

- Gospodo ambasador, ako bih ja mogao srediti da ta grupa
posjeti vašu zemlju, mislite li da bi senatski Odbor za financije
odobrio zajam?

Mary ga pogleda u oči i reče:

j i.

- Ministre Negulesco, ja vam to mogu garantirati. Ali morala
bih znati odgovor danas popodne.

Mary je sjedila za stolom, čekajući telefonski poziv, i u četrnaest i trideset
Negulesco je nazvao.

- Gospodo ambasador, imam predivne novosti! Crkvena dele
gacija može otputovali kad god hoće. Onda, imate li vi dobre
vijesti za mene?

Mary je pričekala sat vremena i nazvala ga.

- Upravo sam primila brzojav iz Ministarstva vanjskih poslo
va. Zajam vam je odobren.

Marv nije mogla prestati misliti na dr. Louisa Desforgesu. Bio joj je spasio život i zatim nestao. Bila je sretna što ga je ponovo pronašla. Udovoljavajući trenutačnoj želji, Mary je otišla do trgovine gdje se moglo kupovati za američke dolare, kupila prekrasnu srebrnu zdjelu za doktora, i poslala je u francusku ambasadu. Bila je to silnica prema onome što je on učinio.

Tog popodneva Dorolhv Stone reče:

- Na telefonu je doktor Desforges. Želite li razgovarati s njim?

Marv se nasmiješi.

- Da. - Podigne slušalicu. - Dobar dan.

- Dobar dan, gospodo ambasador. - Rečenica je zvučala prekrasno s njegovim francuskim naglaskom. - Nazvao sam da vam zahvalim za prekrasan dar. Uvjeravam vas da je bio nepotreban. Presretan sam da sam vam mogao učiniti uslugu.

- Nije to bila obična usluga - odvrati Mary. - Kad bih vam barem mogla zaista na neki način pokazati svoju zahvalnost! Usljedila je stanka.

- Biste li.... - Zašutio je.

- Da? - potakne ga Marv.

- Ništa, zapravo.

To je odjednom zazvučalo stidljivo.

- Molim vas!

- Dobro. - Nervozno se nasmijao. - Pilao sam se bi li vam se

.....1

možda dalo jedne večeri izići na večeru sa mnom... ali znam koliko ste zauzeti i...

- Voljela bih - odvrati Marv brzo.

- Zaista?

Čula je zadovoljstvo u njegovu glasu.

- Zaista.

- Znale li restoran Turu?

Mary je tamo bila dvaput.

-Ne.'

- O, izvanredan je. Znači, imat ću lo zadovoljstvo da vam ga pokažem. U subotu navečer vjerojatno nećete biti slobodni...?

- Moram na jedan koktel u šest sali, ali možemo na večeru poslije loga.

- Divno. Čuo sam da imate dvoje male djece. Biste li i njih doveli?

- Hvala, ali oni su zauzeti subotom navečer.

Pitala se zašto je slagala.

Koktel se održavao u švicarskoj ambasadi. Bila je to očito ambasada "A" kategorije, jer je došao i predsjednik Alexandru Ionescu.

Kad je ugledao Mary, prišao joj je.

- Dobra večer, gospodo ambasador. - Uzeo je njezinu ruku i zadržao je dulje nego što je bilo potrebno. - Želim vam reći da sam vrlo zadovoljan što nam je vaša zemlja pristala dati zajam koji smo tražili.

- A mi smo vrlo zadovoljni što ste dopustili crkvenoj delegaciji da posjeti Sjedinjene Države, ekselenciju. Nemarno odmahne rukom.

.

- Rumunji nisu zatvorenici. Svatko može otići i vratiti se kad hoće. Moja je zemlja simbol socijalne pravde i demokratske slobode.

Mary se sjetila dugačkih redova ljudi što čekaju da kupe rijetke namirnice, gomile na aerodromu i izbjeglica koji su se očajnički trudili da odu.

- U Rumunjskoj sva vlasništva pripada narodu.

U Rumunjskoj im; i gulagn koje mi ne smijemo vidjeti.

Mary prihvati:

- Uz dužno poštovanje, gospodine predsjedniče, ima na stotine, možda i na tisuće Židova koji pokušavaju otputovati iz Rumunjske. Vaša vlada im ne daje vizu.

Namrštio se.

- To su disidenti. Smutljivci. Mi činimo svijetu uslugu time što ih držimo ovdje, gdje ih možemo nadgledati.

- Gospodine predsjedniče....

- Mi prema Židovima postupamo blaže nego bilo koja zemlja istočnog bloka. Šezdeset i sedme godine, za arapsko-izraelskog rata, Sovjetski Savez i sve zemlje istočnog bloka osim Rumunjske prekinule su diplomatske odnose s Izraelom.

- Znam to, gospodine predsjedniče, ali činjenica je da ipak ima...

- Jeste li kušali kavijar? Svjež je; bijeli kit.

Dr. Louis Desforges ponudio je da dođe po Mary, ali ona se bila dogovorila s Florianom da je odveze u restoran Taru. Telefonirala je ranije da obavijesti dra Desi'orgesa kako će nekoliko minuta zakasniti. Morala se vratiti u ambasadu da pošalje izvještaj o svojem razgovoru s predsjednikom Ionescuom.

Gunny je bio dežuran. Marinac joj je salutirao i otključao vrata. Mary uđe u svoj ured i upali svjetlo. Ostala je stajati na dovratku, ukočena. Na zidu je netko crvenom bojom u spreju napisao: ODLAZI KUĆJ PRIJE NEGO ŠTO UMREŠ. Izišla je natraške iz sobe, blijeda lica, i štrcala dolje, u predvorje, do porte. Gunny je stao u stav mirno.

- Da "gospodo ambasador?"

- Gunny... tko je bio u mojem uredu?

- Pa, nitko, koliko ja znam, gospodo.

- Dajte da pogledam popis. - Pokušavala je obuzdati glas da ne zadrhti.

- Da, gospodo.

Gunny je izvukao popis posjetilaca i pružio joj ga. Uz svako je ime pisalo vrijeme ulaska. Pregledala je popis od sedamnaest i trideset, vremena kad je izišla iz ureda. Bilo je desetak imena.

Mary je pogledala marinca.

- Jesu li svi ljudi s ovog popisa imali pratnju do ureda u koje su išli?

- Svaki put, gospodo ambasador. Nitko ne ide na kat bez pratnoga. Nešto nije u redu?

Nešto uopće nije bilo u redu. Mary reče:

- Molim vas, pošaljite nekoga u moj kabinet da preboji onu prostotu na zidu.

Okrenula se i požurila van, bojeći se da će joj pozliti. Brzjav je mogao pričekati do jutra.

Dr. Louis Desl'orges čekao je Mary kad je stigla u restoran. Ustao je kad se približila stolu.

- Oprostite što kasnim. - Mary se trudila da joj glas zvuči prirodno.

Pridržao joj je stolicu.

- Nemojte se ispričavati. Primio sam vašu poruku. Vrlo je ljubezno od vas da ste mi se pridružili.

Sada je željela da barem nije pristala da izide na večeru s njim. Bila je previše uzrujana i uznemirena. Stegnula je ruke da joj se ne tresu.

Promatrao ju je.

- Jeste li dobro, gospodo ambasador?

- Jesam - odgovori. - Odlično sam. - Odlazi kući prije nego umreš. - Mislim da ću popiti čisti viski, molim vas. - Mrzila je viski, ali se nadala da će joj pomoći da se opusti.

Doktor naruči piće, a zatim reče:

- Mora da nije lako biti ambasador u ovoj zemlji, naročito za ženu. Rumunji su muški šovinisti, znate.

Mary se usiljeno nasmiješi.

- Pričajte mi o sebi.

Bilo što, da prestane misliti na prijetnju.

- Bojim se da nemam što uzbudljivo ispričati.
- Spomenuli ste da ste se borili u ilegalnom pokretu u Alžiru.
To zvuči zanimljivo.
Slegnuo je ramenima.

- Živimo u užasnim vremenima. Ja smatram da svaki čovjek mora staviti nešto na kocku, ako na kraju ne želi sve staviti na kocku. To s teroristima je doslovce... užasavajuće. Moramo tome stati na kraj. - Glas mu je bio pun strasti.
On je kao Edward, pomisli Mary. Edward je uvijek strastveno vjerovao u svoje ideale. Dr. Desforges bio je čovjek kojega se nije moglo lako pokolebati. Bio je spreman staviti život na kocku za ono u što je vjerovao.
On je pričao:

- ...da sam znao da će cijena za moju borbu biti životi moje žene i djece... - ušutio je. Zglobovi na prstima su mu pobijeljeli koliko je slegnuo šaku na stolu. - Oprostite mi. Nisam vas doveo ovamo da vam pričani o svojim nedaćama. Dopustite da vam preporučim janjetinu. Ovdje je vrlo dobro pripremaju.

- Odlično - složi se Mary.
Naručio je večeru i bocu vina. Razgovarali su.

Marv se počne opuštati, zaboravljajući crvenom bojom ispisanu upozorenje. Bilo joj je neobično lako razgovarati s tim privlačnim Francuzom. Na neki neobičan način, bilo je to kao razgovarati s Edvardom. Nevjerojatno koliko su ona i Louis slično gledali na stvari i dijelili išla mišljenja. Louis Desforges bio je rođen u francuskom gradiću, a Marv u gradiću u Kansasu, osam tisuća kilometara dalje, ali ipak im je porijeklo bilo slično. Otac mu je bio seljak koji je škrtario i štedio da bi Louisa mogao poslati na medicinski fakultet u Pariz.

- Moj je otac bio divan čovjek, gospodo ambasador.

- "Gospodo ambasador" zvuči tako službeno.

- "Gospodo Ashlev?"

- Marv.

- Hvala, Mary.

Nasmiješi se.

- Nema na čemu, Louis.

Mary se pitala kakav je njegov privatni život. Lijep je i inteligentan. Sigurno može imati svaku ženu koju poželi. Pitala se živi li s nekom.

- Jeste li razmišljali o tome da se ponovo oženite?

Bilo joj je nevjerojatno da ga je to upitala.

Odmahne glavom.

- Ne. Da ste poznavali moju ženu, razumjeli biste. Ona je bila izvanredna žena. Nitko je nikada ne bi mogao nadomjestiti. Takvi su i moji osjećaji prema Edvardu, pomisli Mary. Nitko ga nikada ne bi mogao nadomjestiti. On je bio tako poseban. A ipak, svakome je bilo potrebno druženje. Zapravo se nije radilo o tome da se nade zamjena za voljenu osobu, već o tome da pronađeš nekoga s kime možeš nešto podijeliti.

Louis je govorio:

- ...i lako, kad mi se pružila prilika, pomislio sam da bi bilo zanimljivo posjetiti Rumunjsku. - Snizi glas. - Priznajem da sad osjećam zloću u ovoj zemlji.

- Zaista?

- Ne u narodu. Ljudi su divni. Odvratna mi je samo vlada.

Nema slobode ni za koga. Rumunji su praktički robovi. Ako žele imati pristojnu hranu i pokoju luksuznu stvar, prisiljeni su raditi za Sigurnost. Strance neprestano špijuniraju. - Pogleda ukolo kako bi se uvjerio da ih nitko ne može čuti. - Bit će mi drago kad mi rok službe ovdje islekne i kad se budem mogao vratiti u Francusku.

Ne misleći, Marv je čula sebe kako kaže:

- Ima nekih koji misle da bih,/? trebala otići kući.

- Molim?

I odjednom se Marv zatekla kako nadušak priča što joj se dogodilo u kabinetu. Rekla mu je za škrabotinu na zidu.

- Ali, to je strašno! - uzvikne Louis. - Nemate pojma tko je to učinio?

- Nemam.

Louis reče:

- Smijem li vam priznati svoju drskost? Otkad sam doznao tko ste, raspitujem se o vama. Svi koji vas poznaju impresionirani su vašom ličnošću.

Slušala ga je s velikim zanimanjem.

- Čini se da ste ovamo donijeli sliku lijepe, inteligentne i pametne Amerike. Ako vjerujete u ono što radite, onda se morate boriti za to. Morate ostati. Ne dajte da vas itko preplaši, pa da odete. Upravo to bi i Edvard rekao.

Mary je ležala u krevetu, ne mogavši zaspiti, i razmišljala o onome što joj je Louis rekao. On je bio spreman umrijeti za ono usto je vjerovao. A ja? Ja ne želim umrijeti, pomisli Mary. Ali, nitko me i neće ubiti. A nitko me neće ni preplašiti.

Ležala je budna u tami. Preplašena.

Slijedećeg jutra Mike Slade je donio dvije šalice kave. Kimne glavom prema zidu koji je bio očišćen.

- Čujem da je netko pisao grafite po vašim zidovima.

- Jesu li otkrili tko je to bio?

Mike otpije gutljaj kave.

- Nisu. Sam sam pregledao popis posjetilaca. Nitko nije došao bez razloga.

- Znači, mora da se radi o nekome u ambasadi.

- Ili to, ili se netko uspio prokrasti pokraj stražara.

- Vjerujete da je lo moguće?

Mike spusti šalicu.

-Ne.

- Ni ja.

- Što je točno pisalo?

- "Odlazi kući prije nego umreš."

Ništa nije rekao.

- Tko bi me htio ubiti?

- Ne znam.

- Gospodine Slade, bila bih vam zahvalna na iskrenom odgovoru. Mislite li da sam zaista u opasnosti?

Zamišljeno ju je promatrao.

- Gospođo ambasador, ubili su Abrahama Lincolna, Johna Kennedvja, Roberta Kennedvja, Marlina Luthera Kinga i Marina Grozu. Svi smo mi ranjivi. Odgovor na vaše pitanje glasi: "da".

Ako vjeruješ u ono što radiš, onda se moraš boriti za lo. Moraš ostati. Nemoj da te itko preplaši, pa da odeš.

24.

Slijedećeg jutra u osam i četrdeset pet, kad je Marv bila usred sastanka, Dorothy Stone utrča u kabinet i reče:

- Oteli su vašu djecu!

Marv skoči na noge.

- O, Bože dragi!

- Upravo je proradio alarm na limuzini. Sada pokušavaju otkriti gdje se nalazi. Noće pobjeći.

Mary jurne hodnikom do ureda za veze. Pet-šest ljudi stajalo je uz komandnu ploču. Pukovnik McKinnev govorio je u mikrofona.

- Prijem - reče. - Primljeno. Obavijestit ću ambasadoricu.

- Što se dešava? - zacvili Mary. Jedva da je mogla govoriti. -

Gdje su moja djeca?

Pukovnik je ohrabri:

- Odlično su, gospodo. Jedno od njih je slučajno pritisnulo dugme za uzbunu. Upalilo se bljeskajuće svjetlo na krovu limu zine i proradio je kratkovalni SOS signal, i prije nego što je vozač prešao dva bloka, četiri policijska automobila zaustavila su ih s uključenim sirenama.

Mary klone i nasloni se na zid s olakšanjem. Nije ni znala da je toliko napeta. Lako je shvatili zašto stranci koji ovdje žive na kraju posegnu za drogom, alkoholom... ili ljubavnim avanturama, pomisli.

Tri večeri kasnije Mary je ponovo večerala s doktorom Loui-som Desforgesom. Činilo joj se da je ovaj put opušteniji i premda je ona tuga koju je osjećala u njemu bila još uvijek prisutna trudio se da bude vrlo pažljiv i zabavan. Mary se pitala je li i on prema njoj osjećao istu privlačnost kao i ona prema njemu. Nisam mu poslala samo srebrnu zdjelu, priznala je sebi. Bio je to zapravo poziv. "Gospodo ambasador" zvuči tako službeno. Zovite me Mary. Bože dragi, zar ga je zapravo ganjala? A ipak: Mnogo mu dugujem, možda i život. Tražim razloge, pomisli Mary. To nema nikakve veze s tim što sam ga željela ponovo vidjeti. Rano su večerali u restoranu na krovu hotela Intereontinental, a kad je Louis odveo Mary natrag u rezidenciju, upitala je:

- Biste li željeli ući?

- Hvala - rekao je. - Želio bih.

Djeca su bila u prizemlju i pisala zadaću. Mary ih je upoznala s Louisom. Sagnuo se prema Beth i upitao:

- Smijem li? - Pruži ruke i zagrlji je. Polom se uspravi. - Jedna od mojih djevojčica bila je tri godine mlada od tebe. Druga je bila otprilike stara kao i ti. Volim razmišljati o tome kako bi bile lijepe kao i ti da su odrasle, Beth.

Beth se nasmiješi.

- Hvala. Gdje su...?

Mary brzo upita:

- Bi li li prijalo malo tople čokolade?

Sjedili su u golemoj kuhinji, pili vruću čokoladu i razgovarali.

Djeca su bila oduševljena Louisom, a Marv je pomislila kako nikada ni u čijim očima nije vidjela takvu žudnju. Bio je posve zaboravio na nju. Posve se usredotočio na djecu, pričao im priče o svojim kćerima, anegdote i šale sve dok nisu urlali od smijeha.

Bila je gotovo ponoć kad je Marv pogledala na sat.

- O, ne! Vi ste, djeco, već odavno trebali biti u krevetu. Brišite.

Tim pride Louisu.

- Hoće li nas opet doći posjetiti?

- Nadam se, Time. To ovisi o vašoj majci.

Tim se okrene prema Mary.

- Pa, mama?

Pogledala je Louisa i rekla:

-Da.

Mary otprati Louisa do vrata. Uzeo je njezinu ruku u svoju.

- Neću li ni pokušati reći koliko mi je ova večer značila,

Marv. Nema riječi da se to izrazi.

- Drago mi je.

Gledala ga je u oči, i osjetila kako joj se primaknuo. Napućila je usne.

- Laku noć, Mary.

I ode.

Slijedećeg jutra kad je Marv ušla u kabinet, opazila je da je drugi zid svježe obojen. Mikc Slade ušao je s dvije šalice kave.

- Jutro.

Stavio je jednu šalicu na njezin stol.

- Netko je opet pisao po zidu?

-Da.

- Što je ovaj put pisalo?

- Nije važno.

- Nije važno! - bijesno će ona. - Meni je važno. Kakvu to

službu sigurnosti ima ova ambasada? Neću da mi se ljudi uvlače u uređ i prijete da će me ubili. Što je pisalo?

- Želite li čuti doslovno što je pisalo?

-Da.

- Pisalo je: "Smjesta otiđi, ili ćeš umrijeti."

Mary klone na stolicu, bijesna.

- Hoćete li mi objasniti kako je moguće da netko može ući u ovu ambasadu neopažen i pisati poruke po mojem zidu?

- Kad bih barem mogao - odvrati Mike. - Činimo sve što možemo da ga otkrijemo.

- Pa, "sve što možete" očigledno nije dovoljno - odvratila ona.

- Hoću da jedan marinac stražari noću pred mojim vratima. Je li jasno?

-

- Da, gospodo ambasador. Prenijet ću to pukovniku McKinneyju.

- Zaboravite. Sama ću s njim razgovarati.

Marv je pratila pogledom Mikea Sladea sve dok nije izišao iz kabineta i odjednom se upita tko li stoji iza svega toga. I pitala se bi li to mogao biti Mike Slade.

- Nisam smio doći. Shvaćаш što radim, zar ne? Oživljavam svoju prošlost. - Trenutak je šutio. - Ili je to možda moja budućnost. Tko zna?

Mary nježno odgovori:

- Ja znam.

Pukovnik McKinney se ispričavao.

- Vjerujte mi, gospodo ambasador, i mene je to uznemirilo kao i vas. Podvostručit ću stražu na hodniku i pobrinuti se da dvadeset i četiri sata stražare pred vratima vašeg kabineta.

Marv se nije dala smekšati. Netko u ambasadi bio je odgovoran za to što joj se događalo.

A pukovnik McKinney bio je u ambasadi.

Mary je pozvala Louisa Desl'orgcsa u rezidenciju na malu proslavu s večerom. Bilo je još desetak gostiju. Na kraju večeri, dok su drugi odlazili, Louis upita:

- Neće ti smetati da odem gore i pogledam djecu?

- Na žalost, već spavaju, Louis.

- Neću ih probuditi - obeća on. - Samo bih ih htio pogledati.

Mary pade s njim uz stepenice. Promatrala ga je kako stoji na dovratku, tiho se zagledavši u Timovo usnulo lice. Nakon nekog vremena, Mary šapne:

- Belhina soba je lamo.

Mary ga hodnikom povede do druge spavaonice i otvori vrata. Beth je bila sklupčana oko jastuka, umotana u pokrivač. Louis tiho pride krevetu i nježno izravna posteljinu. Dugo je lamo stajao, čvrsto zatvorenih očiju. Zatim se okrene i iziđe iz sobe.

- Divna su to djeca - reče Louis. Glas mu je bio promukao. Stajali su tamo, gledajući se, a zrak između njih bio je naelektriziran. Bio je razgolićen u svojoj žudnji.

Dogodit će se, pomisli Marv. Nijedno odmis to ne može izbjeći.

Čvrsto su se zagrlili, a njegove su se usne čvrsto pripile uz njezine. Odmaknuo se.

Savjetnik za trgovinu David Viclor dojurio je u Maryn kabinet.

- Na žalost, imam vrlo loše vijesti. Upravo su me obavijestili da će predsjednik Ionescu odobriti ugovore s Argentinom na milijun i pol tona kukuruza, a s Brazilom na petsto tisuća tona soje. Sigurno smo računali na te ugovore.

- Koliko su odmakli pregovori?
- Gotovo su zaključeni. Presjekli su nam put. Upravo sam htio poslati brzoput u Washington... s vašim dopuštanjem, naravno - brzo doda.
- Čekajte malo - zaustavi ga Mary. - Hoću razmisliti o tome.
- Nećete predsjednika Ionescu nagovoriti da promijeni odluku. Vjerujte mi, pokušao sam već svim mogućim argumentima.
- Onda nemamo što izgubiti ako pokušam. - Pozvonila je svojoj tajnici. - Dorothy, zakažite mi sastanak s predsjednikom Ionescuom što je prije moguće.
Alexandru Ionescu pozvao je Mary u palaču na ručak. Kad je ušla pozdravio ju je Niču, predsjednikov četrnaestogodišnji sin.
- Dobar dan, gospodo ambasador - rekao je Niču. - Dobrodošli u palaču.
- Hvala.
Bio je lijep dječak, visok za svoje godine, divnih crnih očiju i besprijekorna lica. Ponašao se kao odrastao.
- Čuo sam mnogo lijepog o vama - reče Niču.
- Drago mi je što to čujem, Niču.
- Reći ću ocu da ste stigli.
-

Mary i Ionescu sjedili su jedno nasuprot drugome u službenoj blagovaonici, sami. Mary se pitala gdje je njegova žena. Rijetko se pojavljivala, čak i na službenim svečanostima.
Predsjednik je bio popio i osjećao se razdragano. Zapalio je Snagov, smrdljivu rumunjsku cigaretu.
- Čujem da ste s djecom bili u razgledavanju.
- Da, ekscelencijo. Rumunjska je tako divna zemlja, i toliko toga ima da se vidi.
Uputio joj je smiješak koji je smatrao zavodljivim.
- Jednog dana morate mi dopustiti da vam pokažem svoju zemlju. - Njegov se smiješak pretvorio u groteskno cerenje. - Ja sam odličan vodič. Mogao bih vam pokazati mnogo zanimljivih stvari.
- Sigurna sam da biste mogli - potvrdi Mary. - Gospodine predsjedniče, bila sam nestrpljiva da se danas sastanem s vama, jer sam htjela razgovarati o nečemu vrlo važnom.
Ionescu se umalo glasno nasmijao. Točno je znao zašto je došla. Amerikanci mi žele prodati kukuruz i soju, ali zakasnilo su. Američka ambasadorica će ovaj put otići praznih ruku. Šteta. Tako privlačna žena.
- Da? - nedužno upita.
- Želim s vama razgovarati o pobraćenim gradovima.
Ionescu žmirne.
- Molim?
- O gradovima pobratimima. Znaete, kao San Francisco i Osaka, Los Angeles i Bombay, Washington i Bangkok...
- Ja... ne shvaćam. Kakve to ima veze s...?
- Gospodine predsjedniče, palo mi je na pamet da bi se o vama pisalo po svim svjetskim novinama kad biste Bukurešt pobratili s nekim američkim gradom. Zamislite kakvo bi to uzbuđenje izazvalo! To bi privuklo gotovo jednako pažnje kao i projekt "narod s narodom" predsjednika Ellisona. Bio bi to značajan korak prema svjetskom miru. A kakav tek most između naših zemalja! Ne bih se iznenadila kad bi vam to priskrbilo Nobelovu nagradu za mir.
Ionescu je sjedio, pokušavajući misli usmjeriti na drugu stranu. Oprezno je rekao:

- Grad pobratim sa Sjedinjenim Državama? To je zanimljiva ideja. Što bi to podrazumijevalo?

- Uglavnom prekrasnu reklamu za vas. Bili biste heroj. To bi bila vaša zamisao. Posjetili biste grad. I delegacija iz Kansas Cityja bi posjetila vas.

- Iz Kansas Cityja?

- To je samo prijedlog, naravno. Mislim da ne biste htjeli veliki grad poput New Yorka ili Chicaga, to je odviše komercijalno. A Los Angeles već ima pobratima. Kansas City je u središnjoj Americi. Tamo žive seljaci kao i vaši. Ljudi s praktičnim vrijednostima, kao i vaš narod. Bio bi to čin velikog državnika, gospodine predsjedniče. Svi bi o vama govorili. Nitko u Evropi nije se tome dosjetio.

Sjedio je šuteći.

- Ja... svakako da ću dobro razmislili o tome.

- Svakako.

- Kansas City iz Kansasa i Bukurešt iz Rumunjske. - Kimne glavom. - Mi smo, dakako, mnogo veći grad.

- Dakako. Bukurešt će biti veliki pobratim.

- Moram priznati da je to vrlo zanimljiva ideja.

Zapravo, što je Ionescu više o lome razmišljao, više mu se sviđalo. Svi će pričati o meni. A tako nas ni Rusi neće moći previše stisnuti.

- Postoji li mogućnost da američka sirana to odbije? - upita Ionescu.

- Apsolutno nikakava. To vam mogu garantirati.

Sjedio je, razmišljajući.

- Kada bi se to provelo u djelo?

- Čim vi budete spremni da to objavite. Ja ću se pobrinuti za našu stranu. Vi već jeste veliki državnik, gospodine predsjedniče, ali ovo bi vas učinilo još većim.

Ionescu se još nečemu dosjetio.

- Mogli bismo uspostaviti trgovinsku razmjenu s našim gradom pobratimom. Rumunjska ima mnogo toga što može prodati. Recite mi... kakve žitarice uzgajaju u Kansasu?

- Između ostaloga - nećužno reče Marv - kukuruz i soju.

"

- Stvarno ste sklopili sporazum? Stvarno ste ga prevarili? - upita David Vietor, ne mogavši povjerovati.

- Ni na trenutak - uvjeravala ga je Mary. - Ionescu je prepa metan za tako nešto. Znao je što hoću. Samo mu se dopala amba laža. Možete ići sklopiti ugovor. Ionescu je već počeo s probama za govor na televiziji.

Kad je Stanton Rogers čuo novosti, telefonirao je Mary.

- Ti činiš čuda - nasmejao se. - Mislili smo da smo izgubili taj posao. Kako si, zaboga, to izvela?

- Igrala sam na ego - povjeri mu Marv. - Njegov ego.

- Predsjednik me zamolio da ti kažem da odlično radiš tamo, Mary.

- Zahvali mu u moje ime, Stan.

- Hoću. Usput rečeno, predsjednik i ja idućeg tjedna putuje mo u Kinu. Ako me trebaš, možeš me dobiti preko mojeg ureda.

- Želim vam divno putovanje.

Kroz tjedne što su se brzo smjenjivali, razigrane ožujске vjetrove zamijenilo je proljeće, a zatim ljeto, i zimska je odjeća zamijenjena laganom, koja rashlađuje. Drveće i cvijeće posvuda su cvali, i parkovi su ozelenjeli. Lipanj je bio pri kraju.

U Buenos Airesu bila je zima. Kad se Neusa Mufiez vratila u svoj stan, bila je ponoć. Telefon je zvonio. Podigne slušalicu.

- Si?

- Gospodica Mufiez?

Bio je to onaj gringo iz Sjedinjenih Država. -Aha.

- Mogu li razgovarati s Angelom?

- Angel ne ovdje, senor. Šta 'oćeš?

Kontrolor je osjetio kako u njemu raste ljutnja. Pa kakav je to čovjek koji se s ovakvom spetljao? Sudeći prema opisu koji mu je Harry Lantz dao prije nego što je ubijen, ne samo da je glupača nego je i jako ružna.

- Hoću da Angelu prenesete moju poruku.

- Samo malo.

Čuo je kako je spustila slušalicu i čekao. Napokon se ponovo oglasila.

- Okej.

- Recite Angelu da ga trebam zbog ugovora u Bukureštu.

- Budimpeš'?

Isuse.'To je nadilazilo svačije strpljenje.

- Bukurešt, u Rumunjskoj. Recite mu da se radi o ugovoru na pet milijuna dolara. Mora stići u Bukurešt do kraja ovoga mjese ca. To je za tri tjedna. Jeste li zapisali?

- Ček malo. Pišem.

Strpljivo je čekao.

- Okej. Koliko ljudi Angel mora ubiti za pet milijuna dolara?

- Mnogo...

Svakodnevni dugi redovi ispred ambasade počeli su uznemiravati Mary. Ponovo je o lome razgovarala s Mikeom Sladeom.

- Mora postojati način da pomognemo lim ljudima kako bi otišli iz zemlje.

- Sve je već pokušano - uvjeravao ju je Mike. - Primjenjivali smo pritisak, nudili smo lonac s medom, novac, ali odgovor je "Ne". Ionescu se ne želi nagoditi. Ti jadnici su zaglavili. Nema ih namjeru pustiti da odu. Željezna zavjesa nije samo oko ove zemlje, nego i u njoj.

- Opel ću morali razgovarati s loncscuom.

- Sretno.

Mary je zamolila Dorothy Stone da joj zakaže sastanak s diktatorom.

Nekoliko minuta kasnije tajnica je ušla u Maryn ured:

- Žao mi je, gospodo ambasador. Ništa od sastanka.

Mary je zbunjeno pogleda.

- Što to znači?

- Nisam sigurna. U palači se događa nešto čudno. Ionescu nikoga ne prima. Zapravo, nitko čak ne može ni ući u palaču.

- - , - 26a

Mary je sjedila, pokušavajući se domisliti o čemu bi se moglo raditi. Zar se loneseu spremao za neki važan proglas? Vlada li neposredna opasnost od državnog udara? Mora da se događa nešto važno. Što god to bilo, Mary je znala da mora otkriti razlog.

- Dorothy - reče - vi imate vezu lamo, u predsjedničkoj palači, zar ne?

Dorothy se nasmiješi.

- Mislite na radio "stara moja"? Naravno. Mi razgovaramo.

- Molim vas, doznajte što se tamo događa...

- Ja nisam u Sjedinjenim Državama - reče mu Mary. - Ja sam u Bukureštu. Smjesta mi treba taj serum.

Nastala je stanka.

- Sa zadovoljstvom ću vam ga dati - reče direktor - ali to se trovanje vrlo brzo razvija. Bojim se da će, dok serum stigne...

- Ja ću srediti da on stigne ovamo - rekla je Mary. - Samo ga pripremile. Hvala.

-

-

Sat vremena kasnije Dorothy se javi.

- Otkrila sam šio ste željeli znati. Drže to u velikoj tajnosti.
- Što drže u tajnosti?
- Ionescuov sin umire.

Mary se zaprepasti.

- Niču? Što se do'godilo?
- Trovanje, bolulizam.

Mary brzo upita:

- Hoćete reći da ovdje u Bukureštu vlada epidemija?

- Ne, gospodo. Sjećale li se epidemije koja je nedavno harala po Istočnoj Njemačkoj? Izgleda da je Niču bio tamo u nekoj po sjeti, i da mu je netko poklonio nekakvu konzerviranu hranu. Jučer ju je pojeo.

- Ali, za lo postoji antiserum! - uzvikne Mary.

- U Evropi ga je ponestalo. Sve je potrošeno u epidemiji od prošloga mjeseca.

- O, Bože dragi.

Kad je Dorolhv izašla iz kabineta, Marv je ostala sjediti, razmišljajući. Možda će bili prekasno, ali ipak... Sjetila se kako je veseo i radostan bio mladi Niču. Bilo mu je četrnaest godina; bio je samo dvije godine stariji od Beth. Pritisne dugme na intefonu i reče:

- Dorothy, nazovite mi Epidemiološki kontrolni centar u Atlanti, u Georgiji.

Pet minuta kasnije razgovarala je s direktorom.

- Da, gospodo ambasador, imamo antiserum za botulizam, ali nemamo nijedan prijavljeni slučaj u Sjedinjenim Državama.

Deset minuta kasnije razgovarala je s generalom vojne avijacije Ralphom Zukorom, u Washingtonu.

- Dobro jutro, gospodo ambasador. Dakle, ovo je neočekivano zadovoljstvo. Moja žena i ja smo vaši veliki obožavatelji. Kako s...?

- Generale, trebam jednu uslugu.

- Svakako. Što god želite.

- Potreban mi je vaš najbrži mlažnjak.

- Molim?

- Potreban mi je mlažnjak da smjesta prevezeni jedan serum u Bukurešt.

- Shvaćam.

- Možete li to učiniti.

- Pa, mogu. Reći ću vam što morate učiniti. Morate dobiti odobrenje od ministra za obranu. Morate ispuniti neke formulare. Jednu kopiju ireba poslati meni, a drugi Ministarstvu obrane. To ćemo poslati...

Marv je slušala. U njoj je ključalo.

- Da ja vama kažem što vi trebate učiniti, generale. Prestanite pričati i dajte da već jednom poleti taj prokleti mlažnjak. Ako...

- Ni na koji način se...

- Radi se o životu jednog dječaka. A taj je dječak slučajno sin rumunjskog predsjednika.

- Žao mi je, ali ja ne mogu odobriti...

- Generale, ako taj dječak umre zato šio nije ispunjen neki formular, ja vam obećavam da ću sazvati najveću konferenciju za štampu koju sic ikada vidjeli. Dat ću da vi objasnite zašto je Ionescuov sin umro.

- Apsolutno ne mogu odobriti takvu operaciju bez dopuštenja Bijele kuće. Ako...

Mary odbrusi:

- Onda ga dobi jte. Serum će čekati na aerodromu u Atlanti. I, generale, važna je svaka minuta.

Spusti slušalicu i ostane sjediti, tiho moleći.

Adutant generala Ralpa Zukora upita:

- O čemu se radi, gospodine?

General Zukor promumla:

- Ova ambasadorica od mene očekuje da SR-71 uzleti kako bi prenio neki serum u Rumunjsku.

Adutant se nasmiješi.

- Siguran sam da ne zna što 10 sve podrazumijeva, generale.

- Očito. Ali, bolje da imamo zalede. Nazvat ću Stantona

Rogcrsa.

Pet minuta kasnije general je razgovarao s predsjednikovim savjetnikom za vanjske poslove.

- Samo sam vas htio izvijestiti da je podnesen zahtjev i da sam ga ja, dakako, odbio. Ako...

Stanton Rogers upita:

- Generale, kako brzo možete urediti da SR-71 poleti?

- Za deset minuta, ali...

- Učinite to.

Bolest je napala živčani sustav Nicua Ionescu. Ležao je u krevetu, izbezumljen, znojan i blijed, priključen na respirator. Pokraj njegova su kreveta bila iri liječnika.

Predsjednik Ionescu ušao je u sinovljevu sobu.

- Što se događa?

- Ekscelencijo, stupili smo u vezu s našim kolegama po cijeloj istočnoj i zapadnoj Evropi. Antiscruma više nema.

- A šio je sa Sjedinjenim Državama?

Liječnik slegne ramenima.

- Dok mi uredimo da netko odatle pošalje serum... - taktično je zastao - bojim se da će biti prekasno.

Ionescu je prišao krevetu i uzeo sinovljevu ruku. Bila je vlažna, hladna i ljepljiva.

- Nećeš umrijeti - zaplače Ionescu. - Nećeš umrijeti.

Kad je mlažnjak prizemljio na međunarodnom aerodromu u Atlanti, čekalo ga je vozilo vojne avijacije sa serumom protiv botulizma, upakiranim u kocke leda. Tri minute kasnije mlažnjak je ponovo poletio, prema sjeveroistoku.

SR-71, najbrži nadzvučni mlažnjak američke avijacije, leti brzinom tripud brzom od brzine zvuka. Jednom je usporio da uzme gorivo, nasred Atlantika. Avion je prešao put od osam tisuća kilometara do Bukurešta za nešto više od dva i pol sata.

Na aerodromu je čekao pukovnik McKinnev. Vojna pratnja krčila je put do predsjednikove palače.

Marv je ostala u uredu cijelu noć, primajući stalne izvještaje o tome kako se stvari odvijaju. Posljednji je stigao u šest sati ujutro.

Telefonirao je pukovnik McKinnev.

- Dali su dječaku serum. Liječnik kaže da će preživjeti.

- O, hvala Bogu!

Dva dana kasnije, Marv je u uredu isporučena ogrlica s dijamantima i smaragdima, s porukom:

Nikuda vam neću moći dovoljno /jihvulid. Alexiindni Ionescu

- Bože dragi! - usklikne Dorothv kad je vidjela ogrlicu. -

Mora da košta pola milijuna dolara!

- Najmanje - odreže Mary. - Vratite je.

Idućeg jutra je predsjednik Ionescu poslao po Mary. Adutant najavi:

L1

- Predsjednik vas čeka u svojem uredu.

- Mogu li najprije vidjeti Nicua?

- Dakako da možete.

Poveo ju je na kat.

Niču je ležao u krevetu i čitao. Podigao je pogled kad je Mary ušla.

- Dobro jutro, gospodo ambasador.

- Dobro jutro, Niču.

- Otac mi je rekao što ste učinili. Htio bih vam zahvaliti.

Mary se osmjehne:

- Nisam mogla pustiti da umreš. Čuvam te za Beth, jednoga dana.

Niču se nasmija.

- Pozovite je ovamo, pa ćemo porazgovarati o tome.

Predsjednik Ionescu čekao je Marv u prizemlju. Bez uvoda reče:

- Vratili ste moj dar.

- Jesam, vaša ekscelencijo.

Pokazao je na stolicu.

- Sjednite. - Trenutak ju je promatrao. - Što hoćete?

Mary odvrati.

- Ne trgujem dječjim životima.

- Spasili ste život mojem sinu. Moram vam nešto dati.

- Ništa mi ne dugujete, ekscelencijo,

Ionescu tresne šakom po stolu.

- Neću da budem vaš dužnik! Recite svoju cijenu!

Mary odbije:

- Nema cijene, ekscelencijo. I ja imam dvoje djece. Znam kako mora da se osjećate.

Na trenutak je zažmirio.

- Zaista? Niču je moj sin jedinac. Da mu se išta dogodilo... - ušuti, ne mogavši nastaviti.

- Bila sam na katu da ga posjetim. Odlično izgleda. - Ustane.

- Ako je to sve, ekscelencijo, ja imam zakazan sastanak u ambasadi. - Krene da ode.

-Čekajte!

Mary se osvrne.

- Nećete primiti dar?

- Ne. Objasnila...

Ionescu podigne ruku.

- Dobro, dobro. - Trenutak je razmišljao. - Kad biste trebali nešto zaželjeli, što bi lo bilo?

- Ništa.!

- Morate! Inzistiram! Jednu želju. Što god hoćete.

Mary je stajala, promatrala njegovo lice i razmišljala. Napokon izusti:

- Želim da se ukinu restrikcije za Židove koji čekaju da odu iz Rumunjske.

Ionescu je sjedio, slušajući njezine riječi. Bubnjao je prstima po stolu.

- Razumijem. - Dugo je ostao nepomičan. Napokon pogleda

Marv. - To će biti učinjeno. Neće, naravno, svima biti dopušteno da odu iz zemlje, ali olakšat ću im izlazak.

Kad je dva dana kasnije to objavljeno, Marv je nazvao predsjednik Ellison osobno.

- Bože! Mislio sam da onamo šaljem diplomata, a dobio sam čudotvorku.

- Samo sam imala sreće, gospodine predsjedniče.

- Kad bi barem svi moji diplomati imali takvu sreću. Želim vam čestitati, Marv, na svemu što ste tamo učinili.

- Hvala, gospodine predsjedniče.

Spustila je slušalicu, ozarena toplinom.

- Samo što nije srpanj - podsjeti Harriet Kruger Marv. -

Ranije su ambasadori uvijek organizirali proslavu Dana nezavisnosti 4. srpnja za Amerikance koji žive u Bukureštu. Ako vam je draže da nema...

- Ne. Mislim da je to divna ideja.
- Odlično. Ja ću se pobrinuti za organizaciju. Puno zastava, baloni, orkestar i vatromet.
- Zvuči divno. Hvala, Harriet.

-

To će pojesti mnogo u troškovnom računu ambasade za reprezentaciju, ali vrijedit će. Ruku na srce, pomislila je Mary, nedostaje mi kuća. Florence i Douglas Schiffer iznenadili su Marv posjetom.

- U Rimu smo - vrisnula je Florence u slušalicu. - Možemo li te doći vidjeti?

Mary je bila presretna.

- Kad možete stići ovamo?
- Što kažeš na sutra?

Kad su Schifferovi sutradan stigli na aerodrom Olopeni, Mary ih je dočekala s limuzinom ambasade. Uzbudeno su se izgrlili i izljubili.

- Fantastično izgledaš! - rekla je Florence, - To što si ambasadorica nije te nimalo izimijeno.

Da samo znaš, pomisli Mary.

Dok su se vraćali u rezidenciju, Mary im je pokazivala krajolik, sve ono što je prvi put vidjela prije samo četiri mjeseca. Zar su prošla samo četiri mjeseca? Činilo se da je prošla vječnost.

- Ovdje živiš? - upita Florence kad su se kroz vrtni ulaz s marincem na straži uvezli u rezidenciju. - Zadivljena sam.

Mary je Schifferovima pokazala rezidenciju.

- Bože dragi! - uzvikne Florence. - Bazen, koncertna dvorana, tisuću soba i vlastiti park.

Sjedili su u velikoj blagovaonici, ručali i ćaskali o susjedima iz Junction Citvja.

- Nedostaje li ti uopće Junction Citv? - upita je Douglas.

- Da. - I istog trenutka kad je to izgovorila, Marv shvati kako je daleko dospjela od kuće. Junction Citv značio je mir i sigurnost, lagodan, prijateljski način života. Ovdje su bili sirah, icror i prostačke prijetnje našarane crvenom bojom na zidovima njezina kabineta. Crvena, boja nasilja.

- O čemu razmišljaš? - upila Florence.

- Što? A, ništa. Samo sanjarim. Što vi, ljepotani, radite u Evropi?

- Ja sam morao na neki zbor liječnika u Rimu - objasni Douglas.

- Hajde, pričaj - tjerala ga je Florence.

- Pa, istini za volju, nije mi se baš išlo, ali bili smo zabrinuti za tebe i htjeli smo vidjeti kako si. I, evo nas ovdje.

- Tako mi je drago!

- Nikada nisam mislila da ću poznavati tako veliku zvijezdu - uzdahne Florence.

Mary također uzdahne.

- Florence, ako sam ambasadorica, ne znači da sam zvijezda.

- Ma, ne govorim ja o tome.

- Pa o čemu onda govoriš?

- Zar ti stvarno ne znaš?

- Što?

- Marv, prošloga tjedna je o tebi izišao veliki članak u Time-su, s fotografijama na kojima si ti i djeca. Kod kuće o tebi pišu po svim časopisima i novinama. Kad Stanton Rogers daje konferencije za štampu o vanjskim poslovima, navodi tebe kao blistav primjer. Predsjednik govori o tebi. Vjeruj mi, svi o tebi pričaju.

- Izgleda da ja nisam u toku - primijeti Marv. Sjetila se što je Slanton rekao: Predsjednik je naručio reklamu. - Koliko dugo možete ostati? - upita.

- Ja bih najradije zauvijek ostala, ali planirali smo biti ovdje tri dana, a onda se vraćamo kući.

Douglas upita:

- Kako si, Mary? Mislim... znaš... na Edvarda?
- Bolje sam - reče Marv polako. - Razgovaram s njim svaku večer. Zvuči li to šašavo?
- Zapravo i ne.
- Još uvijek je vraški teško. Ali trudim se. Trudim se.

- Jesi li... ovaj... upoznala nekoga? - taktično upita Florence.

Marv se nasmiješi.

- Zapravo, možda i jesam. Upoznat ćele ga večeras, na večeri.

-

Dr. Louis Desforges odmah se svidio Schifferovima. Bili su čuli da su Francuzi umišljeni i snobovi, ali Louis se pokazao tako prijateljski raspoložen, pun topline i otvoren. On i Douglas naširoko su raspravljali o medicini. Bila je to jedna od Marvnih najsretnijih večeri otkako je bila došla u Bukurešt. Nakratko se osjetila sigurno i opušteno.

Mary je povelala Schifferovc na vrtoglavo razgledavanje Bukurešta i pobrinula se da im dani budu ispunjeni. Tri dana prošlo je prebrzo, a kad su Schifferovi otišli, Marv je osjetila oštar žalac samoće, osjećaj da je posve odsječena od svojih korijena, da ponovo plovi neprijateljskom i opasnom zemljom.

U jedanaest sali Schifferovi su se povukli na kat, u za njih pripremljenu gostinjsku sobu. Mary se u prizemlju oprala s -Louisom.

Rekao je:

- Veoma mi se sviđaju tvoji prijatelji. Nadam se da ću ih ponovo vidjeti.
- I ti si se njima dopao. Za dva dana putuju u Kansas - reče

Marv.

Pažljivo ju je promotrio.

- Marv... li ne misliš otići?
- Ne - odgovori Mary. - Ja ostajem.

Nasmiješi se.

- Dobro. - Oklijevao je, a zatim tiho rekao: - Ja idem na vikend u planine. Zaista bih volio kad bi pošla sa mnom.

-Da.

Bilo je lako jednostavno.

Te je večeri ležala u mraku i razgovarala s Edwardom. Dragi, uvijek, uvijek ću te voljeti, ali ne smijem te više trebati. Vrijeme je da započnem novi život. Ti ćeš uvijek biti dio tog života, ali postoji i netko drugi. Louis nije ti, ali on je Louis. Snažan je, dobar je, i hrabar. To je najsličnije tebi što mogu imati. Molim te, Ednarde, shvati me. Molim te...

Sjela je na krevet i upalila noćnu svjetiljku. Dugo je gledala svoj vjenčani prsten, a zatim ga polako skinula s prsta.

Bio je to krut; što je simbolizirao kraj, i početak.

Mary je pila uobičajenu jutarnju kavu s Mikeom Sladeom, razgovarajući o rasporedu aktivnosti za taj dan. Kad su završili, Mike napomene:

- Do mene su doprla govorkanja.
- I Marv ih je bila čula.
- O lonescuu i njegovoj novoj ljubavnici? Čini se da on...
  - O vama.

Osjetila je kako se koči.

- Stvarno? Kakva govorkanja?
- Čini se da se česio vidale s doktorom Louisom Deslorgesom.

Mary osjeti da se u njoj razbuktava gnjev.

- Nikoga se ne tiče s kime se ja družim.
  - Oprostite mi, ali ne slažem se s vama, gospodo ambasador.
- To se liče svih u ambasadi. Imamo stroga pravila koja zabranjuju druženje sa strancima, a liječnik je stranac. Također je i neprijatelj agent.

Mary je gotovo ostala bez daha od zapanjenosti.

- To je smiješno! - promuca. - Šio vi znate o doktoru Desfor-
gesu?

- Razmislite o tome kako ste ga upoznali - predloži joj Mike
Slade. - Dama u nevolji i vite/, u sjajnom oklopu. To je najstariji
irik na svijetu. I sam sam se znao njime poslu/ili.

- Živo mi se fućka šio sic vi radili ili niste radili - odvrati
Marv. - On vrijedi za desel takvih kao šio ste vi. Borio se protiv
terorista u Alžiru, i ubili su mu ženu i djecu.

Mike će blago:

- Zanimljivo. Proučavao sam njegov dosje. Vaš doktor nikada
nije imao ni žene ni djece.

25.

Na putu prema Karpatima stali su da ručaju u Temišvaru. Gostionica se zvala Kod
lovca Petka i bila je uređena u stilu srednjovjekovnog vinskog podruma.

- Specijalitet kuće je divljač - reče Louis Mary. - Predlažem
da uzmemo divljač.

- Odlično.

Nikada ranije nije jela divljač. Bila je izvrsna.

Louis je naručio bocu cotnarija, lokalnog bijelog vina. Zračio je nekim
povjerenjem, nekom tihom snagom koja je Mary ulijevala osjećaj sigurnosti.
Došao je automobilom po nju u grad, daleko od ambasade.

- Bolje da nitko ne zna kamo ideš - rekao je - ili će o tome
pričati svi diplomati u gradu.

Prekasno, pomisli Mary kiselo.

Louis je bio posudio automobil od nekog prijatelja iz francuske ambasade. Imao
je crno-bijele ovalne diplomatske tablice.

Mary je znala da te tablice policiji olakšavaju posao. Strancima su davali
tablice koje su počinjale od broja dvanaest. Žute tablice bile su za
funkcionere.

Nakon ručka ponovo su krenuli. Pretjecali su seljake što su se vozili u
primitivnim kolima domaće izrade od sastavljenih trupaca, i karavane Cigana.
Louis je bio spretan vozač. Mary ga je promatrala dok je vozio, razmišljajući o
riječima Mikea Sladea: "Proučio sam njegov

dosje. Vaš doktor nikada nije imao ni žene ni djece. On je neprijateljski
agent."

Nije vjerovala Mikeu Sladcu. Svom intuicijom osjećala je da laže. Nije se Louis
uvukao u njen kabinet i našarao ono po zidu. Bio je to netko drugi, netko tko ju
je htio preplašiti. Vjerovala je Louisu. Nitko ne bi mogao odglumiti osjećaje
koje sam vidjela na njegovu licu dok se igrao s djecom. Nitko nije tako dobar
glumac.

Zrak je postajao znatno rjedi i hladniji, a zelenilo i hrastove zamijenili su
borovi, omorike i jele.

- Ovdje je divno loviti - reče Louis. - Možeš naći divlju svi
nju, srndaća, vukove i crnu divokozu.

- Nikada nisam bila u lovu.

- Možda bih te jednom mogao povesti.

Planine ispred njih izgledale su poput slika švicarskih Alpi koje je vidjela;
vrhovi su im bili zakriveni maglom i oblacima. Prolazili su uz šumu i zelene
livade prošarane kravame što pasu. Ledeni oblaci u visini bili su boje čelika, i
Mary se činilo da bi se, kad bi posegnula i dodirnula ih, zalijepili za njezine
prste kao ledeni metal.

Kasno popodne stigli su na cilj, u Ciopleu, prekrasno planinsko izletišta
izgrađeno poput sićušne kuće u švicarskom stilu. Marv je pričekala u automobilu
da ih Louis oboje prijavi.

Postariji nosač poveo ih je do njihova apartmana. Sastojao se od velike, udobne
sobe za dnevni boravak, jednostavno namještene, zatim od spavaonice, kupaonice i
terase s pogledom na planine od kojega je zaslanjao dah.

- Prvi put u životu poželio sam da sam slikar - uzdahne Louis.

- Pogled je stvarno prekrasan.

Pri makne joj se.

- Ne. Mislio sam, da mogu tebe slikati.

Zatekla se kako razmišlja: Osjećam se kao sedamnaestogodiš-njakinja na prvome sastanku. Nervozna sam.

Čvrsto ju je zagrlio. Sakrila je glavu na njegove grudi, ali zatim su Louisove usne bile na njezinima; istraživao je njezino

tijelo i stavio joj ruku dolje, na njegovu muževnu tvrdoću, i ona zaboravi sve osim onoga što joj se događa.

U njoj je postojala grozničava potreba koja je sezala mnogo dalje od seksa. Bila je to potreba da je netko zagrlji, da je hrabri, da je štiti, da joj kaže kako više nije sama. Trebala je Louisa da bude u njoj, da ona bude u njemu, da bude jedno s njim.

Bili su u velikom bračnom krevetu. Osjećala je kako njegov jezik nježno klizi njezinim golim tijelom, u njezinu meku dubinu, a kad je bio u njoj, glasno je vrisnula divljim, strastvenim krikom prije nego što se rasprsnula u tisuće sjajnih Mary. Opet i opet, sve dok zadovoljstvo nije postalo gotovo nepodnošljivo.

Louis je bio nevjerojatan ljubavnik, strastven i zahtjevan, nježan i pažljiv. Nakon dugo, dugo vremena ležali su iscrpljeni i zadovoljni. Ugnijezdila se u njegovim snažnim rukama dok su razgovarali.

- To je tako čudno - reče Louis. - Ponovo se osjećam čitavim.

Otkako su Renee i djeca ubijeni bio sam duh, lutao sam izgubljen uokolo.

I ja, pomisli Mary.

- Nedostajala mi je u velikim slvarima, i u sitnicama o kojima nikada nisam razmišljao. Bez nje sam se osjećao bespomoćnim.

Glupe, trivijalne stvari. Nisam znao kuhati, prati rublje, pa čak ni dobro namjestiti krevet. Mi muškarci toliko toga uzimamo zdravo za gotovo.

- Louis, i ja sam se bespomoćno osjećala. Edvard je bio moj kišobran, i kad je kišilo, a njega nije bilo da me zaštititi, gotovo bih se utopila.

Spavali su.

Ponovo su vodili ljubav, ovaj put polako i nježno, zapretane vatre, tišeg plamena, još profinjenije.

Bilo je gotovo savršeno. Gotovo savršeno. Jer Mary je željela postaviti jedno pitanje, a znala je da se neće usuditi: Jesi li ti imao ženu i djecu, Louis? Znala je da bi između njih bilo sve gotovo onog trenutka kad bi mu postavila to pitanje. Louis joj nikada ne bi oprostio što je sumnjala u njega. Prokleti Mike Slade, mislila je. Proklet da je.

Louis ju je promatrao.

- O čemu si razmišljala?

- Ni o čemu, dragi.

Što si ti radio u onoj mračnoj pokrajnoj uličici kad su me oni ljudi pokušali oteti, Louis?

Večerali su te večeri na otvorenoj terasi, i Louis je naručio visinata, liker od trešnje koji spravljaju u obližnjim planinama.

U subotu su se žičarom odvezli do vrha planine. Kad su se vratili, plivali su u zatvorenom bazenu, vodili ljubav u vlastitoj sauni i igrali bridž s prastarim njemačkim bračnim parom na medenom mjesecu.

Navečer su se odvezli do rustikalnog restorana u planini i večerali u velikoj prostoriji s otvorenim kaminom u kojemu je buktala vatra. Sa stropa su visi li drveni svijećnjaci, a cijeli zid iznad kamina bio je prekriven lovačkim trofejima. Soba je bila osvijetljena svijećama, a kroz prozore su se vidjela snijegom pokrivena brda. Savršeni ugođaj, savršeni pratilac.

I napokon je, prebrzo, došlo vrijeme da odu.

Vrijeme da se vratimo u stvarnost, pomisli Mary. A što je bila stvarnost? Mjesto prijetnji, otmice i užasnih škrabotina na zidovima njezina kabineta.

Vožnja je u povratku bila ugodna i laka. Seksualnu napetost koja je bila prisutna kad su se vozili prema tamo zamijenili su osjećaj lakoće, opuštenosti i zajedništva. S Louisom je bilo tako ugodno. Bližeći se predgrađu Bukurešta provezli su se pokraj polja suncokreta čija su lica bila okrenula prema suncu. To sam ja, sretno pomisli Mary. Napokon izlazim na sunčevo svjetlo. Belh i Tim su nestrpljivo očekivali majčin povratak. - Hoćeš li se udati za Louisa? - upita Beth.

Mary ustukne. Oni su izrazili riječima ono o čemu ona sebi nije dopuštala da razmišlja.

- Pa... hoćeš li?
- Ne znam - oprezno reče. - Bi li vama to smetalo?
- On nije tata - odgovori Beth polako. - Ali, Tim i ja glasovali. Sviđa nam se.
- I meni - odgovori Mary sretno. - I meni.

bio oženjen i je li imao dvoje djece. Mislile li da možete to doznati?

- Hoće li dvadeset i četiri sata biti dovoljno brzo? - upita Maltz.
  - Da, hvala.
- Molim te, oprosti mi, Louis.

Stiglo je tuce crvenih ruža s porukom: "Hvala ti za tebe." Pročitala je poruku. I pitala se je li slao cvijeće Renée. j ;,, li Renee i dvije kćeri postojale. I zamrzila je sebe zbog toga što bi Mike Slade izmislio takvu strašnu laž? Nije bilo načina i-to ikada provjeri. Upravo log trenutka u njezinu je kancelar' ušao Eddie Maltz, politički savjetnik i CIA-in čovjek.

- Izgledate sjajno, gospodo ambasador. Jeste li lijepo prov-r vikend?
- Jesam, hvala.

Neko su vrijeme razgovarali o nekom pukovniku koji je st pio u kontakt s Maltzom jer je želio prebjeći.

- On bi nam bio vrlo koristan. Donio bi sa sobom neke v l korisne informacije. Večeras šaljem crni telegram, ali htio s. da budete spremni na malo prašine koju će podići Ionescu.
- Hvala, gospodine Maltz.

Ustao je da ode.

Nenadano, nagonski, Mary zausti:

- Čekajte. Ovaj... bih li vas mogla zamoliti za uslugu?
- Svakako.

Nije očekivala da će bili tako nezgodno nastaviti.

- To je... osobne prirode i povjerljivo.
- Zvuči kao naš moto - nasmiješi se Maltz.

- Trebam neke informacije o doktoru Louisu Desfor"

Jeste li čuli za njega?

- Jesam, gospodo. On je pri francuskoj ambasadi. Što bi t" željeli znati o njemu?

Bit će još teže nego što je mislila. Bila je to izdaja.

- Ja bih... ovaj... željela znati je li doktor Desforges

Kratko nakon toga u Maryn kabinet ude Mike Slade.

- Jutro.

Njegovo je ponašanje bilo neznatno drukčije. Mary nije bila sigurna zašto, ali imala je osjećaj da je Mike Slade znao sve o njezinu vikendu. Pitala-se je li poslao uhode da je prate i izvještavaju o tome što radi.

Otpila je gutljaj kave. Bila je odlična, kao i obično. To je jedina stvar koju Mike Slade dobro radi, pomisli Mary.

- Imamo nekih problema - navijesti on.

Ostatak jutra proveli su razgovarajući o Rumunjima koji su htjeli da se isele u Sjedinjene Države, o financijskoj krizi u Rumunjskoj, o marincu s kojim je zatrudnjela neka rumunjska djevojka i o još desetak drugih stvari.

Na kraju sastanka, Mary je bila umornija nego inače.

Mike Slade reče:

- Večeras je baletna premijera. Pleše Corina Socoli.

Mary je prepoznala ime. Bila je to jedna od vodećih svjetskih balerina.

- Imam nekoliko ulaznica, ako vas zanima.

- Ne, hvala.

Sjetila se kako joj je Mike prošli put dao ulaznice za kazalište, isto joj se tada dogodilo. Osim toga, bit će zauzeta. Bila je pozvana na večeru u kinesku ambasadu, a kasnije se trebala sastati s Louisom u rezidenciji. Nije bilo dobro da ih javno previše vidaju zajedno. Znala je da krši pravila ljubavnom vezom sa članom druge ambasade. Ali, 10 nije bila obična avantura.

Kad se Mary oblačila za večeru, otvorila je ormar da izvadi večernju haljinu i otkrila da ju je sobarica oprala umjesto da je

da na čišćenje. Bila je uništena. Otpustil ću je, bijesno pomisli Marv. Samo, ne mogu. Njihova prokleta pravila.

Odjednom se osjeti iscrpljenom. Klonula je na krevet. Kad barem večeras ne bih morala izlaziti. Bilo bi tako lijepo jednostavno ovdje ležati i zaspati. Ali moraš ići, gospodo ambasador. Tvoja zemlja ovisi o tebi.

Ležala je tako, maštajući. Ostat će u krevetu umjesto da ode na tu svečanu večeru. Kineski ambasador pozdravit će druge goste, nestrpljivo očekujući nju. Napokon će večera početi. Američka ambasadorica nije došla. Bila je to hotimična uvreda. Kina je izgubila obraz. Kineski ambasador poslat će crni brzojav, i kad ga njegov premijer pročita, bit će bijesan. Telefonom će predsjedniku Sjedinjenih Država da se žali. "Ni vi ni bilo tko drugi ne možete prisiliti moju ambasadoricu da pohada vaše večere", viknut će predsjednik Ellison. Premijer će dreknuti: "Nitko sa mom ne smije tako razgovarati. Mi sad imamo vlastite atomske bombe, gospodine predsjedniče." Dva državnika istog će trenutka pritisnuli dugmeta, i u obje će zemlje doći do razaranja.

Mary ustane i umorno pomisli: Bolje da odem na tu prokletu večeru.

Ta je večer bila vrteška istih poznatih lica iz diplomatskog kora. Mary se jedva nejasno sjećala ostalih za stolom. Nije mogla dočekati da ode kući.

Dok ju je Florian vozio natrag u rezidenciju, Mary se sanjivo nasmiješi: Pitam se je li predsjednik Ellison svjestan da sam ja večeras spriječila atomski rat? Idućeg jutra kad je Mary ušla u ured, osjećala se lošije. Boljela ju je glava i bilo joj je mučno. Jedino od čega se bolje osjećala bila je posjeta Eddieja Mallza.

CIA-in agent izvijesti:

- Imam podatke koje ste tražili. Dr. Louis Desforges bio je u braku deset godina. Žena mu se zvala Renée. Dvije kćeri, deset i dvanaest godina, Phillipa i Genevieve. Ubijene su u Alžiru od

terorista, vjerojatno iz osvete doktoru koji se borio u pokretu otpora. Jesu li vam potrebne još kakve informacije?

- Ne - odgovori Marv srelno. - To je odlično. Hvala vam.

Pijući jutarnju kavu, Marv i Mike Slade razgovarali su o predstojećoj posjeti neke grupe s koledža.

- Željeli bi se upoznati s predsjednikom Ionescuom.

- Vidjet ću što mogu učiniti - reče Mary. Glas joj se jedva čuo.

- Jeste li dobro?

- Samo sam umorna.

- Treba vam još jedna šalica kave. Za bolji moral. Bez šale.

Kasno popodne, Mary se osjećala još gore. Nazvala je Louisa i uz ispriku otkazala njihovu večeru. Osjećala se previše bolesnom da bilo koga vidi.

Poželjela je da je barem u Bukureštu neki američki liječnik. Možda će Louis znati što joj je. Ako ne prođe, pozvat ću ga.

Dorothy Slone poslala je medicinsku sestru da donese Tvalenol iz ljekarnice. Nije pomogao.

Marvna tajnica se zabrinula.

- Stvarno grozno izgledate, gospodo ambasador. Morali biste bili u krevetu.

- Bit će mi dobro - promrmlja Mary.

Dan kao da je trajao tisuću sali. Mary se sastala s onim studentima, s nekim rumunjskim funkcionerima, američkim bankarom i funkcionerom iz ISSD - Informativne službe Sjedinjenih Država. Kad je napokon stigla kući, pala je u krevet.

Nije mogla zaspali. Osjećala se vrelo i grozničavo, i upala je u cijelu seriju moru. Trčala je kroz hodnike labirinta, i svaki put kad bi skrenula za ugao, natrčala bi na nekoga tko je krvlju pisao prostote. Vidjela je samo potiljak tog muškarca. Mike Slade je dotrčao ulicom vičući: "Ubij ga! On nema obitelj!" Marv se probudi oblivena hladnim znojem. U sobi je bilo

nepodnošljivo vruće. Zbacila je pokrivače i odjednom se smrzla. Zubi su joj počeli cvokotali. Bože dragi, pomisli, Stoje to sa mnom? Ostatak noći provela je budna, bojeći se da ponovo ne usne, bojeći se snova. Mary je morala prikupiti svu volju da idućeg jutra ustane i ode u ambasadu. Čekao ju je Mike Slade. Kritički ju je pogledao i rekao:

- Ne izgledate baš dobro. Kako bi bilo da odletite u Frankfurt, na pregled k našem liječniku?

- Dobro mi je.

Usne su joj bile suhe i ispucale, a osjećala se posve dehidrirano. Mike joj pruži šalicu kave.

- Imam ovdje nove privredne podatke za vas. Rumunjima će trebati više žita nego što smo mislili. Evo kako to možemo iskori stili...

Trudila se da ga pažljivo prati, ali Mikeov se glas stalno utišavao, a zatim opet pojačavao.

Nekako se izborila u toku dana. Louis ju je dvaput nazvao. Marv je rekla tajnici neka mu kaže da je na sastanku. Pokušavala je sačuvati svaku mrvicu snage koja joj je bila preostala, da bi mogla dalje raditi.

Kad je Marv te večeri otišla u krevet, osjećala je da joj je temperatura porasla. Cijelo ju je tijelo boljelo. Već sam bolesna, pomisli. Osjećam se kao da ću umrijeti. S krajnjim naporom posegnula je i povukla užu zvonca. Pojavila se Carmen.

Uznemireno je pogledala Mary.

- Gospodo ambasador! Što...?

Marvn je glas bio hrapav.

- Zamolite Sabinu da nazove francusku ambasadu. Trebam doktora Desforgsa...

Marv je otvorila oči i žmirnula. Pred njom su stajala dva zamagljena Louisa. Primaknuo se njezinom krevetu, sagnuo i izbliza pogledao njezino goruće lice.

- Bože dragi, što se to dogđa s tobom? - Opipao joj je čelo.

Bilo je vrelo na dodir. - Jesi li izmjerila temperaturu?

- Ne želim ni znati.

Boljelo ju je kad je govorila.

Louis je sjeo na rub kreveta.

- Otkad ovo traje, draga?

- Nekoliko dana. Vjerojatno je samo nekakav virus.

Louis joj opipa bilo. Bilo je slabo i brzo. Nagnuo se prema naprijed i omirisao joj dah.

- Jesi li danas jela češnjak?

Odmahnula je glavom.

- Dva dana nisam ništa jela. - Glas joj se pretvorio u šapat.

Nagnuo se prema naprijed i nježno joj podigao očne kapke.

- Jesi li žedala?

Kimne glavom.

- Bolovi, grčevi u mišićima, povraćanje, mučnina?

Sve to, pomisli umorno. Glasno reče:

- Šio je sa mnom, Louis?

- Možeš li odgovoriti na nekoliko pitanja?

Proguta slinu.

- Pokušat ću.

Držao ju je za ruku.

- Kada si se počela ovako osjećali?

- Slijedećeg dana kad snio se vratili s planine. - Šaptala je.

- Sjećaš li se da si poslije toga nešto pojela ili popila od čega ti je bilo mučno?

Odmahne glavom.

- Samo ti je svaki dan sve gore?

Kimne glavom.

- Doručkuješ li ovdje u rezidenciji, s dječom?

- Obično da.

- A djeca se dobro osjećaju?

Kimne glavom.

- A ručak? Ručaš li svaki dan na istome mjestu?

-

- Ne. Ponekad jedem u ambasadi, ponekad se s nekim nađem u restoranu. - Šaptala je.

- Jedeš li na bilo kojem mjestu redovito večeru ili bilo koji drugi obrok?

Osjećala se preumornom da bi nastavila taj razgovor. Poželjela je da on ode. Zatvorila je oči. Blago ju je prodrmao.

- Mary, nemoj zaspati. Slušaj me. - Po njegovu glasu osjećalo se da je nešto važno u pitanju. - Ima li bilo koja osoba s kojom redovito jedeš?

Pospano je žmirnula prema njemu.

- Ne. - Zašlo joj postu viju sva ta pitanja? - To je virus - promrmljala je. - Je li tako?

Duboko je uzdahnuo.

- Ne. Netko te pokušava otrovati.

To je prodrimalo njezino tijelo poput struje. Širom je otvorila oči.

- Što? Ne vjerujem.

Mrštio se.

- Rekao bih da je to trovanje arsenom, samo arsen se u Rumunjskoj ne može kupiti.

Mary odjednom osjeti kako drhti od straha.

- Tko... tko bi me pokušao otrovati?

Stegne joj ruku.

- Draga, moramo razmisliti. Jesi li sigurna da nemaš nikakvu stalnu naviku, da li netko svaki dan daje jesti ili piti?

- Nipošto - slabo je prosvjedovala Mary. - Rekla sam ti... -

Kava. Mike Slade. Moja vlastita, specijalna kava. - O, Bože dragi!

- Što je?

Pročistila je grlo i uspjela prošaptati:

- Mike Slade mi svakoga jutra donosi kavu. Uvijek me tamo dočeka.

Louis je zurio u nju.

- Ne. Ne može biti da je Mike Slade. Kakvog bi on razloga imao da te pokuša ubiti?

- On... hoće me se riješiti.

- Kasnije ćemo o lome razgovarati - reče Louis brzo. - Najprije te moramo liječiti. Volio bih te prebaciti ovdje u bolnicu,

ali tvoja ambasada to neće dopustiti. Donijet ću ti nešto. Vraćam se za nekoliko minuta.

Mary je ležala, pokušavajući shvatiti što joj je Louis rekao. Arsen. Netko mi daje arsen. Potrebna vam je još jedna šalica kave. Bit će vam bolje. Sam je kuham.

Utonula je u nesvijest i probudio ju je Louisov glas.

- Mary!

Prisilila se da otvori oči. Bio je pokraj njezina kreveta i vadio injekciju iz male torbe.

- Zdravo, Louis. Drago mi je da si mogao doći - promrmlja

Mary.

Louis napipa venu na njezinoj ruci i zabije u nju injekciju.

- Dajem ti injekciju BAL-a. To je protuotrov za arsen. Davat ću li ga naizmjenice s penicilinom. Drugu ću ti dati ujutro. Mary? Bila je zaspala.

Idućeg jutra doktor Louis Deslorges dao je Mary injekciju, a navečer još jednu. Učinci lijekova bili su čudesni. Simptomi su jedan po jedan počeli nestajati. Idućeg dana Maryna temperatura i vitalni znaci bili su gotovo posve normalni. Louis je bio u Marvnoj sobi i spremao injekciju u papirnu vrećicu, da je ne bi ugledala znatiželjna posluga. Marv se osjećala iscrpljeno i slabo, kao da je preležala dugotrajnu bolest, ali sva bol i neugoda bili su nestali.

- Sad si mi drugi put spasio život.

Louis je ozbiljno pogleda.

- Mislim da bi bilo dobro da otkrijemo tko ti ga želi oduzeti.

- Kako?

- Provjerio sam po različitim ambasadama. Ni u jednoj nema arsena. Nisam mogao doznati ima li ga u američkoj ambasadi. Hoćeš li mi nešto učiniti? Misliš li da ćeš se sutra dovoljno dobro osjećati da odeš na posao?

- Mislim da hoću.

- Hoću da odeš u ljekarnu u svojoj ambasadi. Reci im da ti

-

treba nekakav pesticid. Da imaš problema s kukcima u vrtu. Traži Antrol. U njemu ima puno arsena. Mary ga zbunjeno pogleda.

- Čemu sve to?

- Ja bih rekao da je arsen u Bukurešt stigao avionom. Ako se igdje nalazi, to će biti u ljekarni neke ambasade. Svatko tko podiže otrov mora se potpisati. Kad budeš potpisivala za Antrol, pogledaj čija su imena na popisu...

-

Gunny je ispratio Mary kroz vrata ambasade. Otišla je dugim hodnikom do ljekarnice, gdje je iza pulta radila medicinska sestra. Okrenula se kad je ugledala Mary.

- Dobro jutro, gospodo ambasador. Osjećate li se bolje?

- Da, hvala.

- Izvolite?

Mary uzrujano uzdahne.

- Moj... moj vrtlar mi kaže da ima problema s kukcima u vrtu.

Imate li nešto što bi moglo pomoći... kao Antrol?

- Imamo. Kako da ne, imamo nešto Antrola - rekla je medicinska sestra. Posegnula je prema stražnjoj polici i uzela limenku s oznakom otrova na naljepnici. - Najezda mrava vrlo je česta u ovo doba godine. - Stavila je pred Mary tiskanicu. - Moral ćete potpisati, ako nemate ništa protiv. On sadrži arsen.

Mary je zurila u tiskanicu pred sobom. Na njoj je bilo samo jedno ime. Mike Slade.

26.

Kad je Mary pokušala telefonirati Louisu Desforgesu da mu kaže što je doznala, njegova je linija bila zauzeta. Razgovarao je s Mikeom Sladeom. Prvi poriv doktora Desforgesu bio je da prijavi pokušaj ubojstva, samo nije mogao vjerovati da je Slade krivac. I tako je Louis odlučio sam telefonirati Sladeu.

- Upravo sam došao od vaše ambasadorice - započne Louis Desforges. - Preživjet će.

- Pa, to su dobre novosti, doktore. Zašto ne bi preživjela? Louisov ton bio je oprezan.

- Netko ju je trovao.

- Što to govorite? - upila Mike.

- Mislio sam da možda vi znate o čemu govorim.

- Čekajte malo! Hoćete reći da mislite kako sam ja taj? Pogriješili ste. Bolje da vi i ja nasamo razgovaramo negdje gdje nas ne mogu prisluškiavati. Možete li se večeras sastati sa mnom?

- U koliko sati?
- Zauzet sam do devet. Kako bi bilo da se nademo nekoliko minuta kasnije, u šumi Baneasa? Sastat ću se s vama kod fontane i sve objasniti.
Louis Desforges je oklijevao.
- Vrlo dobro. Vidimo se tamo.
Spustio je slušalicu i pomislio: Nemoguće da iza toga stoji Mike Slade.

Kad je Mary ponovo telefonirala Louisu, bio je otišao. Nitko nije znao gdje ga se može naći.

Mary i djeca večerali su u rezidenciji.

- Zaista izgledaš mnogo bolje, mama - ustanovi Beth. - Bili smo zabrinuti.

- Odlično se osjećam - uvjeravala ju je Mary.

I to je bila istina. Hvala Bogu da ima Louisa!

Marv nije mogla prestati misliti na Mikea Sladea. Čula je njegov glas kako govori: "Evo vaše kave. Sam sam je skuhao." Polako ju je ubijao. Zadrhtala je.

- Je li ti hladno? - upita Tim.

- Nije, dušo.

Ne smije te more prenijeti i na djecu. Možda bi ih trebala na neko vrijeme poslati kući? pomisli Mary. Mogli bi biti kod Flo-rcnce i Douga. A onda pomisli: Ja bih mogla s njima. Ali, to bi bilo kukavički, pobjeda Mikea Sladea i onih s kojima on surađuje. Mogla se sjetiti samo jedne osobe koja joj može pomoći. Stan-ona Rogersa. Stanton će znati što da učini s Mikeom.

Ali ne mogu ga optužili bez dokaza, a kakav dokaz imam? To da mi svako jutro kuha kavu?

Tim joj je nešto pričao:

- ... pa smo rekli da ćemo pitati možemo li s njima.

- Oprosti, dušo. Što si rekao?

- Rekao sam da nas je Nikolai pozvao da slijedeći vikend odemo na kampiranje s njim i njegovom obitelji.

- Ne! - viknula je oštrije nego što je željela. - Hoću da se oboje krećete samo blizu rezidencije.

- A što je sa školom? - upita Belh.

Marv je oklijevala. Nije ih mogla tu držati kao zatvorenike, i nije ih željela uznemiriti.

- Dobro. Ali da vas Florian vozi lamo i natrag. Nitko drugi.

Beth ju je pažljivo promatrala.

- Mama, ncšio nije u redu?

- Naravno da ne - reče Mary brzo.- Zašto pitaš?

- Ne znam. Nešto je u zraku.

- Pusti je na miru - reče Tim. - Prcležala je rumunjsku gripu.

To je zanimljiv naziv, pomisli Mary. Trovanje arsenom -rumunjska gripa.

- Možemo li večeras gledati film? - upita Tim.

- Smijemo li večeras gledati film - ispravi ga Mary.

- Znači li to "da"?

Mary nije bila namjeravala prikazivati film, ali u posljednje je vrijeme tako malo vremena provodila s djecom da ih je odlučila nagraditi.

- Znači "da".

- Hvala, gospodo ambasador - vikne Tim. - Ja ću odabrati film.

- A, nećeš. Ti si ga odabrao prošli put. Možemo li opet pogle dati Američki grafiti?

Američki grafiti. I odjednom je Mary znala kakav dokaz može pružiti Stantonu Rogersu.

U ponoć je Marv zamolila Carmcn da joj nazove taksi.

- Zar nećete da vas Florian odveze? - upita Carmen. - On je...

-Ne.

Ovo se moralo obaviti potajno.

Kad je taksi nekoliko minuta kasnije stigao, Mary ude.

- U američku ambasadu, molim vas.

Vozač taksija odgovori:

- Sada je zatvorena. Nikoga nema... - Okrene se i prepozna je.
-Gospodo ambasador! To je velika čast. - Počeo je voziti. -
Prepoznao sam vas sa svih vaših slika po našim novinama i časopisima. Vi sle goiovo jednako poznali kao i naš veliki voda.
Drugi članovi ambasade komentirali su sav taj publicitet koji je uživala u rumunjskoj štampi. Vozač je dalje ćaskao.
- Ja volim Amerikance. Dobri su 10 ljudi. Nadam se da će projekt "narod s narodom" vašeg predsjednika uspjeli. Svi mi Rumunji smo za njega. Vrijeme je da na svijetu bude mir.
Nije bila raspoložena za bilo kakav razgovor. Kad su stigli u ambasadu, Mary pokaže mjesto na kojemu je pisalo: PARCARE CU LUCURIREZER VA TE.

- Stanite, molim vas, tamo, i vratite se po mene za sat vremena. Vratit ću se u rezidenciju.

- Svakako, gospodo ambasador.
Marinac krene prema taksiju.

- Ne možete tu parkirati, rezer... - Prepozna Mary i salutira. -
Oprostite. Dobra večer, gospodo ambasador.

- Dobra večer - otpozdravi Mary.

Marinac je otprati do ulaza i otvori joj vrata.

- Mogu li vam pomoći?

- Ne. Idem na nekoliko minuta u svoj ured.

- Da, gospodo.

Promatrao ju je kako hoda niz hodnik.

Mary je upalila svjetla u svojem kabinetu i pogleda zidove s kojih su bile oprane škrabotine. Prišla je vratima koja vode u ured Mikca Sladea i ušla. Soba je bila u mraku. Upalila je svjetla i pogledala uokolo.

Na njegovu pisaćem stolu nije bilo papira. Počela je pretraživati njegove ladice. U njima nije bilo ničega osim brošura, biltena i rasporeda. Nedužne stvari koje ne bi mogle koristiti čistačici koja njuška. Mary je očima pretraživala ured. Morala je biti tu negdje. Nije bilo drugog mjesta na koje ju je mogao sakriti, a nije vjerojatno da bi je nosio sa sobom.

Otvorila je ladice i ponovo ih počela pretraživati, polako i pažljivo. Kad je stigla do najdonjc, osjetila je nešto tvrdo otraga, iza hrpe papira. Izvukla ju je i držala je u ruci, zureći u nju.

Bila je to limenka crvene boje u spreju.

- Mogli sle joj ga stavljali u kavu, malo pomalo.

- Jeste li lo ikome prijavili?

- Još nisam. Hlio sam najprije razgovarati s vama.

- Drago mi je da niste - reče Mike. Izvadi ruku iz džepa. U

njoj je držao pištolj, magnum kalibra .357.

Louis je zurio u njega.

- Što... Što radile? Slušajte me! Ne možete...

Mike Slade povuče obarač. Promatrao je kako Francuzove grudi eksplodiraju u crven oblak.

U pet minuta poslije dvadeset i jedan sat doktor Louis Desl'or-ges čekao je u šumi Bancasa, blizu fontane. Pitao se je li krivo učinio što nije prijavio Mikca Sladea. Ne, pomisli. Najprije moram čuli što će reći. Da sam ga pogrešno optužio, to bi ga uništilo.

Mike Slade se odjednom pojavi iz lame.

- Hvala što sle došli. Vrlo brzo lo možemo raščistiti. Preko telefona ste rekli da mislile kako nelko truže Marv Ashlev.

- Znam to. Nelko joj je davao arsen.

- I vi mislite da sam to ja?

-

U američkoj ambasadi je Mary iz Balona telefonirala u ured Stantona Rogersa preko tajne linije. U Bukureštu je bio jedan sat ujuto, a u Washingtonu četiri sata poslije podne.

- Ured gospodina Rogersa.

- Ovdje ambasadorica Ashlcv. Znam da je gospodin Rogers u Kini s predsjednikom, ali hitno moram s njim razgovarati, što prije. Postoji li ikakav način da ga lamo dobijem?

- Žao mi je, gospodo ambasador. Njegov je raspored aktivnosti vrlo fleksibilan. Nemam njegov telefonski broj.

Mary osjeti kako joj je srce klonulo.

- Kad će vam se javiti?

- Teško je reći. On i predsjednik imaju pretrpanu satnicu.

Možda bi vam netko iz Ministarstva vanjskih poslova mogao pomoći.

- Ne - tupo reče Marv. - Nilko drugi mi ne može pomoći.

Hvala vam.

Sjedila je sama u prostoriji, zureći u prazno, okružena najsvremenijom elektronskom opremom na svijetu, koja joj nije bila ni od kakve koristi. Mike Slade ju je pokušavao ubiti. Morala je o lome nekoga obavijestiti. Ali, koga? Kome može vjerovati? Jedini koji je znao što Slade pokušava bio je Louis Desforges.

Marv je ponovo pokušala nazvati njegovu rezidenciju, ali se nitko nije javljao. Sjetila se što joj je rekao Stanlon Rogers: "Ako mi želiš poslati poruku koju ne želiš da itko drugi pročita, šifra na vrhu telegrama je tri x."

Mary požuri natrag u svoj kabinet i napiše hitnu poruku adresiranu na Stantona Rogersa. Na vrhu je napisala tri slova x. Uzela je knjigu sa šiframa iz zaključane ladice na svojem pisaćem stolu i pažljivo šifrirala što je napisala. Ako joj se sada bilo što dogodi, Stanton Rogers će znati tko je krivac.

Mary je hodnikom otišla do sobe za veze.

Za šalterom je slučajno bio Eddie Mallz, CIA-in agent.

- Dobra večer, gospodo ambasador. Večeras ste dokasna ostali raditi.

- Da - potvrdi Mary. - Željela bih poslati jednu poruku.

Hoću da odmah krene.

- Ja ću se osobno pobrinuti za to.

- Hvala. - Predala mu je poruku i krenula prema vratima.

Očajnički je željela biti pokraj djece.

U sobi za veze Eddie Mallz je dešifrirao poruku koju mu je Mary dala. Kad je završio, dvaput ju je pročitao, mršteći se. Prišao je stroju za uništavanje papira, ubacio u njega poruku i promatrao kako se pretvara u konfete.

Zatim je uputio poziv Floyd Bakeru, ministru vanjskih poslova, u Washington. Šifrirano ime: Thor.

Levu Pasternaku trebalo je dva mjeseca da uđe u zaobilazan trag koji je vodio u Buenos Aires. SIS i pet-šest drugih svjetskih službi sigurnosti pomogle su mu da identificira Angela kao ubojicu. Mossad mu je dao ime Neusc Munez, Angelove ljubavnice. Svi su oni htjeli maknuti Angela. Levu Pasternaku Angel je bio postao opsesija. Zbog Pasternakova propusta Marin Groza je bio mrtav, i Pasternak sebi to nikada nije mogao oprostiti. Mogao se, međutim, iskupiti. I to je namjeravao učiniti.

Nije izravno stupio u vezu s Neusom Munez. Pronašao je zgradu u kojoj je stanovala i osmatrao je, čekajući da se pojavi Angel. Nakon što se pet dana nije pojavljivao, Pasternak je krenuo u akciju. Pričekao je da žena ode, i nakon petnaest minuta otišao gore, obio bravu na njezinim vratima i ušao u stan. Pretražio ga je brzo i temeljito. Nije bilo fotografija, podsjetnika ni adresa koji

bi ga odveli do Angela. Pasternak je pronasao odijela u ormaru. Pregledao je Herrerine etikete, uzeo jedan sako s vješalice i tut-nuo ga pod ruku. Minulu kasnije je otišao, tiho kao što je bio i ušao.

tinske špijunske službe. Pasternak ponovo provjeri je li pištolj napunjen, a prigušivač učvršćen. Vрати kovčeg u ormar i pode na spavanje.

Idućeg jutra Lev Pasternak ušao je u Herrerinu prodavaonicu. Kosa mu je bila raščupana, odjeća izgužvana, a smrdio je na viski.

Poslovođa prodavaonice muške odjeće pride mu i s neodobravanjem zapita:

- Želite nešto, senor?

Lev Pasternak se glupavo nasmiješi.

- Aha - reče. - Da vam pravo kažem, sinoć sam se napio kao zvijer. Kartao sam s nekim južnoameričkim kicošima u svojoj hotelskoj sobi. Mislim da smo se svi malo ponapili, druškane. Bilo kako bilo, jedan od momaka, ne sjećam se imena, ostavio je ovaj sako u mojoj sobi. - Lev podigne sako dršćućom rukom. - Imao je vašu etiketu, pa sam mislio da ćete mi moći reći adresu na koju mu ga mogu vratili.

Poslovođa pregleda sako.

- Da, kod nas je sašiven. Morao bih pogledati u knjigu na rudžbi. - Kamo vam se možemo javili?

- Nigdje - promumla Lev Pasternak. - Ja idem na još jednu partiju pokera. Imate li posjetnicu? Ja ću vas nazvati.

- Da. - Poslovođa mu pruži posjetnicu.

- Nećete ukrasti taj sako, je li? - upita Lev pripito.

- Naravno da nećemo - odvrati poslovođa uvrijeđeno.

Lev Pasternak ga potapše po ledima i reče:

- Dobro. Nazvat ću vas danas popodne.

Tog popodneva, kad je Lev nazvao iz svoje hotelske sobe, poslovođa reče:

- Ime gospodina za kojega smo šivali sako je senor H.R. de Mendoza. Ima apartman u hotelu Aurom, apartman broj 417.

Lev Pasternak provjeri jesu li vrata zaključana. Uzme iz ormara kovčeg, stavi ga na krevet i otvori. U njemu je bio pištolj SIG Sauer kalibra .45 s prigušivačem, poklon prijatelja iz argen-

U četiri sata ujutro Lev Pasternak je tiho hodao pustim hodnikom na četvrtome katu hotela Aurora. Kad je stigao do broja 417, ogledao se kako bi se uvjerio da nema nikoga na vidiku. Pružio je ruku prema bravi i tiho u nju gurnuo žicu. Kad je čuo da je brava škljocnula i otvorila se, izvadio je pištolj.

Osjetio je propuh kad su se vrata na suprotnoj sirani hodnika otvorila, i prije nego što se Pasternak stigao okrenuti, osjetio je nešto tvrdo i hladno naslonjeno na potiljak.

- Ne volim kad me slijede - reče Angel.

Lev Pasternak je čuo škljocanje obarača trenutak prije nego što mu se mozak razletio.

Angel nije bio siguran je li Pasternak bio sam ili je radio s još nekim, ali uvijek je bilo mudro poduzeti korake opreza. Telefonski poziv je bio primljen, i bilo je vrijeme za akciju. Najprije je Angel morao obaviti kupovinu. U Pucvredonu je bila dobra prodavaonica rublja, doduše skupa, ali Neusa je zasluživala samo najbolje. U trgovini je bilo hladno i tiho.

- Molim vas jednu prozirnu kućnu haljinu, s mnogo volana i s čipkama - naruči Angel.

Prodavačica se zagleda u njega.

- I par gaćica s prorezom između nogu.

Petnaest minuta kasnije, Angel ude u Frenkelovu prodavaonicu. Police su bile pune kožnih torbica, rukavica i torbi za spise.

- Molim vas jednu torbu za spise. Crnu.

Restorah EJ Aljibc u hotelu Sheraion bio je jedan od najfinijih restorana u Buenos Airesu. Angel sjedne za stol u uglu i stavi torbu na stol. Konobar pride stolu.

- Dobar dan.

- Počet ću s pargom, a onda ću parrillado s porotom i verdu-ras. Kasnije ću odabrati desert.

- Svakako.

- Gdje je WC?

- Otraga, kroz ona vrata, pa nalijevo.

Angel ustane od stola i pođe prema stražnjem dijelu restorana, ostavivši torbu na vidnome mjestu, na stolu. Uzak hodnik imao je dvoja mala vrata, jedna s oznakom Caballeros, a druga s oznakom Damas. Na kraju hodnika bila su dvokrilna vrata što vode u bučnu, zaparenu kuhinju. Angel odgurne jedno krilo i uđe. Unutra je vladala grozničava užurbanost u kojoj su se natkonobari i konobari gurati, pokušavajući udovoljiti hitnim zahtjevima u doba ručka. Konobari su ulazili i izlazili iz kuhinje s punim pladnjevima. Natkonobari su vikali na konobare, a konobari na momke koji su kupili prljavo posude sa stolova. Angel krene, prokrči sebi put kroz kuhinju i iziđe na stražnja vrata što vode u neku uličicu. Pričekao je pet minuta, da bi bio siguran kako ga nitko ne prati. Na uglu je stajao taksi. Angel je vozaču dao adresu u Humber-tu, izišao nakon jednoga bloka i pozvao drugi taksi.

- A donde, por l'a vor?

- Aeropuerto.

Tamo će ga čekati karta za London. Turistička. Prvi razred bi bio previše upadljiv.

Londonski aerodrom Heathrov bio je prepun ljetnih turista, a vožnja taksijem do Mavfaira trajala je više od sala. Predvorje hotela Churchill bilo je puno gostiju koji su se prijavljivali i odjavljivali.

Nosač je ponio Angelova tri kovčega.

- Odnosito ovo u moju sobu. Moram nešto obaviti.

Napojnica je bila skromna, ništa čega bi se nosač kasnije mogao prisjetiti.

Angel je otišao do nekoliko hotelskih dizala, pričekao da jedno bude prazno, a zatim ušao.

Kad je dizalo krenulo, Angel pritisne dugme za peti, sedmi, deveti i deseti kat, a iziđe na petome. Tko god da je promatrao iz predvorja, zbunio bi se.

Stražnje je stepenište vodilo u neku uličicu i pet minuta nakon što se prijavio u hotelu Churchill, Angel je bio u taksiju i vraćao se natrag na Heathrow.

U pasošu je pisalo H.R. dc Mendoza. Karta je bila za avionsku kompaniju Tarom, za Bukurešt. Angel je s aerodroma poslao brzog:

STIŽEM U SRIJEDU HR DE MENDOZA

Bio je adresiran na Eddieja Maltza.

Dva sata kasnije, Angel je promatrao kako Buenos Aires nestaje ispod oblaka kao u triku nekog nebeskog mađioničara. Usredotočio se na zadaću koja ga čeka, razmišljajući o dobivenim uputama.

Pobrinite se da djeca svakako poginu s njom. Njihova snin mora biti spektakularna.

Angel nije volio da ga savjetuju kako da izvrši ugovoren posao. Samo su amateri bili lako glupi da daju savjete profesionalcima. Angel se nasmiješi. Svi će umrijeti, i to će biti spektakularnije nego što je bilo tko očekivao.

Angel je zaspao dubokim snom bez snova.

Rano slijedećeg jutra, Dorothy Stone najavi:

- Ured Stantona Rogersa na telefonu.

- Javit ću se - poskoči Marv nestrpljivo. Ščepala je slušalicu.

- Stan?

Čula je glas tajnice i gotovo zaplakala od jada.

- Gospodin Rogers me zamolio da vas nazovem, gospodo ambasador. On je s predsjednikom i ne može do telefona, ali me zamolio da se pobrinem da dobijete sve što trebate. Recite mi u čemu je problem...?

- Ne - reče Marv, trudeći se da joj glas ne zvuči razočarano. - Ja... moram s njim osobno razgovarati.

- Na žalost, lo ćete moći tek sutra. Rekao je da će vas nazvati čim bude mogao.

- Hvala. Čekat ću njegov poziv. - Spusti slušalicu. Mogla je samo čekati.

Mary je slalno pokušavala dobiti Louisa kod kuće. Nije bilo odgovora. Pokušala je zvati francusku ambasadu. Nisu imali pojma gdje je.

- Molim vas, nazovite me čim vam se javi.

Dorothy Stone je reče:

- Netko vas zove, ali neće se predstaviti.

- Javit ću se. - Mary podigne slušalicu. - Halo, ovdje ambasadoriea Ashley.

Javi se nježan ženski glas s rumunjskim naglaskom:

- Ovdje Corina Socoli.

Smjesta prepozna ime. Bila je lo lijepa mlada djevojka u ranim dvadesetim godinama, rumunjska primabalerina.

- Potrebna mi je vaša pomoć - prošapta djevojka. - Odlučila sam prebjeći.

Ne mogu se danas s lime nosili, pomisli Marv. Ne sudu. Rekla je:

- Ja... ne znam ir.ogu li vam pomoći.

Grozničavo je razmišljala. Pokušala se sjetiti svega što su joj rekli o onima koji žele prebjeći.

"Mnoge od njih podmetne Sovjetski Savez. Prebueimo ih k mumi, a oni nam daju sumo nekoliko bezazlenih, ili pogrešnih informaciju. Neki kasnije poslunu špijuni. Pm vi zuloguji su visa- fc ki funkcioneri iz službe sigurnosti ili znanstvenici. Te uvijek možemo upotrijebiti. Ali inače ne dajemo politički azil, ukoliko nemaju prokleta dobar razlog."

Corina Socoli je jecala.

- Molim vas, nisam sigurna ovdje gdje sam sada. Morate po slali nekoga po mene.

"Komunističke vlade znaju namjestili dobre zamke. Netko se pravi da želi prebjeći i i ruži pomoć. Dovede/e gu u ambasadu, a onda počne vrištati da ste ga oteli. To im daje izgovor da poduzmu mjere protiv meta u Sjedinjenim Državama."

- Gdje ste? - upita Mary.

Usljedišla je stanka. A žalim:

- Pretpostavljam da vam moram vjerovali. Nalazim se u svratištu Ceuhluu u Piatra Nemi. Hoćeie li doći po mene?

- Ne mogu - ispriča se Marv. - Ali, poslat ću nekoga po vas.

Nemojte ponovo zvali ovaj broj. Samo pričekajte tu gdje jesle.

Ja...

Vrata su se otvorila i ušao je Mike Slade. Mary ga zprepašteno pogleda. Krenuo je prema njoj.

Glas na drugome kraju žice zaklinjao je:

- Halo? Halo?

- S kime razgovarale? - upita Mike Slade.

- Sa... sa doktorom Dcsforgesom.

Bilo je to prvo ime koje joj je palo napamet. Užasnuto je spustila slušalicu. Ne budi smiješna, reče sebi. U ambasadi si. Ne bi li se ovdje usudio nišlu učinili.

- S doktorom Dcsforgesom? - ponovi Mike polako.

- Da. On... upravo dolazi ovamo.

Kako je željela da je to barem istina!

Mike Slade ju je čudno gledao. Svjetiljka na Marvnu siolu bila je upaljena i bacala je Mikeovu sjenu na zid čineći ga groteskno velikim i prijetećim.

- Jeste li sigurni da se osjećale dovoljno dobro da biste se vratili na posao?

Samo muški hladnokrvno.

- Da. Dobro mi je.

Očajnički je željela da ode, da bi ona mogla pobjeći. Ne smijem mu pokuzuti da ga se bojim. Primaknuo joj se bliže.

- Izgledale napeto. Možda biste trebali uzeti djecu i otići na jezera na nekoliko dana.

Tamo bih bila lakša meta.

Već i sam pogled na njega ispunjavao ju je takvim strahom da je jedva disala.

Zazvonio je interfon. Spasio joj je život. -Oprostite...

- Svakako.

Mike Slade je na trenutak ostao stajati zureći u nju, a zatim se okrenuo i otišao, odvevši sa sobom i svoju sjenu.

Gotovo zajecavši od olakšanja, Mary podigne slušalicu.

- Halo?

Bio je to Jerry Daviš, savjetnik za javne poslove.

- Žao mi je što vas uznemiravam, gospodo ambasador, ali na žalost imam užasne novosti za vas. Upravo smo primili policijski izvještaj da je doktor Louis Desforges ubijen.

Soba se počela okretali oko nje.

- Jeste li... jeste li sigurni?

- Jesmo, gospodo. Uz tijelo je pronađen i njegov novčanik.

Preplavili su je osjeti sjećanja, a glas preko telefona je nastavljao: "Ovdje šerif Munsicr. Vaš je muž poginuo u saobraćajnoj nesreći." \ stara ju je tuga ponovo obuzela, probola je, rastrgala je.

- Kako... kako se to dogodilo? - upita slegnula grla.

- Ubijen je iz pištolja.

- Znaju li... znaju li tko ga je ubio?

- Ne znaju, gospodo. Sigurnost i francuska ambasada istražuju.

Spustila je slušalicu, tupili misli i tijela, i nagnula se natraške u stolici, promatrajući strop. Na njemu je bila pukotina. Moram to dati popraviti, pomisli Marv. Ne smijemo imati pukotine u našoj ambasadi. Još jedna pukotina. Posvuda pukotine. Pukotine u našim životima, a tamo gdje je pukotina ulaze zle stvari. Ed-ward je mrtav. Louis je mrtav. Nije mogla podnijeti da razmišlja o tome. Tražila je druge pukotine. Ne mogu ponovo proživjeti tu bol, pomisli Mary. Tko bi ubio Louisa?

Odgovor je došao odmah iza pitanja. Mike Slade. Louis je bio otkrio da Slade daje Marv arsen. Slade je vjerojatno mislio da, ako Louis bude mrtav, nitko neće moći ništa dokazati protiv njega.

Odjednom je nešto shvatila i to ju je preplavilo novim užasom. "5 kime ste razgovarali? S doktorom Desforgesom. "A Mike mora da je znao da je dr. Deslorges mrtav.

Ostala je cijeli dan u uredu, smišljajući svoj slijedeći potez. Neću dati da me otjera. Neću mu dopustiti da me ubije. Moram ga zaustaviti. Bila je prepuna bijesa kakav nikada ranije nije poznavala. Zaštitit će sebe i djecu. I uništit će Mikea Sladea.

Mary je ponovo nazvala Stantonu Rogersa. - Prenijet ću mu vašu poruku, gospodo ambasador. Nazvat će vas čim bude mogao.

Nije se mogla natjerati da prihvati Louisovu smrt. On je bio tako topao, tako nježan, a sada je, beživotan, ležao u nekoj mrtvačnici. Da sam se vratila u Kansas, pomisli Mary tupo, Louis bi danas bio živ.

- Gospodo ambasador...

Mary podigne pogled. Dorothy Stone pružala joj je neku omotnicu.

- Stražar na ulazu zamolio me da vam ovo predam. Rekao je da ju je donio neki mladić.

Na omotnici je pisalo: PRIVATNO, SAMO ZA AMBASA-DOR1CU.

Mary podere omotnicu. Poruka je bila ispisana tako urednim rukopisom da je izgledala kao tiskana. Pisalo je:

Draga gospodo ambasador,

uživajte u svom posljednjem danu na ovome svijetu.

Bila je potpisana s "Angel".

Još jedna od Mikcovih taktika zastrašivanja, pomisli Mary. Neće ići. Držat ću se podalje od njega.

Pukovnik McKinnev proučavao je poruku. Zatresao je glavom.

- Tamo vani ima puno ludaka. - Pogleda Mary. - Danas popodne trebali ste se pojaviti na svečanosti povodom polaganja kamena temeljca za novi aneks knjižnice. Otkazat ću to i...

-Ne.

- Gospodo ambasador, preopasno je za vas da...

- Bit ću sigurna. - Ona je znala gdje leži opasnost, i namjera vala ju je izbjeći. - Gdje je Mike Slade?

- Na sastanku u australskoj ambasadi.

- Molim vas, poručite mu da ga smjesta želim vidjeti.

-

- Htjeli ste razgovarati sa mnom? - nemarno će Mike Slade.

- Da. Hoću da nešto obavite.

- Na zapovijed.

Taj je sarkazam odjeknuo kao pljuska.

- Nazvao me netko tko želi prebjeći.

- O kome se radi?

Nije mu imala namjeru reći. On bi odao djevojku.

- Nije važno. Hoću da dovedete tu osobu ovamo.

Mike se namršli.

- Je li to netko koga Rumunji žele zadržati?

-Da.

- Pa, to bi moglo dovesti do mnogo...

Prekinula ga je u pola riječi.

- Hoću da odete u svratiste Ceahlau u Piatra Nemt i dovedete je-

Zausti da se odupre, ali ugleda izraz na njezinu lieu.

- Ako stvarno to hoćete, poslat ću...

- Ne. - Maryn glas bio je čeličan. - Hoću da vi odete. Šaljem s vama još dvojicu ljudi.

S Gunnvjem i s još jednim marincem, Mike neće moći izvoditi nikakve trikove.

Bila je rekla Gunnvju da ne pušta Mikea Sladea s oka.

Mike je pažljivo promatrao Marv, zbunjen.

- Imam prepun raspored. Sutra će vjerojatno...

- Hoću da smjesta odele. Gunny vas čeka u vašem uredu.

Dovest ćele tu osobu koja želi prebjeći k meni - rekla je tonom koji nije dopuštao raspravljanje.

Mike polako kinine glavom.

- U redu.

Marv je promatrala kako odlazi, s lako snažnim osjećajem olakšanja da joj se od njega zavrtjelo u glavi. Kad Mikea ne bude, bit će sigurna.

Nazvala je broj pukovnika McKinnevja.

- Otići ću danas na onu svečanost.

- Toplo vam preporučam da ne idete, gospodo ambasador.

Zašto bi ste se izlagali nepotrebnoj opasnosti, kad...

- Nemam izbora. Ja predstavljam našu zemlju. Kako bi izgled-

dalo da se zatvorim u ormar svaki put kad mi netko zaprijeti ubojstvom? Ako jednom to učinim, nikada više neću moći ni izviriti van. Onda mogu otići i kući. A ja, pukovniče, ne namjeravam ići kući.

i

i

28.

Svečanost povodom polaganja kamena temeljca za novi aneks Američkoj knjižnici bila je zakazana za šesnaest sati na trgu Alexandru Sahia, na velikom praznom gradilištu do glavne zgrade Američke čitaonice. Do petnaest sati već se bilo skupilo mnogo ljudi. Pukovnik McKinnev bio se sastao s pukovnikom Aurelom Istraseom, selom Sigurnosti.

- Svakako ćemo pružiti vašoj ambasadorici maksimalnu zaštitu - uvjeravao ga je Istrase.

Istrase je održao riječ. Naredio je da se s trga maknu svi automobili, kako bi se otklonila opasnost bombe podmetnute u automobilu, policajci su bili razmješteni po cijelom trgu, a na krovu knjižnice bio je snajperist. Nekoliko minuta prije šesnaest sati sve je bilo spremno. Stručnjaci za elektroniku pretražili su cijelo područje i nisu pronašli eksploziv. Kad je sve provjerio, pukovnik Aurel Istrase reče pukovniku McKinnevju:

- Mi smo spremni.

- Dobro. - Pukovnik McKinney okrene se prema svojem adutantu. - Reci ambasadorici da dođe.

Mary su do limuzine dopratila četiri marinca, hodajući posve uz nju.

Florian je cvao.

- Dobar dan, gospodo ambasador. To će biti velika, lijepa nova knjižnica, je li?

-Da.

Florian je vozeći i dalje ćaskao, ali Mary ga nije slušala. Mislila je na osmijeh u Louisovim očima i na nježnost kojom je vodio ljubav. Zarila je nokte u zglavak na ruci, pokušavajući da fizička bol prevlada tjeskobu u duši. Ne smijem zaplakati, govorila je sebi. Ma što bilo, ne smijem zaplakati. Nema više ljubavi, sumorno pomisli, nego samo mržnje. Što se događa s ovim svijetom? Kad je limuzina stigla na odredište, dva su marinca pristupila automobilu, pažljivo se ogledala i otvorila Mary vrata.

- Dobar dan, gospodo ambasador.

Dok je Mary išla prema gradilištu na kojemu se trebala održati svečanost, dvojica naoružanih članova Sigurnosti hodala su ispred nje, a dvojica iza nje, zaklanjajući je svojim tijelima. S krova je snajperist živo pratio što se dolje dešava.

Gledaoci su zapljeskali kad je ambasadorica stala u malen krug koji je bio raščišćen za nju. Među gomilom je bilo Rumunja, Amerikanaca i atašeja iz drugih ambasada u Bukureštu. Bilo je nekoliko poznatih lica, ali većina ljudi bila joj je nepoznata.

Mary pogleda preko gomile i pomisli: Kako da održim govor? Pukovnik McKinney imao je pravo. Nisam smjela doći ovamo. Osjećam se bijedno i nasmrt preplašeno. Pukovnik McKinney najavi:

- Dame i gospodo, čast mi je predstaviti vam ambasadoricu Sjedinjenih Država.

Gomila zapljeska.

Mary duboko udahne i zausti:

- Zahvaljujem vam...

Bila je tako zauzeta lavinom događaja proteklog tjedna da nije bila pripremila govor. Riječi su navirale odnekud duboko iz nje. Čula je sebe kako kaže:

- Ono što mi danas ovdje radimo može izgledati beznačajno, ali lo je važno jer predstavlja još jedan most između naše zemlje i zemalja istočne Evrope. Nova zgrada koju danas ovdje ustanovljavamo bit će puna informacija o Sjedinjenim Američkim Državama. Ovdje ćete moći naučiti nešto o povijesti naše zemlje, i

dobro i loše. Moći ćete vidjeti slike naših gradova, tvornica i farmi...

Pukovnik McKinney i njegovi ljudi kretali su se polako kroz gomilu. U poruci je pisalo: "Uživajte u posljednjem danu na ovome svijetu." Kada ističe ubojičin dan? U osamnaest sati? U dvadeset i jedan sat? U ponoć?

- ... ali ima nešto važnije od toga da doznate kako izgledaju Sjedinjene Američke Države. Kad ova nova zgrada bude dovršena, napokon ćete moći znati kako je u Americi. Pokazat ćemo vam duh te zemlje.

Na drugoj strani trga jedan je automobil odjednom projurio pokraj policijske barijere i s vriskom kočnica zaustavio se na uglu. Kad je zaprcpašieni policajac krenuo prema njemu, vozač je iskočio iz automobila i počeo bježati. Trčeći, izvukao je neku napravu iz džepa i pritisnuo dugme. Automobil je eksplodirao zasuvši gomilu komadićima metala. Nijedan nije doletio do sredine, gdje je stajala Mary, ali promatrači su se počeli panično vrpeljiti, pokušavajući pobjeći i izbjeći napad. Snajperist na krovu podigao je pušku i prostrijelio srce čovjeka u bijegu prije nego što je stigao pobjeći. Dvaput je okinuo da bude siguran.

Policiji je trebalo sai vremena da raščisti gomilu s trga Alexandru Sahia i makne tijelo nesuđenog ubojice. Vatrogasci su ugasili plamen gorućeg automobila. Marv su prevezli natrag u ambasadu, uzdrmanu.

- Jeste li sigurni da se radije ne biste željeli odmoriti u rezi denciji? - upita je pukovnik McKinney. - Upravo ste proživjeli grozno iskustvo i...

- Ne - reče Mary tvrdoglavo. - U ambasadu.

Postojalo je jedno jedino mjesto gdje je mogla sigurno razgovarati sa Slanionom Rogcrsom. Moram s njim uskoro razgovarati, pomisli Marv, ili ću se razletjeti.

Napetost zbog svega što joj se događalo bila je nepodnošljiva. Bila se pobrinula da Mikca Sladea makne na sigurno, a ipak su je pokušali ubiti. Znači, nije radio sam.

Mary je očajnički poželjela da joj telefonira Stanion Rogers.

U šest sati Mike Slade uđe u Marvov kabinet. Bio je bijesan. - Smjestio sam Corinu Socoli u sobu na kalu - odsiječe. - Da

ste mi barem, dovraga, rekli po koga idem. Napravili ste veliku pogrešku. Moramo je vratiti. Ona je narodno blago. Rumunjska vlada je ni slučajno neće pustiti iz zemlje. Ako...

U kabinet je žurno ušao pukovnik McKinney. Zaustavio se na mjestu kad je ugledao Mikea.

- Identificirali smo mrtvaca. To je stvarno Angel. Pravo ime mu je H.R. de Mcndoza.

Mike je zurio u njega.

- O čemu vi pričate?

- Zaboravio sam da vas nije bilo dok je trajalo sve to uzbude nje - ispriča se pukovnik McKinnev. - Zar vam ambasadorica nije rekla da su je danas pokušali ubiti?

Mike se okrene i pogleda Marv.

- Nije.

- Primila je prijetnju smrću od Angela. Pokušao ju je ubiti na svečanosti povodom polaganja kamena temeljca, danas popodne. Sredio ga je jedan od Istraseovih snajperista.

Mike je šutke stajao, ne skidajući oči s Mary. Pukovnik McKinnev nastavi:

- Čini se da je Angel bio na svim najvećim potjernicama.

- Gdje je njegovo tijelo? - upita Mike.

- U policijskoj mrtvačnici.

Tijelo je ležalo na kamenom stolu, golo. Bio je ločovjek obična izgleda, srednje visine, neupadljivih crta, s mornarski iste-toviranom rukom i malim, tankim nosom koji se slagao s uskim ustima, vrlo malih stopala i prorijedene kose. Njegova odjeća i predmeti bili su naslagani na stolu.

- Mogu li pogledati?

Policijski vodnik slegne ramenima.

- Samo izvolite. Siguran sam da njemu neće smetati. - Nacerio se svojoj šali.

Mike podigne jaknu i prouči etiketu. Bila je iz neke bucinosai-reske prodavaonice. Kožnate cipele također su imale argentinsku etiketu. Pokraj odjeće su ležale hrpice novca; nešto rumunjskih leja, nekoliko francuskih franaka, nekoliko engleskih funti, i najmanje deset tisuća dolara u argentinskim pesosima, neki u

novini novčanicama od po deset pesosa, a ostatak u devalviranim novčanicama od milijun pesosa. Mike se okrene prema vodniku.

- Kakve podatke imate o njemu?

- Doletio je iz Londona avionom kompanije Tarom prije dva dana. Odsjeo je u hotelu Inlerconlincntal pod imenom de Mendoza. U pasošu je njegova kućna adresa, Buenos Aires. Krivotvoren je. Ne izgleda kao međunarodni ubojica, zar ne?

- Ne - složila se Mike. - Ne izgleda.

Dvadesetak blokova dalje, Angel je prolazio pokraj rezidencije, dovoljno brzo da ne privuče pažnju četiriju naoružanih mari-naca koji su stražarili na prednjem ulazu, a dovoljno polako da bi upio svaku pojedinost na prednjem dijelu zgrade. Fotografije koje su mu poslali bile su odlične, ali Angel je vjerovao samo u to da osobno provjeri svaku pojedinost. Blizu prednjeg ulaza stajao je peti stražar u civilu i držao dva dobermana na uzici.

Angel se nasmije sjelivši se lakrdije odigrane na gradskome trgu. Bila je dječja igra potplatiti narkića lovom za koju je mogao kupiti malo kokaina za ušmrkavanjc. Neka se svi uljuljaju. Neka se znoje. Ali, velik događaj tek je trebao doći. Za pet milijuna dolara priredit ću im predstavu koju nikada neće zaboraviti. Kako ih ono zovu na televiziji? Spektakli. Dobit će spektakl uživo, u boji.

"Četvrtog srpnja održat će se proslava Dana nezavisnosti u rezidenciji", rekao je glas. "Bit će balona, mornarski orkestar i zabavljači." Angel se nasmiješi i pomisli: Spektakl za pet milijuna dolara.

Dorolhv Stone žurno je ušla u Maryn kabinet. - Gospodo ambasador, odmah idite u Balon. Gospodin Stanton Rogers zove iz Washingtona.

- Mary, ne razumijem ni riječ. Polako. Duboko udahni i počni iz početka.

Bože dragi, pomisli Mary. Brbljam kao neka histerična budala. U njoj je ključalo toliko različitih silovitih osjećaja da je jedva mogla izgovarati riječi. Bila je nasmrl preplašena, bijesna, ali je osjećala i olakšanje, sve odjednom, i samo je stisnuta grla izgovarala riječi.

Duboko, drhtavo uzdahne.

- Oprosti, Stan... jesi li dobio moj brzoglav?

- Ne. Upravo sam se vratio. Nije me dočekao nikakav brzoglav od tebe. Što tamo nije u redu?

Mary se borila da suzbije histeriju. Odakle da počnem?'Duboko udahne.

- Mike Slade me pokušava ubiti.

Usljedila je zaprepaštena tišina.

- Marv... ne vjeruješ valjda stvarno...

- To je istina. Znam da je istina. Upoznala sam liječnika iz francuske ambasade, Louisa Desforgesa. Razboljela sam se, a on i je otkrio da me netko truje arsenom. Mike je to radio. ! Ovaj put je glas Stanton Rogersa bio oštiji.

- Zašlo to misliš?

- To je otkrio Louis... doktor Desforges. Mike Slade svakoga ! mi je jutro kuhao kavu s arsenom. Imam dokaz da je došao do arsena. Sinoć je Louis ubijen, a danas popodne me netko tko radi . sa Sladeom pokušao ubiti.

Ovaj put tišina je trajala još duže.

Kad je Stanton Rogers ponovo progovorio, po glasu se osjećalo da tu stvar smatra veoma važnom.

- Sađa ću te pitali nešto vrlo važno, Marv. Pažljivo razmisli.

Je li lo mogao biti itko drugi osim Mikea Sladea?

- Ne. On me pokušava ukloniti iz Rumunjske od samog početka.

Stanton Rogers odrešito reče:

- Dobro. Obavijestit ću predsjednika. Mi ćemo se pobrinuti za Sladea. U međuvremenu ću urediti da tamo imaš specijalnu zaštitu.

- Stan... u nedjelju navečer priređujem u rezidenciji proslavu za Dan nezavisnosti. Gosti su već pozvani. Misliš li da bih trebala lo otkazati?

Usljedila je duga, zamišljena šutnja.

- Zapravo bi proslava mogla biti dobra ideja. Okupljaj mnogo ljudi oko sebe. Mary... ne bih te želio preplašili više nego što već

316

novir

novčj

M

dana za. L

je. N

l

r

je, t

nac

upii

koji

to

jao

trg*

kuj

se

do,

Ki

už
rt
Zli 77,

jesi preplašena, ali savjetujem ti da ne puštaš djecu s oka. Ni na trenutak. Slade bi te se mogao pokušati dočepati preko njih. Osjeti kako joj je drhtaj prošao lijelom.

- Što stoji iza svega toga? Zašto on to radi?

- Kad bih barem znao. Nema nikakvog smisla. Ali, proklet neka sam ako ne otkrijem. U međuvremenu se drži od njega što dalje možeš.

Mary turobno reče:

- Ne brini. Hoću.

- Bit ćemo u vezi.

Kad je Mary spustila slušalicu, osjeti kao da joj je s ramena spao golemi teret. Sve će bi dobro, reče sebi. Djeca i ja ćemo biti odlično.

Eddie Maltz se javi čim je telefon prvi put zazvonio. Razgovor je trajao deset minuta.

- Pobrinut ću se da sve bude tamo - obeća Eddie Maltz. Angcl spusti slušalicu.

Eddie Maltz pomisli: Da mi je samo znati što će, dovraga, Angelu sve to. Pogleda na sat. Još četrdeset i osam sati.

Čim je Stanton Rogers završio razgovor s Mary, hitno je pozvao pukovnika McKinnevja.

- Bille, ovdje Stanton Rogers.

- Da, gospodine. Izvolite?

- Hoću da zatvoriš Mikca Sladea. Drži ga zatvorenog dok ti se ne javim.

Kad je pukovnik progovorio, u glasu mu se čula nevjernica:

- Mikea Sladea?

- Hoću da ga zatvoriš i izoliraš. Vjerojatno je naoružan i opasan. Nemoj mu dali da bilos kim razgovara.

- Razumijem.

- Hoću da me nazoveš u Bijelu kuću čim ga budeš imao.

- Razumijem.

Telefon Stanlona Rogers zazvonio je dva sata kasnije. Ščepao je slušalicu.

- Halo?

- Ovdje pukovnik McKinney, gospodine Rogers.

- Imate li Mikca Sladea?

- Nemamo, gospodine. Imamo problem.

- Kakav problem?

- Mike Slade je nestao.

i

29.

Sofija, Bugarska - subota, 3. srpnja

U maloj, neuglednoj zgradi na Prezviter Kozma 32 sastala se tajna grupa članova Istočnog odbora. Za stolom su sjedili moćni predstavnici iz Sovjetskog Saveza, Kine, Čehoslovačke, Pakistana, Indije i Malezije.

Predsjedavajući reče:

- Želimo dobrodošlicu našoj braći i sestrama iz Istočnog odbora koji su nam se danas pridružili. Sretan sam što vam mogu reći da smo od Kontrolora dobili odlične novosti. Sada je sve spremno.

- Zaključna faza našeg plana će uskoro biti uspješno dovršena. To će se dogoditi sutra navečer, u rezidenciji američke ambasadorice u Bukureštu. Već je dogovoreno da štampa i televizija prenose taj događaj.

Javi se osoba sa šifriranim imenom Kali:

- Ambasadorica i njezino dvoje djece će...?

- ... biti ubijeni, sa još stotinjak Amerikanaca. Svi smo svjesni ozbiljnog rizika i holokausta koji može uslijediti. Vrijeme je da

to stavimo na glasovanje. - Počeo je od suprotnog kraja stola. -
Brahma? -Da.
- Višnu?

-Da.
- Ganeša?
-Da.
- Yama?
-Da.
- Indra?
-Da.
- Križna?
-Da.
- Rama?
-Da.
- Kali?
-Da.

- Jednoglasno usvojeno - izjavi predsjedavajući. - Dužni smo posebnu zahvalnost osobi koja nam je mnogo pomogla da do ovoga dođe. - Okrene se prema Amerikancu.

- Bilo mi je zadovoljstvo - reče Mike Slade.

Ukrasi za proslavu 4. srpnja doletjeli su u Bukurešt Hercule-som C-120 u subotu kasno popodne, i odvezeni su ravno u skladište Sjedinjenih Država. Teret se sastojao od tisuću crvenih, bijelih i modrih balona zapakiranih u tanke kutije, 3 cilindra helija za napuhavanje balona, 250 kutijica s konfetima, vrpčama, pras-kalicama, desetak zastava i sedamdesetak sićušnih američkih zastava. Teret je istovaren u skladištu u dvadeset sati. Dva sata kasnije stigao je džip s oznakama američke vojske i dovezao dva cilindra s kisikom. Vozač ih je sam odnio unutra.

U jedan sat u noći, kad u skladištu nije bilo nikoga, pojavi se Angel. Vrala skladišta bila su ostavljena otključana. Angel je prišao cilindrima, pažljivo ih ispitao i dao se na posao. Najprije je trebalo isprazniti tri spremnika s helijem sve dok ne budu puni samo do trećine. Zatim je sve bilo jednostavno. Četvrtoga srpnja ujutro u rezidenciji je vladao metež. Ribali su podove, brisali prašinu § velikih.lustera, čistili saeove. Iz svake

prostoriije dopirali su različiti zvukovi. Čuli su se udarci čekićem, jer se na jednom kraju plesne dvorane gradio podij za glazbu, iz hodnika se čulo zujanje usisavača, a iz kuhinje zveckanje posuda.

Tog popodneva u četiri sata kamion američke vojske doveze se do sporednog ulaza u rezidenciju. Zaustavljen je. Stražar na dužnosti upita vozača:

- Što imale unutra?

- Stvarčice za zabavu.

- Da pogledamo. i

Čuvar je pregledao unutrašnjost kamiona.

- Što je u kutijama?

- Helij, baloni, zastavice i to.

- Otvori ih.

Petnaest minuta kasnije, kamion je prošao. U dvorištu su kaplar i dva marinca počeli islovarivati opremu i nositi je u veliku ostavu, odmah uz veliku salu za ples.

Kad su počeli raspakiravati, jedan marinac reče:

- Gledajte sve te balone! Pa tko će ih, dovraga, napuhati?

Toga trenutka ude Eddie Maltz, u pratnji nepoznate osobe u radnoj vojničkoj uniformi.

- Ne brinite - reče Eddie Maliz. - Živimo u doba tehnologije.

- Kimne glavom prema nepoznatoj osobi. - Evo tko je zadužen za balone. Po naređenju pukovnika McKinneva.

Jedan od marinaca naceri se nepoznatoj osobi.

- Bolje ti nego ja.

Dva marinca se udaljiše.

- Imaš sat vremena - reče Eddie Maltz osobi. - Bit će dobro da se baciš na posao. Imaš napuhali mnogo balona. Maltz kimne glavom kaplaru i izide. Kaplar pride jednom cilindru.

- Što je u ovome?

- Helij - odgovori nepoznata osoba kratko.

. Dok je kaplar stajao i promatrao, nepoznata osoba uzme jedan balon, na trenutak prisloni njegov vrat na nos cilindra, i zaveže

balon kad se napunio. Balon je odlepršao pod strop. Cijeli taj postupak nije potrajao ni sekundu.

- Hej, pa to je odlično! - nasmiješi se kaplar.

U svom kabinetu u ambasadi, Mary Ashlev je dovršavala posao s hitnim brzojavima koje je trebalo odmah poslati. Očajnički je željela da može otkazati proslavu. Bit će tamo više od dvjesto gostiju. Nadala se da će Mikea Sladea uhvatiti prije nego što proslava počne.

Tim i Beth bili su pod stalnim nadzorom u rezidenciji. Kako bi Mike Slade mogao podnijeti da im učini nešto nažao? Mary se sjeti da se činilo kako uživa u igri s njima. On nije normalan.

Mary ustane da ubaci neke papire u stroj za sjeckanje i ukoči se. Kroz vrata koja su povezivala njihove urede ulazio je Mike Slade. Mary zine da vrisne.

- Nemojte!

Bila je nasmrt preplašena. Nikoga nije bilo dovoljno blizu da je spasi. Mogao ju je ubiti prije nego što pozove pomoć. Mogao bi pobjeći na isti način na koji je i ušao. Kako je prošao uz stražu? Ne smijem mu pokazati koliko sam preplašena.

- Ljudi pukovnika McKinneyja vas traže. Možete me ubiti -

reče Mary prkosno - ali neće vam uspjeti da pobjegnute.

- Čuli ste previše bajki. Angel je taj koji vas pokušava ubiti.

- Lažete. Angel je mrtav. Vidjela sam kad su ga ustrijelili.

- Angel je argentinski profesionalac. Posljednje što bi učinio je da hoda ukolo s argentinskim etiketama na odjeći i s argentinskim pesosima u džepu. Dripac kojeg su policajci ubili bio je podmetnuti amater.

Treba ga na vesti da još priča.

- Ne vjerujem vam ni riječ. V/ste ubili Louisa Dcsforgesa. Vi ste me pokušali otrovati. Hoćete li reći da to nije istina?

Mike ju je trenutak pažljivo promatrao.

- Ne. Neću to poreći, ali bolje da tu priču čujete od jednog mojeg prijatelja. - Okrene se prema vratima svog ureda. - Udi, Bille. "

U prostoriju uđe pukovnik McKinnev. - Mislim da je vrijeme da porazgovaramo, gospodo ambasador...

U rezidenciji je u ostavi nepoznata osoba u radnoj vojničkoj uniformi punila balone pod pažljivim okom mornaričkog kaplara.

Uh, kakva gadnu njuška, mislio je kaplar u sebi. Fuj!

Kaplar nije shvaćao zašto bijele balone puni iz jednog cilindra, crvene iz drugog, a plave iz trećeg. Zašto ne puni iz jednog cilindra dok se ne isprazni? pitao se kaplar. Došao je u iskušenje da upita, ali nije želio započinjati razgovor. Nes tom njuškom.

Kroz otvorena vrata koja su vodila u dvoranu za ples, kaplar je vidio kako iz kuhinje iznose pladnjeve s predjelima i postavljaju ih na stolove uz zidove sobe. Bit će to sjajna zabava, pomisli.

Mary je sjedila u svojem kabinetu, nasuprot Mikeu Sladeu i pukovniku McKinnevju.

- Počnimo ispočetka - reče pukovnik McKinnev. - Na dan proglašenja, kad je predsjednik objavio da želi otvorene odnose sa svim zemljama istočnoga bloka, to je odjeknulo poput bombe. U našoj vladi postoji frakcija koja smatra da će nas, ukoliko se upustimo u odnose s Rumunjskom, Sovjetskim Savezom, Bugarskom, Čehoslovačkom i tako dalje, komunisti uništiti. S druge strane, u istočnim zemljama ima komunisti koji smatraju da je plan našega predsjednika trik, trojanski konj pomoću kojega će ubaciti naše kapitalističke špijune u njihove zemlje. Grupa moćnih ljudi s obje strane formirala je supertajni savez pod

nazivom Patrioti za slobodu. Zaključili su da je jedini način da se predsjednikov plan uništi taj da ga se pusti da s njim započne, a da se onda učini takva dramatična sabotaža da nikada više ne pokuša. Tu vi dolazile na scenu.

- Ali... zašto ja? Zašto su mene odabrali?

- Zato što je ambalaža važna - progovori Mike. - Vi ste bili savršeni. Prekrasni, iz središnjeg dijela SAD, s dvoje prekrasne

I

djece, samo su vam nedostajali prekrasan pas i prekrasna mačka. Imali ste točno onakav imidž kakav im je bi potreban; energična ambasadorica, gospoda Amerika, s dvoje male i drage djece. Čvrsto su odlučili da vas dobiju. Kad im je zasmetao vaš muž, ubili su ga i udesili da izgleda kao nesreća, kako ne biste nešto posumnjali i odbili to mjesto.

- O, Bože moj!

To što je govorio bik) je užasno.

- Njihov slijedeći korak bila je reklama. Iskoristili su svoje veze po cijelom svijetu i pobrinuli se da postanete opća ljubimica. Svi su navijali za vas. Viste bili lijepa dama koja će povesti svijet putem mira.

- A... a sada?

Mikeov glas postane blaži.

- Planiraju da ubiju i vas i djecu, što je javnije i sablažnjivije moguće, kako bi u svijetu pobudili takvu odvratnost da nitko nikada više ni ne pomisli na popuštanje napetosti između sila. Marv je sjedila zaprepaštena, bez riječi.

- Rečeno u glavnim crtama - nastavi pukovnik McKinnev tiho - ali točno. Mike radi za CIA-u. Nakon što su vaš muž i Marin Groza ubijeni, Mike je ušao u trag Patriotima za slobodu. Pomislili su da je na njihovoj sirani i pozvali ga da im se pridruži.

- Razgovarali smo o toj zamisli s predsjednikom Ellisonom i on je dao svoj pristanak. Predsjednik je izvještavan o svakom novom događaju. Njegova glavna briga bila je da vi i djeca budete zaštićeni, ali nije se usudio razgovarati o onome što je znao ni s vama ni s bilo kime drugim, jer ga je Ned Tillingasl, šef CIA-e, upozorio da ima pukotina na vrlo visokim položajima.

Mary se vrtjelo u glavi. Obrati se Mikeu:

- Ali... vi ste me pokušali ubiti.

Uzdahnuo je.

- Gospodo, ja sam vam pokušavao spasiti život. Vi mi to baš niste olakšavali. Pokušavao sam vas na sve moguće načine vratiti s djecom kući, gdje biste bili sigurni.

- Ali... vi ste me trovali.

- Ne smrtonosno. Htio sam samo da vam bude toliko loše da odele iz Rumunjske. Naši liječnici su vas čekali. Nisam vam

I

mogao reći istinu jer bi to upropastilo cijelu operaciju, i mi bismo izgubili priliku da ih uhvatimo. Čak i sada ne znamo tko je okupio tu organizaciju. Taj nikada ne dolazi na sastanke. Poznat je samo kao Kontrolor.

- A Louis?

- Doktor je bi jedan od njih. On je bio Angelova podrška. Bio je stručnjak za eksplozive. Poslali su ga ovamo da bude blizu vas. Lažna otmica je podmetnuta, da bi vas mogao spasiti Gospodin Šarm. - Ugledao je izraz Marvna lica. - Bili ste usamljeni i ranjivi, i oni su s tim računali. Niste bili prva koja je nasjela na dobroga doktora.

Mary se nečega prisjetiti. Nasmiješeni vozač. Nijedan Rumunj nije sretan, samo stranci. Nimalo ne bih volio da moja žena ostane udovica.

Polako reče:

- I Florian je u lome sudjelovao. Izgovorio se probušenom gumom da se ne bih vozila automobilom.

- Uhapsit ćemo ga.

Nešto je mučilo Marv.

- Mike... zašto ste ubili Louisa?

- Nisam imao izbora. Poanta njihova plana bila je da ubiju vas i djecu što je spektakularnije moguće, pred svom javnošću. Louis je znao da sam ja član Odbora. Kad je otkrio da vas ja trujem, počeo je sumnjati u mene. Niste na laj način trebali bili ubijeni. Morao sam ga ubiti prije nego me razotkrije.

Mary je sjedila, slušajući, dok su djelići slagalice sjedali na svoje mjesto. Čovjek kojemu nije vjerovala trovao ju je da joj spasi život, a čovjek za kojega je mislila da je voli čuvao je za nju dramatičniju smrt. Nju i njezinu djecu su zloupotrijebili. Bila sam žrtveno janje, pomisli Marv. Sva ljubav koju mi je itko pružio, bila je lažna. Jedini tko je bio iskren je Slan ton Rogers. Ili je ion...?

- Stanton... - zausti Mary. - Je li on...?

- Cijelo vrijeme zalagao se za vašu zaštitu - uvjeravao ju je pukovnik McKinney. - Kad je pomislio da vas Mike pokušava ubiti, naredio mi je da ga uhapsim.

Mary se okrene i pogleda Mikea. Bio je poslan ovamo da je

zaštiti, a ona ga je cijelo vrijeme gledala kao svojega neprijatelja. Misli su joj bile posve zbrkane.

- Louis nikada nije imao ni žene ni djece?

- Nije.

Mary se nečega sjeti.

- Ali... ja sam zamolila Eddicja Maltza da to provjeri, a on mi je rekao da je Louis bio oženjen i da je imao dvije kćeri.

Mike i pukovnik McKinney se pogledaše.

- Pobrinut ćemo se za njega - reče McKinney. - Poslao sam ga u Frankfurt. Uhapsit ću ga.

- Tko je Angel? - upita Mary.

Odgovorio je Mike.

- To je ubojica iz Južne Amerike. Vjerojatno najbolji na svijetu. Odbor mu je pristao platiti pet milijuna dolara da vas ubije. Mary je slušala, ne mogavši vjerovati. Mike nastavi:

- Znamo da je u Bukureštu. Inače bismo svuda imali ljude, na aerodromima, cestama, željezničkim slanicama, ali nemamo niti jedan jedini opis Angcla. Služi se s desetak različitih pasoša. Nikada nitko nije s njim izravno razgovarao. Razgovaraju preko njegove ljubavnice, Neuse Munez. Različite grupe u Odboru tako su rascjepkane da nisam uspio doznati tko je određen da mu ovdje pomogne, ni kakav je Angelov plan.

- Što ga može spriječili da me ubije?

- Mi - reče pukovnik McKinney. - Uz pomoć rumunjske vlade, poduzeli smo izvanredne mjere za večerašnju proslavu. Predvidjeli smo svaku mogućnost.

- I što sada? - upita Mary.

Mike oprezno reče:

- To ovisi o vama. Angclu je naređeno da svoj dio pogodbe obavi večeras na proslavi. Sigurni smo da ga možemo uhvatiti, ali ako vas i djece ne bude na proslavi... - ušutio je.

- Onda on neće ništa ni pokušati.

- Danas neće. Prije ili kasnije pokušat će opet.

- Vi želite da ja poslužim kao meta.

Pukovnik McKinney reče:

- Ne morale pristali, gospodo ambasador.

Sad bih mogla svršili sa svim tim. Mogla bih se vratit/ u Kan-

sas s djecom, i ostaviti svu tu moru za sobom. Mogla bih ponovo nastaviti živjeti, vratiti se nastavi, živjeti kao normalno ljudsko biće. Nitko ne bi htio ubili profesoricu. Angel bi zaboravio na mene.

Pogleda Mikea i pukovnika McKinnevja i reče:

- Neću djecu izložiti opasnosti.

Pukovnik McKinnev predloži:

- Mogu urediti da Beth i Tim budu potajno izvedeni iz rezidencije, i dovedeni ovamo, pod pratnjom.

Mary je dugo gledala Mikea. Napokon progovori:

- Kako se žrtveno janje treba obući?

30.

U ambasadi, u uredu pukovnika McKinnevja, dvadeset mari-naca primalo je naredjenja.

- Hoću da rezidenciju čuvate kao državni trezor - odrešito reče McKinnev. - Rumunji su veoma spremni na suradnju. Ionescu je postavio kordon svojih vojnika pokraj trga. Nitko ne može proći bez propusnice. Mi imamo vlastitu provjeru na svakom ulazu u rezidenciju. Svatko tko ulazi ili izlazi morat će proći kroz detektor za metal. Zgrada i parkovi bit će posve opkoljeni. Na krovu imamo snajperiste. Ima li pitanja?

- Nema.

- Voljno.

U zraku je lebdio divan osjećaj uzbuđenja. Veliki reflektori obasjavali su rezidenciju i rasvjetljavali nebo. Američka vojna policija i rumunjska policija sprečavali su okupljanje ljudi. Agenti u civilu miješali su se s gomilom, tražeći bilo što sumnjivo. Neki od njih išli su s dresiranim policijskim psima koji su tražili eksploziv.

Bilo je slrhovilo mnogo novinara. Bilo je l'olo-reporlera i novinara iz desetak zemalja. Svi su bili pažljivo provjereni, a njihova oprema pretražena prije nego što su pušteni da udu u rezidenciju.

- Ni žohar se večeras ne bi provukao unutra - hvastao se mornarički.oficir zadužen za osiguranje.

U sprcmitu je kaplaru dojadilo promatrati onu osobu u radnoj vojničkoj uniformi kako napuhava balone. Izvadio je cigaretu i počeo je pripaljavati.

Angel drekne:

- Ugasi to!

Marinac zapanjeno podiže pogled.

- U čemu je problem? Puniš ih helijem, zar ne? A helij ne gori.

- Ugasi! Pukovnik McKinnev je rekao da se ovdje ne smije pušiti.

Marinac progunda:

- Sranje!

Baci cigaretu na pod i zgazi je potplatom.

Angel je promatrao da se uvjeri kako nije preostala nijedna iskrica, a zatim ponovo počne puniti balone, svaki iz drugog cilindra.

Bila je istina da helij ne gori, ali ni u jednom cilindru nije ni bio helij.

Prvi spremnik bio je napunjen propanom, drugi bijelim fosforom, a treći mješavinom kisika i acetilena. Angel je prethodno večeri u njima ostavio tek toliko helija da baloni polete uvis.

Angel je svaki deseti balon punio propanom, svaki pedeseti kisikom i acetilenom, a svaki stoti bijelim fosforom. Kad baloni eksplodiraju, bijeli fosfor reagirat će kao zapaljiva bomba na ispušteni plin, usisavajući kisik, tako da će svako tijelo na udaljenosti do pedesetak metara ostati bez daha. Fosfor će se istog časa pretvoriti u vrelu, kipuću, rastopljenu tekućinu koja će se izliti po svim ljudima u prostoriji. Termički efekt uništiti će pluća i grla, a eksplozija će biti takva da bi raznijela i cijeli blok zgrada. Bit će prekrasno.

Angel se uspravi i pogleda šarene balone koji su lebdjeli ispod stropa spremišta.

- Gotovo je.

- Okej - reče kaplar. - Sad trebamo samo gurnuti ova srdašca

u plesnu dvoranu i pustiti goste da se zabavljaju. - Kaplar pozove četiri stražara. - Pomozite mi da potjeram ove balone tamo.

Jedan od stražara širom otvori vrata plesne dvorane. Bila je okićena američkim zastavama i crveno-bijelo-modrim zastavicama. Na suprotnom kraju bio je podignut podij za glazbu. Dvorana je već bila pretrpana gostima koji su se služili za stolovima postavljenim s obje strane prostorije.

- Krasna dvorana - reče Angel. Za sat vremena bit će puna spaljenih leševa. - Mogu li je fotografirati?

Kaplar slegne ramenima.

- Zašto ne? Idemo, dečki.

Marinci se proguraju kraj Angela i počnu tjerati napuhane balone u plesnu dvoranu, gledajući kako odlijeću prema visokom stropu.

- Polako - upozori ih Angel. - Polako.

- Ne brini - dovikne mu jedan marinac. - Nećemo probušiti tvoje dragocjene balone.

Angel je stajao na dovratku gledajući razigrane boje kako se uzdižu poput duge i nasmiješi se. Tisuću smrtonosnih malih ljepotica ugniježdenih ispod stropa.

Angel izvadi iz džepa fotoaparat i korakne u dvoranu.

- Hej! Ne smiješ onamo! - podvikne kaplar.

- Hoću samo da fotografiram i da pokažem svojoj kćeri.

Kladim se da je silna ljepotica, pomisli kaplar sarkastično.

- Dobro. Samo požuri.

Angel brzo preleti pogledom dvoranu i ulaz. Ambasadorica Mary Ashlcv ulazila je sa svoje dvoje djece. Angel se naceri. Savršeno pogodeno vrijeme.

Kad se kaplar okrenuo leđima, Angel brzo stavi foto-aparat pod stol prekriven slonjacom, gdje ga se nije moglo vidjeti. Automatski pakleni stroj tjeran mehanizmom bio je podešen da eksplodira za sat vremena. Sve je bilo spremno.

Približavao se marinac

- Gotovo - reče Angel.

- Ispratit ću te van.

- Hvala.

Pet minuta kasnije, Angel je bio izvan rezidencije i šetao niz ulicu Alexandru Sahia.

Unatoč činjenici da je večer bila vrela i vlažna, oko rezidencije američke ambasade bila je prava ludnica. Policija se borila da zadrži stotine znatiželjnih Rumunja koji su stalno pristizali. Sva svjetla u rezidenciji bila su upaljena i zgrada je blistala prema crnom noćnom nebu.

Marv ie pokušala umiriti

r"foeledavalase

Prije nego što je proslava počela, Mary je bila odvela djecu na kat.

- Moramo porazgovarali u krugu obitelji - reče. Osjećala je da im duguje istinu.

Sjedili su i slušali, širom otvorenih očiju, dok im je majka objašnjavala što se sve dogodilo i što će se možda dogoditi.

- Pobrinut ću se da vi ne budete u opasnosti - umiri ih Mary.

- Izvest će vas odavde na sigurno.

- Ali, što će biti s tobom? - upita Beth. - Netko te pokušava

ubiti. Zar ne možeš poći s nama?

- Ne mogu, dušo. Ne ako želimo uhvatiti tog čovjeka.

Tim se trudio da ne zaplače.

- Kako znaš da će ga uhvatiti?

Mary je trenutak razmišljala o tome, a zatim rekla:

- Zato što lako kaže Mike Slade. U redu, stari moji?

Beth i Tim se pogledaše. Oboje su bili blijedi i nasmrt preplašeni. Mary se sažali nad njima. Premladi su da sve ovo prožive, pom išli. Svatko je premlad da o vo prozi vi.

Pažljivo se obukla, pitajući se oblači li se za smrt. Odabrala je dugu svečanu haljinu od crvenog svilenog sifona i crvene sandale s visokom petom. Pogledala se u ogledalu. Lice joj je bilo blijedo.

Petnaest minuta kasnije Marv, Belh i Tim ušli su u plesnu dvoranu. Hodali su pozdravljajući goste, pokušavajući prikriti uzrujanost. Kad su dospjeli do suprotnog kraja prostorije, Mary se obrati djeci.

- Vi morate napisati zadaću - reče glasno. - Natrag u sobu!

Gledala ih je kako odlaze, stisnula grla, misleći: Nadam se da Mike Slade zna što radi.

Odjeknuo je glasan tresak, i Marv poskoči. Okrenula se da vidi što se događa, a srce joj je udaralo. Konobar je bio ispustio

- Zašto?

smijeha i ćaskanja, osjećala se razgolićenom i ranjivom. Angel može biti bilo gdje. Možda je upravo ovog trenutka promairao.

- Mislite li da je Angcl sada ovdje? - upita Mary.

- Ne znam - reče Mike.

1 to je bilo najstrasnije od svega. Ugledao je izraz njezina lica.

- Slušajte, ako želite otići...

- Ne. Rekli ste da sam ja mamac. Bez mamca neće zagristi udicu.

Kimne glavom i slegne joj ruku.

- Tako je.

Pukovnik McKinnev joj se približavao.

- Temeljito smo sve pretražili, Mike. Ništa nismo našli. Ne sviđa mi se to.

- Da još jednom pogledamo ukolo. - Mike rukom dade znak

četvorici marinaca koji su stajali u blizini i oni slanu uz Marv. -

Odmah se vraćam - dobaci Mike.

Mary nervozno proguta slinu.

- Molim vas.

Mike i pukovnik McKinnev su, u pratnji dvojice stražara s psima tragačima, pretražili svaku sobu na katu rezidencije. -Nišla - reče Mike. Razgovarali su s marincem koji je čuvao stražnje stepenice.

- Je li se ovamo popeo bilo kakav neznanac?

- Nije, gospodine. Ovo je uobičajena mirna subotnja večer.

Ne baš sasvim, pomisli Mike s gorčinom.

Krenuli su prema sobi za goste na dnu hodnika. Naoružani marinac stajao je na straži. Salutirao je pukovniku i odmaknuo se da udu. Corina Socoli ležala je na krevetu i čitala neku knjigu na rumunjskome. Mlada, lijepa i talentirana, rumunjsko narodno blago. Može li ona biti podmetnuta? Pomaže li ona Angelu? Corina je podigla pogled.

- Žao mi je što ću propustiti proslavu. Čini se da je vrlo za bavno. Pa, ostat ću ovdje i pročitati svoju knjigu do kraja.

- Pročitajte - reče Mike. Zatvori vrata. - Pokušajmo još jednom dolje.

Vratili su se u kuhinju.

- A oirov? - upita pukovnik McKinnev. - Bi li on upotrijebio

otrov?

Mike odmahne glavom.

- To baš nije pogodno za snimanje. Angel priprema veliku predstavu.

- Mike, nitko ovamo nije mogao unijeti eksploziv. Naši stručnjaci su sve pretražili, psi su sve pretražili, sve je čisto. Ne može nas napasti s krova, jer gore imamo naoružanje. Nemoguće je.

- Postoji način.

Pukovnik McKinnev pogleda Mikea.

- Koji ?

- Ne znam. Ali, Angel zna.

Pretražili su ponovo knjižnicu i urede. Ništa. Prošli su spremište iz kojega su kaplar i njegovi ljudi istjerali posljednje balone, promatrajući ih kako lebde prema stropu.

- Lijepo, ha? - upita kaplar.

- Aha.

Krenuli su dalje. Mike se zaustavi.

- Kaplaru, odakle su stigli ovi baloni?

- k američke zračne baze u Frankfurtu, gospodine.

Mrke pokaže na spremnike s helijem.

- A ovi?

- Također. Dopremljeni su pod pratnjom u naše skladište po vašem naređenju, gospodine.

Mike se obrati pukovniku McKinnevju:

- Počnimo opet na kalu.

Okrenuli su se da odu. Kaplar reče:

- Nego, pukovniče, ona osoba koju ste poslali zaboravila je ostaviti cedulju s brojem odrađenih sali. Hoće li to ići iz vojne ili civilne blagajne?

Pukovnik McKinnev se namršti.

- Koja osoba?

- Ona koju sic ovlastili da napuni balone.

: 'ukovnik McKinnev odmahne glavom.

- Ja nisam... tko ti je rekao da sam je ja ovlastio?

Eddie Maltz. Rekao je da ste vi...

Pukovnik McKinnev reče: - Eddie Maltz? Ja sam mu naredio da ode u Frankfurt.

Mikc se obrati kaplaru, s hitnjom u glas.

- Kako je laj čovjek izgledao?

- A, nije bio muškarac, gospodine. Bila je žena. Da vam pravo kažem, i izgledala mi je čudno. Debela i ružna. Imala je čudan naglasak. Imala je kozičavo i podbulo lice.

Mikc uzbuđeno reče McKinnevju:

- Tako je Harry Lanlz Odboru opisao Neusu Munez.

Obojica su shvatili u istome trenutku.

Mike polako izgovori:

- Bože dragi! Pa Neusa Munez i jest Angel! - Pokaže na spremnike. - Ovime je punila balone?

- Da, gospodine. Bilo je to čudno. Zapalio sam cigaretu, a ona se izderala na mene i rekla da je ugasim. Rekao sam da helij ne gori, a ona je rekla...

Mike podiže pogled.

- Baloni! Eksploziv je u balonima!

Dvojica muškaraca zurila su u visok strop s prekrasnim crvenim, bijelim i modrim balonima.

- Služi se nekim daljinskim upravljačem da ih aktivira. -

Okrene se prema kaplaru. - Prije koliko vremena je otišla?

- Prije sat vremena, pretpostavljam.

Na sakrivenom paklenom stroju pod stolom kazaljka je pokazivala šest minuta do eksplozije.

Mike je grozničavim pogledom pretraživao golemu prostoriju.

- Mogla ga je bilo kamo staviti. Mogu eksplodirati svake sekunde. Nećemo ga pronaći na vrijeme.

Približi im se Marv. Mike se okrene prema njoj.

- Moraš isprazniti dvoranu. Brzo! Objavi to. Bolje će zvučati ako li kažeš. Neka svi iziđu!

Gledala ga je, izbezumljena.

- Ali... zašto? Što se dogodilo?

- Pronašli smo igračku našeg prijatelja - reče Mike smrknuo.

Pokaže prstom. - Baloni. Opasni su po život.

Mary ih je gledala s užasom na licu.

- Zar ih ne možemo spustiti?

- Mora da ih ima tisuću - prekine je Mike. - Da ih počnemo skidati jednog po jednog...

Grlo joj je bilo tako suho da je jedva mogla izgovarati riječi.

- Mike... ja znam način.

Dvojica muškaraca zagledala su se u nju.

- Ambassadorska mušica. Krov. Otvara se.

Mike pokuša svladati uzbuđenje.

- Kako funkcionira?

- Ima prekidač koji...

- Ne - upadne Mike. - Ništa električno. Od iskre bi svi mogli eksplodirati. Može li se ručno otvoriti?

- Može. - Zamuckivala je. - Krov je podijeljen napola. S obje strane postoji ručica kojom...

Govorila je sama sebi.

Dva su muškarca grozničavo jurila uz stepenice. Kad su stigli do kata, našli su vrata koja vode pod krov i projurili kroz njih. Drvene ljestve vodile su na skelu kojom su se služili čistači kad su [Kali slrop plesne dvorane. Za zid je bila pričvršćena ručica.

- Mora da na drugoj strani postoji i druga - dovikne Mike.

Krenuo je preko uske skele, krčeći sebi pm kroz more po život opasnih balona, boreći se da zadrži ravnotežu i da ne pogleda dolje, u gomilu ljudi ispod sebe. Val zraka gurnuo je hrpu balona prema njemu i on se oklizne. Jedna mu je noga skliznula sa skele. Počeo je padati. U padu je šćepao daske, držeći se za njih. Polako se uspio podići. Kupao se u znoju. Ostatak skele prešao je centimeter po centimeter. Ručica je bila na zidu.

- Spreman sam - dovikne Mike pukovniku. - Pažljivo. Bez naglih pokreta.

- Dobro.

Mike je vrlo polako počeo okretati ručicu.

Pod stolom je kazaljka pokazivala dvije minute do eksplozije.

Mike nije od balona mogao vidjeti pukovnika McKinnevja, ali čuo je da se okreće i druga ručica. Polako, vrlo polako, krov se

počeo otvarali. Nekoliko se balona nošeno helijem vinulo u noć, a kad se krov jače otvorio, počelo je izlaziti još više balona. Na stotine njih izlijevalo se kroz otvor, plešući na zvjezdanoj noći, izmamljujući uzdahe divljenja od gostiju u dvorani koji nisu ništa sumnjali, i od ljudi na ulici.

Na daljinskom upravljaču eksploziva u dvorani bilo je još preostalo četrdeset i pet sekundi. Grozd balona zakvačio se za rub stropa, malo izvan dohvata Mikeove ruke. Nagnuo se naprijed da ih oslobodi. Ljuljali su se tik do njegovih prstiju. Pažljivo je koraknuo skelom nemajući se za što pridržati i istegnulo se da gurne balone i olkvači ih. Sada!

Mike je stajao i gledao kako izlaze posljednji baloni. Dizali su se sve više i više, oslikavajući baršunastu noć svojim živim bojama, a onda je nebo odjednom eksplodiralo.

Začuo se silan prasak, a crveni i bijeli platneni jezici suknuli su visoko u zrak. Bila je to još nezapamćena proslava Četvrtoga srpnja. Dolje su svi zapljeskali.

Mike ih je promatrao, iscrpljen, preumoran da bi se pomaknuo. Prošlo je.

Sir Alex Hyde-White, nosilac najviših britanskih odlikovanja, član parlamenta, Freyr, primao je zdravicu u svoju čast kad mu je prišao stjuard iz kluba.

- Oprostite, sir Alex. Vani su neka gospoda koja žele razgovarati s vama...

U Parizu, u Chambre des Deputes de la République Française, poslanika Baldera pozvali su da side s podija. Uhapsio ga je' Glavna uprava unutrašnje sigurnosti. U zgradi parlamenta u Nevv Dclhiju, govornik Lok Sabha, Višnu, strpan je u limuzinu i odveden u zatvor.

U Rimu je poslanik Camerc dei Deputati, Tyr, bio u sauni kad su ga uhapsili.

Bilo je isplanirano da se hapšenje obavi istovremeno u naj-različilijim dijelovima svijeta.

Ministar vanjskih poslova Flovd Baker bio je u krevetu sa svojom ljubavnicom kad su se vrata s treskom otvorila. Četvorica muškaraca ušla su u sobu.

- Kako vi to, dovraga....?

Jedan je muškarac izvukao iskaznicu.

- FBI, gospodine ministre. Uhapšeni ste.

Flovd Baker zurio je u njih, ne vjerujući.

- Mora da ste poludjeli. Pod kakvom optužbom?

- Izdaja, Thor.

General Olivcr Brooks, Odin, doručkovao je u svojem klubu kad su dva agenta FBI-a prišla njegovu stolu i uhapsila ga.

Hapšenja su se nastavila:

U Meksiku, Albaniji i Japanu hapšeni su visoki rukovodioci i odvođeni u zatvor.

Član Bundestaga u Zapadnoj Njemačkoj, poslanik u Nationalratu u Austriji, potpredsjednik Prezidija Sovjetskog Saveza.

Uhapšeni su i predsjednik velike brodske kompanije i moćan vođa sindikata, televizijski propovjednik i predsjednik naftnog kartela.

Eddie Maltz ubijen je u pokušaju bijega.

Pete Connors izvršio je samoubojstvo dok su agenti FBI-a provaljivali vrata na njegovu uredu.

J

Mary i Mike Slade sjedili su u Balonu i primali izvještaje sa svih strana svijeta.

Mike je razgovarao telefonom.

- Vreeland - reče. - On je član parlamenta u južnoafričkoj

vladi. - Spusti slušalicu i okrene se prema Mary. - Većinu su pohvatali. Osim Kontrolora i Neuse Munez, Angela.

- Nitko nije znao da je Angcl žena? - čudila se Mary.

- Ne. Sve nas je bila prevarila. Lanlz ju je odboru Patriota za slobodu opisao kao debelu, ružnu i debilnu.

- A Kontrolor?

- Nikada ga nitko nije vidio. On je naredjenja davao telefonom. Bio je briljantan organizator. Odbor je bio rascjepkan u male ćelije, tako da jedna grupa nikada nije znala što radi druga.

Angel je bila bijesna. Bila je, zapravo, više nego bijesna. Bila je poput razbješnjele zvijeri. Plan se nekako izjalovio, ali bila je spremna to ispraviti.

Nazvala je broj privatnog telefona u Wasningtону i služeći se svojim lupim, bezizražajnim glasom, rekla:

- Angel je reko da vam kažem da ne brinete. To je bila neka

greška, ali on će to da sredi, gos'n. Drugi pul će svi da poginu, i...

- Neće biti drugog puta - prasnuo je glas. - Angel je zabrljao.

Gori je od nekog amatera.

- Angel mi je reko...

- Fućka mi se što ti je rekao. Gotov je. Neće dobiti ni centa.

Samo reci lom gadu da se drži podalje. Ja ću pronaći nekoga tko zna obaviti posao.

I s treskom spusti slušalicu.

Taj gad, gringo. Nitko se nikada nije tako ponio prema Ange-lu i preživio. U

pitanju je bio ponos. Taj će čovjek platiti za to. O, i te kako će platiti!

Pozvonio je privatni telefon u Balonu. Mary podigne slušalicu. Bio je to Stanton Rogers.

- Mary! Na sigurnom si! Jesu li djeca dobro?

- Odlično su, Slan.

v.

- Hvala Bogu da je to prošlo. Reci mi što se ločno dogodilo.

- Bila je to Angel. Pokušala je dignuti u zrak rezidenciju i...

- Hoćeš reći, pokušao je.

- Ne. Angel je žena. Zove se Neusa Munez.

Usljedadila je duga, zaprepaštena šutnja.

- Neusa Munez'/T'd debela, gadna, debilna žena je Angel?

Mary osjeti kako su je prošli trnci. Polako reče:

- Upravo tako, Stan.

- Mogu li što učinili za tebe, Mary?

- Ne. Upravo se idem sastali s djecom. Kasnije ćemo razgovarati.

Spustila je slušalicu i ostala ošamućeno sjediti.

Mike ju je pogledao.

- Što je bilo?

Okrenula se prema njemu.

- Ti si rekao da je Harry Lantz samo nekim članovima Odbojke rekao kako izgleda Neusa Munez.

-Da. Mary reče:

- Stanlon Rogers ju je upravo opisao.

Kad je Angel avionom stigla na aerodrom Dullcs, otišla je u telefonsku govornicu i nazvala broj privatnog Kontrolorovog telefona.

Javio se poznati glas:

- Ovdje Slanton Rogers.

Dva dana kasnije Mike, pukovnik McKinney i Mary sjedili su u dvorani za sastanke u ambasadi. Stručnjaci za elektroniku upravo su bili iz nje uklonili prislušne uređaje.

- Sada se sve uklapa - reče Mike. - Kontrolor je morao biti Stanton Rogers, samo to nitko od nas nije vidio.

- Ali, zašto bi me on htio ubiti? - upita Mary. - U početku je bio protiv toga da mene imenuju za ambasadoricu. Sam mi je lo rekao.

Mike objasni.

- Tada još nije bio posve smislio svoj plan. Ali, kad je jednom shvatio što biste ti i djeca simbolizirali, sve se uklopilo. Nakon toga se borio za tebe, da dobiješ to mjesto. Tako nas je naveo na krivi trag. Cijelo te vrijeme podupirao, brinući se da te štampa reklamira, da uvijek budeš viđena na pravom mjestu s pravim ljudima.

Mary zadrhta.

- Zašto bi se on petljao s...?

- Stanton Rogers nikada nije oprostio Paulu Ellisonu što je postao predsjednik. Osjećao se prevarenim. On je počeo kao liberal, a oženio je desničarsku reakcionarku. Pretpostavljam da ga je

žena pridobila na svoju siranu.

- Jesu li ga pronašli?

- Ne. Neslao je. Ali, ne može se dugo skrivati.

Tijelo Stantona Rogersa pronađeno je u NVashingtonu, na smetlištu, dva dana kasnije. Oči su mu bile iskopane.

i

31.

Predsjednik Paul Ellison nazvao je iz Bijele kuće.

- Odbijam da prihvatim vašu ostavku.

- Žao mi je, gospodine predsjedniče, ali ja ne mogu...

- Mary, znam koliko ste toga preživjeli, ali molim vas da ostanete na svojem mjestu u Rumunjskoj.

Znam koliko ste loga proživjeli. Je li itko imao pojma o tome? Bila je lako nevjerojatno naivna kad je došla, puna ideala i velikih nada. Ona će biti simbol duha njezine zemlje. Ona će pokazati svijetu kako su Amerikanci zapravo divni. A cijelo je vrijeme nekome služila kao sredstvo. Iskoristio ju je i predsjednik i njezina vlada i svi oko nje. Izložili su nju i njezinu djecu smrtnoj opasnosti. Sjetila se Edwarda, kako je bio ubijen, Louisa, njegove laži i smrti. Sjetila se smni koju je Angel sijala po cijelom svijetu. Nisam više ona osoba koja je došla ovamo, pomisli Mary. Bila

|jj" J~

zatvora vam sinu Židova.

-Halo? Jeste li tamo?

- Jesam. - Gledala je preko s

ljivo promatrao, zavaljen u s

- Izvrsno ste obavili posao

strašno ponosni na vas. Jeste li vidjeli novine?

sam naivna. Odrasla sam kroz, teška iskustva, ali sam odrasla. Uspjela sam ovdje nešto učiniti. Izvukla sam Hannah Murphy iz. -a i sklopila ugovor za žitarice. Spasila sam život loneseuo-i pribavila Rumunjima zajam. Spasila sam nekoliko

Mitea Sfete.

ju je paz-. - Svi smo

341

Živo joj se fućkalo za novine.

- Vi ste osoba koja nam je tamo potrebna. Učinit ćete veliku uslugu svojoj zemlji, draga moja.

Predsjednik je čekao odgovor. Mary je razmišljala, nastojeći da donese odluku.

Bila sam vraški dobra ambasadorica, a ovdje treba još toliko toga učinili.

Napokon reče:

- Gospodine predsjedniče, ako pristanem da ostanem, inzistirala bih da naša zemlja pruži azil Corini Socoli.

- Žao mi je, Mary. Već sam vam objasnio zašto to ne moimemo učiniti. To bi uvrijedilo lonescua i...

- Preboljet će on to. Poznajem ja lonescua, gospodine predsjedniče. On nju koristi samo za cjenkanje.

Usljedia je duga, zamišljena šutnja.

- Kako biste je izveli iz Rumunjske?

- Sutra treba stići teretni vojni avion. Poslala bih je njime. Stanka.

- Shvaćam. U redu. Ja ću to uredili s vladom. Ako je to sve...?

Mary ponovo pogleda Mikea Sladea.

- Nije. Još jedna stvar. Hoću da Mike Slade ostane ovdje sa mnom. Potreban mi je. Mi smo dobar tim.

Mike ju je promatrao, smiješeći se sebi u bradu.

- Na žalost, to je nemoguće - odlučno izreče predsjednik. - Slade mi je potreban ovdje. Već ima drugu zadaću.

Mary je sjedila, držeći slušalicu, ništa ne govoreći. Predsjednik nastavim

- Poslat ćemo vam nekoga drugog. Možete birati. Koga god

hoćete.

Tišina.

- Mike nam je zaista potreban ovdje.

Marv ponovo pogleda Mikea.

Predsjednik se uznemiri:

- Mary? Halo? Pa što je to... nekakva ucjena?

Mary je sjedila, čekajući bez riječi.

Napokon predsjednik nevoljko reče:

- Pa, ako ga zaista trebate, pretpostavljam da vam ga možemo dati na neko vrijeme.

Mary osjeti kako joj je pao kamen sa srca.

- Hvala vam, gospodine predsjedniče. Bil će mi zadovoljstvo da ostanem ambasadorica.

Predsjednik je na oproštaju rekao:

- Vi znale vraški dobro pregovarali, gospodo ambasador.

Imam u vidu neke zanimljive planove kad lamo završile. Sretno! I čuvajte se neprilika.

Prekinuo je vezu.

Marv polako spusti slušalicu. Pogleda Mikea.

- Oslal ćeš ovdje. Rekao mi je da se čuvam neprilika.

Mike Slade se nasmiješi.

- Ima fini osjećaj za humor. - Ustane i krene prema njoj. -

Sjećaš li se dana kad sam ti rekao da si za deset?

I te kako se sjećala. -Da.

- Nisam imao pravo. Sada si tek za deset.

Osjeti kako je preplavila toplina.

- O, Mike...

- Kad već ostajem, gospodo ambasador, bilo bi dobro da po razgovaramo o problemu koji imamo s rumunjskim ministrom za trgovinu. - Pogledao ju je u oči i nježno upitao: - Kavu?

EPILOG

Alice Springs, Australija

Predsjedavajuća se obrati Odboru.

- Pretrpjeli smo neuspjeh, ali lekcije koje smo dobili samo će još više učvrstili našu organizaciju. Vrijeme je za glasanje. Afro dita?

-Da.

- Atena?

-Da.

- Kibela?

-Da.

- Selena?

- Uzimajući u obzir smrt našeg bivšeg Kontrolora, ne bismo li trebali pričekati dok...

- Da ili ne, molim.

-Ne.

- Nike?

-Da.

- Nemesis? "\

-Da. \^^

- Prijedlog je prihvaćen. MSTHH vas, poduzmite uobičajene mjere opreza.

Sidney Sheldon VJETRENJAČE BOGOVA

Urednik Miroslav Kutanjac

Priredio Ivan Skunca

Likovna oprema Srečo Dragan

Izdavač

Založba Mladinska knjiga Ljubljana-Zagreb

Za izdavača Borut Ingolič
Tisak
Deoničko društvo u društvenoj svojini
štampanija "Budućnost"
Novi Sad, Šumadijska 12
1990.